

*Курани карим, хадистер жана Азирети Масийхи
Мавъуд алаихиссалаамдын сөздөрү боюнча*

БАЙЪАТ ШАРТТАРЫ

ЖАНА

АХМАДИЙДИН МИЛДЕТТЕРИ

Азирети Мырза Масрур Ахмад
Халифатуль-Масийхиль-Хаамис
айядахулааху таъала би насрихил ъазиз

Бишкек - 2009

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

**Курани карим, хадистер жана Азирети Масийхи Мавъуд
алайхиссаамдын сөздөрү боюнча
БАЙЪАТ ШАРТТАРЫ
ЖАНА
АХМАДИЙДИН МИЛДЕТТЕРИ**

**“CONDITIONS OF BAI’AT & RESPONSIBILITIES OF AN
AHMADI” —
ACCORDING TO THE HOLY QUR’AN, AHADITH AND THE PROMISED
MESSIAH
(PEACE BE UPON HIM)**

(KYRGYZ TRANSLATION)

First edition 2000, published in Kyrgyzstan in 2009

Translated in to Kyrgyz by: Basharat Ahmad

Checked by: Kasimbaeva K., Bektenov A.

Composed by: Arshad Mehmood

Cover Design by: Omair Aleem

©ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Published by: Islam International Publications Ltd. Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey GU 10 2AQ, U.K. and
Representatives “Mission of the Ahmadiyya Muslim Community” in Kyrgyz Republic
21, pereulok Magnitogorsky, Bishkek, KYRGYZSTAN

Издано “Ислам Интернашнл Пабликейшнз Лимитид”, “Исламабад”, Шипхэтч
Лайн, Тилфорд, Суррей GU 10 2AQ, Великобритания и
Представительство “Миссия Ахмадийской Мусульманской Общины” в
Кыргызской Республики. пер. Магнитогорский, 21 г. Бишкек, КЫРГЫЗСТАН

Printed by: “Biyitik” tipographiya, J. Abdurahmanov, 170 “A”
Bishkek, Kyrgyz Republic

ISBN: 978-1-84880-350-3

МАЗМУНУ

Баш сөз.....	7
Байъат шарттары.....	11
Байъат деген әмнө?.....	13
Байъаттын мааниси - өзүн Кудай таалага тапшыруу.....	14
Алла таала тарабынан байъат алууга буюрулгандыгы.....	17
Байъаттын максат-мұдәлөрү.....	18
Байъат алуунун башталышы.....	20
Биринчи байъат шарты.....	23
Кудай таала ширкти кечирбейт.....	23
Ширктин ар кандай түрлөрү.....	24
Экинчи байъат шарты.....	27
Эң choң жаманчылық - жалган сүйлөө.....	27
Зынаадан сактанғыла.....	32
Жаман көз менен кароодон сактанғыла.....	33
Баш ийбестик жана бузукулуктардан оолак болгула.....	37
Зулумдук кылбагыла.....	39
Кыянатчылық кылбагыла.....	42
Бұлұқ салуудан сактанғыла.....	43
Чыккынчылық жолдорунан абылагыла.....	45
Кызуу кандуулукка алдырбагыла.....	47
Үчүнчү байъат шарты.....	51
Беш маал намазды калтыrbай орундағыла.....	51
Тахажжуд намазын орундағыла.....	56

Мухаммад Пайгамбар ^{САВ} га дайыма салаваат окуп тургула.....	58
Дайыма (Алладан) кечиirim сурап тургула.....	62
Истиглаар жана тобо кылуу.....	65
Алла таалага мактоо-алкоо айтып тургула.....	66
Төртүнчү байъат шарты.....	73
Кечиirimдүү болгула.....	74
Эч кимге зыян келтирибегиле.....	76
Карапайым, жөнөкөй болгула.....	82
Бешинчи байъат шарты.....	85
Кыйынчылыктар күнөөлөргө «каффаарат» болуп калат.....	86
Кырсыктын башталышында кылынган сабыр гана чыныгы сабыр болот.....	88
Силер Кудай тааланын акыркы Жамаатысыңар.....	90
Меникилер менден ажырашпайт.....	92
Толук берилгендиk жана туруктуулук үлгүсүн көрсөткүлө.....	93
Алтынчы байъат шарты.....	97
Жаңы бидъат жана (маанисиз) каада-салттарды четке кагуу керек.....	100
Ислам таалими үчүн биздин жетекчииз -	
Курани карим.....	103
Курани карим гана - силердин жашоондор.....	104
Жетинчи байъат шарты.....	113
Ширкten кийин текеберликтей башка балээ-кырсык жок	113

Текебер адам эч качан бейишке кирбейт.....	118
Текеберлик менен шайтандын ортосунда бир терең алака бар.....	119
Текеберлик - Кудай тааланын алдында өтө жийиркеничтүү нерсе.....	122
Сүйүктүү Пайгамбарыбыз Мухаммад ^{CAB} дын назарында жардылардын орду.....	125
Сегизинчи байъат шарты.....	129
Ислам таалимдеринин корутундусу.....	130
Исламдын тирилүүсү бизден кандайдыр бир «фидя» сурайт.....	133
Күнөөдөн кутулуу куралы - ишенич.....	134
Тогузунчук байъат шарты.....	139
Баарына жакшы мамиле кылуу таалими.....	139
Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC} жана адамзатка карата боорукерлиги.....	151
Онунчук байъат шарты.....	155
Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC} жана учурлук Халифа менен тууганчылык байланышты орноттуу зарыл.....	155
Маърууф менен маърууф эместин аныктамасы.....	158
Баш ийүүчүлүктүн эң бийик үлгүсү.....	164
Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC} ээлеген ар бир даража Мухаммад Пайгамбар ^{CAB} ды ээрчигендигинен болгон.....	165
Ар кандай жагдайда да баш ийүү зарыл.....	170
Ким Жамаат мүчөсү эсептелет?.....	172
Өз ара тууганчылык жана сүйүү пайда кылгыла, ошондой эле Кудай таала менен чыныгы алакаңарды орноткула	174
Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC} дын колунда байъат	

кылуунун эки пайдасы.....	176
Ушул доордогу бекем чеп - Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC}	176
Азирети Масийхи Мавъуд ^{ac} га байъат кылгандан кийин пайда болгон руханий өзгөрүүлөрдөн турган ыйманды кучөтүүчү айрым окуялардын баяны.....	179
<u>2003-жылы 26-сентябрь күнү окулган жума кутбасы...</u>	181
Силерге күш кабар болсун, эми силер дайыма «маърууф» чечимдердин астындасыңар.....	181
«Маърууф боюнча баш ийүүнүн» даанышмандыктан турган чечмеси жана түшүндүрмөсү.....	181
Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC} аркылуу жүз берген руханий ыңқылап.....	187
Ширкten оолак болуу.....	187
Кызуу кандуулукка алдырбоо.....	189
Намаздарды калтыrbай окуу жана Тахажжуд намазына берилүү.....	191
Кызуу кандуулукту басуу.....	197
<u>2003-жылы 10-сентябрь күнү окулган жума кутбасы...</u>	201
Оорчулукта жана молчулукта Алла таалага бекем бойдон калуу.....	201
Сабырдуулуктун тендеши жок үлгүсү.....	205
Каада-салттардан оолак болгула.....	206
Баш ийүүчүлүктүн тендеши жок үлгүлөрү.....	208
Тамеки тартуунун зыяндуу таасирлери.....	208
Лотерея адал эмес.....	209
Ичимдиктин арамдыгы.....	210
Курани каримди сүйүү.....	211
Карапайымдуулук жана жөнөкөйлүк.....	214

Текеберчиликтен оолак болуу.....	217
Динди дүйнөдөн жогору коюу. Курмандыктын бийик өлчөмү.....	219
<u>2003-жылы 17-октябрь күнү окулган жума кутбасы....</u>	229
Адамзатка кызмат кылуу жана ыкылас менен ыймандуулук боюнча тендеши жок үлгүлөр.....	229
Ахмадий даарыгерлер өздөрүн динге арнасын	231
Азирети Масийхи Мавъуд ^{AC} менен тендеши жок тууганчылыкты түзүү.....	241
Жамаатка берилгендердин балдарынын милдети.....	247
Жаттар тарабынан (акыйкатты) тануу.....	248

БАШ СӨЗ

Бул - сүйүктүү Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} дын¹ алдын ала кабарларына ылайык келген Масийхи Мавъуд² жана Махдийи Маъхуд³ Азирети Мырза Гулам Ахмад Кадияний^{АС} ды⁴ таануу жана аны кабыл алуу мүмкүнчүлүгүн берген Алланын бизге карата мээримдүүлүгү жана берешендиги. **Фальхамду лиллаахи ъалаа заалик.**⁵ Ал зат^{АС} Алла таала тарабынан *Байъат*⁶ алууга буюрулганда, ал *Байъат* кыла тургандар үчүн 1889-жылы 12-январь күнү жарыяланган «Такмийли таблийг»⁷ жарыясында он *Байъат* шартын белгиледи. Хузур^{АС} дын Жамаатына кире турган ар бир киши ошол шарттарга амал кылууга убада берет. Ошол шарттарды кецири билүү жана аларга амал кылууга аракеттенүү баарыбыз үчүн өтө зарыл.

Амийруль-Муъминийн⁸ - Азирети Мырза Масур Ахмад Халифатуль-Масийхиль-Хаамис⁹ *аййадахуллааху таъала би насрихил ъазиз*¹⁰ бизге багыт берүү үчүн жана женил түшүндүрүү үчүн ар түрдүү кайрылуусунда жана жума кутбаларында Куорани карим, Пайгамбар Мухаммад^{САВ} дын хадистери жана Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дын сөздөрүнүн негизинде ошол *Байъат* шарттарын абдан жеткиликтүү жана кецири чечмелеген. Аны Хузур^{АБА}¹¹ 2003-жылы 27-июлда *Жалса салаанадагы*¹² соңку кайрылуусунда баштаган. Анда он *Байъат*

-
1. «Саллалааху алайхи ва саллам» (ага Алла тааланын тынчтыгы жана ырайымы болсун) дегендин кыскартмасы.
 2. «Убада кылынган Мессия».
 3. «Убада кылынган Махдий».
 4. «Алайхиссалам» (ага тынчтык болсун) дегендин кыскартмасы.
 5. Бул үчүн бардык мактоо-алкоо Алла таалага гана таандык.
 6. «Ант берүү, убада кылуу жана сөз берүү».
 7. «Даъват-үгүттүн толукталгандыгы».
 8. «Момун-мусулмандардын жетекчиси».
 9. Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дын бешинчи халифасы.
 10. «Алла таала Өзүнүн женүүчү жардамы менен аны колдосун.
 11. «Аййадахуллааху таъала би насрихил ъазиз» дегендин кыскартмасы.
 12. Жылдык жыйын.

шарттарынан алгач үчөөнү кецири баяндаган. Ал эми 2003-жылы 24-август күнү Германиядагы *Жалса салаанада* Хузур^{ABA} өзүнүн соңку кайрылуусунда төртүнчү, бешинчи жана алтынчы *Байъат* шартын кецири чагылдырды. Аナン 29-август күнү Германиядагы Франкфурт шаарына караштуу Шеврт Хаале шаарындагы жума кутбасында жетинчи жана сегизинчи *Байъат* шартын кецири баяндап берди. Тогузунчу шартты 2003-жылы 12-сентябрь күнү Лондон шаарындагы «Фазл» мечитинде берген кутбасында, онунчу *Байъат* шартын Лондондогу «Фазл» мечитинде 2003-жылы 19-сентябрь күнү окуган кутбасында кецири баяндап берди.

Бул китең 2004-жылы алгачкы ирет урду тилинде Англияда басылган. Мына ушул басылышта Хузур^{ABA} дин ошол темага тиешелүү 2003-жылдын 26-сентябринде Лондондогу «Фазл» мечитинде, 2003-жылдын 10-октябринде Лондон шаарындагы «Байтуль-Футух» мечитинде, аナン 2003-жылы 17-октябрь күнү Лондондогу «Фазл» мечитинде окуган үч кутбасы да кошулду. Ушул кутбаларда Хузур^{ABA} Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын *Байъатына* кошулган ыйыктарда жүз берген таза руханий өзгөрүүлөрдү айкындап көрсөттү.

Айрым жайларда Хузур^{ABA} дин уруксаты жана көрсөтмөлөрү боюнча аз гана өзгөртүүлөр киргизилди. Ал эми бул китеңчедеги бардык түшүндүрмөлөр (сноска) котормочу тарабынан берилди.

Ушул кайрылуулар жана кутбаларды кайрадан карап чыккан соң, окурмандардын пайдасы үчүн китең катары басмадан чыгаруу бактысыга ээ болуудабыз. Алла тааладан мына ушул шарттарды туура түшүнүүгө жана аларга жакшы амал кылууга күч-кубат берүүсүн суранабыз. Ошондой эле Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} арзуу кылгандай, биздин чыныгы жана нукура Ахмадий болуубузга да Алла таала мүмкүнчүлүк берсин. *Аамийн!*

Ушул китеңчеде Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын *«Малфузаатынан»*¹³ айрым үзүндүлөр келтирилип, ал жерде

13. Азирети Мырза Гулам Ахмад^{AC} дын сөздөрүнүн жыйындысы «Малфузаат» деп аталат.

«жаңы басылыш» деген сөз жазылган эмес. Ошондой жерлерде 1984-жылы Англияда басылган «Руханий хазаайин» менен «Малфузат» көздөлгөн. «Жаңы басылыш» дегендин мааниси - беш томдон турған «Малфузаттын» басылышы.

Мунир-Уд-Дин Шамс

Эдишнал Вакил-ут Тасниф

Лондон

Азирети Мырза Гулам Ахмад Кадияний
Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий алаихиссалаам

БАЙЬАТ ШАРТТАРЫ

1. Байъат берүүчү өмүрүнүн аягына чейин *Ширкten*¹⁴ өзүн сактоого чын жүрөктөн ант берет.
2. Ал жалганчылыктан, зынаадан, жаман көз менен кароодон, ошондой эле ар түрдүү баш ийбестик, бузукулук, зулумдуқ, кыянатчылык, козголон жана чыккынчылык жолдорунан сактанат. Дагы кызуу кандуулугу канчалык күчтүү дүүлүксө да, ага алдыrbайт.
3. Кудай жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын көрсөтмөсүнө ылайык күнүнө беш маал намазды калтыrbай окуйт жана колунан келишинче *Tахажжуд*¹⁵ намазын окууну, Мухаммад Пайгамбар^{CAB}га салаваат айтууну жана күн сайын өз күнөөлөрү үчүн кечирим сурап, тобо келтирүүнү үзгүлтүксүз улантат жана Алланын мээrimдүүлүгүн эске алып, чын жүрөктөн Ага алкоо-мактоо айтууну өзүнүн күнүмдүк адатына айландырат.
4. Ал жалпысынан, Алланын жалпы пенделерине, өзгөчө мусулмандарга өзүнүн кызуу кандуулугу маалында, тили, колу жана башка жолдор менен эч кандай зыян келтиrbейт.
5. Ал баардык жагдайларда - кайги тартканда, кубанычта, кыйынчылыкта, женилчиликте, бак-дөөлөттүү жашоодо жана оорчулукта Алла таалага ыйманы бекем бойдон калат. Бардык абалда тагдырына ыраазы болот. Анын жолунда ар бир кордук жана кайгыны кабыл алууга даяр турат. Ар кандай балээ-кырсыкка учурганда, Андан жүзүн бурбай, алга карай кадам шилтей берет.
6. Ал ырым-жырымдарды колдонуудан жана ачкөздүккө берилүүдөн алыс болот. Курани каримдин буйруктарына толук баш ийет. Алланын сөздөрүн жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын айткандарын жашоосунун бардык учурунда өзүнө жетекчи колдонмо кылыш алат.
7. Ал текеберчиликтен жана куру намыстан толук баш тартат.

14. Кудай таалага башкаларды шерик кылуу жана кошуу. Же Кудай тааладан башкаларга сыйынуу.

15. Түнкүсүн окула турган *Нафл* намазы.

Карапайымдық, момундук, адептүүлүк, мээримдүүлүк жана жөнөкөйлүк менен жашайт.

8. Ал дин жана диндин кадыр-баркын, ошондой эле Исламга болгон боорукерлигин өзүнүн жанынан, мал-дүнүйөсүнөн, аброюнан, балдарынан жана ар бир тууганынан кымбат көрөт.
9. Ал Кудай үчүн Анын жалпы пенделерине камкор болуп, колунан келишинче Кудай берген бардык күч-кубаттарын жана нээмматтарын¹⁶ адамзаттын пайдасына жумшайт.
10. Ал бир гана Алла үчүн мени менен боордоштук байланышты байлап, жакшы иштерде баш ийүү келишимин түзүп, ага өмүрүнүн аягына чейин бекем турат. Бул тууганчылык байланышы, дүйнөлүк башка тууганчылык байланыштары жана кызмат ахвалдары сыйктуу болбой, тендеши жок эң жогорку даражада болушу керек.

(«Иштихаар тақмийл-э-таблийг», 12-январь, 1889-жыл)

16. Нээмат - Алла таала адамга тартуулаган мал-мүлк, ырыссы, илим-билим, кут-береке ж.б.

**Азирети Мырза Масрур Ахмад
Халифатуль-Масийхиль-Хаамис
*аййадаҳуллааху таъала би насрихил ъазиз***

«Биз жаңыдан *Байъат* кылдык. *Байъат* шарттарын орундатууга сөз да бердик, убада да кылдык, бирок биз кабыл алган ошол *Байъат* шарттары эмне экенин билбейбиз жана түшүнбөйбүз» деген сөздөрдөн турган айрым достуугандардын каттары келет. Мен муну сезип: «Бүгүнкү *Жалсада* ушул тема жөнүндө бир аз сөз кылсам жакшы болот», - деп ойлодум. Тема абдан чоң болгондуктан, бул жерде бардык шарттарды камтууга мүмкүн эмес. Бирок бир-экөөсүн бир аз кенири айтып берүүгө аракеттенем. Кудай буюрса, келечекте ушул теманы кутбаларда же кандайдыр бир башка учурда баяндаймын.

БАЙЪАТ ДЕГЕН ЭМНЕ?

Бириңчилен, *Байъат* деген эмне? Аны чечмелеп, хадистер жана Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын айткандарынан үзүндүлөрдү келтиремин. Хузур^{AC} мындай айтат: «Бул *Байъаттын* нукура мааниси - өзүн сатып жиберүү. Анын берекелери жана таасирлери ушул шартка байланыштуу. Маселен: үрөн жерге себилгенде, анын алгачкы ахвалы мындай: туура, ал дыйкандын колунан себилет, бирок андан ары анын эмне болоорун эч ким билбейт. Бирок, эгер ал үрөн сапаттуу болсо жана анда өнүү жөндөмдүүлүгү болсо, Кудай тааланын берешендиги жана ошол дыйкандын аракети менен өсүп чыгат жана бир дандан миң дан пайда болот. Дал ошондой *Байъат* кылган киши алгач жөнөкөйлүк менен карапайымдыкка ээ болуусу керек жана өзүмчүлдүк менен написинин жецил каалоосунан оолак болуусу лаазым, ошондо гана ал өсүп-өнүүгө ылайыктуу болот. Бирок *Байъат* кылгандан кийин дагы написинен кутулбаган киши эч файз-береке ала албайт». («Малфузат», 6-том, 173-бет)

БАЙЪАТТЫН МААНИСИ - ӨЗҮН КУДАЙ ТААЛАГА ТАПШЫРУУ

Анан ал зат^{AC} мындай айтат: «*Байъаттын мааниси - өзүн Кудай таалага тапшырып коюу.* Бул - бүгүн биз өз жаныбызды Кудай тааланын колуна сатып жибердик дегендик. «Кимdir бирөө Кудай тааланын жолунда жүрүп, соңунда зыян көрүүсү мүмкүн» деген нерсе өтө жаңылыш. Чынчыл киши эч качан зыян көрбөйт. Калпычы бирөө гана зыян көрүүсү мүмкүн. Дүйнө үчүн *Байъатты* жана Алла таалага кылган убадасын бузуп жаткан, ошондой эле дүйнөдөн корккондуктан гана ушундай иштерди жасай турган киши өлүм маалында эч бир аким, же падыша аны куткара албастыгын эсте тутуусу керек. Ал (киши) *Ахкамуль-Хаакимийндин*¹⁷ алдына барат. Ошондо, Ал: «Эмнеге сен Мени урмат кылган жоксуң?» - деп андан сурайт. Ошондуктан, жер менен асмандардын Падышасы болгон Кудайга ыйман келтириүү жана тобо кылуу ар бир момундун милдетине кирет». («Малфузат», 7-том, 29-30-бет)

Байъаттын эмне экендиги Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын мына ошол сөздөрүнөн айкын болот. Эгер биздин арабыздагы ар бир кишибиз: «Менин затым, менин затым бойдон болбой калды. Эми кандай гана жагдай болбосун, биз Алла тааланын амирлерине баш ийип, аларга көз каранды болушубуз лаазым, биздин ар бир ишибиз Кудай тааланын ыраазычылыгы үчүн болушу зарыл», - деп билсек, анда бул - ошол он *Байъат* шарттынын корутундусу.

Эми *Байъат* тууралуу ар кандай сөздөр кезиккен айрым хадистерди келтиремин.

Айзулла бин Абдулла мындай рабаят этет: «Ибаада^{PA18} бин Саамит Бадр казатына жана *Байъат-э-укбага*¹⁹ катышкан

17. Эң улуу падыша. Падышалардын падышасы - Алла таала.

18. «Разияллааху анху» (ага Алла таала ыраазы болсун) дегендин кыскартмасы.

19. Меккенин четинде Укба деген жерде Мединадан келген он эки киши *Байъат* кылган.

сахаабалардан болгон. Ибаада^{PA} бин Саамит мага мындай айтып берди: «Пайгамбарыбыз^{CAB} дын тегерегинде сахаабалар жамааты болгондо, ал зат^{CAB}: «Келгиле, **Аллаа тушрикуу биллаахи шайан** деген шарты менен мага *Байъат* кылгыла», - деп айтты. **Котормосу:** Силер эч бир нерсени Аллага шерик кылбайсыңар, уурулук кылбайсыңар, зынаа кылбайсыңар, балдарыңарды өлтүрбөйсүңөр, бирөөгө айып такпайсыңар жана эч бир жакшы иште мага баш ийбестик кылбайсыңар.

Демек, араңардан ким ушул *Байъат* убадасын оруннатса, анын сыйлыгы Алланын милдетинде. Ал эми ким ушул убадасын толук аткарбаса жана ага дүйнөдө жаза берилсе, бул жаза ал үчүн *Каффаарат*²⁰ болуп калат. Ошондой эле ким ушул *Байъат* убадасын толук оруннатпаса, анан Алла таала анын кемчилигин бекитсе, анын мамилеси Алла тааланын колунда. Кааласа, ага жаза берет, эгер кааласа, аны кечирип коёт». («Сахих Бухарий», Китааб Манаакибуль-Ансаар, Баабу вуфуудиль-Ансаари илан-Набийи^{CAB} би Макката ва байъатуль-Акабати)

Дагы бир хадис бар. Азирети Ибаада бин Саамит^{PA} мындай рабаят этет: «Биз угабыз жана баш ийебиз. Молчулукта да, оорчулукта да, жыргалчылыкта да, кыйынчылык жана кайгы-капачылыкта да. Ошондой эле биз уулуль-Амр²¹ менен талаштайбыз жана каerde болбосок, акыйкаттын үстүндө турабыз жана эч бир жемелөөчүнүн жемесинен коркпойбуз» деген шарты менен Пайгамбарыбыз^{CAB}га *Байъат* кылдык». («Сунан ан-Нисаай», Китаабуль-Байъа, Баабуль-Байъа алас-Самъиват-Таъа)

Уммуль-Муъминийн²² Азирети Айша^{PA23} мындай рабаят эткен: «Пайгамбарыбыз^{CAB} төмөнкүдөй куттуу аят боюнча аялдардан *Байъат* алчу:

20. Кетирген күнөө же катар үчүн кун төлөө.

21. Акимдер.

22. «Момундардын энеси» дегенди билдирет. Термин катары Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын аялдары.

23. «Разияллааху анхаа» (ага (аял) Алла таала ыраазы болсун) дегендин кыскартмасы.

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنُتُ يُبَأِ يَعْنَكَ عَلَىٰ أَنَّ لَا يُشْرِكُنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَ لَا يُشْرِقُنَّ وَ لَا يَزْنِيْنَ وَ لَا يَقْتُلُنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَ لَا يَأْتِيْنَ بِبُهْتَانٍ يُفْتَرِيْنَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَ أَرْجُلِهِنَّ وَ لَا يَغْصِيْنَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَا يَعْهُنَّ وَ اسْتَغْفِرْلَهُنَّ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾

(Эй, Пайгамбар! Качан момун аялдар сенин алдыңа келип, эч нерсени Аллага шерик кылбастыкка, уурулук кылбастыкка, зынаа кылбастыкка, балдарын өлтүрбөстүккө, бирөөгө өз колдору жана аяктарынын алдында ойлоп чыгарган жалаа кылбастыкка, ошондой эле жакшы иштерде сага баш ийбестик кылбастыкка Байъат кылышса, алардын Байъатын кабыл эт жана Алладан алар үчүн кечирим сураси. Албетте, Алла өтө кечириүүчү (жана) кайра-кайра ырайым кылуучу. («Аль-Мумтахина» сүрөөсү: 13)».

Азирети Айша^{РА}: «Байъат алып жатканда, Пайгамбарыбыз^{САВ} дын ыйык колу аялынан башка эч бир аялдын колуна тийчү эмес», - деп айтат. («Сахих Бухарий», Китаабуль-Ахкаам, Баабу байъатин-Нисаа).

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дын Байъат ала баштоосунан мурун айрым такыба жана Исламга боорукер адамдар: «Азыркы мезгилде Исламдын чөгүп бара жаткан кемесин сактай турган жана Исламга чыныгы боорукер бир киши болсо, ал Азирети Мырза Гулам Ахмад Кадияний гана жана ошол эле киши Масийх жана Махдий», - деп ойлошкон. Ошондуктан, адамдар: «Сиз Байъат алыңыз», - деп ага кайрылышчу. Бирок Хузур^{АС} дайыма: «Ласту би маамурин»²⁴, - деп жооп берчү. Ошол үчүн бир ирет ал зат^{АС} Мир Аббаас Али Сахиб²⁵ аркылуу Мавлавий Абдуль-Каадыр^{РА26}га: «Менин табиатым Тавхийд²⁷ жана Алла таалага чөгүп кеткен жана Байъат тууралуу алигиче Алла таала тарабынан такыр кабар

24. Мен дайындалган эмесмин.

25. Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дын сахаабасы болгон.

26. Индиялык бир аалым.

27. Алла тааланын жалгыз жана бирөө экендиги.

жок. Ошондуктан, *Такаллуф*²⁸ жолуна кадам коюу дурус эмес. «**Ла ъаллалааха йухдису баъда заалика амран**»²⁹. Мавлавий Азирети! Дин тууганчылыгын күчөтүүгө аракет кылышыз, ошондой эле ыкылас жана сүйүүнүн тунук булагы аркылуу ушул көчөттү багуу менен алек болуп турсаңыз, бул ыкма *Иншааллаах*³⁰ өтө пайдалуу болот», - деп ачык-айкын жазды». («Хаят-э-Ахмад», 2-том, 2-сан, 12-13-бет)

АЛЛА ТААЛА ТАРАБЫНАН БАЙЪАТ АЛУУГА БҮЮРУЛГАНДЫГЫ

Акыры, алты-жети жылдан кийин 1888-жылдын биринчи чейрегинде, тагыраак айтканда, алгачкы үч айында Алла таала тарабынан ага *Байъат* алууга буйрук келди. Кудайдан келген ошол буйрук төмөнкү сөздөрдөн турган:

﴿إِذَا عَزَّمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَاصْنَعِ الْفُلَكَ بِاعْيِنِنَا وَوَحْيِنَا أَلَّذِينَ يُبَا يَعْوِنَكَ إِنَّمَا يُبَا يَعْوِنَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾

Котормосу: Сен ниет кылганыңдан кийин Аллага тобокел кыл жана Биздин алдыбызды, Биздин вахий-аяныбыз боюнча кеме даярда. Сенин колунда Байъат кыла турғандардын колдорунун үстүндө Алланың колу болот. («Жарыя», 1888-жылы, 1-декабрь, 2-бет)

Ар кандай жакшы-жаман адамдардын *Байъат* кылып, ушул Жамаатка кириүсүн Хузур^{AC31} жактырчу эмес. Анын жүрөгү табиятында туруктуулук бар, чала эмес, куттуу адамдардын ушул куттуу Жамаатка кириүсүн каалоочу. Ошондуктан, ал зат^{AC32} ыкыластуулар менен эки жүздүүлөрдүн ортосундагы айырманы көрсөтө турган учурду күтүп отурган. Ошентип, Алла таала Өзүнүн жетик даанышмандуулугу жана раҳматы менен ошол эле жылды 1888-жылдын ноябринда

28. Азап чегип же кожо көрсүндүк үчүн кандайдыр бир иш кылуу.
 29. Ыктымал, мындан кийин Алла таала кандайдыр бир буйрук берер.
 30. Кудай буюрса.
 31. «Азирети, улуу урматтуу же ардактуу» дегенди билдирет.
 32. Азирети Мырза Гулам Ахмад^{AC}.

«Башийр-э-аввал» каза болгондо, ошол мүмкүнчүлүктү пайда кылды. (Ал Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын перзенти болгон). Өлкөдө ал зат^{AC} га каршы чоң ызы-чуу көтөрүлдү жана чала ыймандуулар жаман ойго барып, (аны) таштап кетишти. Ошентип, бул анын пикиринче ушул куттуу Жамаатка негиз салууга ыңгайлуу учур болду. Ал зат^{AC} 1888-жылы 1-декабрь күнү бир жарыясында ачык *Байъат* кылууга чакырды. Хузур^{AC}: «Истихаара-э-маснуунадан»³³ кийин *Байъатка келгиле*, - деп көрсөтмө берди. («Истихаара тақмийл-э-таблийг», 1888-жылы, 12-январь)

Демек, алгач дуба кылгыла, *Истихаара* кылгыла, анан *Байъат* бергиле.

Ушул жарыядан кийин Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Кадияндан³⁴ Лудхияна³⁵ шаарына жөнөп кетти жана Жадид көчөсүндө турган Азирети Суфий Ахмаджан^{PA} нун³⁶ үйүнө конду. («Хаят-э-Ахмад», 3-том, 1-бөлүк, 15-бет)

БАЙЪАТТЫН МАКСАТ-МҮДӨӨЛӨРҮ

Ошол жерде 1888-жылы 4-март күнү бир жарыясында *Байъаттын* максат-мүдөөлөрүн түшүндүрүп жатып, мындай жазган: «Такыбалардын ушундай чоң тайпасы дүйнөгө өзүнүн жакшы таасирин тийгизсин жана алардын ынтымактуулугу Ислам үчүн береке, бийиктик жана жакшы натыйжалар куралы болсун үчүн ушул *Байъат* алуунун максаты - такыбалар тайпасын пайда кылуу, тагыраак айтканда, такыба жашоосун кечире турган адамдар жамаатын чогултуу. Ошондой эле алар ынтымактуулуктун берекеси менен Исламдын ыйык, таза кызматтарына тезирээк салым кошсун. Алар жалкоо, сараң жана пайдасыз мусулман болбосун. Алар өзүнүн бөлүнүү жана

33. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын сүннөтүнөн далилденген Истихаара намазы.

34. Индиянын Пенжаб облусунда жайгашкан Ахмадия Мусулман Жамаатынын түбөлүк борбору.

35. Индиянын шаары.

36. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын чыныгы досу. Ал анын Имам Махдиймин деген жарыясынан мурун каза болгон.

ынтымаксыздыгы айынан Исламга чоң зыян келтирген жана анын сулуу жүзүн өзүнүн баш ийбестиктери себебинен булгаган адамдар сыйктуу болбосун. Ошондой эле Исламдын керектөлөрүнөн бүтүндөй кабарсыз болгон бейкабар дербиштер жана көз ачыктар сыйктуу да болушпасын. Анткени алар өз туугандарына да боорукер эмес, адамзаттын жакшылыгы үчүн да аларда эч кандай шыктануу жок. Жок, алар коомго ушунчалық боорукер болуулары керек: алар кедейлерге баш паанек болсун жана жетимдерге аталардай болсун. Ислам кызматтарын аткаруу үчүн алар берилген ашыктардай курман болууга даяр турсун. Алардын жалпы берекелери дүйнөдө таралуусу үчүн аракеттенүүлөрү лаазым. Кудайга болгон сүйүү жана Кудайдын пенделерине карата боорукерликten турган таза булак ар бир жүрөктөн чыгып, бир жерге чогулуп, бир дарыя катары акканы көрүнүп турушу керек... Дүйнөгө Илахий махабат, чыныгы тобо, тазалық, нукура жакшылық, тынчтық, жаратмандық жана адамзатка болгон боорукерликти таркатып жиберүү үчүн Кудай таала Θзүнүн жүзүн ачыкка чыгаруу жана Θз кудуретин көрсөтүп, аны өнүктүрүү максатында ушул тайпаны чыгарган. Ошентип, бул тайпа Анын өзгөчө тайпасы болот. Ал Зат³⁷ аларды Θзүнүн Руху менен колдойт жана аларды ыплас жашоодон тазартат. Ошондой эле алардын жашоосун таза өзгөрүү менен өзгөртөт. Ал Θзүнүн таза алдын-ала кабарларында убада бергендей, ушул тайпаны абдан көбөйтөт жана миндеген чынчылдарды ага киргизет. Ал Θзү аны сугарат жана өстүрөт. А түгүл алардын арбындыгы жана берекеси көздөргө ажайып-таң калыштуу болуп көрүнөт. Алар өйдө коюлган чырак сыйктуу дүйнөнүн төрт тарабына өз жарыгын чачышат жана Ислам берекелери үчүн үлгү болушат. Ал Зат ушул Жамаатты толук бойдон ээрчигендерге ар түрдүү береке боюнча башка жамааттардын үстүнөн жениш наисип кылат. Ошондой эле дайыма Алла таалага жакын жана Анын жардамына татыктуу адамдар кыямат күнүнө чейин ушул Жамааттан пайда болушат. Ал Улук Алла ушуну эле каалаган. Ал Кудуреттүү, Ал Θзү каалаганын кылат. Ар бир күч-кубат жана кудурет Ага гана

37. Кудай таала.

таандык». («Мажмуъа-э-иштихаараат», 1-том, 196-198-бет)

Ушул эле Иштихаарда³⁸ ал зат^{AC}: «Байъат кыла тургандар 20-марттан кийин Лудхияна шаарына барсын», - деп насаат кылган.

БАЙЪАТ АЛУУНУН БАШТАЛЫШЫ

Ошентип, ага ылайыктуу Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} 1889-жылдын 23-мартында Суфий Ахмаджан Сахибдин³⁹ мухалла-э-жсадийдө⁴⁰ жайгашкан үйүндө *Байъат* алды. Азирети Мунший Абдулла Санаврий^{PA} Сахибдин⁴¹ рабаятына Караганда, *Байъаттын* датасы үчүн бир журнал даярдалып, ага «Такыба жана тазалык үчүн тобо *Байъаты*», - деген ат берилди.

Ал доордо Хузур^{AC} *Байъат* үчүн ар бир адамды жекече бир бөлмөгө чакырып, *Байъат* алчу. Ошентип, эң биринчи *Байъатты* Азирети Мавланаа Нуруддин^{PA} дан⁴² алды. *Байъат* кылгандарга насаат кылып, Хузур^{AC} мындай айтат:

«Ушул Жамаатка кирген соң алдыңкы жашоону өзгөртүү керек. Кудай таалага чын жүрөктөн ыйман келтирүү лаазым. Ошондо Ал ар бир кырсык учурунда жардам берет. Аナン Анын буйруктарына кемсингүү менен карабаш керек. Тескерисинче, ар бир буйругуна сый-урмат көрсөтүп, ошол сый-урматты иш жүзүндө далилдөө керек».

«Жалаң дүйнө чараларына баш ийип, ага гана таянуу жана Кудай таалага тобокел кылбоо - бул *Ширк* жана иш жүзүндө Кудай тааланын бар экенин жокко чыгаруу дегендик. *Ширкке* барбай, дүйнө чараларын колдонсо болот. Биздин ишеничи биз мына ушундай: биз дүйнө чараларын колдонуудан тоспойбуз, бирок ага таянуудан токтотобуз. «Даст ба каар дил ба яар»⁴³

38. Жарыя.

39. «Сахиб» сөзү «мырза» дегенди билдирет.

40. Жаны көчө.

41. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын алгачкы сахаабаларынын бири.

42. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын биринчи халифасы.

43. Кол жумушта, ал эми жүрөк Алланы эскерүүдө.

булуш керек».

Ал зат^{AC} мындай кошумчалайт:

«Карагыла, силер *Байъат* кылдыңар жана азыр сөз бердинер. Аны тил менен айтуу оңдой, бирок ишке ашыруу өтө эле оор. Анткени шайтан адамзатты динден бейкабар кылууга тынбай аракет кылат. Ал дүйнө жана анын пайдаларын жеңил кылып, ал эми динди өтө эле алыс көрсөтөт. Ушинтип, жүрөк катып калат жана кийинки ахвал алдыңкы ахвалдан да жаманыраак болот. Эгер Кудай тааланы ыраазы кылмакчы болсоңор, анда ушул «күнөөдөн сактануу» деген убадаңардын үстүнөн чыгыш үчүн кайраттуулук менен аракеттенүүгө даяр тургула».

Дагы мындай айтат:

«Фитна-чагымчылыкты чыгара турган сөздү сүйлөбөгүлө. Жаманчылыкты таратпагыла. Одоно сөздөргө сабыр кылгыла. Эч ким менен талашпагыла. Ким талашса, ага да мээримдүүлүк жана жакшылык менен мамиле кылгыла. Сылыктык боюнча эң сонун үлгү көрсөткүлө. Кудай таала ыраазы болсун үчүн чын жүрөктөн ар бир буйрукка баш ийгилие. А түгүл душман дагы: «*Байъат* кылгандан кийин бул киши толук бойдон өзгөрүп кетти», - деп билип алсын. Соттордо чын күбөлүк бергиле. Ушул Жамаатка кирген киши бүтүн жүрөгү менен, бүтүн кайраты менен жана бүтүн жаны менен чынчылдыкка ээ болуусу керек». («Зикр-э-хабийб», 436-438-бет)

1903-жылы, Айт күнү бир топ адамдар отурган эле. Ал зат^{AC} мындай деди:

«Карагыла, бир тобуңар *Байъат* кылдыңар (*Байъат* кылганы келишкен адамдар окшойт) жана мурун да *Байъат* кылгансыңар. Силерге насаат катары бир нече сөз айтамын. Аны кунт коюп уккула!»

«Силердин ушул *Байъатыңар* - тобо *Байъаты*. Тобо эки түргө бөлүнөт: биринчиден, мурун кылып өткөн күнөөлөрдү жууш керек. Тагыраак айтканда, мурун кетирген каталарды ондоо үчүн аларды жоюу. Колдон келишинче, ошол бузулуларды жөнгө салууга аракет кылуу, келечекте күнөөлөрдөн оолак болуу жана өзүн ошол «оттон» сактап

туруу.

«Тободон мурунку бардык күнөөлөр кечирилет» деген Кудай тааланын убадасы бар. Бирок ал үчүн чын жүрөктөн жана чын ыкылас менен тобо кылыш керек. Жүрөктүн кандайдыр бир тээ түбүндө эч кандай алдоо жашырынбаган болушу керек. Ал жүрөктөгү жашыруун жана көмүскө сырларды билет. Ал эч кимге алданбайт. Ошондуктан, Аны алдоого аракет кылбаш керек жана эки жүздүүлүк мөнөн эмес, чын ыкылас менен Анын алдында тобо кылыш керек. Тобо адамзат үчүн кандайдыр бир керексиз же пайдасыз нерсе эмес, анын таасири кыяматка гана таандык болбой, аны менен адам баласынын дүйнөсү да, дини да - экөөсү төң оцолот. Ошондой эле ага ушул дүйнөдө да, oo дүйнөдө да - экөөсүндө төң тынчтык-бейпилдик жана ырахат насиp болот». («Малфузат», 5-том, 187-188-бет)

БИРИНЧИ БАЙЪАТ ШАРТЫ

«Байъат берүүчү өмүрүнүн аягына чейин Ширктен өзүн сактоого чын жүрөктөн ант берет»

КУДАЙ ТААЛА ШИРКТИ КЕЧИРБЕЙТ

Алла таала «Ан-Нисаа» сүрөөсүнүн 49-аятында мындай дейт:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ. وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾

﴿فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا﴾

Котормосу: Албетте, Алла таала Өзүнө шерик кошууну кечирбейт. Бирок Өзү каалаган пенде үчүн мындан бөлөк бардык нерселерди кечирет. Кимде-ким Аллагага бирөөнү шерик кылса, албетте, ал чоң күнөөнү ойлоп чыгарган болот.

Бул жөнүндө Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Ошондой эле Алла таала Куранда: «**Ва йагфиру маа дууна заалика...**», - деп айткан. Тактап айтканда, ар бир күнөө кечирилет, бирок Ширкти Кудай таала кечирбейт. Ошол үчүн Ширкке жакындарбыла жана аны тыюу салынган «бак» деп билгиле». («Руханий хазаайин», 17-том, Замийма «Тухфа-э-Голарвия», түшүндүрмө, 323-324-бет)

Дагы мындай айтат:

«Ушул жерде Ширктин мааниси - таштар ж. б.га сыйынуу гана Ширк эмес, тескерисинче, (дүйнө) чарапарына сыйынуу жана дүйнө кудайларына басым жасоо да Ширк. Мына ушунун өзү эле Ширк деп аталат». («Аль-Хакам» газетасы, 7-том, 24-сан, 11-бет, 1903-жылы, 30-июнь)

Дагы Алла таала Курани каримде мындай айтат:

﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَانَ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعْزِلُهُ يَبْنَئِ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ. إِنَّ الشَّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

Котормосу: Лукмаан өз уулуна акыл-насаат айтып

жатын: «Эй, сүйүктүү уулум! Аллага башкаларды шерик кылба! Албетте, Ширк бир абдан чоң зулумдук!» - дегенин эстегиле». («Лукмаан» сүрөөсү: 14)

Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} өз үммөтү тууралуу Ширкten кабатырланчу. Бир хадисте мындай айтылган:

Ибаада бин Насий бизге Шаддаад бин Авс жөнүндө мындай айтып берген: «Ал ыйлап отурган эле. Андан: «Эмнеге ыйлап жатасың?» - деп суралганда, ал: «Мен Пайгамбар^{CAB} дан уккан бир нерсе эсиме түшкөндүктөн ыйлай баштадым», - деп айтты. Мен Пайгамбар^{CAB} дын мындай айтканын укканмын: «Мен өз үммөтүм жөнүндө Ширк жана көмүскө каалоолор айынан кабатырдамын». Рабаят айтып берген киши мындай айткан: Мен: «Эй, Алланын Пайгамбары! Сизден кийин сиздин үммөтүнүз Ширкке кабылып калабы?» - деп сурадым. Ошондо Пайгамбар^{CAB}: «Ооба! Албетте, менин үммөтүм күн менен ай жана puttтар менен таштарга сыйынбайт, бирок өз амалдарына кожно көрсүндүк кылышат жана көмүскө каалоолорго кирептер болуп кетишет. Эгер алардын бирөөсү орозо кармаган бойдон таң аттырса, анан кандайдыр бир каалоосу пайда болуп калса, ал орозону бузуп, ошол каалоого кирептер болуп кетет», - деп айткан». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 4-том, 124-бет, Бейрут)

ШИРКТИН АР КАНДАЙ ТҮРЛӨРҮ

Жогорудагы хадистен белгилүү болгондой, puttтар, сүрөттөр жана айга сыйынып туруп, ачык Ширк кылбаса да, кожно көрсүндүк жана напсинин каалоолорун ээрчүү да Ширк эсептелет. Эгер көз каранды киши өзүнүн кожосуна баш ийүүдөн көрө, ага кошамат кылган бойдон аны ээрчиp жүрсө жана өз ырыссысын ага байланыштырса, анда бул да Ширктин бир түрү. Эгер кимдир бирөө: «Менин ушунчалык көп уулдарым бар. Булар чоноюп жатышат. Иштешет, акча табышат жана мага карашат, мен эми калган өмүрүмдү жыргалчылыкта өткөрөм. Же болбосо, менин мына ошол келишкен уулдарым турганда менин атаандаштарым мени

менен мелдеше алышпайт (Индия-Пакистанда, ал тургай, үчүнчү дүйнөнүн баарынын арасында атаандаштык деген ыплас салт бар)», - деп ойлосо, (бул да *Ширк*). Анын толук таянычы - уулдары. Эгер алар жаман балдар болуп чыкса, же кандайдыр бир кырсыкта өлүп кетишсе, же майып болуп калышса, анда ошондой кишинин баардык таяныч, тиректери бүткөнү го.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«**Лаа илааха иллаллааху**», - деп тек гана тили менен айтуу жана жүрөктө миндеген буттарды жыйноо - бул *Тавхийд* деп аталбайт. Жок, андай эмес, ким өзүнүн иши, айла-амалы жана ички оюна Кудай таалага көрсөткөн сый-урмат сыйактуу улуктуку ыйгарса, же Кудай таалага таянгандан көрө, кандайдыр бир адамга таянса, же Алла таалага таандык улуктуку өзүнө ыйгарса - мына ошондой бардык көрүнүштөрдө Алла тааланын алдында ал буттарга сыйынуучу эсептелет. Алтын, күмүш, жез же таш ж. б.дан жасала турган жана адамдар аларга сыйына турган нерселер гана бут эмес, тескерисинче Алла таалага ылайыктуу болгон улуктук ыйгарылган ар бир нерсе, сөз же иш-аракет Алла тааланын назарында бут эсептелет... Билип койгула, Кудай таала бизден талап кылган жана куттуубузга байланыштуу болгон чыныгы *Тавхийд* мына ушундай: Кудай тааланы ар бир *Ширк*тен, мейли ал бут-идол болсун, мейли адам болсун, мейли күн болсун, мейли ай болсун, же өзүнүн жаны болсун, же өзүнүн ички ою болсун, же айла-амалы болсун, таза деп билүү жана Анын каршысында эч кимди кудуреттүү деп билбөө; эч кимди ырыскы берүүчү деп билбөө; эч кимди сый-урмат тартуулоочу жана кордоочу деп ойлобоо; эч кимди жардамчы жана колдоочу деп билбөө. Ошондой эле өз сүйүү-махабатын жана ибадат-сыйынуусун Ага гана таандык кылуу; өз үмүттөрүн Ага гана байлоо; өз жалбаруусун Ага гана таандык кылуу; өз кооптонуусун Ага гана байланыштыруу. Кыскасы, мына ушул үч өзгөчөлүксүз эч бир *Тавхийд* жетик-кемел боло албайт: биринчиси, зат жагынан *Тавхийд*. Тактап айтканда, Анын каршысында баардык бар нерселерди жок деп билүү, ошондой эле алардын баарын жок болуучу жана

акыйкат эмес нерсе деп эсептөө; экинчиси, сыпаттар жагынан *Тавхийд*. Тагыраак айтканда, *Рабубият*¹ менен *Улухият*² деген сапаттарды *Жаратуучудан* башка эч кимге таандык кылбоо. Ошондой эле эл көзүнчө ар түрдүү кудай же пайда келтирүүчү көрүнгөндөрдүн баарын Анын колунан түзүлгөн система деп ишенүү; үчүнчүсү, өз сүйүүсү, чынчылдыгы жана тазалыгы жагынан *Тавхийд*. Тактап айтканда, кулчулукка таандык болгон сүйүү ж. б. өндүү сезимдерде башка бирөөнү Кудай таалага шерик кылбоо жана Ага гана берилүү». («Руханий хазаайин», 12-том, «Сираажуддин аттуу христиандын төрт суроосуна жооп», 349-350-бет)

Буга мен мындан илгери кыскача чечме бергенмин. Бул жөнүндө Азирети халифатуль-Масийхиль-Аввал^{РА} мындейдай дейт:

«Алла тааладан башка бирөөнү Анын кандайдыр бир атына, иш-аракетине жана ибадат-сыйынуусуна шерик кылуу - бул *Ширкке* кирет. Бардык жакшы иштерди Алланын ыраазычылыгына гана карата жасоо - бул ибадат деп аталат. *Жаратуучудан* башка кудай жок экенине адамдар ишенишет жана өлүм менен жашоо, ошондой эле бийлик менен кудурет Анын колунда экенине да ынанышат. Буга ишенип туруп да, башка бирөөгө сажда кылышат, жалган сүйлөшөт жана *Тавааф*³ кылышат. Кудай тааланын ибадатын таштап, башкаларга сыйынышат. Кудай тааланын орозолорун таштап, башкалардын орозолорун тутушат. Кудай тааланын намаздарына көңүл бурбай, Алладан өзгөнүн намаздарын окушат жана алар үчүн зекет беришет. Мына ушул жалган ой-азгырыктардын тамырын кыркуу үчүн Алла таала Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} ды жөнөткөн». («Хутбаат-э-Нур», 7-8-бет)

-
1. «Багуучулук» дегенди билдирет. Алла таалага таандык сыпат.
 2. «Кудайлык» дегенди билдирет. Алла тааланын Кудай экендиги.
 3. «Айлануу» дегенди билдирет. Диний термин катары ажылык учурунда Каабанын тегерегинде айлануу.

ЭКИНЧИ БАЙЪАТ ШАРТЫ

«Ал жалганчылыктан, зынаадан, жаман көз менен кароодон, ошондой эле ар түрдүү баш ийбестик, бузукулук, зулумдук, кыянатчылык, козголон жана чыккынчылык жолдорунан сактанат. Ошондой эле кызуу кандуулугу канчалык күчтүү дүүлүксө да, ага алдыrbайт»

Мына ушул бир эле шарттын ичинде тогуз түрдүү жаманчылыктар эскертилген. *Байъат* кылган ар бир киши жана: «Мен Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын Жамаатына мүчөмүн», - деп билдирген ар бир адам ошол жаманчылыктардан сактануусу керек.

ЭҢ ЧОҢ ЖАМАНЧЫЛЫК - ЖАЛГАН СҮЙЛӨӨ

Чындыгында эле чоң жаманчылык - бул жалган сүйлөө. Ошол үчүн кимdir бирөө Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}га: «Мага кандайдыр бир насаат сөз айтыңыз, мен ага амал кылайын. Себеби, менде бир топ жаман адаттар бар, алардын баарын мен таштай албаймын», - деп айтканда, ал зат^{CAB}: «Ар дайым чын сүйлөймүн, эч качан жалган айтпаймын», - деп сөз бергин!» - деп жооп айткан. Ошентип, акырындык менен ал бардык жаманчылыктардан кутулган. Анткени, ар дайым ал кандайдыр бир жаманчылыкка ниет кылганда: «Эгер кармалып калсам, Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын алдына алыш барыламын, ошондо эмне кыламын, мен жалган сүйлөбөөгө сөз бергенмин. Чынын айтсам, уят болуп каламын же мага жаза берилет», - деп ойлоочу. Ушинтип, акырындык менен ал бардык жаман адаттардан кутулган. Чынында, жалган сүйлөө гана бардык жаманчылыктардын тамыры.

Эми бир аз кецирирээк чечмелейин. Курани каримде Алла таала мындай айтат:

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرْمَتَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأَحَلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ﴾

Котормосу: Биз мына ушуундай буюрдук: ким Алланын ыйык нерселерин урмат кылса, бул анын Парбардигеринин алдында өзү үчүн жасакшыраак. Силерге айтылып өтүлө тургандардан башка бардык айбандар силер үчүн адаптын коюлду. Буттардын ыпластыгынан алыс болгула жана жалган сүйлөөдөн этият болгула. («Аль-Хаж» сүрөөсү: 31)

Бул жерде Ширк менен кошо жалган сүйлөө да баяндалған. Анан мындай айтат:

﴿إِلَّا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ. وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلَيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرَّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى. إِنَّ اللَّهَ يَخْكُمْ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كُذِبٌ كَفَّارٌ﴾

Котормосу: Сак болгула! Калыс-нукура дин гана Аллага ылайык. Ал Заттын ордуна башкаларды дос кылыш алғандар: «Алар бизди Аллага жасында шырган бойдон жасындыктын бийик мартабасына жеткирип коюшу үчүн гана биз аларга ибадат кылабыз», - (дешет). Албетте, алар талашып-тартышып жаткан нерселер туурасында Алла таала алардын ортосунда өкүм кылат. Алла жалганчы (жана) шүгүрсүздү эч качан хидаят кылбайт. («Аз-Зумар» сүрөөсү: 4)

«Сахих Муслимде» бир хадис кезигет. Абдулла^{РА} бин Амар бин Аль-Аас^{РА} мындай рабаят этет: «Пайгамбарыбыз^{САВ}: «Төмөнкүдөй төрт нерсе өзүндө бар адам чыныгы эки жүздүү. Кимде алардын бирөөсү болсо, ал аны таштамайынча анда эки жүздүүлүктүн бир бөлүгү калат:

1) Ал сүйлөп жатканда, жалган сүйлөйт (сүйлөп жатканда, анын сөздөрүнө жалган аралашкан болот жана калп айтып жаткан болот);

2) Кандайдыр бир келишим түзгөндө, аны бузат;

3) Сөз бергенде, анын үстүнөн чыкпайт. (Бул да жалганчылыктын бир түрү);

4) Жаңжалдашып кеткенде, одоно сөздөрдү сүйлөйт», - деп айткан».

Жогорудагы бардык нерселер жалганга байланыштуу. Дагы бир хадис бар. Азирети Имам Маалик^{РА} өзүнө төмөнкүчө сөз жеткенин айтат: Азирети Абдулла бин Масъуд^{РА} мындай дечү: «Силер чынчылдыкка ээ болгула, анткени чынчылдык жакшылыкка багыттайт жана жакшылык бейишке жетелейт. Жалган сүйлөөдөн оолак болгула, себеби жалган баш ийбестикке багыттайт жана баш ийбестик тозокко жеткирет. Силер: «Баланча чындыкты сүйлөдү, ал баш ийүүчү болуп калды, ал эми жалган сүйлөдү, ошондо күнөөгө батты», - деп айтылаарын уккан жоксуңарбы?» («Муатта Имаам Маалик», Китаабуль-Жаамиъ, Баабу маа жсаа ’а фис-сидки вал казиби)

«Муснад Ахмад бин Ханбалда» дагы бир хадис кезигет. Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын: «Кимдир бирөө жаш балага: «Кел сага бир нерсе берейин», - деп айтса, анан ага эч нерсе бербесе, анда бул да жалган эсептелет», - деп айтканын рабаят этет. («Муснад Ахмад бин Ханбал», 2-том, 452-бет, Бейрут)

Таалим-тарбия үчүн бул өтө зарыл. Карагыла, балдарды тарбиялоо үчүн тамаша катары да куру кептер болбош керек. Антпесе, ошондой тамаша сөздөр менен балдар калп айтууга көнүп калышат, кийинчерээк өнөкөттөнүп калганда, жалган сүйлөөдөн арданышпайт, аны сезүү жөмдөмдүүлүгү да өчүп калат.

Азирети ибни Масъуд^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын: «Чынчылдык жакшылыкка алыш барат, жакшылык бейишке жетелейт. Ким дайыма чындыкты сүйлөсө, ал Алла тааланын алдында Сиддийк¹ деп жазылып калат. Ал эми жалган күнөө жана бузукулукка алыш барат, күнөө менен бузукулук тозокко жетелейт. Дайыма жалган сүйлөгөн киши Алла тааланын алдында Каззааб² деп жазылып калат», - деп айтканын рабаят этет. («Сахих Бухарий», Китаабуль-Адаб, Баабу кавлилаахи «Ит-Такуллааха ва куунуу маъас-Саадикийн»)

-
1. «Эң чынчыл» дегенди билдирет.
 2. «Эң жалганчы» дегенди билдирет.

Азирети Абдулла бин Амар бин Аль-Аас^{РА} мындай рабаят этет: «Бир киши Пайгамбар^{САВ} дын алдына келип, эй, Алланын Пайгамбары! Бейиштин амалы эмне?» - деп сурады. Пайгамбарыбыз^{САВ} мындай айткан: «Чындыкты сүйлөө. Кандайдыр бир адам чындыкты сүйлөгөндө, ал баш ийүүчү болуп калат, анан ал баш ийүүчү болуп калганда, нукура момун болуп калат. Кимдир бирөө момун нукура болуп калганда, аягында ал бейишке кирип барат». Ал киши кайрадан: «Эй, Алланын Пайгамбары! Тозокко алып бара турган амал эмне?» - деп сурады. Пайгамбарыбыз^{САВ} мындай айткан: «Жалган сүйлөө. Жалган сүйлөгөн бирөө баш ийбестик кылат, баш ийбестик кылганда, ал каапырлык кылат. Ал каапырлык кылганда, аягында ал тозокко кирип кетет». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 2-том, 176-бет, Бейрут)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Курани карим жалган сүйлөөнү да ыпластык жана күнөө деп айтат. Алла таала мындай деди:

﴿فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الرُّزْرَ﴾³

Карагыла, ушул жерде жалган сүйлөө бут-идолдун каршысында коюлган. Чындыгында, жалган сүйлөө да - бут-идол. Антпесе, эмнеге чындыкты таштап, башка жакка барат. Бут-идолдун астында эч кандай акыйкат болбогондой, жалган сүйлөөнүн астында көз боёкчуулуктан башка эч нерсе болбойт. Жалган сүйлөөчүлөргө ишенич абдан аз болот, алар чындыкты сүйлөшсө да, буга жалганчылык аралашкан окшойт деп ойлойсуз. Эгер жалган сүйлөөчүлөр өзүнүн жалганчылыгын азайтууну каалашса да, кыска мөөнөттө болбойт. Бир алыс заманга чейинки машыгуулардан кийин гана чындыкты сүйлөөгө алар адаттанышат». («Малфузат», 3-том, 350-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай деп кошумчалайт:

«Адамзаттын табиятына таандык болгон табигый абалдардын дагы бири - чынчылдык. Написисинин кандайдыр бир талабы түрткү бермейинче адамзат жалган сүйлөөнү каалабайт, ошондой эле жалганчылыкка баруудан жийиркенет

3. «Аль-Хаж» сүрөөсү: 31

жана жүрөгү аны жактырбайт. Ошондуктан, кимдир бирөөнүн жалган сүйлөгөнү ачык-айкын далилденип калса, ага капа болот жана аны пас адам деп билет. Бирок ушул эле табигый ахвал адеп-ахлак деп аталбайт, тескерисинче жаш балдар жана кем акылдар да ага амал кылуусу мүмкүн. Демек, адамзат чындыгында аны чын сүйлөөдөн тосо турган бардык напси каалоолорунан кутулмайынча нукура чынчыл деп аталбайт. Себеби, эгер адамзат өзүнө эч зыян болбой турган маселелеринде эле чындыкты сүйлөсө жана өзүнүн абийирине же мал-мұлқунө же жанына зыян жеткен кезде жалган сүйлөсө же чындыкты сүйлөбөй койсо, анда кайсы жактан ал кем акылдар менен жаш балдардан өйдө турат? Эми, кем акылдар менен жетилбеген жаштагы балдар дагы ошондой чындыкты сүйлөбөйбү? Дүйнөдө эч бир түрткүсүз, жөндөн-жөн жалган сүйлөй турган адам болбосо керек. Демек, кандайдыр бир зыяндуу учурда сүйлөнбөй калтырылган чындык нукура адеп-ахлакка такыр кирбейт. Чындыкты сүйлөөнүн эң ыңгайлую кырдаалы - жан же мал-мұлк же абройго жарака кете турган кез. Бул жөнүндө Кудай тааланын таалими төмөнкүчө:

﴿فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ﴾⁴ ﴿وَلَا يَأْبَ الشَّهَدَآءَ﴾
 ﴿إِذَا مَادُعُوا﴾⁵ ﴿وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ أَثْمٌ قَلْبُهُ﴾⁶ ﴿وَإِذَا
 قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى﴾⁷ ﴿كُوْنُوا قَوَامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ
 وَلَوْ عَلَى أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالَّدَيْنِ وَالْأَقْرَبَيْنِ﴾⁸ ﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ
 قَوْمٍ عَلَى أَلَا تَعْدِلُوا﴾⁹ ﴿وَالصَّدِيقَيْنَ وَالْحُدْقَيْتَ﴾¹⁰ ﴿وَتَوَاصُوا بِالْحَقِّ
 وَتَوَاصُوا بِالصَّبَرِ﴾¹¹ ﴿لَا يَشَهُدُونَ الزُّورَ﴾¹²

Ушул аяттарды чечмелеп жатып, ал зат^{AC} мындай дейт:

«Бут-идолдорго сыйынуудан жана жалган сүйлөөдөн абайлагыла. Тактап айтканда, жалган сүйлөө да кандайдыр бир

4. «Аль-Хаж» сүрөөсү: 31; 5. «Аль-Бакара» сүрөөсү: 283; 6. «Аль-Бакара» сүрөөсү: 284; 7. «Аль-Анъаам» сүрөөсү: 153; 8. «Ан-Нисаа» сүрөөсү: 136; 9. «Аль-Мааида» сүрөөсү: 9; 10. «Аль-Ахзааб» сүрөөсү: 36; 11. «Аль-Аср» сүрөөсү: 4; 12. «Аль-Фуркаан» сүрөөсү: 73

бут-идол, ага таянган киши Кудай таалага таянбай коёт. Демек, жалган сүйлөө менен Кудай таала да колдон кетет. Дагы чын күбөлүк үчүн чакырылғаныңарда, баруудан баш тартпагыла деп айтты. Ошондой эле чын күбөлүктүү жашырбагыла, ким аны жашырса, анын жүрөгү күнөөкөр. Кандайдыр бир жакын кишиге каршы күбөлүк берсеңдер да, бүтүндөй чындык жана адилет болгон нерсени гана сүйлөгүлө. Акыйкат менен ынсапта туруктуу болгула. Силердин ар бир күбөлүгүңөр Кудай таала үчүн болушу керек. Эгер чындыкты сүйлөгөнүңөр үчүн жандарыңарга зыян жетсе да, же ата-эненерге залал жетсе да, же уул ж. б. сыйяктуу жакын туугандарга зыян жетсе да, жалганды такыр сүйлөбөгүлө. Кимдир бирөөгө болгон кастыгыңар да силерди чын күбөлүктөн тоспошу керек. Чынчыл эркектер жана чынчыл аялдар чоң-чоң сыйлыктарга ээ болушат. Алар башкаларды да чындыкка насаат кылууга жана калпычылардын жыйындарында отурбоого адаттанышкан». («Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 360-361-бет)

ЗЫНААДАН САКТАНГЫЛА

Анан ошол экинчи шартта зынаадан сактануу шарты бар. Бул тууралуу Алла таала мындай айтат:

﴿وَلَا تَقْرُبُوا إِلَهًا كَانَ فَاحِشَةً . وَسَاءَ سَبِيلًا﴾

Котормосу: Зынаага жасында багыла. Албетте, бул абиийрсиздик жана өтө ыплас жсол. («Бани Исрааиль» сүрөөсү: 33)

Бир хадисте мындай нерсе кезигет. Мухаммад бин Сирийн Пайгамбар^{CAB} дын төмөнкүдөй насаат кылганын рабаят этет, анан узун бир рабаятты баяндаган. Анда мындай насаат бар: «Абийирдүүлүк жана чынчылдык зынаа менен жалган сүйлөөнүн каршысында жакшыраак жана түбөлүктүүрөөк». («Сунан ад-Даармий», Китаабуль-Васаая, Баабу маа йустахаббу билвасияти минат-Ташааххуди вал калаами)

Бул жерде зынаа менен жалган сүйлөө - экөөсү тен чогуу баяндалган. Мындан жалган сүйлөөнүн канчалык чоң күнөө

экенин билсе болот.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт: «Зынаага жакын да барбагыла. Тагыраак айтканда, ушул ой жүрөктө пайда болушу мүмкүн болгон жыйындардан алыс болгула. Ушул күнөө жүз берүү коркунучу болгон жолдордон жүрбөгүлө. Зынаа кыла турган бирөө жаманчылыкты чокусуна чейин жеткирип коёт. Зынаа жолу - өтө жаман жол. Тактап айтканда, көздөлгөн максаттан тосот жана силердин соңку мекениңер үчүн өтө коркунучтуу. Никеге күчү жетпегендөр өз абийирдүүлүгүн башка жолдор менен сактоосу керек. Маселен: орозо тутсун, же аз жесин же өз жөмдөмдүүлүктөрүн ишке жумшасын». («Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 342-бет)

Ал зат^{AC} мындай айткан: ой да дилде пайда болушу мүмкүн болгон нерселерден алыс болгула. Жаштар кээде муну сезбей калышат. Алар кино көрүүгө көнүп калышат. Көрүүгө боло турган эмес кинолорду көрүшөт. Моралдык жактан өтө төмөн-пас болот. Алардан да сактануу керек. Бул да зынаанын эле бир түрү.

ЖАМАН КӨЗ МЕНЕН КАРООДОН САКТАНГЫЛА

Анан экинчи шартта үчүнчү түрдөгү жаманчылык - жаман көз менен кароодон сактануу. Бул эмне? Бул - көздү көзөмөлдөө.

Бир хадис боюнча Абу Рехаана бир казатта Пайгамбар^{CAB} менен бирге болгонун жана бир түнү Пайгамбар^{CAB} дын: «Алла жолунда ойгоо болуп турган көзгө от арам жана Алладан кооптонуу айынан жаш төккөн көзгө от арам», - деп айтканын укканын рабаят этет.

Абу Шурайх мындай айтат: «Мен Пайгамбар^{CAB} дын: «Алла таала тыюу салган нерселерди кароодон ылдый караган көзгө от арам. Ошондой эле улук Алла жолунда жаракат алган көзгө да от арам», - деп айтканын бир рабаятчыдан укканмын».

(«Сунан Ад-Даармий», Китаабуль-Жихаад, Баабу филазий йасхару фий сабилилаахи хаарисан)

Дагы бир хадисти Ибаада бин Саамит^{РА} мындай рабаят этет: «Пайгамбарыбыз^{CAB}: «Өзүңүз тууралуу мага алты нерсе боюнча кепилдик бериңиз», - деп айткан». (Пайгамбарыбыз^{CAB}: «Мен сага бейиш күш кабарын беремин», - деп айтып жаткан). Ал зат^{CAB} мындай айткан: «Сүйлөгөнүңөрдө чындыкты сүйлөгүлө. Сөз бергениңerde аны оруннаткыла. Силерде аманат коюлганда, суралган учурунда аны кайтарып бергиле. (Азыр эртең деп алдабагыла). Өз уят жерлериндерди коргогула жана көзүңөрдү көзөмөлдөгүлө. Өз колдоруңарды зулумдуктан кайтаргыла». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 5-том, 323-бет, Бейрут)

Азирети Абу Саъид Худрий^{РА} Пайгамбар^{CAB}дын мындай айтканын рабаят этет: «Жолдордо жыйындарды уюштуруудан атайлагыла». Алар: «Эй, Алланын Пайгамбары! Жолдордо жыйындарды уюштурууга биз аргасызбыз», - деп айтышты. Ошондо Пайгамбарыбыз^{CAB}: «Андай болсо, жолдун акысын оруннаткыла», - деп айтты. Алар: «Анын акы-укугу эмне?» - деп сурашты. Ал зат^{CAB}: «Ар бир келип-кетүүчү кишинин саламына жооп бергиле, көздөрүңөрдү көзөмөлдөгүлө, жол сурап келген кишиге багыт бергиле, жакшы иштерге чакыргыла жана жагымсыз нерселерден кайтаргыла», - деп айтты». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 3-том, 61-бет, Бейрут)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Адамзаттын табиятынын талаптарын жана кемчиликтерин эсепке алыш, кырдаалга ылайык таалим берген Курани карим кандай сонун-ажайып көз карашка ээ:

¹³ ﴿قُلْ لِلّٰهِ مُؤْمِنُونَ يَغْصُو مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَخْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ آزْكٰى لَهُمْ﴾

Үйман келтиргендерге айтып кой: алар көздөрүн пастөмөн каратсын жана өз тешиктерин коргосун. Ушул амал аркылуу алардын напсилери тазаланат. «Фурууж» сөзү уятуу жер деген маанини эле билдирбейт, тескерисинче, кулак ж. б. тешиктер да ага кирет. Анда «махрам эмес»¹⁴ аялдын ыры ж.

13. Ан-Нур» сүрөөсү: 31

14. «Жат, чоочун» дегенди билдирет.

б.ны угуу деген нерсеге да тыюу салынган. Дагы билип койгула, миндеген тажрыйбалар далилдеп көрсөткөндөй, Алла таала тыюу сала турган нерселерден, акыры, адам баласы кайтууга аргасыз болуп калат». (*«Малфузат»*, 7-том, 135-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай дейт:

«Ислам шарттарга амал кылууну аялдар жана эркектер - экөөсүнө төң парыз кылган. Аялдарга буюргандай, эркектерге да *Парда*¹⁵ кылууга буюрган. Көздөрдү көзөмөлдөөнү баса белгилеген. Намаз, орозо, зекет, ажылык, адал менен арамдын айырмасы, Кудай тааланын амирлеринин каршысында өзүнүн адаттары менен каада-салттарын таштоо ж. б. ушундай тоскоолдуктар себептүү Исламдын эшиги абдан тар болот. Ошол үчүн ар бир адам ушул эшиктен кире албайт». (*«Малфузат»*, жаңы басылыш, 5-том, 614-бет)

Мындан эркектерге: «Алар да көздөрүн дайыма пас-төмөн каратуулары керек» деген нерсе айкын болуп калды болуш керек. Абийирдүүлүк аялдарга эле тийиштүү болбой, эркектерге да тийиштүү.

Дагы ал зат^{AC} мындай дейт:

«Кудай таала *Ихсаан* деген мүнөзүн, тагыраак айтканда, абийирдүүлүккө ээ болуу үчүн эң жогорку даражалуу таалим эле бербей, тескерисинче, адамзатка абийирдүү болуп туруусу үчүн беш дабааны да айтып берди. Тактап айтканда, өз көздөрүн «махрам эмес» кишиге кароодон абайлоо; кулактарды «махрам эместердин» үнүн угуудан сактоо; «махрам эместердин» кысса-жомокторун укпоо; жаман иш-аракет жүз берүүсү мүмкүн болгон азем-чогулуштардан өзүн сактоо; эгер никеси болбосо, анда орозо ж. б.ны тутуу».

Ал зат^{AC} мындай дейт:

«Ушул жерде биз чоң чакырык менен айтабыз: бул улуу таалим Курами карим баяндаган бардык иш-чаралар менен бирге тек Исламга гана таандык. Бул жерде эске алынаарлык дагы бир нерсе төмөнкүчө: демек адамдын кумар булагы болгон табигый абалы төмөндөгүдөй: андан адамзат

15. Көздөрүн көзөмөлдөө, ылдый каратуу; хижаб кийүү.

кандайдыр бир жетик өзгөрүшкө ээ болмоюнча кутула албайт: анын кумар кусасы өз ордун жана маалын таап толкуй берет же башкача айтканда чоң коркунуч астына түшүп калат. Ошондуктан, Кудай таала бизге: «Силер чоочун аялдарга эркин карай бергиле, алардын жасалгаларына көз сала бергиле жана алардын бийлери өндүү башка өнөрлөрүн көргүлө, бирок таза назар менен карагыла», - деп таалим берген эмес. Ошондой эле: «Силер ошол чоочун жаш аялдардын ыр ырдаганын уга бергиле жана алардын сулуулук кысса-баяндарын да уга бергиле, бирок таза ой менен уккула», - деп да таалим берген эмес. Тескерисинче: «Мейли таза көз менен, мейли таза эмес көз менен, силер махрам эмес (жат) аялдарга да, алардын сулуу жерлерине да карабагыла. Ошондой эле мейли таза ой менен, мейли таза эмес ой менен, алардын жакшы үндөрүн да, алардын сулуулук кысса-баяндарын да укпагыла», - деп бизге баса белгилеген. Тескерисинче, адашпоо үчүн куду өлүмтүктөн жийиркенгендей, аларды угуу жана аларга кароону жек көрүшүбүз керек. Анткени, эркин-азат назарлар айынан кандайдыр бир мезгилде адашып калуунун ыктымалы бар. Демек, Алла таала биздин көздөрүбүздүн, жүрөктөрүбүздүн жана коркунучтарыбыздын баарынын таза болушун каалайт. Ошол үчүн Ал ушул эң жогорку даражалуу таалимди тартуулаган. Шексиз, чеги жок эркиндик адашууга себепкер болуп калат». (Эгер кандайдыр бир тоскоолдук болбосо, анда адашууга себепкер болуп калат). «Эгер биз бир иттин алдына жумшак нан коюп, ал ит ошол нанды карабайт деген үмүттө болсок, анда биз ошол оюбуз боюнча жаңылыштабыз. Демек, Кудай таала: «Напсинин каалоосун жашыруун аткарууга да мүмкүнчүлүк берилбесин жана жаман коркунучтар жүз бере турган кандайдыр бир учур да туш келбесин», - деп каалаган». («Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 343-344-бет)

БАШ ИЙБЕСТИК ЖАНА БУЗУКУЛУКТАРДАН ООЛАК БОЛГУЛА

Анан ошол экинчи шартта төртүнчү жаманчылык - бүлүк салуу жана күнөөдөн оолак болууга тийиштүү. Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيْكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِينُكُمْ فِيْ كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلِكُنَّ اللَّهُ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَرَيَّنَاهُ فِيْ قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعُضِيَانَ. أُولَئِكَ هُمُ الرَّاِشِدُونَ﴾

Котормосу: Алланын Пайгамбары араларыңарда бар экенин билгиле. Эгер ал силердин көбүрөөк кебиңерди кабыл кылса, силер албетте, кыйынчылыкка дуушар болоор элеңер. Бирок Алла силерге ыйманды сүйүктүү кылып койду жана аны жүрөктөрүңөрдө чырайлуу кылып кооздоду, ошондой эле Ал силерге каапырлыкты, митаамчылыкты жана баш ийбестикти жийиркеничтүү көрсөттү. Мына ушулар гана хидаят тапкандар. («Аль-Хұжраат» сүрөөсү: 8)

Бир хадисте Асвад Азирети Абу Хурайра^{РА} нун мындай айтканын рабаят эткен: «Пайгамбар^{CAB}: «Араңардагы орозо кармаган адам одоно сөздөрдү айтпасын, күнөө сөздөрүн сүйлөбөсүн жана наадандык кылбасын, ошондой эле ага наадандык кылган бирөөгө: «Кечирип коюнуз, мен орозо кармаган адаммын», - деп айтсын», - деп наасаат кылган». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 2-том, 356-бет, Бейрут)

Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}: «Момунга орой сөздөрдү сүйлөө - күнөө, аны (момун) менен салгылашуу - каапырлык», - деп айткан. («Муснад Ахмад бин Ханбал», 1-том, 439-бет, Бейрут)

Абдур-Рахмаан бин Шабл Пайгамбар^{CAB}дын мындай айтканын рабаят этет: «Соодагер адамдар күнөөкөр болушат». Рабаятчы мындай айтат: «Эй, Алланын Пайгамбары! Алла таала соода-сатыкты адал кылган эмеспи?» - деп айтылды».

Пайгамбар^{САВ}: «Ооба, ошондой. Бирок, алар соодалашканда, жалган сүйлөшөт жана касам ичип, баасын көтөрүшөт», - деп айтты».

Рабаятчы Пайгамбар^{САВ} дын мындай кошумчалаганын айтат: «Фаасыктар¹⁶ тозокко барышат». Ага: «Эй, Алланын Пайгамбary! «Фуссаактар¹⁷ ким?» - деп айтылды. Ошондо Пайгамбар^{САВ}: «Аялдар дагы Фуссаак болушат. Бир киши: «Эй, Алланын Пайгамбary! Алар - биздин энелерибиз, эже-карындаштарыбыз жана аялдарыбыз эмеспи?» - деп айтты. Пайгамбар^{САВ}: «Ооба, ошондой. Бирок аларга бир нерсе берилгенде, алар шүгүрчүлүк кылышпайт жана аларга кандайдыр бир сыноо келгенде, алар сабыр кылышпайт», - деп айтты. («Муснад Ахмад бин Ханбал», 3-том, 428-бет, Бейрут)

Соодагерлер да ушул сөзгө көнүл буруулары керек. Соодасатык таза болушу керек. Бул да *Байъат* шарттарынын бири.

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай айтат:

«Курани каримден далилденгендей, каапырдан мурунурдаак фаасыкка жаза берүү керек... Кандайдыр бир коом фаасык-фаажир болуп калганда, анын үстүнө башка бир коомду дайындалуу коюу Алла тааланын мыйзам-эрежеси». («Малфузаат», жаңы басылыши, 2-том, 653-бет)

Дагы мындай айткан:

«Ушул бузукулук менен күнөө иштери чектен аша баштаганда жана алар Кудай тааланын амирлерин урматсыз кылганда, ошондой эле Алла тааланын белгилерин жек көрө баштаганда жана дүйнө менен анын жасалгалоолоруна берилгенде, Алла таала аларды да ошондой Алагухан, Чынгызхан ж. б. га талкалаткан. Ошол кезде асмандан «**Аййухал куффаару уктулул фужжаара**»¹⁸ деген үн келген эле деп айтылат. Кыскасы, бузуку жана күнөөкөр адам Кудай тааланын назарында каапырдан да төмөнүрөөк жана жек көрүмчү болот». («Малфузаат», жаңы басылыши, 3-том, 108-бет)

16. «Күнөөкөр, бузуку, жалганчы» дегенди билдириет.

17. «Фаасык» менен бирдей.

18. Эй, каапырлар! Фаасык-фаажирлерди өлтүргүлө.

Дагы мындай айткан:

«Эзүүчү фаясыктын дубасы кабыл болбайт, анткени ал Кудай тааладан бейкабар, Кудай таала дагы андан бейкабар (ага кайдыгер). Эгер бир уул атасына кайдыгер болсо жана баш ийбес болсо, атасы да ага көңүл бурбайт. Андай болсо, Кудай таала эмнеге ушундай болбосун». («Аль-Бадр» газетасы, 2-том, 28-бет, 1903-жылы, 13-февраль)

ЗУЛУМДУК КЫЛБАГЫЛА

Анан экинчи шартта ал зулумдук кылбайт деп кезигет. Курани карим мындай дейт:

﴿فَاخْتَلَفَ الْأَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْيُمْ﴾

Котормосу: Анан алардын араларындагы бөлүнгөн агымдар талаш-тартыш чыгарышты. Ошондуктан, зулумдук жасагандарга оор күндүн азабы түрүндө ойрондук болсун! («Аз-Зухруф» сурөөсү: 66)

Азирети Жаабир^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Зулумдуктан сактанғыла, анткени зулумдук кыямат күнү караңғылыктарга айланып алдыңа келет. Ач көздүк, сарандық жана кастыктан сактанғыла, анткени ач көздүк, сарандық жана кастық мурункуларды жок кылган, аларды кан төгүүгө түкурган жана урматтуу нерселерди алардын колунан урматсыз кылдырган». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 3-том, 323-бет)

Ошондой эле башка бирөөнүн укугун оруннатпоо да зулумдукка кирет. Азирети Абдулла^{РА} бин Масъуд мындай рабаят этет: «Мен: «Эй, Алланын Пайгамбary! Эң чоң зулумдук эмне?» - деп сурадым. Ошондо Пайгамбар^{САВ}: «Кимдир бирөө тарабынан бир тууганынын укугунан бир карыш жерди тартып алуусу - эң чоң зулумдук. Эгер ал зулумдук менен ошол жердин бир ташын да алган болсо, анда анын астыңкы жердин бардык катмары моюнтурук болуп, кыямат күнү анын моюнуна асылып коюлат. Ал эми жердин терендигин аны жараткан Кудайдан башка эч ким билбейт», - деп айтты. («Муснад Ахмад бин Ханбал», 1-том, 396-бет,

(Бейрут)

Өзүнүн бир тууган эже-карындаштары менен ага-инилери же кошуналарынын укуктарын орундалтай тургандар же салгылашууларда акысыздык менен өз карамагына ала тургандар, жерлерди тартып ала тургандар буга көңүл буруулары лаазым. «Биз эч кимдин укугун тепсебейбиз, зулумдук кылбайбыз» деген шарты менен *Байъат* кылган сон, Ахмадий болгондон кийин дагы да көбүрөөк коркушубуз керек. Бир хадисте Азирети Абу Хурайра^{РА} мындай деп рабаят эткен: «Пайгамбар^{САВ}: «Силер кедей ким экенин билесиңерби?» - деп сураган. Биз: «Колунда акча жана малмүлк жок киши», - деп жооп бердик. Пайгамбар^{САВ}: «Кыямат күнү намаз, орозо, зекет ж. б. амалдар менен келген, бирок башка бирөөгө орой сөз сүйлөгөн, бирөөгө айып таккан, бирөөнүн мал-мүлкүн жеген, кимдир бирөөнү өлтүргөн же акысыздык менен бирөөнүн канын төккөн киши менин үммөтүмдөгү кедей-бечара», - деп айтты. Ошентип, ошол зулумдук көргөндөргө анын жакшылыктары берилет. А түгүл, егер алардын укуктары орундалбай туруп, анын жакшылыктары түгөнүп калса, алардын күнөөлөрү мунун мойнуна жүктөлүп коюлат. Ошентип, ал бейиштин ордуна тозокко ташталып жиберилет. Чындыгында, ошол эле адам кедей-бечара». (*«Сахих Муслим»*, Китаабуль-Бирри вәс-Сила, *Баабу Тахриймиз-Зулми*)

Эми ойлонгула, көңүл бургула. Ар бирибиз ойлошубуз керек. Ошондой иштерди жасай тургандар коркуулары керек. Арабыздагы эч бир адам ошондой кедейлик ахвалында Алла тааланын алдында барбоосун Кудай таала наисип этсин.

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Ушул жерде бар болгон же өзүнүн журтунда жашай турган менин бүт баардык Жамаатым төмөнкү осуятка күнт коюп кулак салсын: алардын ушул Жамаатка кирип, мени менен сүйүү жана кулдук алакасын түзүүсүнүн максат-мүдөөсү мындай: алар жакшы жүрүм-турум, бактылуулук жана такыбанын эң жогорку даражасына көтөрүлсүн жана эч бир баш аламандык, тополоң жана бузукулук аларга жакын да

келбесин. Алар беш маал жамаат намазын калтыrbай аткарсын. Алар жалган сүйлөшпөсүн. Алар тили менен эч кимди какпасын. Алар эч кандай бузукулук кылбасын. Алар кандайдыр бир тополон, зулумдук, баш аламандык жана бүлүк салууну ойго да келтирбесин. Кыскасы, алар ар түрдүү күнөөлөр, кылмыштар, айтууга ооз барбаган нерселерден, бардык кызуу кандуулуктардан жана ыңгайсыз аракеттерден оолак болсун. Алар Кудай тааланын жүрөгү таза, зыянсыз жана карапайым пенделери болсун. Эч кандай уулуу камыр аларда калбасын. Бардык адамдарга боорукер болуу - алардын принциби болсун. Кудай тааладан корксун, ошондой эле өз тилдерин, колдорун жана ички ойлорун ар бир таза эмес жана бүлүк чыгаруучу жолдордон жана кыянаттардан сактасын. Беш маал намазды калтыrbай окусун. Зулумдук, эзүүчүлүк, кыянат менен алдамчылык, паракорлук, укукту тепсөө жана акысыз жан тартуулуктан алыс болсун. Эч бир жаман чөйрөдө отурбасын. Эгер силер менен катышып жүргөн адамдын Кудай тааланын амирлерине амал кылуучу эместиги... же адамдык укуктарынан кайдыгер экендиги, же табияты заалим, ичи тар жана бузуку адам экендиги, же силер *Байъат* кылган жана сүйүү алакасын түзгөн адамга карата акысыз, себепсиз одоно сүйлөө, тилдөө, орой сөздөрдү айтуу жана айып тагуу жана жалаа жабуу адатын улантып, Кудай тааланын пенделерин алдамакчы болгондугу кийинчерээк силерге далилденип калса, анда ошол жаманчылыкты араңардан алып таштоо жана ошондой зыяндуу адамдан оолак болуу силерге парыз. Кандайдыр бир дин, кандайдыр бир коом жана кандайдыр бир тайпанын адамына зыян жеткирүүгө эч ниет кылбагыла, ошондой эле ар бир адам үчүн чыныгы насаатчы жана ондоочу болгула. Тополончулар, кылмышкерлер, козголончулар жана бузукулар силердин жыйындарыңарга такыр келбесин жана үйлөрүңөрдө турбасын, болбосо кандайдыр бир мезгилде силердин адашуунарга себепкер болушат».

Дагы мындай айткан:

«Булар - мен башынан эле айтып келген нерселер жана шарттар. Мына ушул бардык осуяттарга амал кылуу менин Жамаатымдагы ар бир кишиге парыз болот. Өз

жыйындарыңарда кандайдыр бир таза эместилик, маскара жана шылдың менен алектенбешинер керек. Жерде ак көңүл, табияты таза жана таза ойлуу болуп жүргүлө. Ар бир жаманчылыкка жооп кайтаруу шарт эместигин билип койгула. Ошондуктан, көбүнчө кечиридүү болгула. Эч кимге акысыздык менен чабуул жасабагыла. Кызуу кандыгыңарды баскыла. Эгер кандайдыр бир талашуу-тартышууга катышсаңар же кандайдыр бир диний сүйлөшүү болуп калса, жумшактык, сылыктык жана маданияттуулук, адептүүлүк менен сүйлөшкүлө. Эгер кимdir бирөө наадандык кылса, салам берип, ошондой жыйындардан туруп кеткиле. Эгер сilerge тийиштик кылыша, же орой сөз айттылса жана одоно сөздөр сүйлөшүлсө, анда сак болгула, наадандыкка наадандык менен жооп берүүгө болборт, болбосо сiler да дал ошолордой болуп каласыңар. Кудай таала сilerди бүт дүйнөгө жакшылык жана чынчылдык үлгүсү боло турган Жамаат кылмакчы. Ошондуктан, жаманчылык, тополон, баш аламандык жана бузуку напси үлгүсү болгон бирөөнү тезирээк араңардан чыгаргыла. Биздин Жамаатыбызда карапайымдык, жакшылык, такыбалык, мээримдүүлүк, сылыктык, кең пейилдик жана жакшы жүрүш-туруш менен жашай албаган бирөө тезирээк бизден ажырап кетсин, анткени ушундай кишинин арабызда туруусун биздин Кудайыбыз каалабайт. Албетте, ал бактысыздык менен өлөт, себеби ал жакшы жолду жолдогон эмес. Демек, сiler сергек болгула. Чынында эле ак көңүл, карапайым жана чынчыл болгула. Сiler беш маал намаздан жана моралдык ахвалдардан тааныласыңар. Кимде жаманчылык уругу болсо, ал ушул насаатка амал кыла албайт». («Жарыя», 1898-жыл, 29-май, 2-бет, «Таблийг-эрисаалат», 7-том, 42-44-бет)

КЫЯНАТЧЫЛЫК КЫЛБАГЫЛА

Дагы кыянатчылык тууралуу Алла таала мындай дейт:
﴿وَلَا تُجَادِلُ عَنِ الْذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَانًا أَثِيمًا﴾

Котормосу: Жана өздөрүнө кыянат кылуучулар

тарабында туруп талашипа! Шексиз, Алла катуу кыянат кылуучу күнөөкөрдү жасактырбайт. («Ан-Нисаа» сүрөөсү: 108)

Бир хадис бар. Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын мындай айтканын рабаят этет: «Кимдир бирөө силерге аманат катары бир нерсе койсо, анын аманатын ага кайтарып бергиле. Ошондой эле силерге кыянатчылык кылган бирөөгө да такыр кыянаттык кылбагыла». (*«Сунан Абу Давуд», Китаабуль-Буюъ, Баабу фир-Ражули йаъхузу хаккаху*)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Таштай турган жаманчылыктын түрлөрүнүн экинчиси - аманат менен «диянат» деп аталуучу кулк-мүнөз. Тактап айтканда, куулук жана жаман ниет менен башка бирөөнүн малмүлкүн тартып алыш, ага зыян келтирүүнү жактырбоо. Демек, билүүгө зарыл болгон нерсе, диянат менен аманат адамдын табигый ахвалдарынын бир ахвалы. Ошол үчүн эмчиктеги балада кичинекейлигинен улам өзүнүн табигый жөнөкөйлүгүнө ээ болот. Мындан тышкары өзүнүн кичине жашта болгондугу себебинен алигиче жаман адатка үйрөнбөгөн болот. Ал башка бирөөнүн нерсесин ушунчалык жек көрөт, жат аялдын сүтүн да араң ичет». (*«Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 344-бет*)

БҮЛҮК САЛУУДАН САКТАНГЫЛА

Дагы фитна-чагымчылык тууралуу Алла таала мындай айтат:

﴿وَابْتَغِ فِيمَا أَتَكَ اللَّهُ الدَّارُ الْأَخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ - إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾

Котормосу: Жана Алла сага тартуулаган нерселер аркылуу акырет мекенине ээ болууну ойло жсана дүйнөдөн дагы бир белгилүү үлүшүңө кош көңүл болбо! Ошондой эле Алла сага жасакшылык кылган сыйктуу сен дагы жасакшылык кыл жсана жерде бузгунчулук (кылуу)ну жасактырба! Албетте, Алла

бузгунчулук кылуучуларды жактырбайт. («Аль-Касас» сүрөөсү: 78)

Азирети Муъааз бин Жабал^{РА} Пайгамбар^{CAB}дын мындай айтканын рабаят этет: «Согуш эки түрдүү болот: биринде Алла тааланын ыраазычылыгы үчүн Имамга баш ийилет. Ошондой адам өзүнүн жакшы мал-мұлкүн Алланын жолунда сарп кылат, өзүнүн сапарлаш жолдошу үчүн женелдикти жаратат жана бұлұктөн оолак болот. Демек, ошондой адамдын уйкусоосунун баары соопко татыктуу болот. Дагы бир киши мактануу, кожо көрсүн жана өзүнүн эрдемсинген кыссаларын айтуу үчүн согушат. Ошондой адам Имамга баш ийбестик кылат жана жерде бұлұқ салат. Демек, ушундай адам жогоруда айтылган киши менен бирдей болуп кайтпайт». («Сунан Аби Дауд», Китаабуль-Жихад, Баабу фий ман йагзу ва йалтамиссиә-Дүниа)

Азирети Асмаа^{РА} бинти Язийд Пайгамбар^{CAB}дын мындай айтканын рабаят этет: «Мен араларыңардагы эң жакшы адамдар жөнүндө айтып берейинби?» Сахаабалар: «Ооба, эй, Алланын Пайгамбary!» - деп жооп беришти. Ошондо Пайгамбар^{CAB}: «Алар кандайдыр бир көркөм көрүнүштү көрүшкөндө, Алла тааланы эске ала башташат», - деп айтты. Анан мындай айтты: «Мен сilerге эң жаман адамдардан кабар берейинби? Ушак айтуу ниетинде чуркап жүргөндөр эң жаман адамдар. Алар сүйүшкөндөрдүн арасында жарака салышат. Алар баш ийүүчү адамдардын күнөөгө батуусун каалашат». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 6-том, 459-бет, Бейрут)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Силердин Кудай таала негиз салган Жамаатка киргениңер үчүн эле силерди таштай турган жана силерден ажырап кете турғандар менен жаңжалдашпагыла же бұлұқ салбагыла, тескерисинче, Алла таала силерге Өзүнүн берешендиги себебинен тартуулаган акыл-парасат менен илим-билимди Кудай таала аларга да берсин деп алар үчүн жашыруун дуба кылгыла. Силер жакшы жолду тандаганыңарды өзүңөрдүн таза үлгү жана эң сонун жүрүш-турушуңарды көрсөтүү жолу менен далилдегиле. Карагыла, мен силерге кайра-кайра

төмөндөгүдөй насаат кылууга буюулганмын: ар кандай бүлүк жана ызы-чуулуу жайлардан абайлагыла жана сөгүнүүлөрдү угуп да сабыр кылгыла. Жаманчылыкка жакшылык менен жооп кайтаргыла. Эгер кимdir бирөө бүлүк салууну кааласа, ошол жерден акырын кетип калышыңар абзелирээк. Силер жумшактык-сылыктык менен жооп кайтаргыла... Качан мен баланча ушул Жамааттан болуп турup, кимdir бирөө менен жаңжалдашты деп уксам, ал ыкманы мен такыр жактыrbаймын. Ошондой эле дүйнөдө үлгү боло турган Жамааттын такыба жолунан башка жолдон баруусун Кудай таала да жактыrbайт. Тескерисинче, Алла таала ушул нерсеге баса белгилегенин да мен силерге айтып бермекчимин: кимdir бирөө ушул Жамааттан болуп турup да, сабыр кылбаса жана чыдабаса, ал ушул Жамаатка кирбекенин билип койсун. Мага бериле турган сөгүштөр силердин ачуунар жана толкуndoонорго себеп болушу мүмкүн, силер ушул мамилени Кудай таалага тапшырып койгула. Силер аны чече албайсыңар. Менин мамилемди Кудай таалага калтыргыла. Силер ушул сөгүнүүлөрдү угуп да, сабыр кылгыла жана чыдагыла». («Малфузат», жаңы басылыш, 4-том, 157-бет)

ЧЫККЫНЧЫЛЫК ЖОЛДОРУНАН АБАЙЛАГЫЛА

Анан ошол экинчи шартта эле «мен чыккынчылык жолдорунун баарынан сактанып турамын» деген убада да бар. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

¹⁹ ﴿وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الَّذِينَ لِلَّهِ أَهْلٌ﴾

Тактап айтканда, алардын чыккынчылыгы жок болуп, диндин бардык тоскоолдуктары жок болуп жана бийлик Алланын динине гана таандык болгонго чейин алар менен алышкыла. Дагы мындай айтты:

﴿قُلْ قَاتَالُ فِيهِ كَيْرٌ وَ صَدٌ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ كُفْرٌ بِهِ وَ الْمَسْجِدُ الْحَرَامٌ وَ اخْرَاجٌ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْ دِلْلَهِ وَ الْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقُتْلِ وَ لَا يَزَّ الْوَنَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ

19. Аль-Бакара» сүрөөсү: 194

يَرْدُوْكُمْ عَنِ دِيْنِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا²⁰

Тагыраак айтканда, Ыйык шаарда өлтүрүү - күнөө, бирок Алла тааланын жолунан тосуу, каапыр болуу жана Алла тааланын жакшы пенделерин Хараам мечитинен кубалоо - бул абдан чоң күнөө. Ошондой эле чыккынчылыкты таркатуу, тагыраак айтканда, тынчтыкты бузуу - өлтүрүүдөн да чоң (күнөө)». («Руханий хазаайин», 6-том, «Жанг-э-Мукаддас», 255-бет)

Дагы мындай айтат:

«Ошентип, мен өзүм күбөмүн: акыркы күндөрү көптөгөн наадан жана чагымчы хиндулар менен айрым мусулмандар өкмөткө каршы чыккынчылык «жытын» таратат турган иш-аракеттерди жасашат. Ошондуктан, кайсы бир мезгилде алардын табияттарында чыккынчылык пайда болуп калбасын деп мен шек санаймын. Ошол үчүн *Пенжаб*²¹ жана Хиндистандагы ар кайсы жайларда таралган, Кудай тааланын берешендиги менен миллиондогон сандагы өз Жамаатыма²² мүчө болгондорго болжолу жыйырма алты жылдан бери оозеки жана жазуу жолу менен аларга эскертип келген таалимди жакшылап эске тутуусуна баса белгилеп насаат кыламын. Тактап айтканда, алар ушул бийликтө баш ийүүлөрү керек, себеби ал бизге жакшылык кылган бийлик... Демек, билгиле, жакшылап билгиле, ушул бийликтин каршысында кандайдыр бир чыккынчылыктан турган ойго ээ болгон бирөө менин Жамаатымда тура албайт. Менимче, эзүүчү-заалимдердин ченгээлинен бизди куткарган жана көлөкөсүндө Жамаатыбыз өсүп-өнүгүп жаткан бийликтин жакшылыгына ыраазычылыгыбызды билдирабөө - абдан чоң пастык. Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿هُلْ جَزَاءٌ لِّاٰ حُسَانٍ إِلَّا حُسَانٌ﴾

Тагыраак айтканда, жакшылыктын куну - жакшылык гана. Хадис шарифте да: «Ким адамзатка шүгүрчүлүк кылбаса, ал

20. Аль-Бакара» сүрөөсү: 218

21. Индиянын бир штаты.

22. Ахмадия Мусулман Жамааты.

Алла таалага да шүгүрчүлүк кылбайт», - деп айтылган. Ойлоп көргүлөчү, эгер силер ушул бийликтин көлөкесүнөн чыгып кетсеңер, анда силердин турагыңар кайда болот? Деги, силерди өз паанасына ала турган бийликтин атын айткылачы? Ар бир мусулман өкмөтү силерди жок кылуу үчүн каарданып-кекенип отурат, анткени алардын назарында силер каапыр жана *Муртад*²³ деп аталгансыңар. Ошондуктан, силер Кудай таала тартуулаган ушул нээмattyн кадырына жеткиле... Эми жөндөн-жөн «кандайдыр бир канкор Махдий келип, христиан падышаларды кармап алат» деген өндүү ишеничтерди таратуу - бул жасалма эле маселелер болуп, бизге каршы болгон мусулмандардын жүрөгүн карартып жана таш боор кылды. Дагы ошондой ишеничтерге ээ болгондор - коркунучтуу адамдар. Ошондой ишеничтер кандайдыр бир убакытта наадандардын чыккынчылыгына себепкер болушу мүмкүн, тескерисинче, сөзсүз болот. Демек, мусулмандар ошондой ишеничтерден кутулсун деп биз аракеттенүүдөбүз. Билип койгула, кайсыл динде адамдык боорукерлик болбосо, ал Кудай таала тарабынан боло албайт. Кудай таала бизге: «Силерге асмандан ырайым кылынсын үчүн силер жерге ырайым кылгыла!» - деп үйрөткөн». («Мажмуъа-э-иштихаараат», 3-том, 582-585-бет)

КЫЗУУ КАНДУУЛУККА БЕРИЛБЕГИЛЕ

Анан ошол экинчи шартта «кызуу кандуулуктар учурунда ага берилбейт» дегенге да көнүлүбүз бургузулду. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Алла таала: ²⁴ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ﴾

деген аятта баяндалған даражада руханий дененин төртүнчү даражасы. Тактап айтканда, үчүнчү даражадан өткөн момундар - кызуу кандуулуктар жана тыюу салынган жыныстык сезимдерден өздөрүн сактай турғандар. Бул даражанын үчүнчү даражадан артық экенинин себеби, үчүнчү

23. Ислам дининен кайткан адам.

24. «Аль-Муъминуун» сүрөөсү: 6

даражадагы момун өзүнө абдан сүйүктүү жана азиз болгон мал-мүлкүү Алла жолунда сарптайт, бирок төртүнчү даражага ээ болгон момун өзүнө мал-мүлктөн да сүйүктүү жана азиз болгон нерсе - жыныстык каалоолорун Алланын жолунда курман кылат. Адам баласы өзүнүн жыныстык каалоолорун ушунчалык катуу сүйөт: ал өзүнүн жыныстык кумарын кандыруу үчүн өзүнө абдан азиз болгон мал-мүлкүү суудай сарптайт жана ошол максатка жетүү үчүн миндеген акчаларды²⁵ текке кетирет, ошондой эле мал-мүлкүү арзыбаган нерсе деп билет. Байкоолор көрсөткөндөй, өзүндөгү катуу сараңдык айынан кандайдыр бир муктаж, ачка жана жылаңачка бир тыйын бере албай турган ыпылас табияттуу жана сараң адамдар жыныстык каалоолорго берилип, сойкуларга миндеген акча²⁶ коротуп, өз үйлөрүн талкалап салышат. Демек, белгилүү болгондой, жыныстык каалоолордун сели ушунчалык күчтүү жана тез: сараңдык өндүү ыпыластыкты да ағызып алыш кетет. Ошондуктан, адамзаттын сараңдыгын кетирип, өзүнө азиз мал-мүлкүү Кудай тааланын жолунда сарптоого адамды мажбур кыла турган ыйман күчүнөн көрө адамзатты жыныстык кумардын селинен сактай турган ыйман күчү өтө зор жана шайтан менен алышууда өтө бекем жана өтө туруктуу. Анткени, анын милдети *Нафси аммаара*²⁷ өндүү эски ажыдаарды өзүнүн бут астында басуу. Ал эми сараңдыкты жыныстык каалоолор эргигенде, ошондой эле кожно көрсүндүк жана көргөзмө учурунда да кетирсе болот. Бирок жыныстык кумардануунун күчөшүнөн пайда боло турган бул топон абдан катуу жана түбөлүктүү топон. Ал Алла тааланын ырайымынан башка эч нерседен жоголбойт. Алла тааланын ырайымдуулугу аркылуу ошондой душман менен узак алышып, аны талкалоо үчүн, денедеги бардык мүчөлөрдүн арасында сөөк эң катуу жана өмүрү узак болгондой, ушул топонду жоготуучу ыйман күчү дагы абдан катуу жана түбөлүктүү. Себеби, жыныстык каалоолор топону ушунчалык айбаттуу жана ээ-жаа бербеген топон: ал Алла тааланын өзгөчө ырайымдуулугусуз

25, 26. Бул жерде *Рупий* сөзү колдонулган.

27. 1) Кайра-кайра буюруучу; 2) Адамды жаманчылыкка буюруучу күч.

жоголбойт. Ошол үчүн Азирети Юсуф^{AC}:

﴿وَمَا أَبْرُئُ نَفْسِي - إِنَّ النَّفْسَ لَمَّا رَأَتُهُ بِالشَّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبُّهُ﴾²⁸

- деп айтууга мажбур болду.

Котормосу: Мен өзүмдү таза деп билбеймин, напси абдан көп жамандыкка буюруучу жана анын чабуулунан кутулууга болбойт, бирок эгер Кудай тааланын Өзү ырайым кылса, анда бул башка кеп.

Маселен: ушул аятта «иллаа маа рахима Раббий» деген сүйлөм бар. Нух^{AC}дын топонун эскерип жатканда дагы ошого окшош сөздөр колдонулган. Себеби, ал жерде Алла таала мындай деп айтат:

﴿لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ﴾²⁹

Демек, бул «ушул жыныстык кумардануулар топону өзүнүн бийиктиги жана айбатында Нух топонуна окшош» деген нерсеге ишаарат кылат». («Руханий хазаайин», 21-том, «Бараахийн-э-Ахмадия хисса панжум», 205-206-бет)

Кыскасы, кумардануулар дайыма сilerди жеңүүгө аракет кылат, ошол үчүн андан дайыма сактанғыла, Алла тааладан ырайымдуулукту сураган бойdon алардан оолак болгула деп айтты. Мына ушул доордо анын бир топ башка жолдору да ачылып калды. Ошондуктан, мурдагыдан да көбүрөөк дуба суроо керек, Алла таалага ийилип, Андан ырайым суроо лаазым.

﴿أَلَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ الْخَالِصُ - وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ - مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيَقْرَبُونَا إِلَى اللَّهِ رُلْفِي - إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ - إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

Котормосу: Сак болгула! Калыс-нукура дин гана Аллага ылайык. Ал Заттын ордуна башкаларды дос кылып алгандар: «Алар бизди Аллага жасындаштырган бойdon жасындыктын бийик мартабасына жеткирип коюшу үчүн гана биз аларга

28. «Юсуф» сүрөөсү: 54

29. «Худ» сүрөөсү: 44

ибадат кылабыз», - (дешет). Албетте, алар талашып-тартышып жаткан нерселер туурасында Алла алардын ортосунда өкүм кылат. Алла жалганчы (жана) шүгүрсүздү эч качан хидаят кылбайт. («Аз-Зумар» сүрөөсү: 4)

Азириети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Тоорат, Инжил жана Куран - үчөө тен бар экендине күбө болгон Кудайга гана ыйман келтиргиле. Бар экендине ошол үч кител биргеликте күбөлүк бербеген эч бир кудайды өзүңөр жаратпагыла. Акыл жана дил күбөлүк берген, ошондой эле Кудай тааланын кителтери пикирлеш болгон нерсеге гана ыйман келтиргиле. Кудай тааланын кителтеринде карамакаршылык чыгара турган ыкма менен Кудай таалага ыйман келтирбөгиле. Зынаа кылбагыла, жалган сүйлөбөгүлө, жаман көз менен карабагыла, ошондой эле ар бир фаасыктык, күнөө, зулумдук, кыянатчылык, баш аламандык жана чыккынчылык жолдорунан абылагыла. Кызуу кандуулук учурунда ага берилбөгиле жана беш маал намазга жыгылгыла, анткени беш ыкмада гана адамдык табиятка ыңқылап келет. Ошондой эле ардактуу Пайгамбарыңарга раҳмат айткыла жана ага Салаваатты³⁰ жолдогула, анткени ал гана караңгылык доорунан кийин кайрадан Кудай тааланы таануу жолун үйрөткөн».

Дагы мындай деди:

«Булар - ушул Жамаат үчүн өзгөчө белги-жышаандар сыйктуу болгон менин Жамаатымдын принциптери. Адамдык боорукерлик, адамзатка зыян келтирбөө жана акимдерге каршылык көрсөтпөөгө бул Жамаат канчалык басым жасаса, башка мусулмандарда ал такыр кезикпейт. Өздөрүнүн чексиз каталары себебинен алардын принциптери башкacha, ушул жерде аларды баяндоонун кереги да жок, орду да жок». («Руханий хазаайин», 15-том, Замийма «Тарякуль-Кулууб», 524-526-бет)

30. Алла тааладан Мухаммад Пайгамбар *саллаллааху алаихи ва салламга берекелер жана тынчтыкты суроо.*

УЧУНЧУ БАЙЪАТ ШАРТЫ

*«Кудай жана Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын
көрсөтмөсүнө ылайык күнүнө беш маал намазды
калтырбай окуйт жана колунан келишинче
Тахажжуд намазын окууну, Мухаммад Пайгамбар^{САВ}га
салаваат айтууну жана күн сайын өз күнөөлөрү үчүн
кечирим сурап, тобо келтириүнү үзгүлтүксүз
улантат жана Алланын мээримдүүлүгүн эске алып,
чын журөктөн Ага алкоо-мактоо айтууну өзүнүн
кунумдук адатына айландырат».*

БЕШ МААЛ НАМАЗДЫ КАЛТЫРБАЙ ОРУНДАТКЫЛА

Ушул шартта баяндалган нерселердин эң биринчиси - ал Алла жана Анын Пайгамбары^{САВ}дын буйругуна ылайык беш маал намазды калтырбай окуйт. Алла жана Пайгамбар^{САВ}дын «намаз окугула» деген буйругу - эркектер менен аялдардын экөөсүнө төң тийиштүү. Ошондой эле он жашка жеткен балдарга да тиешелүү. Намазды убагында окугула. Эркектерге мындай буюрулган: намазды жамаат менен окугула. Мечиттерге барбыла, аларды абат кылгыла жана Анын берешендигин издегиле. Беш маал намаздан эч уруксат жок. Сапарда жана ооруп калганда бир аз женилдик бар. Намазды кошуп же кыскартып окуу өндүү да женилдик бар, бирок андай уруксаттан жамаат намазынын канчалык зарыл экендигин билсе болот. Анын зарылдыгы тууралуу айрым башка үзүндүлөрдү окуймун. Ал эми: «Ар бир Байъат кылган киши өзүн сатып жиберүү убадасын бергени менен Курандын ушул ачык-айкын буйругуна канчалык амал кылганына көңүл буруусу керек», - деп айтамын. Ар бир Ахмадий өзүнө-өзү насаатчы. Өзүндөрдү өзүнөр көзөмөлдөгүлө, өзүндөрдү карагыла. Эгер биз өзүбүздү-өзүбүз көзөмөлдөсөк, өзүбүздү

текшерсек, анда бир улуу ыңкылап жүз бериши мүмкүн. Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَأَتُو الزَّكُوَةَ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْكَمُونَ﴾

Котормосу: Силерге ырайым кылынсын үчүн намаз окугула, зекет бергиле жсана Пайгамбарга баш ийгиле. («Ан-Нур» сүрөөсү: 57)

Анан «Таахаа» сүрөөсүнүн он бешинчи аятында мындай кезигет:

﴿إِنَّمَا أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾

Котормосу: Албетте, Мен - бир гана Алламын. Менден бөлөк эч кандай кудай жсок. Ошондуктан, Мага гана ибадат кыл жсана Менин зикирим үчүн намаз оку.

Ошентип, Курани каримде намаз тууралуу оголе көп буйруктар келген. Бир хадисти ортого таштаймын. Азирети Жаабир^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын: «Намазды таштоо - адамды Ширк жсана каапырлыкка жакындатат», - деп айтып жатканын укканын рабаят этет. («Сахих Муслим», Китаабуль-Ыйман, Баабу баяни иттилааки исмуль-Куфри ъалаа ман таракас-Салаат)

Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} мындай деп айткан: «Менин көз кубанычым - намазда». («Сунан ан-Нисаай», Китаабу ъишратин-Нисаай, Баабу хуббин-Нисаай)

Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын: «Кыямат күнү пендelerден эң биринчи эсеп-кысап алына турган нерсе - намаз болот. Эгер ушул эсеп-кысап туура болсо, анда ал ийгиликке жетти жсана кутулду. Эгер ушул эсеп-кысап туура эмес болсо, анда ийгилиksiz калды жсана зыян көрдү. Эгер анын Парыздарында¹ кандайдыр бир кемчилик болсо, Алла таала: «Карагыла, Менин пендемдин кандайдыр бир Нафлдары² барбы?» - деп сурайт. Эгер Нафлдары болсо, Парыздарындагы кемчилик ошол Нафлдар менен толукталат. Ушинтип, анын башка амалдары текшерилет жсана тергөөгө

1. «Зарыл» дегенди билдирет. Беш маал намаздагы аткаралышы зарыл бөлүктөр.
2. Кошумча сооп алуу үчүн аткаралы турган намаз бөлүктөрү.

алынат», - деп айтканын рабаят этет.

(«Сунан Тирмезий», Китаабус-Салаат, Баабу Инна аввала маа йухаасабу бихиль-Җабду)

Анан дагы бир хадисте мындай баяндалган: Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Ойлоп көргүлөчү, эгер кимдир бирөөнүн эшик алдынан дарыя агып өтсө жана ал күнүнө беш маал анда жуунса, анын денесинде кандайдыр бир кир калабы?» Сахаабалары³: «Эй, Алланын Пайгамбары^{САВ}! Эч кандай кир калбайт», - деп жооп беришти. Ал^{САВ} мындай деди: «Беш маал намаздын мисалы да дал ошондой. Алла таала ал аркылуу күнөөлөрдү кечирет жана кемчиликтерди алып таштайт». («Сахих Бухарий», Китааб Маваакитус-Салаат, Баабус-Салаатиль-Хамси каффарату лиль-Хатааи)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Намаз окугула, намаз окугула, ал бардык бакыттаалайдын ачкычы». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 829-бет)

Ал зат^{АС} мындай кошумчалайт: «Намаздын маңзы жана руху да - дуба». («Руханий хазаайин», 14-том, «Айдаам-э-Сулх», 241-бет)

Ал зат^{АС} дагы мындай деп кошумча кылат: «Эй, өзүңөрдү менин Жамаатым деп билген бардык адамдар! Чындыгында, силер такыба жолдорунан жүргөнүңөрдө гана асманда менин Жамаатым деп эсептелесиңер. Ошондуктан, силер Кудай тааланы көрүп турганыңардай, намаздарыңарды ушунчалык кооптонуу жана берилүү менен аткарғыла. Орозолоруңарды Кудай таала үчүн чын ықылас менен оруннаткыла. Зекет парзы болгон ар бир киши зекет берсин, ажылык парзы болгон жана эч кандай тоскоолдук болбогон киши ажылыкка барсын. Жакшылыкты бапестөө менен жасагыла жана жамандыкты жийиркенүү менен таштагыла. Билип койгула, такыбалыктан куру болгон эч бир амал Кудай таалага чейин жетпейт. Ар бир жакшылыктын тамыры - такыба. Кайсыл амалда ушул тамыр

3. «Жолдоштор» дегенди билдирет. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} дын тириүү кезинде ага ыйман келтирген момун-мусулмандар.

текке кетпесе, ал амал да текке кетпейт». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 15-бет)

Ал^{AC} мындай дейт:

«Намаз эмне? Ал - Тасбийх⁴, Тахмийд⁵, Такдийс⁶, Истигфаар⁷ жана Салаваат менен жалбарып сурала турган дуба. Ошол үчүн силер намаз окуп жатканыңарда, кабарсыз адамдар сыйктуу өз дубаларыңарда арабча сөздөргө эле чектелбегиле. Анткени алардын намазы жана кечирим суроосу - акыйкаттан куру болгон каада-салттар гана. Бирок силер намаз окуп жатканыңарда, силердин жүрөктөрүнөр жалынуу-жалбаруудан бир аз таасирленсин үчүн Алла тааланын Сөзү Куран жана Пайгамбар^{CAB}дын сөзү болгон айрым Maасура⁸ дубалардан башка бардык жалпы дубаларыңарды жалынуу-жалбаруу сөздөрү менен өз тилиңерде сурагыла». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 68-69-бет)

Дагы мындай айткан:

«Намаз ушундай нерсе: ал аркылуу асман адамга ийилет. Намазды толук орундууучу өзүн өлгөндөй сезет жана анын руху эрип, Кудай тааланын алдында жыгылып түшөт... Кайсы үйдө ушундай намаз болсо, ал үй эч качан ойрон болбойт. Хадисте: «Эгер Нух^{AC}дын доорунда намаз болгондо, ал коом эч качан ойрон болбойт эле», - деп кезигет. Ажылык да адамга шарттуу парыз болгон, орозо да шарттуу, зекет да шарттуу, бирок намаз шарттуу эмес. Алардын баарысы жылына бир эле жолу болсо, бул күнүнө беш маал орундуууга буюрулган. Ошондуктан, намаз жетик болмоюнча андан алына турган берекелер да насип болбойт жана ушул Байъат дагы такыр пайда бербейт». («Малфузат», жаңы басылыш, 3-том, 627-бет)

Азириети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Намаз ар бир мусулманга парыз. Хадисте кезиккендей, бир коом Пайгамбарыбыз^{CAB}га келип ыйман келтирди жана:

-
4. Алла тааланы улуктоо.
 5. Алла таалага мактоо-алкоо айтуу.
 6. Алла тааланы Ыйык деп билүү.
 7. Алла тааладан кечирим суроо.
 8. Куран жана хадистерде баяндалган дубалар.

«Эй, Алланын Пайгамбары^{САВ}! Биз жумушчу адамдар болгондуктан бизди намаздан бошотуп бериңиз. Мал чарба ж. б. себептүү кийимибизге ишенүүгө болбойт жана бизде убакыт да жок», - деп айтты. Ал зат^{САВ}: «Карагыла, эгер намаз болбосо, анда эч нерсе жок», - деп жооп кылган. Кайсы динде намаз болбосо, ал дин да дин эмес. Намаз эмне? Өзүнүн жалынуу-жалбаруу жана алсыздыгын Кудай тааланын алдында коуп, өзүнүн муктаждыгын кандыруусун Андан суроо гана (намаз). Кээде Анын бийиктиги жана Анын амирлерин орундуу үчүн адептүүлүк менен туруу, кээде жетик алсыздык жана жалынуу-жалбаруу менен Анын мандайында саждага жыгылуу; Андан өз муктаждыктарын кандыруусун суроо гана намаз. Бир кайырчы сыйктуу кээде кайрылып жатканды: «Сен ушунчалык жакшысың, ушундай сулуусун», - деп мактап, Анын улуктугу жана кудуреттүүлүгүн улуктап, Анын ырайымдуулугун козутуп, анан Андан суроо. Демек, кайсы динде бул жок болсо, анда ал кандай дин?

Адамзат ар дайым муктаж. Ал Андан Анын ыраазычылык жолдорун сурал туруусу жана Анын берешендигин тилеп туруусу лаазым, анткени Ал тартуулаган күч-кубат менен гана бир нерсе кылса болот. Эй, Алла! Биз Сеники болуп калуубуз жана Сенин ыраазычылыгыңа татыктуу болуп, Сени ыраазы кылуубузга бизге күч-кубат наисип эткин. Кудай тааланы сүйүү, Андан кооптонуу, Аны эске алып туруу намаз. Ошол гана дин.

Анан намазды окубай коюуну каалаган киши айбандардан ашыгыраак эмне иш кылган болот? Ошол эле айбандар сыйктуу жеп-ичүү жана уктоо. Бул эч кандай дин болбойт. Бул қаапырлардын амалы, тескерисинче «**жо дам гафил вох дам кафир**⁹» дегендик. Бул туура жана дурус». («Аль-Хакам» газетасы, 7-том, 8-бет, 1903 ж. 31-март)

Намаздан кантип лаззат алууга болот? Бул жөнүндө Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Эй, Алла! Сен менин канчалык көр жана сокур экенимди билесин. Ушул маалда мен кudu өлүктөймүн. Бир аздан кийин: «Мага келе кал», - деген үн мага келерин билемин. Ошондо эч

9. Качан кайдыгер болсо, ошол замат қаапыр болду.

ким мени токтото албайт. Ал эми менин жүрөгүм көр жана кабарсыз. Сен буга ушундай нур түшүргүн: Сенин сүйүүң жана шыктуулугун анда пайда болсун. Ушундай берешендик кылгын: мен көр болуп турбайын жана сокурларга кошулбайын».

Ушундай дубаны сураганда жана аны улантканда, ал «даамы жок» намаз маалында асмандан ага бир нерсе түшүп, анын намазында ырахат пайда кылуучу кез келгенине күбө болот». («Малфузат», жаңы басылыши, 2-том, 616-бет)

ТАХАЖЖУД НАМАЗЫН ОРУНДАТКЫЛА

Анан үчүнчү шартта: «Ал *Тахажжуд* намазын орундастын», - деп кезигет.

Алла таала мындай дейт:

﴿وَمِنَ الْيَلِ فَتَهَجَّدُ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا﴾

Котормосу: *Жана түндүн бир бөлүгүндө дагы бул (Курбан) менен тахажжудду окуп тур. Бул сен үчүн нафл катары болот. Балким, Парбардигериң сени эң бийик даражасаға көтөрөөр. («Бани Исраайил» сурөөсү: 80)*

Азирети Билал^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ}дын: «Силер *Тахажжуд* намазын орундааткыла, анткени бул мурунку саалих-жакшылардын жолу жана Алла таалага жакындоо куралы. Бул адат күнөөлөрдөн кайтарат, жаманчылктарды кетирет жана денелик оорулардан сактайт», - деп айтканын рабаят этет. («Сунан Тирмезий», Китаабуд-Даъваат, Баабу фий дұъааин-Набийи^{САВ})

Бир хадисте мындай кезигет. Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ}дын: «Түндүн акыркы бөлүгүндө Алла таала бул дүйнө асманына түшүп келет жана: «Менден дуба сурай турган бирөө барбы, Мен дубасын кабыл кылайын. Менден кечирим сурай турган бирөө барбы, Мен аны кечирип жиберейин, Менден ырыскы сурай турган бирөө барбы, Мен ага ырыскы берейин. Өзүнүн кыйынчылыктарын алыш таштоо үчүн Менден дуба сурай турган бирөө барбы, Мен анын

кыйынчылыктарын алып таштайын», - деп айтат. Эртең менен таң атканча Алла таала ошондой айтып турат», - деп айтканын рабаят этет. (*«Муснад Ахмад бин Ханбал», 2-том, 521-бет, Бейрут*)

Көптөгөн кишилер дуба үчүн (мага) жазышат. Эгер өздөрү да ушул ыкмага амал кылышса, (өздөрүнө) Алла тааланын берешендиктер жамғырынын жааганына күбө болушат.

Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын мындай айтканын рабаят этет: «Алла таала: «Ким Менин досума душман болсо, Мен ага каршы согуш жарыясын жарыялаймын. Менин пендем Мага жаккан жана Мен ага парыз кылган нерсе аркылуу Мага канчалык жакын болсо, башка бир дагы нерсе аркылуу ошончолук жакын боло албайт. *Нафлдар* аркылуу Менин пендем Мага жакын болуп калат, а түгүл Мен аны сүйө баштайм. Мен аны Өзүмө дос кылыш алганымдан кийин Мен ал уга турган кулактар болуп каламын, ал көрө турган көздөр болуп каламын, ал тута турган колдор болуп каламын, ал баса турган буттар болуп каламын. Тагыраак айтканда, Мен Өзүм эле ага дос болуп каламын. Эгер ал Менден сураса, Мен ага беремин, эгер ал Менден паана талап кылса, Мен ага паана беремин», - деп айтат. (*«Сахих Бухарий», Китаабур-Рикаак, Баабут-Таваазуъи*)

Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын: «Түн ичинде туруп, намаз окуган жана жубайын да тургузган кишиге Алла таала ырайым кылсын. Эгер ал турууда жалкоолонсо, ал ойготуш үчүн анын бетине суу чачсын. Ошондой эле түнкүсүн туруп, намаз окуган жана күйөөсүн (да) ойготкон аялга Алла таала ырайым кылсын. Эгер ал (күйөөсү) ойгонууда жалкоолонсо, анда аны ойготуш үчүн бетине суу чачсын», - деп айтканын рабаят этет. (*«Сунан Абу Давуд», Китаабут-Татаввүй, Баабу Киямиль-Лайли*)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Биздин Жамаатыбыз *Тахажжуд* намазын өзүнө адат кылыш алуусу керек. Ким көп (рекет) окуй албаса, эки эле рекет окуп алсын, анткени дуба суроо мүмкүнчүлүгүнө баарыбир ээ болуп калат. Ошол маалдагы дубаларда өзгөчө таасир болот, себеби ал дуба чыныгы муң жана күчтүү сезим менен чыгат.

Бир өзгөчө мұң жана күчтүү сезим жүрөктө болмоюнча кимдир бирөө ырахаттуу, таттуу уйкудан кандайча ойгоно алат? Демек, ошол маалда ойгонуунун өзү әле жүрөктө кандайдыр бир дартты жаратып коёт, андан дубада кандайдыр бир жалынуу жана жалбаруу маанайы пайда болуп калат. Ошол әле маанай, алсыздык жана тынчсыздык дубанын қабыл болуусуна себеп болуп калат. Эгер ойгонууда жалкоолонсо жана эринсе, анда жүрөктө мұң жана жалбаруу ахвалы пайда болбошу табигый нерсе, себеби уйку кайғы-капаны кетирет. Бирок уйкудан турганда, ал уйкудан да чоңураак кандайдыр бир мұң жана кайғы аны ойготуп жатканын көрөт». («Малфузат», жаңы басылыш, 2-том, 182-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{САВ} мындай дейт:

«Алла таала сilerге Өзүнүн жолун көргөzsүн үчүн түн ичинде туруп дуба кылгыла. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ}дын сахаабалары да акырындап тарбия алышкан. Алар илгери эмне болушкан? Бир дыйкандын урук отургужаны сыйктуу болчу. Анан аны Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} сугарган. Ал зат^{САВ} алар үчүн дубаларды сураган. Үрөн жакшы жана жер мыкты болгондуктан, ал сугат жакшы түшүм берди. Алар Пайгамбарыбыз^{САВ}дын жүргөнүндөй әле жүрүшчү. Алар күндү же түндү күтүп отурбайт әле. Силер чын жүрөктөн тобо кылгыла. *Тахажжуд* үчүн тургула, дуба кылгыла, дилиңерди ондогула, кемчиликтерди таштагыла жана өз сөзүңөр менен амалыңарды Алла тааланын ыраазычылыгына ылайыкташтаргыла». («Малфузат», жаңы басылыш, 1-том, 28-бет)

ПАЙГАМБАРЫБЫЗ МУХАММАД^{САВ} ГА ДАЙЫМА САЛАВААТ ОКУП ТУРГУЛА

Ушул үчүнчү *Байъат* шартында: «Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ}га Салаваат окууга аракет кылат жана үзгүлтүксүз аны аткарать», - деп кезигет. Бул жөнүндө Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا﴾

Котормосу: Албетте, Алла жсана Анын периштelerи Пайгамбарга рахмат жөнөтүшөт. Эй, ыйман келтиргендер! Силер дагы анын үстүнө салаваат жсана көп-көп салам жибергиле. («Аль-Ахзааб» сүрөөсү: 57)

Азирети Абдулла^{РА} бин Амар бин Аль-Аас Пайгамбарыбыз^{САВ} дын: «Силер азанчынын азан чакырып жатканын угуп, ал айта турган сөздөрдү силер да кайталагыла. Анан мага *Салаваат* жолдогула. Кимде-ким мага *Салаваат* жолдосо, Алла таала ага он эсе рахматтарды түшүрөт. Мен үчүн бейиш мартабаларынын бири болгон *Васийланы* Алла тааладан сурагыла. Ал Алланын пендelerинин арасынан бир эле пендеге берилет. Ал (пенде) мен боломун деп үмүт кыламын. Кимде-ким Алладан мен үчүн *Васийла* сураса, ага шапаат адал болуп калат», - деп айтканын рабаят этет. («Сахих Муслим», Китаабус-Салаат, Баабуль-Кавли мисла *кавиль-Муаззин лиман самиъаху сумма йусаллий Ѹалан-Набийий*^{САВ})

Демек, Алла тааланын ыраазычылыгына ээ болуу үчүн, Кудай таалага жетүү үчүн, дубаларыбызды Алла тааланын алдында кабыл кылдыруу үчүн биз Мухаммад^{САВ} ды *Васийла*¹⁰ кылуубуз керектигин баары билүүлөрү лаазым. Хадисте кезиккендей жана Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дагы айткандай анын эң жакшы жолу - көп-көп *Салаваат* окуу керек.

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّعَلَى الْأَئْمَةِ الْمُرْسَلِينَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى الْأَئْمَةِ الْمَحْيَيْدِينَ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّعَلَى الْأَئْمَةِ الْمَحْيَيْدِينَ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى الْأَئْمَةِ الْمَحْيَيْدِينَ﴾

Азирети Аамир бин Рабиъа^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын мындай дегенин рабаят эткен: «Мага *Салаваат* жолдой турган мусулман качанга чейин мага *Салаваат* жолдоп турса, ошол убакытка чейин периштeler ага *Салваат* жолдоп турушат. Кааласа муну кемитсин, кааласа аны көбөйтсүн».

Азирети Умар бин Хаттааб^{РА} мындай дейт: «Дуба асман менен жердин ортосунда туруп калат. Сен өз Пайгамбарың^{САВ} га

10. «Курал-ортомчу» дегенди билдириет.

Салаваат жолдомоюнча анын бир бөлүгү дагы (Кудай тааланын алдына сунушталуу үчүн) жогоруга көтөрүлбөйт». («Сунан Тирмезий», Китаабуль-Витр, Баабу маа жсаа'а фий фазлис-Салаати ъалан-Набийий^{CAB})

Азирети Абдулла бин Масъуд^{РА} Пайгамбар^{CAB} дын: «Кыямат күнү адамдардын арасынан мага эң жакын болгон киши алардын арасынан мага эң көп *Салаваат* жолдогон киши болот», - деп айтканын рабаят этет. («Сунан Тирмезий», Китаабуль-Витр, Баабу маа жсаа'а фий фазлис-Салаати ъалан-Набийий^{CAB})

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} *Салавааттын* берекелери туурасындағы өзүнүн жеке тажрыйбасын төмөнкү сөздөр менен баяндайт:

«Бир ирет бир узак мезгилге чейин *Салаваат* окуу менен, тактап айтканда, Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} га *Салаваат* жолдоо менен алек болуп турдум, анткени Кудай тааланын жолдору абдан ичке жана татаал болгондуктан, Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын *Васийласысыз* наисип боло албайт деп бекем ишенчү элем. Кудай таала да мындай дейт: «**Вабтагуу илайхил васийлах**»¹¹. Анан бир мөөнөттөн кийин мен мындай *Каиф*¹² көрдүм: эки суу ташыгыч, тактап айтканда, суу ташуучу адам келип, бири ички жолунан, экинчиси тышкы жолу менен менин үйүмө киришти. Алардын желкелеринде нур чаначтары бар эле жана алар: «**Хаазаа бимаа саллайта ъалаа Мухаммадин**», - деп айтышты». («Руханий хазаайин», 22-том, «Хакийкатуль-Вахий», 128-бет, түшүндүрмө)

Котормосу: Бул - сен Мухаммад^{CAB} га жолдогон *Салаваатыңдын* берекелери.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:
«*Салаваат* себептүү... мен Алла тааланын берешендиктеринин ажайып нур түрүндө Пайгамбарыбыз^{CAB} га кетип баратканын, анан ал жерге жетип, Мухаммад^{CAB} дын

11. Аларкылуу *Васийла* издегиле. («Аль-Мааида» сүрөөсү: 36)

12. Уйку сыйктуу ахвалда Алла тааладан вахий-аян алуу. Олуюлардын руханий тажрыйбасы.

көкүрөгүнө сицип кеткенин көрүүдөмүн. Аナン ошол жерден чыгып, чексиз түтүкчөлөргө айланып, ар бир муктажга укугуна жараша жетүүдө. Албетте, Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}дын *Васийласысыз* эч бир берешендик башкаларга жете албайт. Куттуу *Салаваат* эмне? Бул - Алланын Пайгамбары^{CAB}дын ушул нур түтүкчөлөрүн чыгара турган «аршын» кыймылдатуу. Алла тааланын берешендиги жана жардамына татыктуу болууну каалаган ар бир киши ошол берешендик менен жардамды кыймылдатуу үчүн көп-көп *Салаваатты жолдоосу керек».* («Аль-Хакам», газетасы, 1903-жыл 28-февраль, 7-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Чындыгында, адамзат пенде, тагыраак айтканда, кул. Кулдун иши - кожосу ага эмнени буюрса, ошону кабыл кылуу. Ошол эле сыйктуу эгер Мухаммад^{CAB}дын берекелерине татыктуу болууну кааласаңар, анда ага кул болгула. Курани каримде Алла таала: **«Кул йаа ъибаади йаллазийна асрафуу ъалаа анфусихим»**, - деп айтат. Ушул жерде пендelerдин мааниси - макулук эмес, кулдар гана. Ардактуу Пайгамбар^{CAB} пенде болгондугу үчүн ал зат^{CAB}га *Салаваат* жолдогонуңар лаазым. Ал зат^{CAB}дын эч бир буйругуна баш ийбестик кылбай, бардык буйруктарына амал кылгыла». («Аль-Бадр» газетасы, 2-том, 14-сан, 1903-жыл 24-апрель, 109-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَيْهِ وَالْهُ بِعَدْهِ هُمْ وَغَمْهُ وَحُزْنُهُ لِهِذِهِ الْأُمَّةِ وَأَنْزِلْ عَلَيْهِ أَنْوَارَ رَحْمَتِكَ إِلَى الْأَبَدِ﴾

(«Руханий хазаайин», 6-том, «Баркаатуд-Дуъаа», 11-бет)

Котормосу: Эй, Алла! Ал зат^{CAB} жсана анын тукумуна *Салаваат*, тынчтык жсана берекелер жолдогун. Анын дилинде ушул үммөт үчүн болгон кайғы жсана дарттардан да көбүрөөк рахматтар жсана берекелерди (жолдогун) жсана ал зат^{CAB}га Θ3 рахматыңдын нурларын дайыма түшүрүп тургун.

АЛЛАДАН ДАЙЫМА КЕЧИРИМ СУРАП ТУРГУЛА

Дагы ушул үчүнчү шартта кечирим суроо туурасында да кезигет. Алла таала Куруни каримде мындай дейт:

﴿فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ . إِنَّهُ كَانَ غَفَارًا . يُرِسِّلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مَذْرَارًا . وَيُمْدِذُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنِينَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَّتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ آنْهَرًا﴾

Котормосу: Ошондо мен айттым: «Парбардигериңдерден кечирим талап кылгыла. Ал албетте, өтө кечириүүчү. Ал үстүңөргө тыныымсыз жаай турган булут жиберет. Ал силерге мал-дүнүйө жсана балдар менен жардам берет, ошондой эле силерге бактарды пайда кылат жсана силер үчүн дайраларды чыгарат. («Нух» сүрөөсү: 11-13)

﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ . إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا﴾

Котормосу: Ошондуктан, өз Парбардигериңдин мактоосу менен (Ага) тасбийх айт жсана Андан кечирим сура! Албетте, Ал абдан көп тобо кабыл кылуучу. («Ан-Наср» сүрөөсү: 2)

Бул жөнүндө бир хадис да кезигет. Абу Бурда бин Аби Муса^{PA} өзүнүн атасы Абу Муса^{PA} дан мындай рабаят этет: Пайгамбарыбыз^{CAB}: «Алла таала менин үммөтүмө эки аманат берүү тууралуу мындай деп мага вахий-аян жиберди:

﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَعْدُ بَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ . وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾

Тагыраак айтканда, сен алардын арасында болгонунда, Алла аларга эч качан азап бербейт. Ошондой эле алар кечирим сурап жаткандарында дагы, Алла аларга эч качан азап бербейт. («Аль-Анфаал» сүрөөсү: 34). Анан мен алардан айрылганымда, кыяматка чейин алардын арасында Истиглаарды¹³ калтырдым», - деп айткан. («Жаамиъ Тирмезий», Китааб Тафсируль-Кураан, «Аль-Анфаал» сүрөөсүнүн тафсири)

Азирети ибни Аббаас^{PA} Пайгамбарыбыз^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Кимде-ким Истиглаарга жабышып турса, (тактап айтканда, кечирим сурап турса), ар бир

13. Алла тааладан кечирим суроо.

кыйынчылыктан чыгууга Алла таала ага жол көрсөтөт жана анын ар бир оорчулугунан анын жеңилдик жолун ачат, ошондой эле ал элестетип да көрбөгөн жолдордон ага ырысқы тартуулайт». («Сунан Абу Давуд», Китаабуль-Витр, Баабу филь-Истиглаари)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«..... ыйман тамырларын бекемдей турган *Истиглаар* Курани каримде эки мааниде колдонулган. Биринчиси, өз жүрөгүн Кудай тааланын сүйүсүнө бекемдетип, жалгыздыкта козголо турган күнөөлөрдү Кудай таала менен болгон алаканын жардамы аркылуу токtotуу жана Кудай таалага берилип, Андан көмөк суроо. Бул *Истиглаар* Кудайдын жакын пенделериne таандык. Кудайдан бир көз ирмемчелик да ажыроону өзүнүн ойрондугунун себепчisi деп билишет. Кудай таала аларды Өз сүйүсүнө бөлөп турруусу үчүн кечирим сурап турушат. *Истиглаардын* экинчи түрү - күнөөдөн чыгып, Кудай таала жакка чуркоо жана бак-дарактын жерге орногонундай, жүрөкту Кудай тааланын сүйүсүнө байлан, таза өсүп, күнөөнүн кургакчылыгы жана зыянынан сактанууга аракеттенүү. Ушул эки көрүнүш *Истиглаар* деп аталган. Анткени, *Истиглаар* сөзү келип чыккан «гафара» сөзү бекитүү жана басуу дегенди билдирет. Ошентип, *Истиглаардын* мааниси - Кудай таала Өзүн сүйө турган кишинин күнөөлөрүн жашырып турат жана *Башарият*¹⁴ «тамырларынын» ачылып калуусуна жол койбой, Улухият¹⁵ чатырына алып, Өзүнүн *Күдүсиятынан*¹⁶ үлүш берет. Же болбосо, эгер күнөө себебинен кандайдыр бир тамыры ачылып калган болсо, аны кайрадан бекитип коёт жана «жылаңачтыктын» жаман натыйжасынан сактайт. Ырас, Кудай таала берешендик менен берекелердин булагы жана Анын нуру ар кандай караңгылыктарды кетирүүгө дайыма даяр болуп турат. Ошондуктан, пакиза жашоого ээ болушубуз үчүн эң туура жол: биз ушул коркунучтуу ахвалдан коркуп, ушул ааруу булакка, ал булак зор басым-күч менен биз жакка кыймылдап, бардык кирди алып кетүүсү үчүн эки колубузду сунуш кылышыбыз керек.

14. «Адамдык» дегенди билдирет.

15. «Кудайлык» дегенди билгизет.

16. «Кудай тааланын «Ыйыктыгы» деген сыпаты.

Чынында эле Анын жолунда өлүмдү кабыл кылып, өзүбүздү Анын алдына коюшубуздан чоңураак Кудай тааланы ыраазы кыла турган башка курмандык жок». («Руханий хазаайин», 12-том, «Сираајсүддин аттуу христиандын төрт суроосуна жсооп», 346-347-бет)

Ал зат^{AC} мындай деп кошумчалайт:

«...Кудай тааладан күч-кубат талап кылганда, тагыраак айтканда, *Истигфаар* кылганда, Кудай тааланын пайгамбарлары жана элчилери сыйктуу Рухуль-Куддустун¹⁷ колдоосу менен алардын кемчиликтери жок болушу мүмкүн жана алар күнөө жасоодон сактануулары мүмкүн. Эгер алар күнөөкөр болуп калган адамдар болсо, анда *Истигфаар* аларга төмөнкүдөй пайда келтириет: күнөөнүн натыйжаларынан, тактап айтканда, азаптан сакталып алынышат, себеби нурдун келүүсү менен караңгылык качат. *Истигфаар* кылбаган, тагыраак айтканда, Кудай тааладан күч-кубат сурабай турган кылмышкерлер өз кылмыштары үчүн жазаланып турушат». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 34-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Айрым адамдар күнөө эмне экенин билишет, ал эми айрымдар күнөө эмне экенин да билишпейт. Ошондуктан, Алла таала: «Адамзат ар бир күнөөсү үчүн, мейли ачык, мейли жашыруун, ал билген же билбegen күнөө болсун; кол, бут, тил, мурун, кулак, көздүкү болсун, кыскасы ар кандай күнөөлөрдөн кечирим сурал туралуу керек», - деп үзгүлтүксүз кечирим суроого буюрган. Азыркы күндөрдө Азирети Адам^{AC}дын дубасын окуу керек.

﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا. وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

Бул дуба илгертеден эле кабыл алынган экен. Бейкабарчылыкта өмүр кечирбегиле. Кимде-ким бейкабарчылыкта жашабаса, ал кандайдыр бир табияттан тышкaryы кырсык-балээге кирептер болот деп эч ойлобоймун. Эч бир балээ-кырсык уруксатсыз келбейт. Мисалга, мага

17. «Ыйык Рух» дегенди билдирет. Жабраайл периштеге айтылат.

18. «Аль-Аърааф» сүрөөсү: 24

төмөнкү дуба аян кылышы:

رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ خَادِمُكَ رَبِّ فَاحْفَظْنِي وَانْصُرْنِي وَارْحَمْنِي¹⁹

(«Малфузаат», жаңы басылыш, 2-том, 577-бет)

ИСТИГФААР ЖАНА ТОБО КЫЛУУ

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Ва анистагфируу Раббакум сумма туубуу илайхи»²⁰.

Билип койгула, мына ушул эки нерсе бул үммөткө тартууланган: бири күч-кубат алыш үчүн; экинчиси алынган күч-кубатты иш жүзүндө көргөзүш үчүн. Күч-кубат алуу үчүн *Истигфаар* бар. Башкача айтканда, ал «жардам жана көмөк суроо» деп да аталат. Суфилер жазышкандай, дene тарбия аркылуу, мисалы гирия-гантел жана штангаларды көтөрүү менен денелик күч-кубат күчөйт, дал ошондой руханий «гирия» - *Истигфаар*. Аны менен рухка кандайдыр бир күч-кубат насип болот жана жүрөктө туруктуулук пайда болот. Күч-кубат алууну каалаган киши *Истигфаар* кылуусу керек. «Гафара» сөзү бекитүү жана жашырууну билдирет. *Истигфаар* аркылуу адам Кудай тааладан тосо турган сезимдер жана ойлорду бекитүү жана жашырууга аракет кылат. Демек, *Истигфаардын* мааниси ушундай: адамзатка чабуул жасап, аны жок кылмакчы болгон уулуу заттардын үстүнөн женишке чыгуу жана Кудай тааланын амирлерин ишке ашыруу жолундагы тоскоолдуктардан абайлап, иш жүзүндө аны ишке ашыруу.

Эске тутуучу дагы бир нерсе - Алла таала адамда эки түрдүү затты жараткан: бири өкүлү шайтан болгон уулуу зат; экинчиси ууга каршы дарылоочу зат. Адам текеберлик кылып, өзүн «өйдө» сезгенде жана ууну кетирүүчү булактан көмөк албаганда, уулуу күч женип кетет. Бирок өзүн карапайым сезип, өзүн Алла тааланын жардамына муктаждыгын

19. Эй, Алла! Ар бир нерсе - Сага кызматчы. Ошондуктан, мени коргогун, мага жардам бергин жана мага ырайым кылгын.

20. ﴿وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبِّكُمْ فَمَنْ تُغْفِرُوا لَهُمْ﴾. «Худ» сүрөөсү: 4

билгенде, Алла таала тарабынан кандайдыр бир булак пайда болот, андан анын руху эрип, агып кетет. *Истигфаардын мааниси да ошол. Тагыраак айтканда, ушул күч-кубатка ээ болуп, уулуу заттардын үстүнөн женип чыгуу».* («Малфузат», жаңы басылыш, 1-том, 348-3-бет)

АЛЛА ТААЛАГА МАКТОО-АЛКОО АЙТЫП ТУРГУЛА

Дагы ушул үчүнчү шартта «ар дайым Алла таалага мактоо-алкоо айтып турат» деген нерсе да кезигет. Бул жөнүндө Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

Котормосу: *Бардык мактоо бүткүл ааламдардын Парбардигери - Аллага таандык.* («Аль-Фаатиха» сүрөөсү: 2)

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ. وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَبِيبُ﴾

Котормосу: *Баардык мактоо асмандар жана жердеги баардык нерселердин ээси - Аллага гана таандык. Акыретте дагы баардык мактоо Аныкы болот. Ал өтө ақылман (жана) дайыма кабардар.* («Сабаа» сүрөөсү: 2)

Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ}дын: «Эгер ар бир маанилүү иш Алла тааланын мактоо-алкоосусуз башталса, анда ал кемчиликтүү болот», - деп айтканын рабаят этет.

Бир башка рабаят боюнча Алла тааланын мактоо-алкоосусуз башталган иш берекесиз жана таасирсиз болот. («Сунан ибни Маажса», Китаабун-Никаах, Баабу хутбатин-Никаах, 1894-хадис; «Сунан Абу Давуд», Китаабуль-Адаб, Баабуль-Хадаа филь-Калаам, 4832-хадис)

Бир хадисте мындай кезигет: Нуъман^{РА} бин Башийр Пайгамбарыбыз^{САВ} минбарда туруп: «Ким азчылыкка шүгүр кылбаса, ошондой эле ким адамдарга ыраазычылык билдирибесе, ал Алла тааланын мээримдүүлүктөрүнө да

ыраазычылык билдирибейт. Алла тааланын *Нээматтарын*²¹ жакшылык менен эстөө дагы -шүгүрчүлүк жана Алла тааланын *Нээматтарын* жакшылык менен эстебөө - шүгүрсүздүк», - деп айтканын рабаят этет. («*Муснад Ахмад бин Ханбал*», 4-том, 278-бет, *Бейрут*)

Азирети Муъааз бин Жабал^{РА} мындай рабаят эткен: Пайгамбарыбыз^{САВ} мени колдон кармап: «Эй, Муъааз! Аллага касам! Албетте, мен сени жакшы көрөмүн», - деп айтты. Анан кошумчалап: «Эй, Муъааз! Ар бир намаздан кийин: **«Аллаахумма аъинний ъалаа зикрика ва шукрика ва хусни ибаадатика»**²² деген дубаны унутпашыңа мен сага насаат кыламын», - деп айтты». («*Сунан Абу Давуд*», *Китаабуль-Витр, Баабу филь-Истиглаар*)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай дейт:

«Эгер адамзат жакшылап, кылдаттык менен көңүл бурса, чынында баардык мактоо-алкоого Алла таала гана таандык экенине күбө болот. Эч бир адам же макулук чындыгында мактоо-алкоолорго укуктуу эмес. Эгер адам ар кандай кызыкчылыктан оолак болуп караса, анда ага төмөнкү нерсе айын болот: кимdir бирөө төмөнкүдөй себептер аркасынан мактоо-алкоого акылуу болушу мүмкүн: кайсы бир доордо эч ким жок болчу жана эч кимдин бар экендиги тууралуу кабар да жок болчу, ошондо бул киши аны жаратты; же кайсы бир мезгилде эч ким жок болчу жана кимdir бирөөнүн бар экендиги, туруктуулугу, сак болуусу жана жашоонун туруктуулугу үчүн кандай каражаттар керек экендиги тууралуу маалымат да жок болчу, ошондо бул киши бардык каражаттарды камсыздады; же кайсы бир доордо ага көптөгөн кырсыктар келиши мүмкүн болчу, бул киши ага ырайым кылды жана аны сактады; же кандайдыр бир эмгек кылуучунун эмгегин текке кетирбей, эмгек кылуучунун эмгегин толук баалагандыктан мактоо-алкоого акылуу болушу мүмкүн. Ачыгын айтканда, эмгек кылуучунун укугун оруннатуу - бул акысын төлөө. Бирок толук бойdon укуктарды орунната турган

21. «Белек, тартуу жана береке» дегенди билдириет.

22. Эй, Алла! Сени эске алууга, Сага шүгүр кылууга жана Сенин ибадатынды жакшылап оруннатууга мага күч-кубат бергин.

адам дагы *Мұхсин*²³ болушу мүмкүн. Мына ошол сыпаттар жөнкөн көңілдеу болуп, кимдир биреөнү мактоо-алкоого таандық кылат. Эми көңүл буруп көргүлө, толук бойдон ушул сыпаттарга ээ болгон Алла гана чынында ушул баардық сыпаттарга таандық. Башка әч кимде мындай сыпаттар кезикпейт. ...Кыскасы, а дегенде Өз Затында эң жетик жана бийиктик жагынан Кудай таала гана мактоо-алкоого таандық. Ага каршы жекелик жагынан әч ким ага ақылуураак эмес. Эгер башка кимдир биреө мактоо-алкоого ақылуу болсо, өтмө мааниде гана. Ал жалгыз, Анын әч кандай шериги жок, буга карабастан, айрымдарды Өзүнүн сыпаттарына өтмө мааниде шерик кылуусу да Алла тааланын ырайымдуулугу». («Руханий хазаайин», 15-том, «Руидад жалса дуа», 598-602-бет)

Жалпысынан, Жамаатка насаат кылып жатып, ал зат^{AC} мындай деди:

«Эгер силер: «Асманда периштелер дагы бизге мактоо-алкоо айтсын», - деп кааласаңар, анда таяк жегиле, ыраазы болгула жана сөгүнүүлөрдү уккула, бирок шүгүр кылғыла. Ошондой эле ийгиликсиздерге туш болгула, бирок алакаңарды үзбөгүлө. Силер Кудайдын ақыркы Жамаатысыңар. Ошондуктан, жетиктик жагынан өзүнүн туу чокусуна жеткен жакшы амалдарыңарды көрсөткүлө. Араңардан жалкоолонгон ар бир кишиңер булганыч сыйктуу Жамааттан алыш ташталат, өкүнүч менен өлөт жана Кудайга такыр зыян жеткире албайт. Карагыла, мен өтө кубаныч менен кабар беремин: силердин Кудайыңар чынында бар. Баардық (адамдар) Кудайдын макулуктары болсо да, бирок ким Аны тандаса, Ал да аны тандайт. Ким Ага барса, Ал да ага барат. Ким Ага сый-урмат көрсөтсө, Ал да ага сый-урмат көрсөтөт. Силер өз жүрөктөрүңөрдү ондоп, тилдериңер, көздөрүңөр жана кулактарыңарды тазалап, Ага келгиле, Ал силерди кабыл алат». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 15-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай кошумчалайт:

«Кудай таала силерди текке кетирет деп әч ойлобогула.

23. Ихсан кылуучу; бирөөгө анын ақысынан да көбүрөөк тартуулоочу.

Силер жерге себилген Кудай тааланын колундагы үрөнсүңөр. Кудай таала мындай дейт: бул үрөн өнүгөт жана гүлдөйт. Ар тараптан анын бутактары чыгат жана чоң бак-даракка айланып кетет. Демек, Кудай тааланын сөзүнө ыйман келтире турган жана арадагы туш келген сыноолордон коркпогон киши - куттуу. Анткени, Кудай таала ким өз *Байъат* убадасында чынчыл, ал эми ким жалганчы экендингин аныктоо үчүн сыноолордун келүүсү да зарыл. Кандайдыр бир сыноодон тайгаланган бирөө Кудай таалага кенедей да зыян келтире албайт жана бактысыздык аны тозокко чейин жеткизет. Ал төрөлбөгөндө, ал үчүн жакшыраак болмок. Бирок акырына чейин сабыр кыла турган бардык адамдарга кырсык зилзалалары келет, кырсык шамалдары үйлөйт жана элдер аларды маскара кылат, ошондой эле дүйнө аларга жек көрүүчүлүк менен мамиле жасайт. Акыры аягында алар жецишке жетишет жана берекелер эшиктери аларга ачылат. Кудай таала мага өз Жамаатымды мындай деп кулактандыруума буюрган: ыйман келтиргендер - эгер алардын ыйманы дүйнө аралашуусунан оолак болсо жана ошол ыйман эки жүздүүлүк же кайратсыздык менен булганбаса, ал ыйман баш ийүүчүлүктүн эч бир даражасынан куру болбосо, анда ошондой адамдар Алла тааланын сүйкүмдүү пенделери. Алла таала: «Ошол эле адамдардын кадамы - чыныгы кадам», - деп айтат». (*«Руханий хазаайин»*, 20-том, *«Аль-Васият»*, 309-бет)

Алла таала баарыбызды буга туруктуу болууга күч-кубат берсин! Алла таала бизди нукура маанидеги чынчыл Ахмадий мусулман кылсын, бизди *Байъат* убадабыздын үстүндө туруп, аны орундуууга күч берсин. Кудай таала жана Пайгамбар Мухаммад^{CAB} дын чыныгы жана жетик баш ийүүчүсү кылсын. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын сүйүктүү Жамаатына так түшүрө турган эч бир иш биздин колубуздан келбесин. Эй, Алла! Биздин каталарыбызды кечиргин. Күнөөлөрүбүзду жашыргын. Бизди дайыма Өзүңө баш ийүүчүлөр жана берилгендердин сабына кошкун. Бизди тууганчылык келишими жана *Байъат* убадабыздын үстүндө туруктуу кылгын. Бизди Өзүңө сүйүктүү болгондордун сабына кошкун.

Ушул убаданын үстүнөн чыгууга тукумдарыбызга да күчкүбат бергин. Бизди эч качан Өзүндөн ажыратпагын. Бизге Өзүң тууралуу нукура илим-билим тартуулагын. Эй, баардык ырайым кылуучулардын ырайым кылуучусу! Эй, Кудай! Бизге ырайым кылгын жана бардык дубаларыбызды кабыл алгын. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} өз Жамааты үчүн, өз Жамаатына мүчө болуп киргендер үчүн кылган дубалардын баарына бизди мураскер кылгын.

(2003-жылдын 27-июлунда Англиядагы «Жалса салаанада» сүйлөгөн сөздөрүнөн алынган)

... Бул ушунчалык маанилүү жана керектүү тема: азыркы доордо анын мурдагыдан да көбүрөөк керек экендиgi сезилет. Эми биздин Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын доорунан алыстан бара турган учурда: «Биз Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын баланча сахаабасынын тукумунанбыз», - деп да сыймыктанабыз, бирок атабабаларыбыздын курмандыктарына жакишилап көңүл бурбайбыз. Ген болсо кийинки муундарга өтүүдө, бирок руханий көрсөткүчтөр төмөндөп баратат. Туура, пайгамбарлык доорунан алыстаган сайын бир аз кемчиликтердин пайда болуусу - табигый нерсе. Бирок өсүп-өнүгүүчү жамааттар убакыт жана кырдаалдарды шылтоо кылып, отура беришпейт, тескерисинче аракет кылышат. Биз тууралуу күш кабарлар жана алдын ала кабарлар бар болгондуктан биз бактылуубуз. Биз Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын Масийхинин Жамаатына мучө болуп, Азирети Мухаммад Мустафаа^{САВ}дын таалимин дүйнөгө таркатышыбыз керек. Эгер биз Тавхийдин үстүндө түрүктуу болсок, анан бир гана ушул таалимге өзүбүз амал кылбай, тукумдарыбызды да ага түрүктуу кылсак, анда бул анык тағдыр. Эми мен Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын бир үзүндүсүн келтиримин. Андан Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Байъат кылуучулардан эмне каалаганы айкин болот. Андан кийин Байъат шарттарынын төртүнчү шартын баштаймын.

Ал зат^{AC} мындай дейт:

«Жаңы жашооңордо башкача туулушуңар үчүн менин колумда тобо кылуу кандайдыр бир «өлүмдү» талап кылат.

Эгер Байъат чын жүрөктөн болбосо, анда ал эч кандай натыйжага ээ болбойт. Менин Байъатымдан Кудай таала жүрөк макулдугун каалайт. Ошентип, кимде-ким мени чын жүрөктөн кабыл кылса жана өз күнөөлөрүнөн чындал тобо кылса, Кечиримдүү жана Ырайымдуу Кудай анын күнөөлөрүн сөзсүз кечирип жиберет. Ал куду эне курсагынан чыккан (бала)дай болуп калат. Ошондо периштөлөр аны коргойт». («Малфузат», 3-том, 262-бет)

ТӨРТҮНЧУ БАЙЪАТ ШАРТЫ

*«Ал жалпысынан, Алланын жалпы пенделерине,
өзгөчө мусулмандарга өзүнүн кызүү кандуулугу
маалында, тили, колу жана башка жолдор менен эч
кандай зыян келтирбейт»*

Ушул шарттан айкын болгондой, ачууланып, текеберленген бойдон куру намыстанып, өзүнүн колу менен дагы, тили менен дагы эч кимге зыян келтирбөө керек. «Эч бир мусулманга зыян келтирбеймин» деген шарт абдан олуттуу. Бул - бизге парыз. Ага биз өзгөчө амал кылышыбыз керек. Себеби, мусулмандар биздин сүйүктүү Пайгамбарыбыз Азирети Мухаммад^{CAB} га таандык болгондуктары үчүн аларга чагымчылык кылууну ойго да келтире албайбыз. Исламдын жаман аттуу болушуна себепкер болгон, атынан эле аалым деп аталгандар болсо, буга кирбейт. Ушул доордогу Масийхи Мавъуд жана Махдийге каршы алар өз кастыгын чокусуна чыгарышкан. Аларга каршы дагы биз өз Кудайыбыздан, бардык кубаттарга ээ болгон Кудуреттүү Кудайдан ошол сыйктуу жаманчыларга каршы жардам сураган бойдон Ага кайрылып: «Эй, Алла! Сен Өзүң аларды туткун!» - деп айтабыз. Мунун себеби дагы, Алланын Пайгамбары^{CAB} буларды: «Эң жаман жаратылыш», - деп атаган. Болбосо, биз эч кимге каршы кек сактабайбыз жана ачууланбайбыз. Биз Алла тааланын таалимине амал кылуучубуз. Алла таала бизге ачуубузду басууга насаат кылып, мындай дейт:

﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَظُلُمِينَ الْفَيْظَ وَالْعَافِينَ
عَنِ النَّاسِ - وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾

Котормосу: Алар токчулукта да, жокчулукта да сарп кылышат. Алар ачуусун ичине жута турган жана адамдарды кечире турган заттар. Алла марттык кылуучуларды сүйөт. («Аали Имраан» сүрөөсү: 135)

Ушул аят менен эле Азирети Имам Хусайн^{AC}дын кулу азаттыкка чыккан эле. Мындай айтылат: кул жаңылыштык менен кандайдыр бир ысык нерсени - суу же ичиле турган башка нерсе болчу - ага төгүп жиберди. Ал зат ачууланып ага карады. Ал акылдуу киши болчу. Курани каримди да билчү, сөзмөр да болчу. Ал дароо: «**Вал каазиминал гайза**», - деп айтты. Ал зат: «Болуптур», - деди жана ачуусун басты. Ал: «Ачуусун басты, бирок ичине кек сактап, башка бир жаңылыштык айынан жазалашы мүмкүн», - деп ойлоп: «**Вал аафийна аиннааси**», - деп айтты. Ал : «Болуптур, мен кечирдим», - деди. Анын билими жана сөзгө чечендиги дагы жардам берди, ал: «**Валлааху йухиббул муҳсинийна**», - деп айтты. Ал: «Болуптур, мен сени азаттыкка чыгардым», - деди. Ошол доордо кулдар сатылып алынчу, ошондуктан ошончолук оңой менен азаттык берилбейт эле. Бирок, кулдун сөзгө чечендиги, билими жана кожосунун такыбасы жардам берди, ал азаттыкка чыкты. Мына бул - Исламдын таалими.

КЕЧИРИМДҮҮ БОЛГУЛА

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} «жакшылык кылуу» түрлөрүн баяндап жатып, жакшылык кылууга таандык адеп-ахлактын экинчи түрү тууралуу мындай дейт:

«Алардын биринчи адеп-ахлагы - кечиридүүлүк. Тагыраак айтканда, кимдир бирөөнүн күнөөсүн кечирип жиберүү. Мында төмөнкүдөй жакшылык кылуу бар: күнөө кылган киши кандайдыр бир зыян жеткирет, ага да зыян жеткируү, жаза бердирүү, түрмөгө салдыруу, штраф салдыруу же өзү ага кол салуу зарыл болуп калат. Демек, эгер кечирип коюу ылайыктуу көрүнсө, аны кечирип жиберүү - ага карата жакшылык кылуу дегендик. Бул тууралуу Курани каримдин таалими төмөнкүчө:

﴿وَالْكُفَّارُ لَا يُغْنِي عَنِ النَّاسِ﴾¹

﴿وَجَزُؤا سَيِّئَةً سَيِّئَةً مُّثُلَّهَا. فَمَنْ عَفَ وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾²

1. «Аали-Имраан» сүрөөсү: 135
2. «Аш-Шуура» сүрөөсү: 41

Тактап айтканда, ачуусун ичине жута турган маалында ачуусун ичине жута турган жана кечирүү маалында күнөөнү кечире тургандар жакшы пендeler. Жаманчылыктын жазасы кылышкан жаманчылыкка тете. Кимде-ким күнөөнү кечирсе, натыйжасы кандайдыр бир жаманчылык эмес, оңолуу болгон маалында күнөөнү кечирсе, тактап айтканда, кечирүүгө ылайыктуу жагдай болсо, ылайыксыз жагдай болбосо, анда ал сыйлыгын алат». («Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 351-бет)

Белгилүү бир хадис кезигет. Силердин көпчүлүгүнөр уккан болушуңар керек. Анда Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} өзүнүн көкүрөгүнө ишаарат кылышп: «Такыба - бул жерде», - деп айткан. Тагыраак айтканда, эгер нукура жана теңдеши жок такыба кандайдыр бир жерде болушу мүмкүн болсо, ал бир гана ал зат^{САВ} дын таза жүрөгүндө. Ал жүрөктө такыбадан бөлөк эч нерсе жок.

Демек, эй, адамдар! Эй, момундар жамааты! Силерге берилген түбөлүктүү буйрук төмөнкү: силер амал кыла турган эң сонун үлгү - Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} дын таза үлгүсү. Демек, силер: «Биз ошол эң таза үлгүгө амал кылышп жатып, өзүбүздү такыбага толтурууга аракет кылуудабызбы? Биздин ичибизде да Алла тааланын коркунучу, Анын айбаттуулугу натыйжасында Анын жаратылышина карата боорукерлик жана кайрымдуулук барбы?» - деп ичинерди текшерип көргүлө.

Эми мен толук хадисти баяндап беремин.

Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Өз ара көрө албастык кылбагыла. Өз ара жаңжалдашпагыла. Өз ара кек сактабагыла жана бири-бириңерге душмандык кылбагыла. Силердин бирөөнөр да башка бирөөнүн соодасынын үстүндө соода кылбасын. Эй, Алланын пенделери! Өз ара бир тууган болгула. Мусулман мусулмандын бир тууганы. Ал бир тууганына зулумдук кылбайт, аны кордобойт, аны кемсингейт». Анан Пайгамбарыбыз^{САВ} өзүнүн көкүрөгүнө ишаарат кылышп, үч жолу мындай айтты: «**Ат-Такваа хаахунаа**³». Кимdir

3. Котормосу: такыба - бул жерде.

бирөөнүн мусулман бир тууганын кемситетүүсү анын жаманчылыгы үчүн жетиштүү. Ар бир мусулманга башка мусулмандын каны, мал-мүлкү жана ызаатына (кол салуу) тыюу салынган». («Сахих Муслим», Китаабуль-Бирри вас-Силах, Баабутахрийми зулмуль-Муслими вахузлах)

ЭЧ КИМГЕ ЗЫЯН КЕЛТИРБЕГИЛЕ

Төртүнчү шартта «колу менен дагы, тили менен дагы - эч жактан эч кимге зыян келтирбөө керек», - деп кезигет. Ушул шартты дагы чечмелеймин. Мен окуп берген хадистеги «көрө албастык кылбагыла» деген нерсеге көңүл бургула. Көрө албастык ушундай нерсе: ал бара-бара душмандыкка жетип барат. Ушул көрө албастык айынан көрө албаган кишиге зыян келтирүү ою дайыма ичинде турат. Анан көрө албастык ушундай нерсе жана ушундай илдет: туура, андан башка бирөөгө зыян жетет, бирок көрө албаган адамдын өзү дагы ошол отто күйүп турат. Баланчанын бизнеси эмнеге жакшы, баланчада менден көбүрөөк акча бар, баланчанын үйү меникинен жакшыраак, баланчанын балдары таланттуураак өндүү майда-чүйдө нерселер көрө албастыкты жаратып турат. Аялдардын да акыбалы кызыктуу: баланчада жакшыраак сөйкө буюмдары бар дегени менен көрө албастык башталат. А түгүл дин маселесинде да бирөөнүн жакшылыгына карап, сыймыктануудан көрө кызмат кыла тургандарга бут тосуп, ага каршы арызданып, аны дин кызматынан куру калтырууга аракет жасашат. Тескерисинче, өздөрү да дин кызматы үчүн алга кадам таштоого аракет кылуулары керек болчу.

Дагы ушул хадисте: «Жаңжалдашпагыла», - деп да айтылган. Майда-чүйдө нерселерден да жаңжалдашып кетишет. Маселен: арзыбаган себептен кандайдыр бир кызмат көрсөтүп жаткан киши *Жалса салаана учурунда* бир жаш баланын тентектигинен аны токтотуп: «Эми, эгер ушундай кылсаң, мен катуу эскертемин жана жазалаймын», - деп айтты. Ошондо жанында отурган энеси же атасы дароо теригип кетишет.

Тажрыйба көрсөткөндөй, бул кызмат көрсөтүп жаткан

кызматчыны уят кылышат. Эми, ушул иш-аракетицер аркылуу *Байъат* убадасын бузуп, адеп-ахлактарыңарга доо кетиргеницер аз келгенсип, өз жаңы муундарыңардын дилинен (Жамаат) системасынын сый-урматын да өчүрүп жибердицер. Аны туура менен туура эместин айырмасын айырмалоо мүмкүнчүлүгүнөн да куру калтырдыңар.

Анан: «Душмандык кылбагыла», - деп айттылган. Бирок майда-чүйдө себептерден душмандыктар башталып, жүрөктөр кек сактоо жана жек көрүүлөргө толуп кетет. «Эч кимге душмандык кылбагыла жана кек сактабагыла», - деп буюрулганы менен алар: «Мүмкүнчүлүк тапсам, өз душмандыгым үчүн өч алам», - деп бүктүрмалап отурушат. Хадисте мындай кезигет: «Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын сахаабаларынын бирөөсү ага: «Мага кандайдыр бир кыска насаат кылсаныз, мен унутпай тургандай болоюн», - деп өтүндү. Ал зат^{CAB}: «Ачууланбагын», - деп айтты. Пайгамбар^{CAB} кайталап: «Ачууланбагын», - деп айтты. Эгер ачууланбаш керек экенин дайыма эске тутсаңар, анда кек сактоо жана кастыктар өзүнөн-өзү жоголуп кетет. Бирөөгө зыян келтириүү, залал берүүнүн дагы бир адаты - кимдир бирөө кылган сооданын үстүндө соода кылышат. Ушул хадисте буга да тыюу салынган. Ырас, мындан өздөрүнө эч кандай жеке пайда да тийбейт, буга карабай көбүрөөк акча берип, бирөөнүн соодасын бузуу ниети менен бир нерсени (сатып) алууга аракет кылышат. Ушул жерде дагы бир нерсени айтып кетейин: куда түшкөн жерге куда түшүрүү да ошол эле категорияга кирет. Буга да тыюу салынган. Ошондуктан, Ахмадийлер мындан да абайлоолору керек.

Дагы: «Зулумдук кылбагыла, кимдир бирөөнү кемсинтегиле, эч кимди кордобогула», - деп айтты. Заалим эч качан Кудай таалага жакындай албайт. Бир жактан Алла тааланын ыраазычылыгы үчүн ушул доордогу *Имамды*⁴ кабыл кылышат, анын *Байъатына* кирип жатканыңар, экинчи жактан зулумдук жолу менен адамдардын укуктарын тартып алуунар, бир тууганыңарга укуктарын бербөөңөр, эже-

4. Азириети Мырза Гулам Ахмад^{AC}.

карындаштарыңарга: «Ал бөлөк үй-бүлөөгө турмушка чыккандығы үчүн ата-бабабыздан калган мұрасыбыз бөлөк үй-бүлөөлөргө кетип калат», - деп мұрастан алардын үлүшүн бербөөңөр (айылдарда бул жалпы тараптадын каада-салт), аялдарыңарга зулумдук кылып, алардын укуктарын оруннатпооңор, аялдар тарабынан күйөөлөрүнүн укуктарын оруннатпоосу кандайча мүмкүн? Кыскасы, күндөлүк мамилелерде зулумдук категориясына кире турган бир топ нерселер чыгып калат. Алардан башкаларды төмөн деп же башкаларды пас деп билип жаткандығы сезилет. Бир жактан «*Байъат* кылдым», - деп ойлонуу, бардык жаманчылыктарды таштоого сөз берүү, экинчи жактан ушундай жоруктар? «Бир мусулмандын башка мусулманды төмөн-пас деп билүүсүнө такыр уруксат жок, ошондой эле бир мусулманга башка мусулмандын каны, мал-мүлкү жана ызаатына (кол салууга) тыюу салынган», - деп даана буюрулган. Силер: «Биз ушул доордогу *Имамды* кабыл алыш, баарынан көбүрөөк Ислам таалимдерине амал кылабыз», - деп айтасыңар. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын Жамаатына киргениңдерден соң силерден ушундай жоруктарды күтүүгө болборт. Ушул нерселерди арзыбаган нерсе катары карабай, Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}дын сахаабаларынын амалы кандайча болгон? Исламды кабыл кылган соң алар өздөрүндө эмне деген өзгөртүүлөрдү жаратышкан? Бул тууралуу хадистерден дагы мисалдарды келтиремин.

Азирети Абузар Гаффаарий^{РА} мындай рабаят эткен: «Биздин көлмөбүздөн суу ичирилчү эле. Бир үй-бүлөнүн кээ бир кишилери келип, алардын бирөөсү: «Араңардан ким барып, Абузарды чачынан кармап суракка тартат?» - деп айтты. Бир киши: «Мен ушул ишти атқарамын», - деп жооп кылды. Ошентип, ал киши көлмөгө барып, Абузарды уруша баштады. Ошондо, Абузар турган эле, ал отуруп алды, анан жатып алды. Ал: «Эй, Абузар! Эмнеге отуруп алдыңыз, анан эмне себептен жатып алдыңыз?» - деп сурады. Ал: «Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} бизге карата мындай деп айткан эле: «Араңардан кимдир бирөө ачууланса, турган болсо, отуруп алсын, эгер

ачуусу басылып калса, жакшы, болбосо жатып алсын», - деп жооп кылды». («*Мұснад Ахмад бин Ханбал*», 5-том, 152-бет, *Бейрут*)

Бир рабаятчы мындай деп рабаят эткен: «Биз Урва бин Мухаммадтын жаңында отурған элек. Бир адам анын алдына келип, анын ачуусуна тийген сөздөрдү сүйлөгөн. Рабаятчынын айтымында, ал абдан ачууланганда, ордунан туруп алды, даарат алып, алдыбызга кайра келип мындай деди: «Менин атам сахаабалардын бирөөсү болгон. Ал атасынын атынан мындай рабаят эткен: Пайгамбарыбыз Мұхаммад^{САВ}: «Ачуулануу шайтан тарабынан келет; шайтан оттон жаратылган жана от суу аркылуу өчүрүлөт. Ошондуктан, араңардагы ачуусу келген киши даарат алуусу керек», - деп айткан». («*Мұснад Ахмад бин Ханбал*», 4-том, 226-бет, *Бейрут*)

Азирети Зыяд бин Алаака өзүнүн агасы Катба бин Маалик^{РА} атынан мындай деп рабаят эткен: «Пайгамбарыбыз Мұхаммад^{САВ}: «Эй, Алла! Мен жаман жоруктар, жаман иштер жана жаман тилектерден Сенин паананды сураймын», - деп дуба кылчы». («*Сұнан Тирмезий*», *Китаабуд-Даъваат*, Баабу *Дұъаи Умми Салма*, 3591-хадис)

Бул жөнүндө Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} эмне айтканын жана Жамааттан эмнени күткөнүн ортого таштаймын.

Ал зат^{АС} мындай дейт:

«Ушул жерде бар болгон же өзүнүн журтунда жашай турған менин бүт баардық Жамаатым төмөнкү осуятка күнт коюп кулак салсын: алардын ушул Жамаатка кирип, мени менен сүйүү жана кулдук алакасын түзүүсүнүн максат-мүдөөсү мындай: алар жакшы жүрүм-турум, бактылуулук жана такыбанын эң жогорку даражасына жетишсін жана эч бир баш аламандық, тополоң жана бузукулук аларга жакын да келбесин. Алар беш маал жамаат намазын калтыrbай аткарсын. Алар жалған сүйлөшпөсүн. Алар тили менен эч кимди кордобосун. Алар эч кандай бузукулук кылбасын. Алар кандайдыр бир тополоң, зулумдук, баш аламандық жана дүрбөлөңдү ойго да келтирбесин. Кыскасы, алар ар түрдүү күнөөлөр, кылмыштар, айтууга болбогон нерселер, бардык

кызуу кандуулуктардан жана ыңгайсыз аракеттерден оолак болсун. Алар Кудай тааланын жүрөгү таза, зыянсыз жана карапайым пенделери болсун. Аларда эч кандай уулуу камыр калбасын... Бардык адамдарга боорукер болуу - алардын принциби болсун. Кудай тааладан корксун, ошондой эле өз тилдерин, колдорун жана ойлорун бардык таза эмес жана бүлүк чыгаруучу жолдордон жана кыянатчылыктардан сактасын. Беш маал намазды калтыrbай окусун. Зулумдук, эзүүчүлүк, кыянатчылык, алдамчылык, паракорлук, укук тепсөө жана акысыз жан тартуудан алыс болсун. Эч бир жаман чөйрөдө отурбасын. Эгер силер менен катышып жүргөн адамдын Кудай тааланын амирлерине амал кылуучу эместиги ... адамдык укуктарынан кайдыгер экендиgi, же табияты заалим, ичи тар жана бузуку адам экендиgi, же силер *Байъат* кылган жана сүйүү алакасын түзгөн адамга⁵ карата акысыз, себепсиз одоно сүйлөө, тилдөө, орой сөздөрдү айтуу, айып тагуу жана жалаа жабуу адатын улантып, Кудай тааланын пенделерин алдамакчы болгондугу кийинчөрээк силерге далилденип калса, анда ошол жаманчылыкты араңардан алып таштоо жана ошондой зыяндуу адамдан оолак болуу силерге парыз. Эч бир дин, эч бир коом жана эч бир тайпанын адамына зыян жеткирүүгө такыр ниет кылбагыла, ошондой эле ар бир адам үчүн чыныгы насаатчы жана ондоочу болгула. Тополоңчулар, кылмышкерлер, бүлүк салуучулар жана бузукулар силердин жыйындарыңарга келбесин жана үйлөрүңөрдө турбасын, болбосо кайсы бир мезгилде силердин адашууңарга себепкөр болушат...».

Дагы мындай айткан:

«Булар - мен алгачкы күндөрдөн эле айтып келген нерселер жана шарттар. Мына ушул бардык осуяттарга амал кылуу менин Жамаатымдагы ар бир кишиге парыз болот. Өз жыйындарыңарда кандайдыр бир таза эместиик, маскара жана шылдың менен алектенбешиндер керек. Жерде ак көңүл, табияты таза жана таза ойлуу болуп жүргүлө. Ар бир жаманчылыкка жооп кайтаруу шарт эместигин билип койгула.

5. Азирети Мырза Гулам Ахмад^{AC}.

Ошондуктан, көбүнчө кечиридүү болгула. Эч кимге акысыздык менен чабуул жасабагыла. Кызуу кандыгыңарды баскыла. Эгер кандайдыр бир талашуу-тартышууга катышсаңар же кандайдыр бир диний сүйлөшүү болуп калса, жумшактык, сылыктык, маданиятуулук жана адептүүлүк менен сүйлөшкүлө. Эгер кимдир бирөө наадандык кылса, салам берип, ошондой жыйындардан туруп кеткиле. Эгер сilerge зыян келтирилсе, же орой сөз айттылса жана одоно сөздөр сүйлөшүлсө, анда сак болгула, наадандыкка наадандык менен жооп берүүгө болбайт, болбосо сiler да дал ошолордой болуп каласыңар. Кудай таала сilerди бүт дүйнөгө жакшылыктын жана чынчылдыктын үлгүсү боло турган Жамаат кылмакчы. Ошондуктан, жаманчылык, тополон, баш аламандык жана бузуку напсинин үлгүсү болгон бирөөнү тезирээк араңардан чыгаргыла. Биздин Жамаатыбызда карапайымдык, жакшылык, такыбалык, мээримдүүлүк, сылыктык, кең пейилдик жана жакшы жүрүш-туруш менен жашай албаган бирөө тезирээк бизден ажырап кетсин, анткени ушундай кишинин арабызда туруусун биздин Кудайыбыз каалабайт. Албетте, ал бактысыздык менен өлөт, анткени ал жакшы жолду жолдогон эмес. Демек, сiler сергек болгула жана чынында эле ак көңүл, карапайым жана чынчыл болгула. Сiler беш маал намаз жана моралдык ахвалдардан тааныласыңар. Кимде жаманчылык уругу болсо, ал ушул насаатка амал кыла албайт». («Жарыя», 1898-жыл, 29-май, 2-бет, «Таблийг-э-расаалат», 7-том, 42-44-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай дейт:

«Адам баласы ээнбаш болбосун. Бузукулук кылбасын. Элге орой мамиле кылбасын. Мээримдүүлүк жана жакшылык менен мамиле кылсын. Өзүнүн женил каалоолорунун айынан эч кимге кек сактабасын. Катуулук же жумшактыкты туш келген кырдаалга жараша колдонсун». («Малфузат», жаңы басылыш, 5-том, 609-бет)

КАРАПАЙЫМ, ЖӨНӨКӨЙ БОЛГУЛА

Дагы карапайымдык жана жөнөкөйлүк тууралуу ал зат^{AC} мындай деп айткан:

«....Кудай тааланын азабы келип, тобо эшиги жабыла электе тобо кылгыла. Дүйнөлүк мыйзамдан ошончолук корккон соң, эмнеге Кудай тааланын мыйзамынан коркпойбуз? Балээ-кырсык башка түшкөн соң анын даамын татууга туура келет. Ар бир киши *Тахажжуд* (намазы) үчүн туррууга аракет кылсын. Беш маал намазга да *Кунуутту*⁶ кошуп жибергиле. Кудай тааланы нааразы кыла турган ар бир иш-аракеттен тобо кылгыла. Тобонун мааниси - бардык жаманчылыктар жана Кудай тааланы нааразы кыла турган себептерди таштап нукура өзгөрүүгө ээ болуу жана алга кадамдай берип, такыба болуу. Мында да Кудай тааланын ырайымы түшөт. Адамдык адеп-ахлак жана кулк-мүнөздү ондогула. Ачууланбагыла. Анын ордуна таазим кылуучу жана карапайым болгула. Мүнөзүңөрдү ондоо менен бирге, колдон келишинче, кайырсадага берүүгө да адаттангыла.

﴿وَيُطْعِمُونَ الظَّاعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مُسْكِنًا وَيَتَّيمًا وَأَسِيرًا﴾⁷

Тактап айтканда, Кудай тааланын ыраазычылыгы үчүн жардылар, жетимдер жана туткундарды тамактандырышат жана: «Биз Алланын ыраазычылыгы үчүн гана беребиз жана биз абдан сүрдүү *Күндөн*⁸ коркобуз», - деп айтышат.

Кыскасы, дуба сурагыла жана тобо кылгыла, ошондой эле Алла таала Өзүнүн жардамы жана колдоосу менен силерге мамиле кылуусу үчүн кайыр-садага берип тургула». («Малфузат», жаңы басылыш, 1-том, 134-135-бет)

Анан ал зат^{AC} мындай деп кошумчалайт:

«Демек, эй, достор! Ушул принципти бекем туткула. Ар бир улут-коомго жумшак сылык мамиле кылгыла. Сылыктык

6. Алла тааланын жардамын тилеп, сурала турган дуба.

7. «Ад-Дахр» сүрөөсү: 9

8. Кыямат күнү.

менен аң-сезим жакшырып, карапайымдыктан терең ой пайда болот. Ушул ыкманы тутпаган киши - бизден эмес. Эгер бирөө биздин Жамаатыбыздан болуп, каршылаштардын орой сөздөрү жана сөгүнүүлөрүнө сабыр кылбаса, ал сот аркылуу мыйзам чегинде чара көрсө болот, бирок оройлукка орой сөз сүйлөп, бүлүк салуу ага жарашпайт. Бул - биз өз Жамаатыбызга кылган осуят. Ким ага амал кылбаса, биз ошондой адамдан качабыз жана өз Жамаатыбыздан қубалайбыз». («Таблийг рисаалат», 6-том, 170-бет, «Мажмуъа-э-иштихааrat», 2-том, 472-бет)

БЕШИНЧИ БАЙЪАТ ШАРТЫ

«Ал баардык жагдайларда - кайғы тартканда, кубанычта, кыйынчылыкта, жыргалчылыкта, бак-доөлөттүү жашиодо жана оорчулукта Алла таалага ыйманы бекем бойdon калат. Бардык абалда тагдырына ыраазы болот. Анын жолунда ар бир кордук жана кайғыны кабыл алууга даяр турат. Ар кандай балээ-кырсыкка учураганда, Андан жузүн бурбай, алга карай кадам шилтей берет».

Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَسْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاةً مَرْضَاتِ اللَّهِ. وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾

Котормосу: Ошондой эле адамдардын арасында Алланын ыраазылыгы үчүн өзүн сатып жибере турган киши дагы бар. Алла пендөлөргө абдан мээримдүү. («Аль-Бакара» сүрөөсү: 208)

Ушуну чечмелеп жатып Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«Адамдардын арасынан эң жогорку даражалуу инсандар Кудай тааланын ыраазычылыгына берилип кетишет. Алар өздөрүн сатып, Кудай тааланын ыраазычылыгын сатып алышат. Мына ошол адамдардын үстүндө Кудай тааланын раҳматы бар... Ушул аятта Алла таала айтат: Менин жолумда, Менин ыраазычылыгым жолунда өзүн сатып жиберген киши жана машакат менен өзүнүн Кудай тааланыкы экенин далилдеген, ошондой эле өзүн Жаратуучуга баш ийүү жана калкка кызмат кылуу үчүн жаратылган деп билген киши бардык оорчулуктардан кутулат...». («Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 385-бет)

Дагы мындай айтат:

«Кудай тааланын сүйүктүү пендеси өз жанын Алла жолунда курман кылып коёт, анын ордуна Кудай тааланын ыраазычылыгын сатып алат. Мына ошол адамдар Кудай

тааланын өзгөчө рахматына татыктуу болушат...». («Руханий хазаайин», 10-том, «Ислам усулдары философиясы», 473-бет)

Ал зат^{АС} мындай кошумчалайт:

«Кээ биреөлөр кандай болсо да, Алла тааланы ыраазы кылуу үчүн өздөрүн Алла жолунда сатып жиберишет...» («Руханий хазаайин», 23-том, «Пайгаам-э-Сулх», 473-бет)

Мына ошондой адамдар тууралуу Кудай таала күш кабар берген бойдон мындай дейт:

﴿يَا إِيَّاهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَةُ. ازْجَعْنِي إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً﴾

﴿فَادْخُلْنِي فِي عِبْدِنِي. وَادْخُلْنِي جَنَّتِنِي﴾

Котормосу: Эй, бейтилдик тапкан жсан! Ыраазы болгон жана Анын ыраазылыгына ээ болгон бойдон өз Парбардигериңе кайт. Ошентип, Менин пенделеримдин сабына кире кал. Жана Менин бейшишиме киргин! («Аль-Фажр» сүрөөсү: 28-31)

Алла тааланын тагдырына ыраазы боло турган жана Анын жолунда кыйынчылыктар жана кырсыктарга кирептер боло тургандарды Кудай таала эч качан сыйлыксыз калтыrbайт. Арабыздагы бир топ кишилер кемчиликтер, жаңылыштар жана айыптарга кабылышкан, ошондой эле биз бир топ каталар жана күнөөлөргө жол коёбуз. Бирок, эгер биз Алла тааланын тагдырына ыраазы болууга адаттанган болсок, Анын жолунда ар кандай жапа чегүүгө даяр турсак жана жапа чексек, толгоо тартып турган аялдай үн салбасак, анда ошондойлор үчүн Алланын Пайгамбары Мухаммад^{САВ} төмөнкүдөй күш кабар берген.

КЫЙЫНЧЫЛЫКТАР КҮНӨӨЛӨРГӨ «КАФФАРААТ» БОЛУП КАЛАТ

Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз^{САВ} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Мусулманга эч кандай кырсык, эч кандай кайғы-капа, эч кандай сар-санаа, эч кандай балээ келбейт, а түгүл жөн гана бир тикен да сайылбайт, бирок анын кайғысын Алла таала анын күнөөлөрү үчүн «каффаарат»

кылып коёт». («Сахих Муслим», Китаабуль-Бирри вас-Сила, Баабу Саваабиль-Муъмини фиймаа йусийбуху мин маразин ав хузунин ав нахва заалик)

Дагы бир рабаят боюнча, Азирети Сухайиб бин Синаан^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Момундун маселеси да абдан кызыктуу. Анын бардык иштери берекелерге жык толо болот. Ушул берешендик момунга гана таандык. Эгер ага кандайдыр бир кубаныч жана молчулук насип болсо, ал Алла таалага шүгүрчүлүк кылат жана Анын шүгүрчүлүгү ал үчүн дагы көбүрөөк берекелерге себепкер болуп калат. Эгер ага кандай бир кайги-капа, сарсанаа жана зыян жетсе, ал сабыр кылат. Анын ушул амалы дагы ал үчүн берекелерге себепкер болуп калат, анткени ал сабыр кылып, соопко жетишет». («Сахих Муслим», Китаабуз-Зухуд, Баабуль-Муъмини амруху куллуху хайыр)

Кээде балдар аркылуу да Кудай таала Өз пенделерин сыноодон өткөрөт. Балдары каза болуп калышса, айрыкча аялдар ыйлап-сыктап кайгырып, аза тартышат. Алла таалага шүгүр болсун, Ал Ахмадия Жамаатына өтө сабыр кылуучу жана Анын ыраазычылыгына ыраазы болуучу энелерди тартуулаган экен. Бирок, кээде айрым кишилер, айрыкча кат-сабаты аз адамдар, шүгүрсүздүк жана нааразычылыгын билдирип даттанышат, ал тургай, мен кат-сабаты барларда да муну байкагам.

Бир рабаятта айтылгандай, Мухаммад Пайгамбар^{САВ} аялдардан *Байъат* алган кезинде төмөнкү сөзгө убада алчу эле. Азирети Усайд^{РА} колун берип, *Байъат* кылган бир Сахаабиядан¹ рабаят эткен: «Мухаммад Пайгамбар^{САВ} бизден *Байъат* алган кезинде төмөнкү сөздөр менен убада алган эле: биз Пайгамбар^{САВ}га баш ийбестик кылбайбыз, жакабызды карманбайбыз, чачтарыбызды жулбайбыз (тактап айтканда, катуу сар-санаага жана сабырсыздык, үмүтсүздүктүү билдириүүчү ыкманы туттайбыз)». («Сунан Абу Давуд», Китаабуль-Жанааиз, Баабу фин-Навхи)

1. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ}дын тириүү кезинде ага ыйман келтирген аялдар Сахаабия (аял сахааба) деп аталат.

КЫРСЫКТЫН БАШТАЛЫШЫНДА КЫЛЫНГАН САБЫР ГАНА ЧЫНЫГЫ САБЫР БОЛОТ

Азирети Анас^{РА} мындай деп рабаят этет: Мухаммад Пайгамбар^{САВ} бир мүрзөнүн жанында отуруп, ыйлап жаткан бир аялдын жанынан өттү. Ал зат^{САВ}: «Алладан корккун жана сабыр кылгын», - деп айтты. Ал аял: «Бул жерден жогол, жолун менен кете бер. Мага келген кырсык сага келе элек», - деп жооп кылды. Чынында, ал аял Пайгамбар^{САВ}ды тааныган эмес болчу (ошол үчүн анын оозунан ушул сыйктуу адепсиз сөздөр чыкты). Бул - Алланын Пайгамбary^{САВ} экени ага айтылганда, ал коркуп кетип, Пайгамбар^{САВ}дын эшигине келди. Ал жерде тосуп туруучу кароол болбогондуктан, ал түз эле ичине кирип барды жана: «Эй, Пайгамбар^{САВ}! Мен сизди тааныбай калдым», - деп айтты. Ал^{САВ}: «Кырсыктын башталышында эле кылышынган сабыр гана чыныгы сабыр болот», - деп айтты (болбосо ыйлап-сыктап, акырында бардык адамдар сабыр кылышат го). («Сахих Бухарий», Китаабуль-Жанааиз, Баабу Зыяратиль-Кубуур)

Бешинчи шартта төмөнкүдөй абдан маанилүү нерсе баяндалган: кандай гана жагдай болбосун, мейли оорчулук жана тартыш күндөрү созулуп жаткан болсун, мейли дүйнө өзүнүн кызыкчылыктары менен өзүнө тартып турсун, ошондой эле «эгер баланча иш кылсам, белгилүү жакка ооп кетсем, чоң-чоң пайдаларга ээ болуп каламын» деген ой да келбесин, туруктуулугуңарды көрсөткүлө. Дүйнөлүк күч-кубаттар дагы: «Эч нерсе эмес, сиз Ахмадий катары Жамаатка байланган бойдон да ушул ишти жасасаңыз болот. Ушул бизнести кылсаңыз, сиз ал-ахвалыңызды жакшыртып аласыз, анан Чанда² берип, Жамаатка кызмат да кыла аласыз», - деп кызыктырып жаткан болот. Булардын баарысы - Жамааттан жана Кудай тааладан алыстата турган «дажжалдык» айламалдар. Ошол үчүн Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}: «Эгер силер Байъат кылган болсоңор, ошондой тузактарга илинбегиле.

2. Ислам динин өнүктүрүү жана дүйнөгө жайылтуу максатында Ахмадий мусулмандар Жамаатка берип жаткан акча жана мал-мүлк.

Ошол алдамчылыктан оолак болгула. Кудай таалага чын болгула. Ага гана кайрылсаң, анда силер меникисиңер жана бүт баары силерге берилет», - деп айтты. Бул жөнүндө Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын насааты - абдан көркөм.

Азирети ибни Аббаас^{PA} мындай рабаят эткен: бир ирет мен Пайгамбар Мухаммад^{CA} га учкашып бараткан элем. Ал зат^{CAB}: «Эй, сүйүктүүм! Мен сага бир нече насаат айтамын: бириңиден, сен Аллага көңүл бургун, Алла сага көңүл бурат. Сен Аллага карагын, сен Аны өз жанында табасың. Бир нерсе сурамакчы болсоң, Алла тааладан сурагын. Жардам сурамакчы болсоң, Алла тааладан жардам сурагын жана билгин: егер баардык адамдар биргелешип, сага пайда келтирмекчи болушса да, сага кенедей да пайда келтире алышпайт, ооба, Алла каалаган жана сенин үлүшүңө жазып койгон пайда болсо, анда башка кеп. Ошондой эле егер алар сага зыян келтируүгө биргелешип алышса да, сага такыр зыян келтире алышпайт, туура Алла таала сенин бешенене жазып койгон зыян болсо, анда бул башка кеп. Калемдер ташталды жана тагдыр баракчасы кургап калды», - деп айтты. («Сунан Тирмезий», Китааб сифатуль-Кыяма, 59-бет)

Дагы бир рабаятта баяндалгандай, Мухаммад Пайгамбар^{CAB} мындай деп айткан: «Аллага карагын, сен Аны алдыңан табасың. Сен Алланы молчулукта тааныгын, Алла таала сени оорчулукта тааныйт жана билгин: сага тийбеген жана сага жетпеген нерсе сенин насибинде жок болчу, ошондой эле сага насип болгон нерсе сага берилбей калбайт, анткени тагдырдын жазмыши ошондой. Алла тааланын жардамы сабыр кылуучулар менен бирге экенин, кубаныч менен кайғы жанаша экенин жана ар бир кыйынчылыктан кийин женцилдик менен токчуулук бар экенин билгин». (Ушул рабаят мазмуну жсагынан «Муснад Ахмад бин Ханбал», 1-том, 307-бет, Бейрутта көзигет. Мындан тышкaryи бул жсана андан мурунку рабаят «Хадийкатус-Саалихийн», автору: Азирети Малик Сайфур-Рахмаан мырзанын 101-хадисинде баяндалган.) («Риязус-Саалихийн» лиль-Имам ан-Нававий, Баабуль-Мараакаба, 62-хадис)

Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын бир дагы амалы Алла тааланын ыраазычылыгысыз болгон эмес, буга карабастан Пайгамбар^{CAB} Алла тааланын ыраазычылыгына татыктуу болууга ушунчалык муңкануу менен дуба сурачу эле.

Мухаммад бин Ибраахийм Азирети Айша^{PA}нын мындай деп айтканын рабаят этет: мен Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын жамбашында уктап жаткан элем. Анан түндүн бир бөлүгүндө аны ордунан таппадым. Сыйпалап издесем, кокустан менин колум Пайгамбар^{CAB}дын ыйык бутуна тиidi. Ошондо ал зат^{CAB}: «Эй, Алла! Мен Сенин нааразычылыгындан Сенин ыраазычылыгындын паанасын сураймын жана Сенин жазаңдан Сенин кечиридүүлүгүндүн паанасына киренин. Мен Сенин мактоо-алкоолорунду санай албаймын. Сен дал Өзүндү мактап айткан мактоолорундайсың», - деп дуба сурап жаткан эле. («Сунан Тирмезий», Китаабуд-Даъваат, Баабу маа жсаа, а фий акдит-Тасбийх биль-Йади)

Дагы бир рабаят боюнча Азирети Абдуль-Ваххааб бин Вурд мединалык бир адамдан мындай деп рабаят этет: Азирети Мұғаавия: «Мага жазуу түрүндө кандайдыр бир насаат кылыңыз», - деп Азирети Айша^{PA}га кат жолдоду. Ошондо Азирети Айша^{PA} ага мындай деп жазды: Ассалааму алайкум! Мен Пайгамбар^{CAB}дын мындай деп айтканын уккам: «Кимдеким адамдарды капа кылып, Алла тааланын ыраазычылыгын кааласа, Алла таала адамдардын каршысында ал үчүн Өзү жетиштүү болуп калат. Ошондой эле ким адамдардын ыраазычылыгын тилеп, Алла тааланы нааразы кылса, Алла таала аны адамдарга тапшырып коёт». («Сунан Тирмезий», Китаабуз-Зухуд, Баабу маа жсаа’ а фий хифзил-Лисаани, 2414-хадис)

СИЛЕР КУДАЙ ТААЛАНЫН АҚЫРКЫ ЖАМААТЫСЫҢАР

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Алла таала менен бекем алаканы орнотуу үчүн өз Жамаатына насаат кылып жатып мындай айтат:

«Илгерки момундар сыноодон өткөрүлгөнү сыйктуу эле түрдүү кайғы-капа жана кырсык-балээлер аркылуу силер да сөзсүз сыноодон өткөрүлөсүңөр. Ошондуктан, сак болгула! Адашып калбагыла. Эгер силер асман менен бекем алакада болсоңор, жер силерге кенедей да зыян келтире албайт. Качан өзүңөргө зыян келтирсеңер, ал душмандын колунан эмес, өз колдоруңардан гана келтиресиңер. Эгер силердин жердеги бардык ызаатыңар кетип калса да, Кудай таала силерге асманда бир түбөлүктүү сый-урмат тартуулайт. Ошондуктан, силер Аны эч таштабагыла. Силер сөзсүз азап чектирилесиңер жана бир топ үмүт-тилектериңерден куру калтырыласыңар. Демек, ошондой жагдай-кырдаалдарда эч кайгырбагыла, себеби силердин Кудайыңар: «Силер Анын жолунда туруктуусуңарбы, жокпу?» - деп силерди сыйнайт. Эгер силер: «Асманда периштeler дагы бизге мактоо-алкоо айтсын», - деп кааласаңар, анда келтек да жегиле, бирок ыраазы болгула; сөгүнүүлөрдү уккула, (бирок) шүгүр кылгыла; ийгиликсиздикти көргүлө, бирок алакаңарды үзбөгүлө. Силер Кудай тааланын акыркы Жамаатысыңар, ошондуктан жетилүү жагынаң өзүнүн туу чокусуна жеткен жакшы амалдарды көрсөткүлө. Араңардан жалкоолонуп кеткен бирөө ыпылас нерсе сыйктуу Жамааттан чыгарылып ташталат. Ал өкүнүч менен өлөт жана Кудай таалага кенедей да зыян келтире албайт. Карагыла, мен өтө кубаныч менен кабар беремин: силердин Кудайыңар чындыгында бар. Бардык адамдар Анын жаратылганы болсо да, бирок ким Аны тандаса, Ал да аны тандайт. Ким Анын алдына келсе, Ал да ага барат. Ким Ага сый-урмат көрсөтсө, Ал да ага ызаат тартуулайт». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 15-бет)

Дагы мындай айтат:

«Биз Алла тааланы ыраазы кылышыбыз керек, бул үчүн ыкыластуулук, чынчылдык жана туруктуулук керек болот, куру сөздөрдөн эле турган иш-чарабыз такыр пайда келтирбейт. Биз Алла тааланы ыраазы кылганыбызда, Алла таала да береке тартуулайт жана Өз айкөлдүктөрү менен берекелеринин эшиктерин ачып коёт ... Ушул - чындык менен туруктуулуктун тар эшигинен өтүү оцой эмес. «Түш жана аян

келе баштады, ошондуктан колго кол коюп отура беришибиз жана *Мұжсаахадалардан*³ баш тартышыбыз керек» деген нерсе менен биз эч качан сыймыктанбайбыз. Алла таала муну жактыrbайт». («Аль-Бадр», газетасы, 3-том, 18-19-сан, 1904-жыл, 8-16-май, 10-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай дейт:

«Ар бир момундун ахвалы ушундай болот: эгер ал ықыластуулук жана туруктуулук менен Алланыкы болуп калса, анда Кудай таала ага дос болуп калат. Бирок, эгер ыймандын имараты чириген болсо, анда сөзсүз коркунуч бар. Биз эч кимдин жүрөгүнүн ахвалын билбейбиз. ... Бирок (адам) толук бойдон Кудай тааланыкы болуп калса, Кудай таала аны өзгөчө коргойт. Ал баарынын Кудайы болгону менен, ким өзүн өзгөчө тутса, аларга өзгөчө жарық чачат. Кудай таала үчүн өзгөчөлөнүү - написинин толук бойдон майдаланып жок болуусу. Ошондуктан, мен кайра-кайра Жамаатка: «Байъат менен эч сыймыктанбагыла», - деп айтамын. Эгер жүрөк таза болбосо, колго кол коюп отура берүүнүн пайдасы эмне? ... Бирок кимде-ким чын дилден кабыл кылса, анын чоң-чоң күнөөлөрү кечирилет жана ага бир жаңы жашоо тартууланат». («Малфузат», жаңы басылыш, 3-том, 65-бет)

МЕНИКИЛЕР МЕНДЕН АЖЫРАШПАЙТ

Дагы мындай айткан:

«Демек, эгер кимдир бирөө мени эрчүүнү каалабаса, ал менден ажырап кетсин. Алигиче канчалык коркунучтуу токойлор жана тикендүү ээн талаалардан өтөөрүбүздү мен кайдан билмекмин? Ошондуктан, буттары борпондор эмне үчүн мени менен жапа чегишиет? Меникилер менден ажыраша албайт, мейли кырсык-балээлер болсун, мейли адамдардын сөгүнүүлөрү болсун, мейли асмандык сыноолор жана экзамендер болсун. Меники болбогондор: «Биз досубуз», - деп бекерден-бекерге айтышат, себеби жакын арада алар ажыратылып жиберилишет, алардын кийинки ахвалы

3. Аракеттенүү, эмгек кылуу; Кудай тааланын ибадаты менен алектенүү.

мурункусунан жаманыраак болот. Биз зилзалалардан коркушубуз мүмкүнбү? Биз Кудай тааланын жолундагы сыноолордон кооптонушубуз мүмкүнбү? Биз сүйүктүү Кудайыбыздын сыноосунан оолак боло алабызы? Эч качан оолак боло албайбыз, ооба Анын берешендиги жана рахматы менен гана мүмкүн. Ошентип, ажыраша тургандар ажырашып кетсин, алар менен акыркы жолу коштошобуз. Бирок алар билип коюулары зарыл: жаман ойго барып, алакаларын үзүп алган соң, эгер кайсы бир мезгилде ийилишсе, анда ушул ийилүү Алланын алдында ыйманы бекемдер тапкан сыйурматтай сый-урматка ээ боло албайт. Анткени арам ой жана чыккынчылык тагы - абдан чоң так». («Руханий хазаайин», 9-том, «Анвааруль-Ислам», 23-24-бет)

ТОЛУК БЕРИЛГЕНДИК ЖАНА ТУРУКТУУЛУК ҮЛГҮСҮН КӨРСӨТКҮЛӨ

Мындан бир кылым илгери Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын тириүү кезинде эки улук инсан өзүнүн толук берилгендиk жана туруктуулугунун жеткилең үлгүсүн көрсөткөн. Алар өзүнүн *Байъат* убадасын орундашты, болгондо да эң сонун орундашкан. *Байъат* убадасын бузуу үчүн алар түрдүү кызыкчылыктарга чакырылган, бирок кадамы бекем болгон ушул улук инсандар ага такыр азгырылган эмес жана *Байъат* убадасынын үстүндө туруктуу бойdon калышты. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} аларга чоң баа берген. Булар - Азирети Саахибзаада Сайид Абдул Латиф Шахийд^{PA4} жана Абдур Рахмаанхан Саҳиб^{PA5}. Хузур^{AC}дын бир үзүндүсүн келтиремин:

«Эми ыйман жана ынсан менен ойлонуу керек: кайсы Жамаат толук бойdon айла-амал, алдамчылык, жалганчылык жана жалааларга сүйөнө турган болсо, анда анын мүчөлөрү ушундай туруктуулук жана эр жүрөктүктүү көрсөтүшөбү: ушул

4. Афганистанда 1903-жылдын 14-июлунда Ислам-Ахмадият үчүн өз жанын курман кылышп, шейит болгон улуу аалым.

5. Афганистанда Ислам-Ахмадият үчүн өз жанын курман кылышп, шейит болгон эң бириңчи Ахмадий.

жолдо таш бараң болууну кабыл кылышууда, бала-чакасына да байланбай, ошончолук баатырлык менен жанын курман кылышууда жана аларга: «*Байъатыңарды бузгула, силерди коё беребиз*», - деп кайра-кайра убада берилди, бирок алар ушул жолду ташташкан эмес. Куду ушундай Шейх Абдур Рахмаан дагы Кабулда союлуп салынды, бирок унчукпады жана: «*Мени коё бергиле, мен Байъаты бузайын*», - деп да айткан жок. Чыныгы дин жана чынчыл Имамдын белгиси да ошондой: кимдир бирөө ал жөнүндө толук-жетик билимге ээ болгон соң жана ыймандын таттуулугу анын жан-дүйнөсүнө сицип кеткен соң, ошондой адам ушул жолдо өлүүдөн да коркпойт. Ооба, үстүрттөн эле ыйман келтирген жана түп тамырына чейин ыйман кирбекендөр болсо, Иуда сыйактуу кенедей нерсеге ач көздөнүп, динден кайтып кетишет. Ошондой ыпылас дин безерлердин көптөгөн үлгүлөрүн ар бир пайгамбардын доорунан кезиктируүгө болот. Демек, ыкыластуулардан турган чоң Жамааттын мени менен болгону үчүн Кудай таалага шүгүрлөр болсун. Алардын ар бири мен үчүн бир белги-жышаан. Бул - менин Кудайымдын берешендиgi.

﴿رَبِّ إِنَّكَ جَنَّتْنِي وَرَحْمَتْكَ جُنَاحْتِي وَآيَاتْكَ غَذَائِي وَفَضْلَكَ رِدَائِي﴾

(Котормосу: Эй, Рabbim! Сен менин бейшишимсин. Сенин раҳматың - менин калканым. Сенин белги-жышаандарың - менин азық-түлүгүм. Сенин берешендиgi - менин жасынчым). («Руханий хазаайин», 22-том, «Хакийкатуль-Вахий», 360-361-бет)

Жамааттын мындан кийинки жүз жылдан ашык тарыхы да буга күбө: ушул тууганчылык жана түрүктүүлүк үлгүлөрү улана берди. Мал-мүлк жана жан жагынан зыян келтирилди, шейит кылышты, уул атасынын көзүнчө, ата баласынын көзүнчө өлтүрүлдү. Баарынан да жакын дос болгон Кудай ушул канды бекерге кетиреби? Жок, Ал мурдагысынан да көбүрөөк раҳмат жана айкөлдүктөр жамғырын алардын тукумдарына жаадырды. Ушул жерде бар болгонунар жана дүйнөдөгү ар кайсы өлкөлөрдө жайгашканыңардын көпчүлүгү буга тириүү күбө. Тескерисинче, силердин көпчүлүгүнөр ошол

берешендик-айкөлдүктөрдүн жемиши болдунар. Бул - Кудай таалага ыйманы бекем бойдон турганыңар жана Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}га кылган *Байъат* убадаңардын үстүнөн чыкканыңардын натыйжасы гана. Молчулукта сiler же сilerдин тukумуңар ушул *Байъат* убадасын унутуп жибербесин. Ушул айкөлдүк сilerдин тukумдарыңарда да улана бериши үчүн дайыма сүйүктүү Кудайыңар менен ыйманыңарды бекемдеген бойдон тургула. Ушул бекемдик алакасын кийинки муундарга да улантып кете бергиле.

АЛТЫНЧЫ БАЙЪАТ ШАРТЫ

«Ал ырым-жырымдарды колдонуудан жана ачкөздүккө берилүүдөн алыс болот. Курани каримдин буйруктарына толук баш ийет. Алланын сөздөрүн жана Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын айткандарын жашоосунун бардык учурunda өзүнө жетекчи колдонмо кылыш алат»

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай айтып жатат: «Биз каада-салттарды¹ ээрчибейбиз», - деп да *Байъат* убадасын бергиле. Ошол каада-салттардын силер жашап жаткан айланачойрөнөр менен байланыштуу экендиgi үчүн гана силер аларды динге кошуп алгансыңар. Башка диндерде ошол каада-салттар бар болгондуктан силер дагы аларды ээрчип калдыңар. Мисалга, той мезгилиндеги кээ бир маанисиз каада-салттар бар. Маселен: *Барий*² көрсөтүү же күйөө тарабынан келинге жибериле турган буюмдарды көрсөтүү, анан калыңды көрсөтүү. Куду көргөзмө катары көргөзүлөт. Исламда *Махрды*³ айтып туруп эле нике кыйылат. Мындан башка бүт баары маанисиз каада-салттар. *Барий* же калыңды колунда барлардын көрсөтүүсүнүн максаты: «Карагыла, биз атаандаштарыбыз ага-ини, эже-сиңдисине же уул-кызына той учурunda бергенинен да көбүрөөк бердик», - деп мактануу гана болот. Бул жарышуу жана көргөзмө гана. Араңардан көпчүлүгүңөргө бүгүнкү күндө Алла таала Өзүнүн өзгөчө берешендигинен ушул жерге келгениңерден кийин (мал-мүлк) тартуулады жана көп молчулук берди. Бул да Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}дын Жамаатына киргениңердин берекеси жана ата-бабаларыңар жасаган курмандыктардын жемиши, ошондой эле алардын дубаларынын мөмөсү. Кээ бирлер Анын

1. Дин жана шариятка каршы болгон каада-салттар.

2. Сеп.

3. Нике учурunda шарият жагынан парыз болуп, күйөө тарабынан келинге бериле турган же берилүүгө убада кылышкан акча же мал-мүлк.

алдына ийилип, Анын жолунда сарптоо жолу менен ошол берешендиктер жана берекелерди ачыкка чыгаруудан көрө тойлордо мактануу үчүн, өзүн көрсөтүү үчүн гана ушул каада-салттарга берилип жаткан болушат. Мындан тышкary тойлордо, конокко чакырууларда абдан көп тамак ысырап болот. Мактануу үчүн ар кандай тамак-аш түрлөрү жасалып жаткан болот. Ошондо кедейлер же мүмкүнчүлүгү чектелгендер дагы аларга карап калыңды көргөзмө катары көрсөтүү үчүн карызга батышат. Дагы кээ бир кыздардын үйдөгүлөрү күйөө тарабынан калың сурагандыктары себебинен, ошондой эле адамдар: «Келин калың алыш келген жок», - деп айтпашы үчүн да карызга батып кетишет. Демек, күйөө тараптагылар да Кудайдан бир аз кооптонуулары керек. Каада-салттар үчүн, кур намыс үчүн эле кедейлерди кыйнабагыла, аларды карызга баттырбагыла. Силер: «Биз - Ахмадийбиз, биз он *Байъат* шартына толук бойдон амал кылабыз», - деп айтпайсыңарбы? Мен той жөнүндөгү каада-салтты кыскача баяндап бердим. Эгер ушуну дагы кеңирирээк баяндасам, ушул тойлорго байланыштуу каада-салттардан эле коркунучтуу натыйжаларды чыгаруучу бир топ мисалдарды кезиктируүгө болот. Каада-салттар күчөгөндө, адам баласы бүтүндөй сокур болуп калат. Андан соң анын кийинки кадамы төмөнкүдөй болот: ал толук бойдон напсилер жана женил каалоолордун курчоосуна кирип кетет. Чындыгында, ал *Байъат* кылган соң: «Мен напси каалоолорунан оолак боломун. Алла жана Анын Пайгамбары Мухаммад^{САВ} дын амирлерине толук бойдон баш ийемин», - деп убада берген жок беле? Алла жана Мухаммад Пайгамбар^{САВ} бизден эмнени талап кылышат? «Каада-салттар жана напсилерди таштап, Менин амирлериме баш ийгиле», - деп (талап кылат).

Алла таала Курани каримде мындей дейт:

﴿فَإِنْ لَمْ يَسْتَحِيُّوا لَكَ فَاعْلُمْ أَنَّمَا يَتَبَعُونَ أَهْوَاءَهُمْ. وَمَنْ أَصَلَّ مِنْ مَنِ اتَّبَعَ هَوَاءً بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ. إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾

Котормосу: *Ошентип, эгер алар сенин ушул чакырыгыңды кабыл алышпаса, анда билгин, алар жалаң өздөрүнүн женил*

напсилерине гана ээрчишиүүдө. Алланын хидаятын коюп, жалаң өзүнүн жеңил напсисин ээрчий турган бирөөнөн дагы адашкан ким бар?! Алла заалим коомду эч качан хидаят кылбайт. («Аль-Касас» сүрөөсү: 51)

Карагыла, ушул аятта Алла таала чечим чыгарып салды. Биз үчүн өтө кооптонуу жери: өздөрүнүн напсилерин эле ээрчий турган адамдар эч качан туура жолго багыт алышпайт. Эми, бир жактан: «Биз ушул доордогу Имамды таанып алдык, аны кабыл кылдык», - деп айтуудабыз. Экинчи жактан, ошол Имамга: «Биз айлана-чөйрөдөгү жаманчылыктарды таштап жиберебиз», - деп убада берген соң аларды таштабасак, анда биз артка карай кетип баратпайбызы? Ар бирибиз өзүбүзү талдан чыгышыбыз лаазым. Эгер биз *Байъат* убадасынын үстүндө туруктуу болсок, Кудайыбыздан корккон бойдон напсилерден тыйылсак, сүйүктүү Кудайыбызды улуктап, Ага мактоо-алкоолорду айтып Ага кайрылсак, анда мунун ордуна Ал Өзүнүн бейиш күш кабарын берүүдө. Маселен: Ал мындай деди:

﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسُ عَنِ الْهَوْىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى﴾

Котормосу: Ал эми өз Парбадигеринин мартабасынан корккон жана өзүн жеңил ойлорунан ажыратта алган зат - албетте, анын турар жайы бейшигин өзү болот. («Ан-Наазиъат» сүрөөсү: 41-42)

Каада-салттар жөнүндөгү айрым хадистерди ортого таштаймын: Азирети Айша^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын: «Кимде-ким дин жөнүндө динге тиешелүү болбогон кандайдыр бир жаңы салтты жаратса, ал - каргышка чалдыккан жана кабыл алынбаган салт», - деп айтканын рабаят этет. («Сахих Бухарий», Китаабус-Сулх, Баабу изас талахуу ъалаа сулхи жаврин)

Азирети Жаабир^{РА} мындай рабаят эткен: Пайгамбар^{САВ} бизге карата сөз сүйлөдү. Анын көздөрү кызарып кетти. Үнү көтөрүңкү чыгып, толкунданып да кетти. Ал бизди кандайдыр бир чабуул жасоочу кошуундан коркутуп жатканга окшоду. Ал зат^{САВ} мындай деп айткан эле: «Мен жана ал *Саат*⁴ ушундайча

4. «Кыямат жана ыңқылап» дегенди билдирет.

чогуу жиберилгенбиз». Муну айтып жатып, ал зат^{CAB}: «Мына ушул эки манжа чогуу болгон сыйктуу», - деп өзүнүн ортон жана сөөмөйүн көрсөттү. Ал зат^{CAB} мындай деп улантты: «Эми мен силерге айтып кетейин: эң жакшы сөз - Алланын Китеbi; эң жакшы жол - Мухаммад^{CAB} дын жолу. Эң жаман амал - динге жаңы-жаңы *Бидъаттарды*⁵ киргизүү. Ар бир *Бидъат* адашууга алып барат». (*«Сахих Муслим»*, *Китаабуль-Жумуъа*, *Баабу тахфийфис-Салаати вал хутбати*)

Азирети Амар^{PA} бин Авф Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Кимде-ким менин сүннөттөрүмдүн бирөөсүн ушунчалык даражада тирилтсе: адамдар ага амал кыла баштаса, анда сүннөттү тирилткен адам дагы амал кыла турган кишинин сыйлыгынчалык сыйлыкка ээ болот жана алардын сыйлыгынан эч нерсе кемитилбейт. Кимде-ким кандайдыр бир *Бидъатты* жаратса жана адамдар ага амал кыла баштаса, анда ал да ошол амал кыла тургандардын күнөөсүнөн үлүш алат жана ошол *Бидъатчылардын*⁶ күнөөлөрүнөн эч нерсе кемитилбейт». (*«Сунан ибни Маажса»*, *Китаабуль-Мукаддама*, *Баабуман ахъя суннаты кад уммитат*)

БИДЪАТ ЖАНА ЖАҢЫ-ЖАҢЫ (МААНИСИЗ) КААДА-САЛТТАРДЫ ЧЕТКЕ КАГУУ КЕРЕК

Ушул хадисте ал зат^{CAB} мындай айтты: динге тиешеси жок, динден алыстата турган, Алла жана Анын Пайгамбары Мухаммад^{CAB} дын амирлери жана көрсөтмөлөрүн кемсинте турган каада-салттардын баарысы четке кагылуучу каада-салттар. Баарысы маанисиз. Аларды четке кагуу керек. Ошондуктан, алардан абайлагыла, себеби кийинчерьээк булар динге жаңы-жаңы *Бидъаттарды* киргизет жана дин бузулуп кетет. Мисалга, байкап көрсөнөр, каада-салттар башка диндерден жайылып, динди бузуп салды. Ырас, ушундай болмок, себеби жападан-жалгыз ти्रүү дин Ислам гана болушу керек болчу. Бирок, эгер силер талдап көрсөнөр, башка диндер,

5. Дин жана шариятка жаңы-жаңы салттарды кошкуу.

6. Дин жана шариятка жаңы-жаңы салттарды кошкон адам.

өзгөчө христиан дини ар кайсы өлкөлөрдө жана мамлекеттерде өзүнүн каада-салттарына жараша өз салттарын дагы динге айландырып алғандыгына күбө болосуңар. (Африкада дагы муны кезиктириүүгө болот. Анан *Бидъаттарга* жол ачылып калганда, жаңы-жаңы *Бидъаттар* динден жол алат. Мухаммад Пайгамбар^{САВ} *Бидъаттарды* жаратуучу адамдарга катуу эскертуү жасады жана аларды коркутту. Мухаммад Пайгамбар^{САВ} ошого абдан кабатыр болчу. Хадисте мындай кезигет: мен силердин мына ушул *Бидъаттыңар* айынан, силердин напсилерге кабылыштыңар себебинен кабатырмын. Ошол себептен, дин бузулбасын, силер адашып калбагыла деп мен коркуп жатамын.

Бүгүнкү күндө силер ушул жерде Батыш чөйрөсүндө жашап жатасыңар, бул жерде эбегейсиз көп каада-салттар бар. Алар силерди динден алыстаттуучу жана Исламдын абдан көркөм таалимин бүлбүлдөтүүчү каада-салттар жана жолжоболор. Анткени, жалт-жалт эткен дүйнө кызыкчылыктары өзүнүн таасирин тийгизет. Ошондуктан, ушул чөйрөдө абайлап, сактык менен кадам шилтөө керек. Ошентип, алардын туура эмес каада-салттарына кабылуудан көрө Исламдын көркөм таалимин сунуш кылуу керек. Ар бир Ахмадийдин характеристи жана мүнөзү ушунчалык күчтүү болушу керек: Батыш айлана-чөйрөсү ага таасирин тийгизе албасын. Маселен: Ислам аялдарды *Парда*⁷ кылууга буюрат. *Парда* айынан алардын өзгөчөлөнүп көрүнүүсүндө аялдардын абийирдүүлүгү бар. Ушул чөйрөдө эркектердин *Парданын* пайдалары жана өзгөчөлүктөрүн баян кылуусунан көрө, аял өзү *Парда* кылып, ушул чөйрөдө *Парданын* өзгөчөлүктөрүн баяндаганда, баарыбир анын сөзү таасирдүүрөөк болот. *Парда* кыла турган аялдар өзүнүн өзгөчөлүгү айынан көпчүлүк даьеват кылуу мүмкүнчүлүктөрүнө ээ болушат. Ушул жак да көбүрөөк көңүл бурууну талап кылат. Мындан тышкary да батыштык чөйрөнүн бир топ жаманчылыктары бар. Аларды: «Биз ушул айлана-чөйрөдө жашоодобуз, биз аргасызбыз», - деп кабыл алуу абдан коркунучтуу нерсе. Маселен: силер арак

7. «Хижаб» дегенди билдириет.

иче турган бирөөгө доссуңар, силер: «Мейли ал иче берсин, мен кофе же кандайдыр бир башка суусундукту ичип аламын», - деп аны менен бирге ресторан же кафеге барсаңар, бул да туура эмес. Абдан абайлоо керек. Кудай сактасын, бир күнү өзүңөр да, алгач бир ууртам ичип, анан ага адаттанып кетишиңер мүмкүн. Ошол үчүн Мухаммад Пайгамбар^{САВ} абдан кабатыр болгон төмөнкүдөй хадисти дайыма эске алгыла.

Азирети Абу Барза^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Мен силердин курсактарыңар жана уятуу жерлериндерде пайда боло турган талаптар айынан силер жөнүндө кабатырмын. Ошондой эле напсилердин каалоолорунун натыйжасында боло турган адашуулар жөнүндө дагы кабатырмын». («Муснад Ахмад бин Ханбал», 4-том, 423-бет, Бейрут)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай деп айтат:

«Адамзат чыныгы аракет жана эмгек кылмайынча, ал Ислам дининде бар илим-билим казынасын алалбай калат, аны алган соң күнөөкөр жашоосуна өлүм келет, адам Кудай тааланы көрөт жана Анын үндөрүн угат. Алла таала ачык-айкын айтат:

﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوْىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمُأْمَنُ﴾⁸

Бир адамдын текеберленип: «Мен Аллага ыйман келтиремин», - деп айтуусу өтө эле ойой нерсе. Эгер ошондой айтуусунан кийин анда ыйман белгилери жана жемиштеринен эч нерсе болбосо, анда бул - болгону кесирленүү. Ошондой адамдар Кудай таалага такыр көңүл бурушпайт, Кудай таала да аларга көңүл бурбайт». («Аль-Хакам» газетасы, 9-том, 29-сан, 1905 ж., 17-Август, 6-бет)

Дагы мындай айтат:

«Кимде-ким өзүнүн Раббисинин маңдайында туруудан кооптонсо жана өзүнүн напсисин тыйса, анын жери бейиш болот. Өз напсисин тыюу Кудай таалага берилүү дегендик. Андан адам Кудай тааланын ыраазычылыгына ээ болуп, ушул

8. «Ан-Наазиъат» сүрөөсү: 41-42

дүйнөдө эле бейиш даражасына ээ болуп калат». («Бадр» газетасы, 1-сан, 1905-жс., 3-август, 2-бет)

ИСЛАМИЙ ТААЛИМ ҮЧҮН БИЗДИН ЖЕТЕКЧИБИЗ - КУРАНИ КАРИМ

Демек, каада-салттардан абылдоо жана напсины тыюу - Ислам таалиминин бир бөлүгү жана ушул таалимди түшүнүп жетүүгө биздин жетекчибиз - Курани карим. Чынында, эгер бир момун-мусулман Курани каримди толук бойдон өзүнө эреже-мыйзам кылыш алса, баардык жаманчылыктар өзүнөн-өзү жок болуп кетет. Эч кандай напси каалоосун ойго да келтирбейт. Анткени, бул - шариятты толуктап жатып, эреже-мыйзам катары, адамдык жашоонун бардык жактарын камтып жаткан бойдон Алла таала Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын таза жүрөгүнө түшүргөн ыйык Китең. Аナン керектүү жерлерде Пайгамбарыбыз^{CAB} өзүнүн амалы, мүнөзү жана сөзү менен аны айкиндаштырып көрсөтүп койду. Ошол үчүн Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} муну сыйлагыла деп айткан. Бул жөнүндө Курани карим, хадис жана Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын кээ бир үзүндүлөрүн келтиремин.

Алла таала мындай дейт:

﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهُلْ مَنْ مُّذَكَّرٌ﴾

Котормосу: Албетте, Биз Куранды насаат алуу үчүн жесөнлүк кылыш койдук. Демек, кандайдыр бир насаат алуучу барбы? («Аль-Камар» сүрөөсү: 18)

Бир хадисте мындай кезигет. Азирети Абу Муса Ашъарий^{РА} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Куран окуй турган жана ага амал кыла турган момун-мусулман даамы да, жыты да жагымдуу болгон мандарин сыйактуу. Куран окубай, ага амал кыла турган момун даамы жагымдуу, жыты жок курма сыйактуу болот. Куран окуй турган эки жүздүү жыты жагымдуу, бирок даамы ачуу болгон райканга окшош. Куран окубай жүргөн эки жүздүү ачуу, жыты жагымсыз Ханзалга⁹

9. Көрүнүш жагынан анделекке окшош, даамы ачуу бир мөмө.

окшош болот». («Сахих Бухарий», Китааб фазаайилуль-Куран, Баабу исми ман раа бакраталь-Курани ав такула ав фаххара бихи)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

«... Курани карим терең даанышмандыктарга жық толо. Ошондой эле ар бир таалимде Инжилге караганда нукура жакшылыкты үйрөтүү боюнча дагы алга кадамдайт. Айрыкча, чыныгы жана өзгөргүс Кудайды көрүү чырагы Курандын эле колунда бар. Эгер ал дүйнөгө келбегенде, дүйнөдө Макулук парастыктын¹⁰ көрсөткүчү канчалык жогорулап кетерин жалгыз Кудай гана билмек. Ошондуктан, жерде жоголуп кеткен Кудай тааланын жалгыздыгынын кайрадан орноп калганына шүгүрлөр болсун». («Руханий хазаайин», 12-том, «Тухфа-э-Кайсария», 282-бет)

КУРАНИ КАРИМ ГАНА - СИЛЕРДИН ЖАШООНОР

Ал зат^{AC} дагы мындай айтат:

«Курани каримди таштанды сыйктуу таштап койбогула, анткени ал силердин жашоонор. Куранга сый-урмат көрсөткөндөр асманда сый-урмат көрүшөт. Ар бир хадис жана ар бир сөздөн Куранды жогору койгондор асманда жогору коюлушат. Адамзат үчүн Курандан башка жер жүзүндө эми бир дагы китең жок. Баардык адамзат үчүн Мухаммад Мустафаа^{CAB}дан башка эч бир пайгамбар жана шапаатчы жок». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 13-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай кошумчалайт:

«Курани карим өзүнүн руханий касиети жана жеке нуру менен ага чын жүрөктөн ээрчигендерди өзүнө тартат, анын жүрөгүн нурга бөлөйт, анан чоң-чоң белги-жышаан көрсөтүп, майдалоону каалаган кылыч менен да майдаланбай турган алака-байланыштарды Кудай таала менен бекем орнотот. Ал жүрөк көзүн ачат жана күнөөнүн кир булагын токтотот. Кудай таала менен шириң сүйлөшүү мүмкүнчүлүгүн тартуулайт, кайып билимдерин тартуу кылат жана дубанын кабыл

10. Макулукка жана жаратылышка сыйынуу.

булуусун өзүнүн сөздөрү менен кабарлайт. Курани каримди чын ыкылас менен ээрчиген адамга каршы чыккан бирөөгө өзүнүн Сөзүн ээрчиген пендеси менен бирге экенин Кудай таала Өзүнүн каардуу белги-жыشاандары менен айкын кылат». («Руханий хазааин», 23-том, «Чашма-э-Маърифат», 308-309-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай айтат:

«Демек, сак болгула жана Кудай тааланын таалими менен Курандын көрсөтмөлөрүнө каршы бир кадам да баспагыла. Мен силерге чындыкты айтып коёон: ким Курани каримдин жети жүз амиринин бирөөсүн да четке какса, ал кутулуу эшигин өз колу менен өзү жабат. Нукура жана толук кутулуу жолдорун Куран ачты, калган баардык нерсе анын тармактары гана. Ошондуктан, силер Курани каримди кылдаттык менен окугула жана эч кимге көрсөтпөгөн сый-урматыңарды ага көрсөткүлө. Анткени Кудай таала мага карата: **«Аль-Хайру куллуху филь-Курани»**, - деп айткандай, ар түрдүү жакшылыктар Куранда бар. Бул нукура акыйкат. Башка бир нерсени мындан жогору койгондорго өкүнүч болсун! Силердин бардык ийгиликтериңер жана кутулуундардын булагы Куранда. Силердин Куранда кезикпеген эч бир диний керектөөңөр жок. Кыямат күнү силердин ыйманыңардын тастыктоочусу же четке кагуучусу - Куран. Силерге Курандын жардамысыз туура жолду көрсөтө турган Курандан башка асмандын астында эч бир китеп жок. Куран сыйактуу китепти силерге тартуулап туруп, Кудай таала силерге берешендиң кылды. Мен силерге чындыкты айтып кетейин: эгер силерге окулган Китең христиандарга окулганда, алар жок болбайт эле, ошондой эле силерге тартууланган ушул *Нээмат*¹¹ жана *Хидаят*¹² Тоораттын ордунда яхудийлерге берилгенде, алардын кээ бир тайпалары кыяматты четке какпайт эле. Демек, силерге тартууланган ушул *Нээматтын* кадырына жеткиле. Бул - абдан сүйүктүү *Нээмат*. Бул - абдан чоң байлык. Эгер Куран келбегенде, бүтүн дүйнө бир ыпилас *Музга*¹³

11,12. Курани карим.

13. Кан аралаш булганыч.

сыяктуу болмок. Куран ушундай Китеп: анын мандайында баардык хидаяттар төмөн». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 26-27-бет)

Демек, биздин ар бирибиз: «Биз Курани каримди канчалык сүйөбүз, анын амирлерин кабыл кылабыз», - деп өзүбүздү талдап чыгышыбыз керек. Сүйүнү ачыкка чыгаруунун да жол-жоболору болот. Ар бир Ахмадий өзүнө парз кылып алган эң зарыл нерсе төмөндөгүдөй: эч болбогондо күнүнө үч Рукуну¹⁴ сөзсүз окусун. Анан кийинки баскычта (Куран) котормосун окусун. Ар күнү Куранды котормосу аркылуу окуу жолу менен акырындап ушул көркөм таалим анын мээсине сицип барат.

Дагы ушул алтынчы шартта Азиреди Масийхи Мавъуд^{AC}: «Алла жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын амирлерин өзүнүн ар бир ишинде мыйзам кылып алат. Керек болгондо алардан кеңеш алат», - деп айткан. Эми, бул жөн эле айтылуучу сөз эмес го. Ушул убаданы оруннатуу үчүн, адамдар көнүл бурса, терен ойго чөмүп кетет. Анткени Алла таала мындай деп айткан:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطْبِعُوا اللَّهَ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكَ الْمُرْسَلُونَ فَإِنْ تَنَازَّعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْתُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

Котормосу: Эй, ыйман келтиргендер! Аллага баш ийгиле жана Пайгамбарга баш ийгиле, ошондой эле өз акимдериңерге дагы (баш ийгиле). Эгер кандайдыр бир маселеде (акимдериңер менен) келишпестик чыкса, анда мындай маселелерди Аллага жана Пайгамбарга кайтаргыла, эгер (чындыгында) силер Аллага жана акырет күнүнө ыйман келтируүчү болсоңор. Мына ушул эң жакшы (жол) жана акыбет жасынан да эң жакшы. («Ан-Нисаа» сүрөсү: 60)

Дагы мындай айтты:

14. Курани каримдин бир нече аяттан турган бөлүгү.

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ﴾

Котормосу: Силерге ырайым кылынсын үчүн Аллага жсана Пайгамбарга баш ийгиле. («Аали Имраан» сүрөөсү: 133)

Алла таала дагы мындай дейт:

يَسْتَأْلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ . قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ . فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا
ذَاتَ بَيْنِكُمْ . وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ . (الأنفال: ٢)

Котормосу: Алар сенден олжолор туурасында сурашат: Айткын: «Олжолор Алла жсана Пайгамбардыкы. Ошентип, эгер момун болсоңор, Алладан коркула жсана өз ара оңдогула, ошондой эле Алла менен Анын Пайгамбарына баш ийгиле». («Аль-Анфаал» сүрөөсү: 2)

Ушул жерде Алла таала Менин амирлеримди жакшылап кабыл алгыла жана аларга амал кылгыла деп айтты. Мухаммад Пайгамбар^{CAB} ошол амирлерге кандайча чечме берген болсо, ошондой амал кылгыла. Силерге дайындалган жетекчилиерицерге, силерге орнотулган системага толук бойдон баш ийгиле. Ошондо гана силер кылган *Байъат* убадаңарды толук орундааттыңар деп айтса болот. Бул жөнүндө кээ бир хадистерди да келтиремин.

Азирети Убаада^{PA} бин Саамит мындай деп рабаят эткен: «Бизге жакса да, жакпаса да биз угабыз жана баш ийебиз», - деп Пайгамбар^{CAB}га *Байъат* кылдык». («Сахих Бухарий», Китаабуль-Ахкаам, Баабу кайфа йубайъуль-Имаамун-Нааси)

Абдур Рахмаан бин Амар Суламий жана Хажар бин Хажардан рабаят кылат. Биз Ирбааз бин Сария^{PA} нун алдына келдик, ошондо Ирбааз^{PA} мындай деди: «Бир күнү Пайгамбар^{CAB} бизге *Багымдат* намазын окутту, анан абдан толкундуу жана таасирдүү сөздөрдү сүйлөдү. Адамдардын көздөрүнөн жаш агып, жүрөктөр титиреп кетти. Угармандардын бирөөсү: «Эй, Алланын Пайгамбary^{CAB}! Бу соңку сүйлөшүү окшойт. Эмне насаат кыласыз?» - деп сурады. Ал зат^{CAB} жооп кылды: «Менин осуятым төмөнкүдөй: Алладан коркула, уккула жана баш ийгиле, мейли жетекчицер негр кул

болсо да. Ушундай доор келет: эгер араңардагы кимdir биреөнөр менден кийин ти्रүү калса, абдан көп карама-каршылыктарды көрөт. Ошондуктан, ошол кейиштүү ахвалда менин сүннөтүмдү ээрчиген жана туура жолго багыт алган, хидаяттын үстүндө турган халифаларымдын сүннөтүн ээрчигиле жана аны кармагыла. Тиштер менен бекем тутуп алгыла. Динге жаңы-жаңы нерселерди киргизүүдөн сак болгула. Анткени дин атынан чыгарылган ар бир нерсе - *Бидъат* жана *Бидъат* адашуу гана». («Сунан Тирмезий», Китаабуль-Илм, Баабу маа жсаа, а филь-ахзи бис-Суннати; «Абу Давуд», Китаабус-Сунна, Баабулузумис-Сунна)

Биз - Ахмадий Пайгамбар Мухаммад^{CAB}га толук баш ийүүчүбүз жана ыйман келтирүүчүбүз деп айтабыз, ошондуктан биз ар дайым ушул насаат жана хадиске көңүл бурушубүз керек. Дагы бир рабаят кезигет:

Азирети Анас^{PA} Пайгамбар^{CAB}дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Кимде үч нерсе кезиксе, ал ыйман даамын сезет: биринчиси, Алла жана Анын Пайгамбary^{CAB} ага баарынан сүйүктүүрөөк болушу керек; экинчиси, ал кимdir биреөнү Алла үчүн гана сүйүшү керек; үчүнчүсү, отко киргизилүүсүн жактырбагандай эле каапырлыкка кайтууну да жактырбашы керек». («Сахих Бухарий», Китаабуль-Бийман, Баабу халааватиль-Бийман)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Карагыла, Алла таала Курани каримде мындай дейт:

15 ﴿قُلْ إِنَّ كُنْتُمْ تُحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُخْبِرُكُمُ اللَّهُ﴾

Кудай таалага сүйүктүү болуу үчүн жападан-жалгыз жол - Пайгамбар Мухаммад^{CAB}ды гана ээрчүү. Андан башка сilerди Кудай таалага жакындана турган башка жол жок. Ал шериги жок жалгыз Кудайды изилдөө гана адамзаттын максат-мүдөөсү болушу керек. Ширк жана *Бидъаттан* оолак болуу керек. Каада-салтарга көз каранды жана напсинин жецил каалоолоруна кул болбоо керек. Карагыла, мен кайталап

15. «Аали-Имраан» сүрөөсү: 32

айтамын: адамзат Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын нукура жолунан башка эч кандай жол менен ийгиликке жетише албайт.

Биздин жалгыз эле Пайгамбарыбыз^{CAB} бар, ошол Пайгамбар^{CAB} га түшүрүлгөн жалгыз эле Куран бар, аны ээрчүү жолу менен гана биз Кудай таалага жете алабыз. Акыркы күндөрдө кайырчылардын чыгарган жолдору, ошондой эле мазарларда отурган бакшылар жана көзү ачыктардын тумарлары, дубалары жана үйрөткөн жол-жоболорунун баары адамды туура жолдон адаштыра турган курал. Ошондуктан, алардан абайлагыла. Ошол адамдар Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын *Хаатамуль-Анбия*¹⁶ деген мөөрүн сындырууну каалашкан. Алар өздөрү өзүнчө шарият чыгарып алган сыйктанат. Билип койгула, Курами карим жана Пайгамбар^{CAB} дын амирлерин ээрчүү, ошондой эле намаз, орозо өндүү *Маснун*¹⁷ жолдордон башка Кудай тааланын берешендиги жана берекелер эшиктерин ачуунун ачкычы жок. Ушул жолдорду таштап, кандайдыр бир жаңы жолду чыгара турган бирөө - адашкан. Алла жана Анын Пайгамбary Мухаммад^{CAB} дын амирлерине көз каранды болбой, кандайдыр бир башка жолдордон Аны издей турган бирөө ийгилиksиз өлөт». («Малфузат», жсаңы басылыши, 3-том, 102-103-бет)

Дагы мындай айтат:

¹⁸ ﴿قُلْ إِنَّ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُخْبِرُكُمُ اللَّهُ﴾

Алла тааланы ыраазы кылуунун бир жолу - Мухаммад Пайгамбар^{CAB} га чын жүрөктөн баш ийүү. Адамдар ар кандай каада-салттарга кирептер экендиги байкалат. Кимдир бирөө өлгөндө ар кандай *Бидъаттар* жана каада-салттар өткөрүлөт. Чынында өлгөн адам үчүн дуба кылуулары керек. Каада-салттарды өткөрүү жолу менен бир гана Пайгамбар^{CAB} га каршы чыгышып, ага карата урматсыздык кылышат. Пайгамбар^{CAB} дын

16. «Пайгамбарлардын мөөрү» дегенди билдирет.

17. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын сүннөтү болгон.

18. «Аали Имраан» сүрөөсү: 32

сөздөрүн жетиштүү деп эсептешпейт сыйктанат. Эгер жетиштүү деп билишкенде, өздөрүнүн каада-салттарын эмнеге жаратышат?» («Малфузаат», жаңы басылыш, 3-том, 316-бет)

Дагы мындай айтат:

«Бул эки-үч күндүк дүйнө баарыбир өтүп кетет, мейли оорчулукта өтсүн, мейли молчулукта өтсүн. Бирок акыркы маселеси абдан катуу маселе. Ал түбөлүк жай. Ал жок болбайт. Ошентип, эгер ал Алла таалага ыраазы болгон бойдон, жүрөгү Алла тааланын кооптонуусуна толуп, күнөөдөн тобо кылып, Алла таала күнөө деп атаган ар бир күнөөдөн сактанган бойдон ошол жайга барса, анда Алла таала Өзүнүн берешендигинен аны колдойт. Ал ошол жерде Алла ага ыраазы болгон, ал өзүнүн Раббисине ыраазы болгон бойдон турат. Эгер ушундай кылбаган болсо, тескерисинче кабарсыз болуп өмүр сүргөн болсо, анда анын ақыбети абдан коркунучтуу. Ошол себептен, *Байъат* кылып жаткан учурда «*Байъаттын* максат-мүдөөсү эмне жана андан кандай пайда алат?» - деп ойлошу керек. Эгер дүйнө үчүн гана болсо, анда куру-бекер иш. Бирок, эгер дин үчүн жана Алла тааланын ыраазычылыгы үчүн болсо, ошондой *Байъат* куттуу жана өзүнүн түпкү максат-мүдөөсүн өзү менен кошо тутчу. Андан чыныгы *Байъаттан* алына турган пайда жана берекелерди күтүүгө болот». («Малфузаат», 6-том, 142-бет)

Алла таала бизге Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}ды ушул доордогу Имам катары чын жүрөктөн кабыл алуу мүмкүнчүлүгүн тартууласын. Канчалык мун жана көнүл буруу менен ал Алла жана Анын Пайгамбары Мухаммад^{CAB}дын өкмөтүн дүйнөгө орнотуу үчүн өз Жамаатын даярдамакчы болсо жана канчалык кейүү менен насаат кылган болсо, бизди да Алла таала ошондой кылып койсун. Кайсы шарттар негизинде ал бизден *Байъат* убадасын алган болсо, биз ошону орундуатуучу бололу. Аларга дайыма амал кылып, көзүбүздүн алдына коёлу. Биздин эч бир амалыбыз жана иш-аракетибиз Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын таалимине каршы амал кылгансыңар деп бизге күнөө койбосун. Биз дайыма өзүбүздү көзөмөлдөөчү бололу. Алла таала бизди колдосун. Эми Алла

тааланын берешендиgi менен дубадан кийин ушул *Жалса* соңуна чыгат. Ушул *Жалсанын* берекелери жана жарыктарынан жыл бою, ал тургай өмүр бою пайда аласыңар. Алла таала биздин тukумдарыбызга да Алла, Анын Пайгамбары Мухаммад^{CAB}, Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} жана *Хилаафаттын*¹⁹ сүйүү-махабатын тартууласын. Алла таала биздин мурунку кемчиликтерибизди жана күнөөлөрүбүздү бекитип, бизди кечирсін, ошондой эле бизди болгону Өзүнүн сүйүктүүлөр Жамаатына кошсун. Эй, Алла! Сен Кечирүүчүсүң. Биздин күнөөлөрүбүздү кечиргин. Бизге ырайым кылгын. Бизди Өз кечиримдүүлүк жана раҳмат оромуңа алғын. Бизди эч качан Өзүндөн ажыратпагын. **Аамийн йаа Раббаль-Ааламийн.**²⁰

(2003-жылдын 24-август күнү Германиядагы Жалса салаанага карата жасаган соңку кайрылуусунан алынган)

19. «Орун басарлық» дегенди билдирет. Ахмадия Мусулман Жамаатында Азирети Имам Махдий^{AC} дын халифалары жетекчилик кылышп жаткан руханий система же кызмат.

20. Эй, бүтүн ааламдардын Раббиси! Биздин дубабызды кабыл алғын!

ЖЕТИНЧИ БАЙЪАТ ШАРТЫ

«Ал текеберчиликтен жана куру намыстан толук баш тармат. Карапайымдык, момундук, адептүүлүк, мээримдүүлүк жана жөнөкөйлүк менен жашайт»

ШИРКТЕН КИЙИН ТЕКЕБЕРЛИКТЕЙ БАШКА БАЛЭЭ ЖОК

Шайтан текеберлигин көрсөткөндөн бери башында эле төмөнкүдөй чечим чыгарган: мен бүт баардык күчүмдү сынап көрөм, (адамдардын) *Рахмаан*¹ пенделери болуусуна жол койбаймун. Мен ар түрдүү жолдор менен адамзатты өз тузагыма ушунчалык катуу түшүрөм: эгер ал жакшы иштерди жасаса да, (пайдасы жок), себеби ал өзүнүн табиятына жараша анысы менен мактана баштайт, ушул мактанчаактык жана көйрөндүк акырындап аны текеберликке алыш барат. Акыры, ушул текеберлик аны ошол жакшылык сообунан куру калтырат. Анткени, шайтан башынан эле: «Мен адамзатты туура жолдон чыгарамын», - деп чечим кылган. Ошондой эле ал өзү да текеберлик айынан Алла тааланын амирине баш ийбестик кылган. Ошол ыкманы шайтан түрдүү айла-амалдар менен адамзатка колдонот. Ошондо, *Рахмаан* пенделери, жалпысынан, ибадат кыла турган Алла тааланын өзгөчө пенделери гана ошол чабуулдан сактанышат. Мындан тышкary, жалпысынан, текеберлик аркылуу гана шайтан адамды өз тузагына түшүрөт. Муну жөн эле нерсе деп билбеш керек. Биз *Байъат* кылып жатып: «Текеберлик кылбайбыз, көйрөндөнбөйбүз, аны толук бойdon таштап коёбуз», - деп ушул шартты кабыл кылганбыз. Бирок бул ушунчалык женил иш эмес. Анын ар кандай түрлөрү бар. Шайтан түрдүү ыкмаларда адамдык жашоого чабуул жасап турат. Бул - абдан коркунучтуу жай. Чындыгында, Алла тааланын берешендиги гана андан сактай алат. Ошол үчүн Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}

1. «Эң Мээримдүү» дегенди билдирет. Кудай тааланын сыйпаттуу аты.

Алла тааланын берешендиктерине ээ болуу үчүн да ушул жетинчи шартта бир жолду көрсөтүп койгон. Ал айтты: силер текеберлик адатыңардан кутулганыңарда, кандайдыр бир боштук пайда болот, ошондо эгер аны жөнөкөйлүк жана карапайымдык менен толуктабасаңар, анда текеберлик кайрадан чабуул жасайт. Ошондуктан, карапайымдык менен жашагыла, анткени ошол эле жолду Кудай таала жактырат. Ал зат^{AC} өзү дагы ушул карапайымдыкты тендеши жок даражага чейин жогорулатып койгон. Ошол үчүн Алла таала ыраазы болуп, мындай деп аян жиберди:

﴿تَيْرِي عَاجِزَانَهُ رَايْسٌ كُوپِسِنْدَ آئِسٌ﴾²

Биз ага *Байъат* кылганбыз деп айтабыз, биз аны ушул доордогу *Имам* катары кабыл алганбыз, биз ошол мұнөзгө канчалық көп ээ болушубуз керек. Адамдын текеберленүүгө жана көйрөндөнүүгө күчү чектелүү. Курани каримде Алла таала мындай айтат:

﴿وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا. إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾³

Котормосу: *Ошондой эле жерде текеберлик менен жүрбө!*
Сен албетте, жерди жара албайсың жана боюңду (көтөрүп) тоолордун бийиктигине да жете албайсың.

Ушул аяттан айкын болгондой, адамдын алы чектелүү. Эмне менен текеберленүүдө? Кээ бир адамдар өздөрүн «учурдун падышасы» деп сезишет. Өз чегинен чыгууну каалашат. Өз жайында отуруп: «Биз кыйынбыз», - деп ойлонушат. Азыр мен кичине чөйрөдөн бир мисал келтирейин. Ал бир үйгө таандык чөйрө. Ал силердин үйүңөрдөгү чөйрө. Кээ бир эркектер өз үйүндө өз бала-чакасына ушунчалык ырайымсыздык менен мамиле кылышат: адам калчылдап калат. Кээ бир кыздар жазышат: биз жаштыгыбыздан өтүп, жетилүү курагына келдик, эми биз чыдап тура албай жатабыз. Атабыз бизге да, энебизге да дайыма зулумдук көрсөтүп

2. Сенин карапайым жолдоруң Алла таалага жакты.

3. «Бани Исрааиль» сүрөөсү: 38

келген. Атабыз үйгө кирээри менен биз коркуп, өз бөлмөлөрүбүзгө кирип кетебиз. Эгер кайсы бир маалда биз же энебиз заалим атабыздын алдында ага жакпаган бир нерсени сүйлөп койсок, баарыбыз балээге калабыз. Ошондой аталарды чектен чыгарган нерсе - мына ошол текеберлик гана. Ошондой адамдардын көбү сыртта өздөрүн маданияттуу кылып көрсөтүшөт, тыштагы адамдар: «Булардай жоош адам жок го», - деп ойлошот. Сырткы күбөлүк алар тарапта болот. Ошондой эле үйдө дагы, сыртта дагы бирдей жорук көрсөткөндөр да болот. Алардын ар бир жоругу көрүнүп турат. Кыскасы, ошондой жоругу жаман жана текебер адамдардын балдары дагы, айрыкча эрек балдары чоңойгондо, аталары энесине же эже-синдисине же өздөрүнө кылган зулумдукка жооп катары өз аталарынын алдында баш көтөрүшөт. Анан бир убакытка барып, атасы өзүнүн алсыз жашына жеткенде, өзгөчө андан өч алышат. Ошентип, андай текебер адамдардын өз чөйрөсүнөн мисалдарды кезиктируүгө болот. Чөйрөнүн түрдүү тармактары бар. Бири үйдөгү чөйрө жана андан сырткы чөйрө. Ар бир чөйрөнү өзүнчө талдап көрсөк, ушундай мисалдарды кезиктире беребиз.

Анан ушул чөйрө өзүнүн чокусуна чыкканда, кээ бир коомдор, өлкөлөр жана бийликтөр өзүнүн текеберлиги айынан ар кимди өзүнөн төмөн-пас деп ойлошот. Жакыр коомдор жана кедей өлкөлөрдү кемситишет. Акыркы күндөрдөгү бүлүкбаш аламандыктын негизги себеби дагы ошол. Эгер ушул текеберлик жок болсо, дүйнөдөгү баш аламандык да жок болуп кетет. Бирок Алла таала ушул текеберлердин текеберлигин жер менен жексен кылганда, алардын кайда кетерин ошол текебер коомдор да, бийликтөр да билбей калат.

Алла таала Курани каримде мындай айтат:

﴿وَلَا تُحِبُّرْ خَدَّاكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا. إِنَّ اللَّهَ لَا يِحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾

Котормосу: Жана (менменсинип) адамдарга жүзүңдүй бырыштырба жсана жерде кекейип журбө! Алла эч бир текеберлик кылуучу (жсана) мактанчаакты жактырбайт.

(«Лукмаан» сүрөөсү: 19)

Ушул аяттан да белгилүү болгондой, Алла таала жүзүнөрдү бырыштырбагыла жана текебер болуп жүрбөгүлө дейт. Текеберлердин өзүнө таандык жүрүм-туруму болот. Башын кейките көтөрүп жүрүү Алла таалага эч жакпайт. Кээ бирөөлөрдүн адаты төмөндөгүдөй болот: өзүнөн төмөн даражадагылардын алдында башын кейките көтөрүшөт, ал эми өзүнөн жогору даражада тургандардын алдында бөжөндөп калышат. Ошондой адамдарда эки жүздүүлүк илдети да пайда болуп жаткан болот. Ошентип, ушул текеберлик көптөгөн адеп-ахлактуу илдеттерге себепкер болот. Жакшылык боюнча өсүп-өнүгүү жолдору акырындык менен такыр жабылып калат. Анан динден да, Жамаат системасынан да алыстап кетишет. Алардын текеберлиги күчөгөн сайын алар Алла жана Пайгамбардын жакындыгынан, Анын берешендигинен да алыстап кете беришет.

Бир хадисте мындай кезигет: Азирети Жаабир^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Кыямат күнү араңардагы эң адеп-ахлактууларыңар гана мага эң сүйкүмдүүрөөк жана эң жакыныраак болушат. Ошондой эле араңардагы «*сарсаар*», тагыраак айтканда, оозуна ээ болбогон, туш келди сүйлөгөндөр, «*муташаддик*» - ажылдай бергендер, ошондой эле «*мутафайхик*» - текеберлер мага эң жийиркеничтүүрөөк жана менден алысыраак болушат». Сахаабалар: «Эй, Алланын Пайгамбары! «*Сарсаар* жана *Муташаддик* дегендин маанисин биз билебиз, *Мутафайхик* кимге айтылат?» - деп сурашты. Ал зат^{САВ}: «Текебер сөздөрдү сүйлөөчүлөргө айтылат», - деп жооп кылды. («*Сунани Тирмезий*», *Абвааб аль-Бирри вас-Силах*, *Баабу фий муъалиль-Ахлаак*)

Дагы бир хадисте мындай кезигет: Азирети ибни Масъуд^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Үч нерсе ар бир күнөөнүн тамыры, алардан абайлоо керек: «Текеберликтен сактанғыла, анткени текеберлик гана шайтанды Адамга сажда кылбоосуна тukурган; экинчиден, ач көздүктөн абайлагыла, себеби ач көздүк Адамды бактан жешке

мажбур кылган; үчүнчүдөн, көрө албастыктан сактангыла, анткени көрө албастык себептүү Адамдын эки уулунун бири өз тууганын өлтүргөн». («Рисаала каширия», Баабуль-Хасад, 79-бет)

Дагы бир хадисте мындай кезигет: Азирети Абдулла бин Масъуд^{РА} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Алла таала жүрөгүндө кенедей текеберлик бар адамдын бейишке киругусунө жол бербейт». Бир киши: «Эй, Алланын Пайгамбary^{CAB}! Адамзат менин кийимим жакшы болсун, бут кийимим да жакшы болсун, мен сулуу көрүнөйүн деп каалайт», - деп сурады. Ал зат^{CAB}: «Бул текеберликке кирбейт», - деп жооп берди. Ал зат^{CAB} мындай кошумчалады: «Алла таала - сулуу, Ал сулуулукту жактырат, жакшы көрөт. Негизи, адамдын акыйкатты четке кагуусу, адамдарды кемсингүүсү, аларды төмөн-пас деп билүүсү жана аларга жаман мамиле кылуусу текеберликке кирет». («Сахих Муслим», Китаабуль-Иймаан, Баабутахриймиль-Кибри ва баянаху)

Дагы бир рабаятта мындай айтылат: «Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Тозок менен бейиш өз ара талашып кетти. Тозок: «Мага чоң-чоң заалимдер жана текеберлер кирет», - деп айтты. Ал эми бейиш: «Мага алсыз жана бей-бечаралар киришет», - деп айтты. Ошондо Алла таала тозокко айтты: «Сен Менин азабымдын жайысың, Мен каалаган бирөөгө сен аркылуу азап беремин». Бейишке мындай айтты: «Сен Менин мээримдүүлүгүмдүн жайысың. Мен каалаган бирөөгө сен аркылуу ырайым кыламын». Экөөңөргө толук үлүшүңөр берилет». («Сахих Муслим», Китаабуль-Жанна ва сифату наъиймихаа ва ахлухаа. Баабун-Наар йадхулахаль-Жаббаарун валь-Жаннату йадхулахаз-Зуъафаау)

Кудай насип кылсын! Ар бир Ахмадий карапайымдык, момундук жана ак көнүлдүк жолдорунан жүрүп, Алла тааланын ырайымдуулук назарына татыктуу болсун, Алла тааланын бейишине киругучү болсун, ошондой эле ар бир үй текеберликтен таза болсун!

Бир хадисте мындай кезигет: Азирети Абу Саъид Худрий^{РА}

жана Абу Хурайра^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын мындай деп айтканын рабаят этишет: «ЬІзаат - Алла тааланын кийими, улуктук - Анын жамынчысы. Алла таала мындай айтат: кимде-ким ошолорду Менден тартып алууга аракет кылса, Мен ага азап беремин». («Сахих Муслим», Китаабуль-Бирри вәс-Силах, Баабу тахриймиль-Кибри)

ТЕКЕБЕР АДАМ ЭЧ КАЧАН БЕЙИШКЕ КИРБЕЙТ

Демек, текеберлик аягында адамды Кудай таалага каршы чыгарып коёт. Алла таала Мага шерик кошо турган бирөөнү кечирбеймин деп айткандан кийин өзүн кудай катары эсептеген бирөөнү кантип кечирүүгө болот? Текеберлик гана Фараонго окшогондорду чыгарган эле. Ошондой фараондордун акыбетин окудуңар жана ушул доордо дагы көрдүңөр. Бул корко турган жер. Ар бир Ахмадий кичине эле текеберликтен да сактануусу керек, анткени ал жайылып, толук бойдон адамды курчоосуна алат. Алла таала бизге эскертме жасады. Айкындаштырып койду: бул - Менин жамынчым, Мен бүтүн ааламдардын Раббисимин, Улуктук Мага гана таандык. Аны кабыл алгыла, карапайымдык көрсөткүлө. Эгер ушул чек аралардан чыгууга аракет кылсаңар, анда азапка кирептер кылышыңар. Эгер зыгыр данынчалык да текеберлик болсо, сөзсүз азапка кирептер болосуңар. Бирок аны менен бирге төмөнкүдөй күш кабар да берди: эгер силерде кенедей да ыйман болсо, Мен силерди от азабынан сактап каламын. Бир хадисте төмөнкүчө кезигет:

Азирети Абдулла^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Жүрөгүндө зыгыр данынчалык да текеберлик болгон бирөө бейишке кирбейт. Жүрөгүндө зыгыр данынчалык да ыйман болгон бирөө отко кирбейт». («Сунан ибни Маажса», Аль-Мукааддима, Баабу филь-Йиман, 59-хадис)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай айтат:

«Мен чындыкты айтып кетейин: кыямат күнү Ширкten кийин текеберликтей башка эч бир балээ-илдет жок. Бул - адамды эки ааламда кордой турган балээ-илдет. Кудай таала ар

бир *Муваахиди*⁴ сактайт, бирок текеберди сактабайт. Шайтан дагы өзүнүн «муваахид» экенин айтчу, бирок анын башында текеберлик болгондуктан, ошондой эле Кудай тааланын назарында сүйүктүү болгон Адамга кордоо назар менен караган жана ага сын-пикир айтканы үчүн балээгэ калды жана каргыш моюнтурук анын мойнуна илинип коюлду. Демек, бир кишини түбөлүккө өлтүрүп койгон эң алгачкы күнөө - текеберлик гана». («Руханий хазаайин», 5-том, «Аайна камаалаат-э-Ислам», 598-бет)

Дагы мындай айтат:

«Эгер силердин кандайдыр бир жактарыңар текеберлик же кожно көрсүндүк же өзүмчүлдүк же жалкоолук болсо, анда силер (Кудайдын алдында) кабыл болууга ылайыктуу нерсе эмессицер. Силер: «Биз кылмакчы болгон ишти кылыш алдык», - деп өзүңөрдү алдап отура бербегиле. Кудай таала силерге толук бойдон ыңқылап келтирүүнү каалайт. Ал силерден кандайдыр бир өлүмдү сурайт, анан силерди тирилтет». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 12-бет)

ТЕКЕБЕРЛИК МЕНЕН ШАЙТАНДЫН ОРТОСУНДА КАНДАЙДЫР БИР ТЕРЕҢ АЛАКА БАР

Ал зат^{AC} дагы мындай дейт:

«Ооба, ушундай адамдар бар, чындыгында, алар пайгамбарлардан миллиондогон эсе төмөнкү даражада болушат, эки күн намаз окуп, текеберлене башташат. Ошондой эле аларда орозо жана ажылык аркылуу тазаруудан көрө текеберлик жана кожно көрсүндүк пайда болот. Билип койгула, текеберлик шайтандан келген жана шайтанга айландырып жиберет. Адамзат андан алыс болмоюнча, ал акыйкатты кабыл алuu жана Алла тааланын берешендиктерине ээ болуу жолуна тоскоолдук болуп калат. Илим жагынан да, байлык жагынан да, келбет-сымбат жагынан да, өзүнүн үй-бүлө жана ата-теги жагынан да, кыскасы, эч жактан текеберленбөө керек. Анткени, көбүнчө ушул эле нерселер себептүү текеберлик

4. Алла тааланын Жалгыздыгына бекем ишенген адам.

пайда болот. Адамзат ушул көйрөндүктөрдөн өзүн тазаламайынча, ал Кудай тааланын назарында ардактуу-жакын адам боло албайт, туйгу-сезимдердеги четке кагылууга ылайыктуу бөлүкчөлөрдү күйгүзө турган маърифат-билим ага тартууланбайт. Анткени, бул (текеберлик) шайтандын үлүшү, аны Кудай таала жактырбайт...».

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} айтып жаткан нерсе мындай: кээ бир негизги нерселер болгондуктан, аларга да көнүл буруу керек, алардан абайлагыла. Кээ бир адамдар эки-үч күн намаз окуган соң: «Биз өтө такыба адам болуп калдык», - деп ойлоно башташат. Жүздөрүндө жасалма токтоолук жана текеберлик пайда болот. Кээде сiler айрым чепкенчендерди колуна *Тасбийх*⁵ алып, мечиттен чыгып келе жатканын көргөн болушуңар керек. Алардын моюндарынан эле мактанчаактык жана текеберлик көрүнүп турган болот. Шүгүрлөр болсун, Алла таалага миндеген шүгүрлөр болсун, Ахмадия Жамааты ошондой чепкенчендерден таза. Дагы ажылыктан кайткан соң анысын кайра-кайра жар салышат. Ошондой адамдардын орозолору дагы, ажылыгы дагы кожо көрсүндүк гана. Адамдар: «Баланча өтө такыба адам, көп орозо кармайт, ажылык кылган, жакшы адам экен», - деп айтсын үчүн гана мактануучулук менен аткарышат. Ушул баардык кожо көрсүндүк айынан текеберлик пайда болот. Дагы ал зат^{AC} мындай айтты: кээ бир адамдар: «Биз өйдө турабыз. Баланча төмөн-пас, ал бизге эч тең келе албайт», - деп өзүмчүлдүгү айынан текеберленип жаткан болушат. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтты: текеберликтин бир топ түрлөрү бар, алар сilerди Кудай тааланын *Маърифатынан*⁶ алыстасып коёт. Анын жакындыгынан узак алып кетет, анан акырындап адамзат шайтандын кучагына жыгылып кетет.

Ал зат^{AC} дагы мындай айтат:

«Менимче, тазалануунун эң жакшы ыкмасы - мындан жакшыраак башка жол-жобо жок болушу керек - адам эч качан текеберленбесин жана мактанбасын, илим жагынан дагы үй-

5. Кыргызча теспе.

6. Нукура илим-билим. Кудай таала жөнүндөгү илим-билим.

бүлө жана мал-мүлк жагынан дагы. Кудай таала кимдир бирөөгө көз тартуулаганда, ал ошол караңгылыктардан куткара турган ар бир жарыктын асмандан түшкөнүн, ошондой эле ар дайым асмандык жарыкка адамзаттын муктаж экенин көрүп алат. Асмандан келе турган күн жарыгы келмейинче, көз дагы көрө албайт. Ошондой эле ар кандай караңгылыкты кетирип, анын ордуна такыба жана тазалык нурун пайда кыла турган руханий жарык дагы асмандан гана келет. Мен акыйкатты айтып кетейин: инсандын такыбасы, ыйманы, ибадаты жана тазалыгынын баары асмандан келет жана ал Кудай тааланын берешендигине такалат, кааласа аны кармап турсун, кааласа аны алыстасын.

Ошентип, нукура *Маърифат* төмөнкүдөй: адамзат өзүн жоготуп жиберген жана жок нерсе деп билсин, Кудай тааланын алдында жыгылып, жөнөкөйлүк жана карапайымдык менен Анын берешендигин сурасын жана напсинин сезимдерин күйгүзүп, ичинде кандайдыр бир жарык жана жакшылыктар үчүн күч-кубат пайда кыла турган *Маърифат* нурун сурасын. Анан эгер анын берешендигинин бир үлүшү ага насиپ болуп калса жана кандайдыр бир түрдөгү молчуулук жана бейпилдик насиپ болсо, анда ага текеберленип мактанбасын, тескерисинче анын карапайымдыгы жана жөнөкөйлүгү дагы күч алсын. Анткени ал өзүн канчалык алсыз деп билсе, ошончолук көп маанайлар жана нурлар Кудай тааладан түшүп, ага жарык жана күч-кубат берет. Эгер адамзат ушул ишеничке ээ болсо, анда Алла тааланын берешендиги менен анын адеп-ахлактуу ахвалы эң сонун болуп калат деп үмүт кылабыз. Дүйнөдө өзүн өйдө сезүү да текеберлик жана ошондой ахвалга айландырып жиберет. Анан адамдын абалы төмөнкүдөй болуп калат: ал башкаларга каргыш жиберет жана аларды төмөн-пас деп билет». («*Малфузат*» жаңы басылыши, 4-том, 212-213-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай айтат:

«Текеберлик абдан коркунучтуу илдет. Кайсы адамда ал пайда болсо, ал ага руханий өлүм болуп калат. Албетте, мен ушул илдеттин өлүмдөн да катуу экенин билемин. Текебер адам шайтанга тууган болуп калат. Себеби, текеберлик

шайтанды кордогон. Ошол үчүн момундун шарты ушундай: анда текеберлик болбош керек, тескериисинче жөнөкөйлүк, карапайымдык жана жупунулук болушу керек. Бул Алла таала (элчи кылып) дайындагандарга таандык мұнөз, аларда эң жогорку даражалуу карапайымдык жана жөнөкөйлүк болот. Бул сыпат баарынан көп Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} да болчу. Ал зат^{САВ}дын кызматчысынан: «Сизге ал зат^{САВ} кандай мамиле жасачу?» - деп суралганда, ал: «Чындыкты айтсам, менден көбүрөөк ал зат^{САВ} мага кызмат кылчу», - деп жооп берди. (*Аллаахумма салли ъалаа Мухаммадин ва ъалаа аали Мухаммадин ва баарик ва саллим*)». («Малфузат», жаңы басылыш, 4-том, 437-438-бет)

ТЕКЕБЕРЛИК - КУДАЙ ТААЛАНЫН АЛДЫНДА ӨТӨ ЖИЙИРКЕНИЧТҮҮ НЕРСЕ

Ал зат^{АС} дагы мындай айтат:

«... Мен өз Жамаатыма насаат кыламын: текеберликтен сактанғыла, себеби текеберлик биздин Кудуреттүү Кудайыбыздын назарында өтө жийиркеничтүү нерсе. Бирок, силер текеберлик эмне экенин түшүнбөй калууңар мүмкүн. Ошондуктан, мен аркылуу түшүнүп алгыла, мен Кудай тааланын Руху менен сүйлөймүн.

Өзүнүн бир тууганын: «Мен андан билимдүүрөөкмүн же акылдуураакмын, же өнөрлүүрөөкмүн», - деп кемсинте турган ар бир адам текебер, анткени ал акыл жана илимдин булагы Кудай таала экенин билбей, өзүн өйдө сезет. Кудай таала анын акылын алыш, ал кемсингип жүргөн тууганына андан жакшыраак акыл, илим жана өнөр тартуулоого кудуреттүү эмеспи? Өзүнүн кандайдыр бир мал-мүлк же салтанатына чиренип, өзүнүн бир тууганын кемсингесе, ал да текебер адам, анткени ал ошол салтанатты Кудай таала гана ага тартуулаганын унутуп калды. Ал сокур. Кудай тааланын ага баләэ-кырсык келтирип, бир көз ирмемде эле аны *Асфалус-Саафилийнгө*⁷ айландырып, ал кемсингип жүргөн бир

7. Тозоктун эң ылдыйкы даражасы.

тууганына андан жакшыраак мал-мүлк тартуулоосуна кудуреттүү экенин билбейт. Ошондой эле өзүнүн келишимдүү денесине текеберленип, же өзүнүн сулуулугу, жамалы, күч-кубатына мактанып, шылдыңдоо-маскаралоо жолу менен өз тууганын чакырган жана анын денелик кемчиликтерин адамдарга кеп кылган бирөө да текебер адам. Ал бир көз ирмемде эле ага денелик кемчилик берип, аны тууганынан жаманыраак кылуучу жана кемситилген тууганынын жөндөмдүүлүктөрү кем жана куру-бекер болбошу үчүн бир убакытка чейин ага береке берүүчү Кудайдан кабарсыз. Ал Өзү каалаганын кылат. Ошондой эле өз күч-кубаттарына таянып, дуба суроодо жалкоолонгон киши да текебер, анткени ал күч-кубаттар жана кудуреттүүлүктөрдүн Булагын⁸ тааныбады жана өзүн өйдө сезди. Демек, эй, сүйүктүүлөр! Билбей туруп, эч бир жагынан Кудай тааланын назарында текебер болбошуңар үчүн менин ушул сөздөрүмдү эстеп тургула. Өз тууганынын туура эмес сөзүн текеберлик менен ондой турган бирөө да текеберликтен үлүш алды. Өз тууганынын сөзүн да адептүүлүк менен угууну каалабай, жүзүн буруп алган бирөө да текеберликтен үлүш алды. Эгер кимдир бирөөнүн кедей тууганы жанында отурган болсо, бул андан жийиркенсе, ошондо да текеберликтен үлүш алды. Дуба кылган адамды маскаралаган киши да текеберликтен үлүш алды. Ошондой эле Кудай таала тарабынан дайындалган жана элчисин толук бойдон ээрчүүнү каалабаса, ал да текеберликтен үлүш алды. Кудай таала тарабынан дайындалган жана элчисинин сөздөрүнө кулак салбай турган жана анын жазууларын күнт коюп окубаган бирөө да текеберликтен үлүш алды. Демек, жок болуп кетпөөңөр үчүн жана бүтүн үй-бүлөңөр менен биргэ кутулушуңар үчүн силерде кенедей да текеберлик болбосун деп аракет кылгыла, Кудай таалага ийилгиле. Дүйнөдө бирөөнү канчалык сүйүү мүмкүн болсо, Аны ошончолук сүйгүлө. Дүйнөдө адамзат бирөөдөн канчалык коркушу мүмкүн болсо, ошончолук Кудайыңардан корккула. Силерге ырайым кылынсын үчүн жүрөгү таза, ниети ак, жөнөкөй,

8. Алла таала.

карапайым болгула жана бирөөгө зыян келтирбегиле». («Руханий хазаайин», 18-том, «Нузуулуль-Масийх», 402-403-бет)

Ушул шартта баяндалган дагы бир нерсе: «Карапайымдык, момундук, адептүүлүк, мээримдүүлүк жана жөнөкөйлүк менен жашайт». Мурун да мен айтып кеткендей, силер өзүңөрдү (жүрөк жана мээндерди) текеберликтен бошотууга аракет кылганыңарда, бошотконуңарда, өзүңөрдө кандайдыр бир эң жогорку сыпатты, касиетти жана кулк-мүнөздү жаратууга аргасыз болосуңар, болбосо шайтан кайрадан чабуул жасайт. Анткени, ал ушул иш үчүн эле отурат, силерди жөн койбайт. Бул кулк-мүнөз - карапайымдык жана жөнөкөйлүк. Карапайым жана текебер адам чогуу жашай албайт. Текебер адамдар дайыма ошондой *Рахмаан* пенделери болгон карапайымдарды шылдыңдашат жана мазакташат. Ошондойлорго каршы алардыңындай мамиле кылбагыла. Тескерисинче Кудай тааланын төмөнкүдөй буйругуна амал кылгыла: Ал мындай айтты:

﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُوَنَا وَإِذَا خَاطَبُهُمْ
الْجَهْلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾

Котормосу: Жерде жөнөкөйлүк менен жүрө турган жсана сабатсыздар өздөрүнө кайрылганда, (жообунда): «Салам!» - дей тургандар гана *Рахмаан* пенделери. («Аль-Фуркаан» сүрөөсү: 64)

Азирети Абу Саъид Худрий^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Ким Алла үчүн бир даража ийилсе, Алла таала анын бир даражасын жогорулатат, а түгүл ага *Илийийнден*⁹ жай берет. Ким Алла тааланын алдында бир даража текеберлик кылса, Алла таала аны бир даража төмөндөтүп коёт, а түгүл аны *Асфалус-Саафиийнге* киргизип салат». («Муснад Ахмад бин Ханбал», Бакий Муснадуль-Мукассирин минас-Сахааба. Муснад Аби Саъид Аль-Худрий)

Ошондой адамдардын жыйынынан салам айтып, туруп

кеткениндерде эле силердин аманчылығыңар жана пайдаңар бар. Себеби, ошондон эле силердин даражаларыңар жогорулап турат, ал эми каршылаштар өздөрүнүн ошондой сөздөрүнүн айынан *Асфалус-Саафиийнгө түшүп бара жатышат*.

Дагы бир хадисте мындай айтылат: аны өз ара мамилелерибизде алдыбызга коюшубуз керек. Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Садага берүүдөн мал-дүнүйө кемибейт. Алла тааланын пендеси кимдир бирөөнү канчалык кечирсе, Алла таала ошончолук көп ага сый-урмат тартуулайт. Кимдир бирөө канчалык ийилсе жана карапайымдык көрсөтсө, ошончолук көп Алла таала аны жогорулатат». (*«Сахих Муслим»*, *Китаабуль-Бирри вас-Силах, Бааб истихбаабиль-Афва ват-Таваазиъ*)

Аяз бин Химааруль-Мажашийй мындай рабаят эткен: Пайгамбарыбыз^{САВ} арабызда туруп, сүйлөп жатып мындай деп айтты: «Алла таала мага аян кылды: силер ушундай ийилгиле: араңардагы бирөөңөр бирөөңөргө текеберленбесин жана бирөөңөр бирөөңөргө зулумдук кылбасын». (*«Сахих Муслим»*, *Китаабуль-Жаннах ва сифата наъиймахаа ва ахлахаа. Баабус-Сифаатуллатий йуърафу бихаа фид-Дунйаа ахуль-Жаннах ва Ахлун-Наар, 7210-хадис*)

Демек, ар бир Ахмадий өз ара кечиримдүү болууга адаттануусу керек. Оо дүйнөдө да силердин даражаларыңар жогорулап турат жана Алла таала ушул дүйнөдө да сый-урматтарыңарды арттырып турат. Алла таала үчүн кылышын ар бир амал Алла таала тарабынан сөзсүз сыйланат.

СҮЙҮКТҮҮ ПАЙГАМБАРЫБЫЗ МУХАММАД^{САВ} ДЫН НАЗАРЫНДА ЖАРДЫЛАРДЫН ОРДУ

Кедейлердин даражасы-орду Мухаммад Пайгамбар^{САВ} дын назарында кандай экенин ушул хадистен байкоого болот. Азирети Абу Саъид Худрий^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын: «Кедейлерди сүйгүлө!» - деп айтканын рабаят эткен. Азирети Абу Саъид Худрий^{РА} Пайгамбар^{САВ} дын: «**Аллаахумма ахийний**

мискийнан ва амитний мискийнан вахшурний фий зумратил масаакийн», - деп дуба кылып жатканын укканын рабаят кылат.

Котормосу: Эй, Алла! Мени жардылык ахвалында тиругу калтыргын, мени кедейлик ахвалында өлтүргүн жана кедейлердин тайпасынан эле мени тургузгун! («Сунан ибни Маажса», Китаабуз-Зухуд, Баабумажсаалисатиль-Фукараа, а)

Демек, ар бир Ахмадий Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ} дын жолдорунан эле жүрүүсү керек жана ошол эле жолдорду ээрчүүсү лаазым. Ар бир Ахмадий өзүн карапайымдар сабына кошууга аракет кылуусу керек. Анткени, ал: «Карапайымдык менен жашаймын», - деп *Байъат* убадасын да берген.

Бир рабаятта мындай деп кезигет: Азирети Абу Хурайра^{РА} төмөнкүдөй рабаят эткен: Жаъфар^{РА} бин Аби Таалиб кедейлерди абдан сүйчү. Алардын жыйындарында отурчу. Алар менен сүйлөшчү, жардылар да аны менен көп маектешчү. Ошондуктан, Пайгамбар^{САВ} Азирети Жаъфар^{РА}ну Абуль-Масаакийн¹⁰ деген лакап менен чакырчу эле. («Сунан ибни Маажса», Китаабуз-Зухуд, Баабумажсаалисатиль-Фукараа, а)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай айтат:

«Эгер Алла тааланы изилдемекчи болсонор, кедей-муктаждардын жүрөгүнө жакын жерден издегиле. Ошол үчүн пайгамбарлар кедейлик кийимин кийишкен эле. Ошондой эле чоң коомдогу адамдар кичине коомду шылдындарасын. Дагы эч ким: «Менин үй-бүлөм баарынан өйдө», - деп да айтпасын. Алла таала мындай айтат: Менин алдымга келгениңerde: «Улутуңар эмне?» - деп сурабаймын. Тескерисинче: «Амалыңар эмне?» - деген суроо болот. Ошондой эле Мухаммад Пайгамбар^{САВ} өзүнүн кызына карата айтты: «Эй, Фаатима^{РА}! Кудай таала улутунду сурабайт. Эгер кандайдыр бир жаман иш кылганында, Пайгамбардын кызы болгонун үчүн сени кечирбейт. Ошондуктан, ар дайым байкап туруп ишинди жасагын». («Малфузат», жаңы басылыш, 3-том, 370-бет)

10. «Кедей-муктаждардын атасы» дегенди туяңтат.

Ал зат^{AC} дагы мындай айтат:

«Карапайымдык жана жөнөкөйлүк менен жашоо такыба ээлери үчүн шарт болгон эле. Бул такыбанын бир тармагы болуп, аны менен биз акысыз ачууланууга каршы күрөшүбүз керек. Улуу *Аарифтер*¹¹ жана *Сыддыктар* үчүн акыркы жана оор-татаал баскыч - ачуудан сактануу гана болот. Текеберлик жана өзүмчүлдүк ачуулануудан пайда болот. Ошондой эле кээде ачуулануу текеберлик жана өзүмчүлдүктүн натыйжасы болот. Анткени, адам өзүн башкалардан жогору койгондо гана ачуулануу пайда болот». (*«Репорт Жалса Салаана»*, 1897-жыл, 49-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай айтат:

«Эгер асманда Кудай таала силерге ыраазы болушун кааласаңар, өз ара бир курсактан чыккан эки бир туугандай болгула. Араңарда өз тууганынын көптөгөн күнөөлөрүн кечире турган бирөө гана - эң улук адам. Ал эми өжөрлүк кылып кечирбей турган бирөө - бактысыз. Демек, анын мени менен алакасы жок». (*«Руханий хазаайин»*, 19-том, «Кашти-э-Нух», 12-13-бет)

11. Алла таала жөнүндөгү нукура илим-билимге ээ болгон олуюлар.

СЕГИЗИНЧИ БАЙЪАТ ШАРТЫ

**«Ал дин жана диндин кадыр-баркын, ошондой эле
Исламга болгон боорукерлигин өзүнүн жсанаңан, мал-
дүнүйөсүнөн, аброюнан, балдарынан жсана ар бир
тууганынан кымбат көрөт»**

«Динди дүйнөдөн жогору коюу» деген убада ушундай убада: Жамаат менен үзгүлтүксүз байланышта болгон жана (дений) чогулуштар менен жыйындар ж.б.га катыша турган ар бир Жамаат мүчөсү ушул убаданы бир канча жолу кайталайт. Ар бир жыйын жана *Жалса* ж.б.да илине турган плакаттардын арасында көбүнчө «динди дүйнөдөн жогору коёмун» деген плакат да болот. Эмнеге ага ушунчалык басым жасалган? Себеби, ансыз ыйман туруктуу бойдон калбайт. Ага амал кылуу оңой иш эмес. Ошондуктан, ага жетишүү үчүн ар бир көз ирмемде, дайыма Алла тааладан жардам сурап туруу керек. Анын берешендиги болгондо гана ушул жогорку өлчөмгө жетишүүгө болот. Алла тааланын берешендиги менен биз - Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын *Байъатына* киргендөр үчүн Алла таала мындай буюрган: Кураги каримде төмөнкүдөй кезигет:

﴿وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَقْبِدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ. حَنَفَاءٌ
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكُوَةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾

Котормосу: Алар динди Ага гана калыс-таандык кылган бойдон, дайыма Ага гана ийилген абалда, Аллага ибадат кылуудан, намаз окуу жсана зекет берүүдөн бөлөк эч нерсеге буюрулбаган эле. Мына ушунун өзү туруктуу жсана туруктуулук берүүчү таалимдердин дини. («Аль-Байина» сурөөсү: 6)

Демек, намаздарды оруннатуу менен, тагыраак айтканда жамаат намазы жана убагында намаз окуу менен, Анын жолунда сарптоо менен, кедей-муктаждарга көңүл буруу

менен дагы биз туура динде туруктуу боло алабыз. Ошондой эле ушул таалимдерди жашоолорубузга колдонуубуз мүмкүн, жашоолорубузда аны ишке ашыруубуз мүмкүн. Биз Алла таалага ибадат кылышп, Ал тартуулаган таалимге амал кылганыбызда, Алла таала аны орундуу үчүн бизге күчкүбат берет жана ыймандарыбызды ушунчалык бекемдеп коёт: натыйжада биз өзүбүздү да, каалоолорубузду да, бала-чакабызды да дин астында төмөн көрө баштайбыз. Кыскасы, бүт баары Алла таалага гана таандык болгондо жана биздин эч нерсебиз биздики болбой калганда, ошондой адамдарды Алла таала ийгиликсиз кылбайт. Ал алардын абийирдүүлүктөрүн да коргойт, бала-чакасын да коргойт, аларды көбөйтөт, алардын мал-мүлкүн да көбөйтөт, аларды Өз раҳмат жана берешендиги кездемесине дайыма ороп турат жана алардын ар түрдүү кооптонууларын кетирет. Алла таала мындай дейт:

﴿بِلٰىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَةَ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرٌهُ عِنْدَ رَبِّهِ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

Котормосу: Жок, жок! Чындыгында, кимде-ким өзүн бүтүндөй Аллага тапшырса жана ал жасакы амалдарды жасоочу болсо, анын сыйлыгы Парбардигеринин алдында бар. Аларга эч кандай коркунуч жок жана алар сар-санаа да тартышпайт. («Аль-Бакара» сүрөөсү: 113)

ИСЛАМ ТААЛИМДЕРИНИН КОРУТУНДУСУ

Дагы мындай деди:

﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَةَ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ
إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا. وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾

Котормосу: Ким өзүнүн бүтүн көңүлүн Аллага караткан болсо жана изги шитерди кылуучу болсо, ошондой эле моюн сунган Ибраахиймдин динин жсолдогон болсо, дин жасынан андан жасакыраак ким бар? Алла Ибраахиймди Өзүнө дос

кылыш алган эле. («Ан-Нисаа» сүрөөсү: 126)

Ушул аятта Ислам таалимдеринин корутундусу баяндалган. Тактап айтканда, толук баш ийүүчү жана өзүнүн баардык жөндөмдүүлүктөрү менен Алла тааланын амирлерин ээрчүүчү, Анын дини үчүн өмүрүн багыштоочу жана ихсан кылуучу болушу керек. Ошентип, ал Алла таала үчүн ихсан кылуучу болгондуктан, эч ким: «Эгер ал ар дайым динге берилсе жана дин кызматына алек болсо, анда анын мал-мүлкү жана бала-чакасы текке кетет» - деп ойлобосун. Жок Алла таала баарынан көбүрөөк кун берүүчү жана сыйлык берүүчү, анын ушул ишин Θзу сыйлайт. Мурун дагы айтылып өтүлгөндөй, Ал Θзу анын жанын, мал-мүлкүн жана аброюн коргойт. Ошондой адамдарды да, алардын тукумдарын да Алла таала текке кетирбейт.

Азириeti Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт:

﴿بَلِّيٰ - مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَّا آجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ .
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾¹

Ким өзүн Кудай тааланын алдында кооп койсо, өз өмүрүн Анын жолдоруна багыштаса жана жакшылык кылууда иштиктүү болсо, Кудай тааланын жакындык булагынан өз сыйлыгын алат. Ошондой адамдарга коркунуч да болбойт, алар сар-санаа да тартышпайт. Тагыраак айтканда, өзүнүн бүт баардык жөндөмдүүлүктөрүн Кудай тааланын жолуна арнаса жана анын Θзу, иш-аракети, ырахаты жана бүтүн өмүрү Кудай таалага гана таандык болуп калса жана чыныгы жакшылык кылууда активдүү болсо, ага Кудай таала Θзүнөн сыйлык берет жана коркунуч менен кайгыдан аны куткарат».

(«Руханий хазаайин», 12-том, «Сираажуддин аттуу христиандын төрт суроосуна жсооп», 344-бет)

Бир хадисте мындай деп кезигет: Муъавия бин Хайда Күшайрий^{PA} өзүнүн мусулман болгондугу окуясын баяндап жатып мындай дейт: мен Пайгамбар^{CAB}дын алдына барып:

1. «Аль-Бакара» сүрөөсү: 113

«Сизди биздин Парбардигерибиз эмне деген кабар менен жиберди жана кандай дин алып келдициз?» - деп сурадым. Ал зат^{CAB}: «Кудай таала мага Ислам динин берип жиберди», - деп жооп берди. Мен: «Ислам дини эмне?» - деп сурадым. Пайгамбар^{CAB}: «Өзүндү бүтүндөй Кудай таалага тапшырып коюшуң жана башка баардык «кудайлардан» баш тартышың - бул Ислам. Намазды орундарын жана зекет бергин», - деп жооп берди. 1) «Канзуль-Уммаал ли Аълаауддин аль-Муттакий аль-Хиндий», Китаабуль-иймаан валь-Ислаам мин кисмил-Афъаал. Ва фийхи арбаъату абвааб. Аль-Баабуль-Авваль. Аль-Фаслус-Сааний фий хакийкатиль-Ислам; 2) «Шуаъбуль-Иймани лиль-Бехкий», Ас-Саадису вас-Ситтуна мин шуаъбиль-Иймани. Ва хува Баабу фий мубааъадатиль-Куффаари валь-Муфсидийна валь-Гулзату аълаихим)

Азирети Суфян^{PA} бир ирет Пайгамбар^{CAB}га мындай деп кайрылганын рабаят этет: «Эй, Алланын Пайгамбary! Мага Исламдын ушундай нерсесин айтып берицiz: андан кийин башка бирөөдөн суроого муктаждык калбай калсын. Тактап айтканда, мен бейпилдик табайын. Пайгамбар^{CAB} мындай жооп берди: «Мен Алла таалага ыйман келтирдим», - деп айткын, анан ага бекем болгун жана туруктуулук көрсөткүн».

(«Сахих Муслим», Китаабуль-Ийман, Баабу жсаамиъи авсаафуль-Ислами)

Сахаабалар^{PA} дун иш-аракети кандайча болгон? Бир хадисте мындай кезигет: башында Исламда ичимдик арам болбогон учурда сахаабалар да ичиp алып, мас болуп да калчу. Бирок ошондой жагдайда дагы дин жана диндин кадыр-баркы аларга үстөмдүк кылчу. Динди баардык иштерден жогору коёлу деп кайгырчу. Ичимдиктин арам экендиги тууралуу буйрук келгенде да кээ бир адамдар жыйында отуруп ичимдик ичиp отурган болчу, айрымдары мас да болчу. Ушул буйрукту угаары менен аны аткарышты. Бул жөнүндө хадис төмөнкүдөй: Азирети Анас бин Маалик^{PA} баян кылат: мен Абу Талха Ансаарий, Абу Убайда бин Жарраах жана Убай бин Каъбга хурма арагын ичирип жаткан элем. Келгендердин бирөөсү: «Ичимдикке тыюу салынды», - деп айтты. Муну угуп, Азирети

Талха: «Анас! Тур жана арактын бардык идиштерин сыңдырып сал», - деп айтты. Анас^{РА}: «Мен туруп таш кесенин ылдыйкы бөлүгүн кумарага урдум, ал сынып түштү». («Сахих Бухарий», Китаабуль-Ахбааруль-Ахаади, Баабу маа жсаа, а фий ижаазати хабариль-Ваахидис-Судук)

ИСЛАМДЫН ТИРИЛҮҮСҮ БИЗДЕН КАНДАЙДЫР БИР «ФИДЯ» СУРАЙТ

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай айтат:

«Исламдын тирилүүсү бизден кандайдыр бир Фидя² сурайт. Ал эмне? Ал - ошол жолдо биздин «өлүүбүз». Ошол өлүмгө Исламдын тирилүүсү, мусулмандардын тирилүүсү жана Тирүү Кудай тааланын нуру такалат. Башкача айтканда, ошол нерсе Ислам деп аталат. Эми ушул Исламды Кудай таала тирилтүүнү каалайт. Ушул улук ишти оруннатуу үчүн ар жактан таасирдүү иш-чараны Өз тарабынан көрүүсү зарыл эле. Ушинтип, Даанышман жана Кудуреттүү Кудай адамдарды ондоо үчүн мени жөнөтүп ошондой кылды». («Руханий хазаайин», 3-том, «Фатх-э-Ислам», 10-12-бет)

Ал зат^{АС} дагы мындай айтат:

«Инсан чын ыкылас менен Кудай тааланын пендеси болмоюнча, кандайдыр бир даражага жетишүүсү оор иш. Кудай таала Ибраахим^{АС} жөнүндө күбөлүк берди: «**Ва Ибраахималлазий ваффаа**». Ибраахим^{АС} өз сөзүн оруннаткан киши. («Ан-Нажзам» сүрөөсү: 38)

Демек, ошондой жол менен өз жүрөгүн жаттардан тазалоо жана Кудай тааланын сүйүүсүнө толтуруу, Кудай тааланын ыраазычылыгын ээрчүү жана көлөкө өзүнүн чыккан жайына көз каранды болгондой, анын ыраазычылыгы менен Кудай тааланын ыраазычылыгы бирдей болуп, эч кандай айырма болбош керек. Мунун баарына дуба аркылуу гана жетүүгө болот. Намаз чынында дуба үчүн (белгиленген). Ошондуктан, ар бир жеринде дуба кылуу керек. Уктап жаткандай намаз окуган киши андан кабарсыз болот. Чынында, ал намаз эмес...

2. Кун.

Ошол учун намаз окууда адамзат жалкоолонбош керек жана кабарсыз болбош керек. Биздин Жамаатыбыз эгер Жамаат болууну кааласа, анда ал кандайдыр бир өлүмдү кабыл кылуусу лаазым. Напсилер жана напсинин талаптарынан сактануу жана Алла тааланы бардык нерселерден жогору коюу керек». («Малфузат», жаңы басылыш, 3-том, 457-458-бет)

КҮНӨӨДӨН КУТУЛУУНУН КУРАЛЫ - ИШЕНИЧ

Дагы ал зат^{AC} мындай айтат:

«Эй, Кудай тааланы каалай турган пендeler! Сак болгула! Кулак салгыла, ишенимдей (күчтүү) башка эч нерсе жок. Ишеним гана күнөөдөн куткарал. Ишеним гана жакшылык кылууга күч берет. Ишеним гана (адамды) Кудай таалага чыныгы ашык кылат. Силер ишенимсиз күнөөнү таштай аласыңарбы? Силер ишенимдүү нур-шооласыз напси туйгуларынан тыйыла аласыңарбы? Силер ишенимсиз кандайдыр бир канаттанууга ээ боло аласыңарбы? Силер ишенимсиз кандайдыр бир нукура өзгөрүүнү жарата аласыңарбы? Асман астында силерди күнөөдөн куткара турган кандайдыр бир Каффаара³ же Фидя барбы? ... Демек, билип койгула, силер ишенимсиз караңгы жашоодон чыга албайсыңар жана Рухуль-Куддус да силерге берилбейт. Ишенимге ээ болгондор - куттуу, анткени ошолор Кудай тааланы көрүшөт. Шек-күмөндөрдөн кутулуп калгандар - куттуу, анткени ошолор күнөөдөн кутулушат. Силер да - куттуусуңар, силерге ишеним деген байлык берилет, андан кийин силердин күнөөңөр жок болот. Күнөө менен ишеним - экөөсү тең (бир жерде чогуу) боло албайт. Силер кандайдыр бир уулуу жыланды көрүп туруп, анын ийинине кол сала аласыңарбы? Силер кандайдыр бир жанар тоо таш жаадыра турган же чагылган чагылып түшкөн жерде тура аласыңарбы? Же силер кандайдыр бир жырткыч арстан чабуул жасай турган жерде же кандайдыр бир өлүм чачкан чума адам тукумун

3. Христиан түшүнүгү боюнча «Иса^{AC} өз канын төгүп, адамдарды күнөөлөрдөн куткарган» деген ишеним Каффаара деп аталат.

кыйратып жаткан жайда тура аласыңарбы? Анан эгер силер жыланга, же чагылганга, же арстанга, же чумага ишенгениңдердеги, Кудай таалага ишенсөндер, анда Анын алдында баш ийбестик кылып, жаза жолун тандоонор же бекемдик алака-байланышыңарды Андан үзүп алууңар мүмкүн эмес». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 66-67-бет)

Ал зат^{АС} мындай айтты:

«Кооптонуу, сүйүү жана кадырлоонун тамыры жетик *Маърифатта*. Демек, кимдир бирөөгө жетик *Маърифат* берилсе, ага кооптонуу жана сүйүү да жетик берилди. Кимге кооптонуу жана сүйүү толук берилсе, ал коопсуздуктун айынан пайда боло турган күнөөдөн да куткарылды жана кутулуу да берилди. Демек, биз ушул кутулуу үчүн кандайдыр бир канга да, кандайдыр бир крестке да муктаж эмеспиз, ошондой эле *Каффаара* да бизге керек эмес. Тескерисинче, биз кандайдыр бир курмандыкка - напсиин курмандыгына муктажбыз, анын муктаждыгын биздин табиятыбыз сезүүдө. Башкача айтканда, ошондой курмандык Ислам деп аталган. Исламдын мааниси - «союлууга» моюнун алдыга коуп коую. Тагыраак айтканда, өз рухун (жанын) Кудай тааланын босогосунда коуп коую. Ушул сүйүктүү ат бүтүн шарияттын руху жана баардык буйруктардын жаны. «Союлууга» чын жүрөктөн жана ыраазычылыгы менен моюнун алдыга коуп коую жетик сүйүү жана жетик ашыктыкты талап кылат. Жетик сүйүү жана жетик *Маърифатты* талап кылат. Демек, «Ислам» деген сөз ошол эле нерсеге ишаарат кылат: чыныгы курмандык үчүн жетик *Маърифат* жана жетик сүйүү керек болот, башка эч нерсе керек болбайт». («Руханий хазаайин», 20-том, «Лахордогу кайрылуу», 151-152-бет)

Алла таала ушул баардык нерселерге амал кылууну бизге наисип этсин.

(Германиядагы Франкфурт шаарына караштуу Шеврт Хаале деген жерде 2003-жылдын 29-август күнү окулган жума күтбасынан алынган)

Ислам таалими адам жашоосунун бир дагы тармагын чала жана кемчиликтүү калтырбаган абдан көркөм таалим. Ошондуктан, бизден Алла тааланын ошол мээримдүүлүктөрү ушул сүйүктүү Пайгамбар Мухаммад^{САВ}га түшкөн таалимди жашообузда пайдаланып ага амал кылууну талап кылат. Биз - Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын чыныгы ашигы жана кулу - ушул доордогу Имамдын Жамаатына мүчө болгондор жана мүчө болгонбuz деп айткандар баарынан көбүрөөк жоопкербиз. Алла таала Өзүнүн ибадатына жана укуктарын орундацууга көңүлүбүздү каратканы менен бирге пенделер укугун орундацууга көңүлүбүздү каратын, ар түрдүү тууган-туушкан жана байланыштардын укуктарын орундацууга да буюрган. Ушул маселенин олуттуулугу айынан Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} Байъат шарттарынын тогузунчу шартында Алла тааланын макулугуна боорукер болуу жана алардын укуктарын орундацууга чакырган.

ТОГУЗУНЧУ БАЙЪАТ ШАРТЫ

«*Ал Кудай үчүн Анын жалпы пенделерине камкор болуп, колунан келишинче Кудай берген бардык күч-кубаттарын жана нээмматтарын адамзаттын пайдасына жумшайт»*

Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسِكِينِ وَالْجَارِيْنِ الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبُ وَالصَّاحِبِ بِالْجُنُبِ وَابْنِ السَّبِيلِ. وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾

Котормосу: Аллага ибадат кылгыла жана эч бир нерсени Ага шерик кылбагыла. Ошондой эле ата-энелерге да, жакын туугандарга да, жетимдерге да, мискиндерге да, тууганчылыгы бар кошуналарга да, тууган-туушкан эмес кошуналарга да, өз жолдошторуңарга да, мусатырларга да, коластыңардагыларга да жакшилык кылгыла. Албетте, Алла текеберлик кылуучу (жана) мактанчаакты сүйбөйт. («Ан-Нисаа» сурөөсү: 37)

БААРЫНА ЖАКШЫ МАМИЛЕ КЫЛУУ ТААЛИМИ

Ушул аятта Алла таала мындай айтат: бир туугандарыңар, жакын тууган-туушкандарыңар, тааныш-билиштериңер жана кошуналарыңарга жакшы мамиле кылганыңар жана аларга боорукер болмок тургай, эгер алар силердин жардамыңарга муктаж болсо, аларга жардам бергиле жана колдон келишинче аларга пайда келтиргиле. Ал тургай, эгер силер билбegen (тааныбаган) жана туугандыгыңар же алака-байланышыңар да болбогон, силер убактылуу учурашкан кошуналарыңар болсо, эгер алар дагы силердин боорукерлигиндер жана жардамыңарга

муктаж болсо, колдон келишинче аларга да сөзсүз пайда келтиргиле. Мындан Исламдын көркөм чөйрөсү түзүлөт. Эгер адамзатка боорукер болуу жана Кудай тааланын макулугуна пайда келтириүү өндүү сыпат жана касиетти өзүңөрдө жарата алсаңар жана «бул жакшылыктан кийинки *Ихсан*¹ деген даражага кирет, *Ихсан* болсо, сыйлыкты күтпөстөн кылышат, *Ихсанды* адам баласы Алла таала үчүн гана кылат» деген ой менен жарата алсаңар, анда ушундай көркөм чөйрө түзүлөт: анда эр-катындын ортосунда да жаңжал чыкпайт, кайненекелиндин ортосунда да чыр-чатақ болбайт, бир туугандар да өз ара жаңжалдашпайт, кошуна кошунасы менен урушпайт. Ар ким башкаларга жакшы мамиле кылып жаткан болот. Анын укугун чын ыкылас менен орундастып жаткан болот. Алла тааланын сүйүүсү жана ыраазычылыгына татыктуу болуу үчүн гана ага амал кылып жаткан болот. Акыркы күндөрдөгү чөйрөдө бул нерсе мурдагыдан да олуттуу болуп калды. Мындаи айтты: эгер ошондой кылбасаңар, анда текебер деп аталасыңар, текеберликти Алла таала жактырган эмес. Текеберлик баардык бүлүктөрдү чыгара турган илдет. ... Жетинчи шартта бул кенири баяндалып берилген, ошол үчүн ушул жерде текеберлик тууралуу терекирээк айтып берүүнүн кажети жок. Кыскасы, Алла тааланын назарында сүйүктүү болушуңар жана эки дүйнөдө ийгиликке жетишиңер үчүн пенделерге боорукер болгула. Бири-бириңерге кыла турган *Ихсаныңарды* чын ыклас менен кылгыла, милдет кылуу үчүн эмес.

Алла таала Курани каримде мындай дейт:

﴿وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مُسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا﴾

Котормосу: Алар Ага (*Алла*) болгон сүйүүсүнөн кембагалдарга, жетимдерге жана туткундарга тамак беришет. («Ад-Дахр» сүрөөсү: 9)

Мунун бир мааниси - алар өздөрү да муктаж болушат, бирок ага карабай, болгону Алла тааланын сүйүүсүнө татыктуу болуу үчүн муктаж адамдарга көңүл бурушат, өздөрү

1. «Жакшылык кылуу» дегенди билдирет. Бирөөгө анын акысынан да көбүрөөк кайрымдуулук кылуу.

ачка болуп, аларды тамактандырышат. Кимдир бирөөгө беришсе, анын муктаждыгын да кандыра албаган, анын ачкалышын да жок кыла албаган сараптардай болушпайт. Тескерисинче колунан келишинче көмөк көрсөтүшөт жана мунун баарын жакшылыкка ээ болуу жана Алла тааланын ыраазычылыгы үчүн гана кылышат. Эч качан милдет кылыш жасашпайт. Мунун дагы бир мааниси - алар муктаж болгон нерсени аларга беришет, тагыраак айтканда, өздөрүнө жаккан нерсени, өздөрүнө да керек нерсени беришет. Дагы Кудай тааланын «өзүңөр жактыра турган нерселериңерди гана Алла жолунда бергиле» деген буйругун эске тутушат. Кээ бир адамдар өздөрүнүн муктаж туугандарына жардам беришет, бирок милдет кылыш беришет, андай болбош керек. Ал тургай, кээ бирлер ушундай кызык табиятка ээ болушат: белек берип жаткандарда да өздөрү колдонуп жаткан нерселер же кийимдеринен беришет. Ошондой адамдар өз туугандарынын сый-урматын да эсепке алуулары керек. Эгер мүмкүнчүлүгү болбосо, бербегени жакшыраак, же: «Бул - мен колдонгон нерсем, эгер жактырсаныз, анда берейин», - деп берсе болот. Дагы кээ бирөөлөр мындай деп жазышат: биз бир-эки эле кийген кийимдерди кедей-жакыр кыздардын тойлоруна бермекчибиз. Ал кийим кичине болуп калды же кандайдыр бир себептен биз колдоно албадык. Бул жөнүндө ачык-даана айтып коёюн: ошондой буюмдар *Лажна*² аркылуу же *Худдаамуль-Ахмадия*³ өндүү уюмдар аркылуу берилсе да, же жекече берилсе да, ушул уюмдарга да ошондой айтылат: эгер ошондой адамдар буюмдарын беришсе, кедей-жакырлардын сый-урматын эсепке алуулары керек. Колдонууга такыр болбогон, так түшкөн, тер жыттанган кийимдерди берүүгө болбойт. Кедей-муктаж адамдын да сый-урматы, абийири бар, аны да эсепке алуу зарыл. Эгер ошондой кийимдерди берсөнөр, жуудуруп, тазалатып жана ондотуп бериш керек. Мен айтып

2. Ахмадия Мусулман Жамаатынын он беш жаштан өйдөку аялдардын уюму «Лажна Имаайллаах» (Алланын (аял) кызматчылары) деп аталат.

3. Ахмадия Мусулман Жамаатынын он беш жаштан тартып, кырк жашка чейинки жигиттердин уюму. «Ахмадия Мусулман Жамаатынын кызматчылары» дегенди билдирет.

өткөндөй, *Лажна* сыйктуу уюмдарыбыз дагы кийим берсе, ошол бериле турган адамдарга: «Булар - колдонулган оокаттар», - деп ачык-айкын айтып коюу керек. Натыйжасында, ала турган киши чын жүрөктөн алсын. Ар кимдин сый-урматы, абийири бар. Мен айтып өткөндөй, аны абдан көп эсепке алып, жакшы көңүл буруу лаазым.

Азирет Масийхи Мавъуд^{AC} «ва йутъимуунат таъаама аълаа хуббихий мискийнан ва йатийман ва асийран» деген аятты чечмелеп жатып мындай дейт:

«... Билип койгула, Алла таала жакшылыкты абдан жактырат жана Анын макулугуна боорукер болуундарды каалайт. Эгер Ал жаманчылыкты жактырганда, жаманчылык кылууга басым жасайт эле, Алла (Аруу жана Ыйык) ошондой нерседен таза... Демек, силер - мени менен байланышкандар! Билип койгула, ар бир адамга, мейли кандай диндеги адам болбосун, боорукер болгуга жана бөлбөстөн ар бир адамга жакшылык кылгыла, анткени Курани каримдин таалими дал ошондой:

﴿وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مُسْكِنًا وَيَتَّيمًا وَأَسِيرًا﴾⁴

Ал келген туткундардын көбү каапырлар болчу. Эми карагыла, Исламдын боорукерлиги канчалык жогору турат. Менин оюмча, адеп-ахлак боюнча жетик таалим Исламдан башка эч кимге наисип болгон эмес. Менин ден-соолугум бир аз чыңалса, адеп-ахлак жөнүндөгү таалим туурасында бир түбөлүк китечпе жазамын. Анткени, мен: «Менин ойлогонум ачыкка чыксын жана ал менин Жамаатым үчүн жетик таалим болсун жана анын ичинде Алла тааланын ыраазычылыгына жетүү жолдору көрсөтүлүп берилсин», - деп каалаймын. Ар күнү баланча мындай иш кылды, түкүнчө тигиндей кылды деп көрүп жана угуп, мен абдан сар-саная тартамын. Менин табияттын ошондой иштерге ыраазы болбайт. Мен Жамаатты алигиче тамтуң баскан бала сыйктуу көрөмүн. Бирок Кудай таала ушул Жамаатты жетик кылышп коёт деп ишенемин. Ошондуктан, Алла таала Өз мээrimин төксүн деп силер дагы

4. «Ад-Даҳр» сүрөөсү: 9

аракет, иш-чара, *Мужсаахада* жана дубалар менен алектенип тургула, себеби Анын мээrimдүүлүгүсүз эч бир иш болбойт. Анын берешендиги болгондо, баардык жолдорду ачып көёт». («*Малфузат*», *жаны басылыши*, 4-том, 218-219-бет)

Алла тааланын берешендиги менен Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын ыйык таасири жана анын таалимине амал кылуу менен ал зат^{AC} кабатыр болгон көптөгөн илдеттерден Жамаат тазаланып калган эле. Алла тааланын мээrimи менен көпчүлүк бөлүгү алардан толук бойdon тазаланган, (бүгүн да) таза. Бирок биздин ошол убакыт, ошол доордон алыстап кеткен сайын чөйрөдөгү айрым жаманчылыктар менен шайтан чабуул жасап турат. Ошол үчүн Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} кыжаалат болгон ошол жаманчылыктардан сактанууга анын таалимине ылайыктуу иш-чара жана дуба аркылуу Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын Жамаатын дайыма жетик бойdon кармап турсун үчүн Алла тааланын берешендигин сурап туруу керек. Эми, бул жөнүндө бир нече хадистерди ортого таштаймын.

Азирети Абу Хурайра^{PA} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «**Алла азза ва жалл⁵** кыямат күнү мындай дейт: «Эй, адамзат! Мен ооруган элем, сен Мени көргөнү келбедин». Пенде: «Эй, Парбардигерим! Сен бүтүн ааламдын Раббиси болсоң, мен кантип Сени көргөнү барат элем?» - деп жооп кылат. Алла таала: «Менин баланча пендемдин ооруганын укпадың беле, ошондо сен аны көргөнү барган жоксуң. Сен билчү эмес белең, эгер сен аны көргөнү барганыңда, Мени анын жанында табат элең», - деп айтат. «Эй, адамзат! Мен сенден тамак сураганмын, сен Мага тамак бербедин». Ошондо, адамзат: «Эй, Парбардигерим! Сен бүтүн ааламдардын Раббиси болгонундан соң мен Сени кантип тамактандырат элем?» - деп жооп берет. Алла таала: «Менин баланча пендем сенден тамак сураганын эстедиңби, ошондо сен аны тамактандырган жоксуң. Сен билбейсинбى, эгер сен аны тамактандырганыңда, анын сыйлыгын Менден алат элең», - деп айтат. «Эй, адамзат! Мен сенден суу сураган элем, бирок сен Мага суу бербедин». Адамзат: «Эй, Парбардигерим! Сен

5. Эң Ардактуу жана Эң Улук.

гана бүтүн ааламдардын Раббиси болсоң, мен кандайча Сага суу берет элем?» - деп айтат. Ошондо, Алла таала; «Сенден Менин баланча пендем суу сурган эле, бирок сен ага суу ичирген жоксун. Эгер сен ага суу ичиргенинде, анын сыйлыгын Менден алат элең», - деп айтат». («Сахих Муслим», Китаабуль-Бирри вас-Силах, Баабу фазли иядатуль-Марийз)

Дагы бир рабаят кезигет. Азирети Абдулла бин Масъуд^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Баардык макулуктар Алла тааланын бала-чакасы. Ошондуктан, Алла таала Өзүнүн макулуктарынын арасынан Анын бала-чакасына (макулуктарына) жакшы мамиле кыла турган жана муктаждыктарын кандыра турган бирөөнү абдан жактырат». («Мишқаатуль-Масаабийх», Китаабуль-Адааб, Баабуш-Шафкати вар-Рахмату алаль-Халк)

Дагы бир рабаят кезигет. Азирети Али^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Бир мусулмандын башка бир мусулманга алты укугу бар: 1) Ал аны менен жолукканда «Ассалаamu алайкуm»⁶, - деп айтсын;

2) Ал чүчкүргөндө «Йархамукалла»⁷, - деп айтсын;

3) Ал ооруганда, аны көргөнү барсын»;

Кээ бир адамдар Алла тааланын берешендиги менен жакшы адатка ээ болушат: алар өздөрү көңүл буруп, бейтапканаларга барышат жана ооруган адамдарды көрүшөт, мейли тааныш киши болсун, мейли бейтааныш болсун. Алар үчүн мөмө-жемиш жана гүл алып барышат. Бул адамзатка кызмат кылуунун абдан жакшы жолу.

4) Ал аны чакырганда, анын өзүнө жооп кайтарсын;

5) Ал каза тапканда, анын жаназасына барсын;

6) Өзүнө жаккан нерсени ага да кааласын жана анын жоктугунда анын жакшылыгын тилесин». («Сунан ад-Даармий», Китаабуль-Истизаан, Баабу фий хаккиль-Муслиму алаль-Муслим)

Дагы бир рабаят кезигет: Азирети Абдулла бин Умар^{РА} Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ}дын мындай деп айтканын

-
6. Сизгетынчтык болсун.
 7. Сага Алла таала ырайым кылсын.

рабаят эткен: «Өз ара көрө албастык кылбагыла. Бири-бириңерге зыян келтириүү үчүн мелдешүү жолу менен бааларды жогорулатпагыла. Өз ара кек сактабагыла, бири-бириңерден жүз бурбагыла, тагыраак айтканда, алакаңарды үзбөгүлө. Бирөөңөр соодалашып жатканда, башкаңар анын соодасын бузбагыла, тескерисинче Алла тааланын пенделери (жана) өз ара ага-ини болуп жашагыла. Мусулман бир тууганына зулумдук кылбайт, аны кордобойт, аны уят кылбайт же кемсингтдейт». Ал зат^{CAB} өз көкүрөгүнө ишаарат кылып мындай деди: «Такыба - бул жерде». Ушул сөздөрдү ал зат^{CAB} үч жолу кайталады, аナン мындай деди: «Адамзаттын бактысыздыгы үчүн анын мусулман тууганын кемсингүүсү эле жетиштүү (далил). Ар бир мусулмандын каны, мал-мүлкү жана аброю башка мусулманга тыюу салынган жана урматтуу». («Сахих Муслим», Китаабуль-Бирри вас-Силах, Баабу тахрийми зулмуль-Муслими ва хузлаху)

Дагы бир рабаят кезигет. Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят эткен: «Кимде-ким бир мусулмандын дүйнөлүк кыжаалатын жана оорчулугун алып салса, Алла таала кыймат күнү анын тынчсызданууларын жана кыйынчылыктарын андан алыстарат. Кимде-ким кандайдыр бир оорчулукка кабылган (чалдыккан) бирөөгө бейпилдик тартууласа, ага женилдик жаратса, Алла таала акыретте ага женилдиктерди жаратат. Кимде-ким бир мусулмандын кемчилигин бекитсе, Алла таала акыретте анын күнөөлөрүн бекитет. Өз тууганына жардам берүүгө даяр турган пендеге Алла таала көмөк көрсөтүүгө даяр турат. Илим-билим алуу үчүн чыккан адамга Алла таала бейиш жолун ыңгайлуу (женил) кылып коёт. Алла тааланын үйлөрүнүн бириnde отуруп, Алла тааланын Китебин окуй турган жана аны окутуу-үйрөтүү иштери менен алектенип турган адамдарга Алла таала бейпилдик жана канаттануу түшүрөт. Алла тааланын раҳматы аларды каптап турат жана периштөлөр аларды курчап турушат. Алла таала аларды Өзүнө жакын пенделер катары эстеп турат. Иш-аракеттенүүдө жалкоолонгон бирөөнүн илээндилигин анын

тукуму жана үй-бүлөсү жоё албайт. Тагыраак айтканда, ал үй-бүлөсүнө таянып бейишке кире албайт». («Сахих Муслим», Китаабуз-Зикр, Баабу фазлиль-Ижтимааъ аълаа тилааватиль-Куран ва ъалаз-Зикр)

Бул (хадистин) башында төмөнкүдөй нерселер баяндалган: адамдардын укуктарын оруннатуу төмөнкүчө болот: силер туугандарыңардын бейпилсиздиги жана кыйынчылыктарын алыш салгыла, Алла таала кыямат күнү силерге ошондой мээримдүүлүк менен мамиле кылат жана силердин тынчсыздануунар жана кыйынчылыктарыңарды алыш салат. Пайгамбар^{САВ} бизге чоң марттык кылган. Мындай айтты: эгер силерди Кудай таала Θз кечиримдүүлүк кездемесине ороп алышын кааласаңар, анда колдон келишинче тынчсызданган, кыйынчылыкка чалдыккан жана колунда жокторго женилдик түзгүлө, Алла таала силерге мээримдүүлүк менен мамиле кылат. Θз туугандарыңардын кемчилигин бекиткиле, алардын катасын кармап, жар салып жүрбөгүлө. Силер билбейсинер, силерде эчен кемчиликтер жана айыптар бар, акырет күнү ага жооп беришиңер мүмкүн. Эгер силер ушул дүйнөдө туугандарыңардын кемчиликтерин жашырсаңар, алардын каталарын көрүп, жар салуудан көрө, аларга боорукер болуп, аларга насаат кылууга аракет кылсаңар, Алла таала дагы силердин каталыктарыңарды жашырат. Адамдардын мына ушул укуктарын оруннатсаңар, анда Алла тааланын берешендигине ээ болосуңар.

Хадисте дагы мындай кезигет: Азирети Абу Хурайра^{РА} Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ}дын: «Садага берүүдөн малдүнүйө кемибейт. Кимдир бирөөнүн каталарын кечире турган адамга Алла таала дагы көбүрөөк сый-урмат тартуулайт. Кимдир бирөөнүн каталарын кечирип коюу менен адамзат урматсыз болуп калбайт», - деп айтканын рабаят эткен. («Муснад Ахмад бин Ханбал», 2-том, 235-бет)

Анан Азирети Абдулла бин Амар^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Үрайым кылуучуларга Рахмаан Кудайы үрайым кылат. Силер жердегилерге үрайым кылгыла, асмандагы Зат силерге үрайым кылат». («Сунан Абу

Давуд», Китаабуль-Адаб, Баабу фирм-Рахмак)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Жакшылап билгиле, Кудай тааланын эки буйругу бар: биринчиси - Зат боюнча да, сырттар боюнча да, ибадаттар боюнча да Ага эч кимди, эч нерсени шерик кылбагыла; экинчиси - адамзатка боорукер болгула. Бир туугандарыңар жана тууган-туушкандарыңар гана жакшылык кылуу *Ихсан* эмес, тескерисинче ким болбосун, кандай адам болбосун, Кудай тааланын макулугунан ким болбосун, (ага жакшылык кылгыла). Анын хинду же христиан экенине карабагыла. Мен силерге айтып коёон: Алла таала силердин ынсабыңарды өзүңөр кылууңарды каалабайт, Ал аны Өз колуна алды. Силер канчалык көп жумшак-мээримдүү болсоңор, канчалык карапайым жана элпек-ийилүүчү болсоңор, Алла таала силерге ошончолук ыраазы болот. Өз душмандарыңардын ишин Кудай таалага тапшырып койгула. Кыямат жакындап калды, душман силерге берип жаткан азап-тозоктордон чоочубагыла. Мен билемин: али силер алардын колунан дагы абдан көп жапа чегесиңер. Анткени, маданият алкагынан чыгып кеткен адамдардын тили кандайдыр бир көпүрөнү талкалап, атылып чыккан сел сыйктуу иштейт. Демек, ыймандуу адам өз тилин абайлоосу керек». («Малфузат», 9-том, 164-165-бет)

Дагы мындай айтат:

«Билип койгула, эки түрдүү укук бар: бири Алланын укугу, экинчиси пендelerдин укугу. Алланын укугун орундацууда да бай-дөөлөттүүлөр кыйналып кетишет, текеберлик жана өзүмчүлдүк аларды куру калтырып коёт. Маселен: намаз окуп жатканда бир кедей-муктаж адамдын жанында туруу аларга жакпайт. Аны өз жанына отургуга алышпайт. Ошентип, алар Алла тааланын укугунан куру калышат. Анткени, мечиттер чындыгында *Байтуль-Масаакийн*⁸ болот. Аларга баруудан алар (байлар) арданышат. Ошентип, алар пендeler укугуна таандык өзгөчө кызматтарга катыша алышпайт. Кедей-муктаж адам ар кандай кызматка даяр болуп турат. Ал буттарды укалай

8. Кедей-муктаждардын үйлөрү.

алат. Суу ташып, кир жууйт, а түгүл акыр-чикирди таштап келүүгө туура келсе да, арданбайт. Бирок, бай-дөөлөттүүлөр ошондой иштерден арданышат. Ошентип, андан да куру калышат. Кыскасы, бай-дөөлөттүү болгондук да бир топ жакшылыктарга бөгөт болуп алат. Ошол себептүү, хадисте мындай кезигет: кедей-муктаждар беш жүз жыл эрте бейишке кирип кетишет». («Малфузат», жаңы басылыш, 3-том, 368-бет)

Дагы мындай айтат:

«Үрас, макулукка боорукер болуу ушундай нерсе: эгер адамзат аны таштап койсо жана андан алыстап кете берсе, анда акырындык менен ал жапайы болуп кетет. Инсандин адамкерчилиги ушуну эле талап кылат: ал качанга чейин башка тууганына мээримдүүлүк, жакшылык жана *Ихсан* кылып турса, ошол убакытка чейин ал инсан деп аталат. Бул иште эч кандай бөлүү-айырма жок. Саъдий: «**Бани адам аъзааи-э-йик дигаранд**»⁹, - деп айткандай.

Билип койгула, менимче, боорукерлик алкагы абдан чоң. Кандайдыр бир коом жана жеке адамды бөлбөш керек. Мен азыркы күндөгү наадандар сыйктуу өз боорукерчилигицерди мусулмандарга гана чектеп койгула деп айтпаймын. Жок, мен мындай деп айтамын: «Силер Кудай тааланын бардык макулугуна боорукер болгула, мейли бирөө хинди болсун, мейли мусулман болсун, же башка бирөө болсун». Мен боорукерлиktи өз коомуна эле чектеп коюуну каалай турган адамдардын кептерин жактыrbаймын». («Малфузат», жаңы басылыш, 4-том, 216-217-бет)

Дагы мындай айтат:

«Кыскасы, адамзатка мээримдүү жана боорукер болуу абдан чоң ибадат. Бул - Алла тааланын ыраазычылыгына татыктуу болуунун зор унаа-куралы. Бирок мен байкап жүргөндөй, ушул маселеде абдан чоң алсыздык көрсөтүлөт. Башкаларды кемсинтишет. Аларга көнүл буруп, кандайдыр бир балээ-kyrsyk жана оорчулукта көмөк көрсөтүү тургай, аларды шылдындашат. Кедей-муктаждарга жакшы мамиле

9. Адамдар өз ара дене мүчөлөрү сыйктуу.

кылбай, тескерисинче, аларды кемсинге тургандардын өздөрү ошондой балээ-кырсыкка кирептер болбосун деп мен коркомун. Алла таала берешендик-марттык кылгандар ушундайча шүгүрчүлүк кылуулары керек: Анын макулугуна мээримдүүлүк жана жакшылык менен мамиле кылсын, Кудай таала тартуулаган берешендигине текеберленбесин жана жапайылардай кедей-муктаждарды эзбесин». («Малфузат», жаңы басылыш, 4-том, 438-439-бет).

Ал зат^{AC} мындай айтат:

«Курани каримде ата-энелер, бала-чака жана башка тууган-туушкандар жана кедей-муктаждардын баяндалган укуктары башка бир китепте да жазылган», - деп ойлобоймун. Алла таала мындай айтат:

﴿وَاعْبُدُوا إِلَهَكُمْ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَإِلَوَالَّذِينَ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسِكِينَ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارُ الْجُنُبُ وَالصَّاحِبُ بِالْجُنُبِ وَابْنُ السَّبِيلِ. وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ. إِنَّ اللَّهَ لَا يِحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾¹⁰

Силер Кудай таалага сыйынгыла жана эч нерсени Ага шерик кылбагыла. Ата-эненерге да жакшылык кылгыла, жакын тууган-туушкандарга да жакшылык кылгыла (ушул сүйлөмгө бала-чака, бир тууган жана жакын-алыскы баардык туугандар кирет). Дагы мындай айтты: жетимдерге да жакшылык кылгыла, кедей муктаждарга да. Ошондой эле тууган кошуналарга да, жат кошуналарга да, жумуштагы кесиптештерге да, сапарлаштарга да, намаздагы шериктерге да, дин илимин үйрөнүүдөгү досторго да, мусапырларга да жана карамагыңардагы жандыктарга да - алардын баарына жакшылык кылгыла. Башкаларга ырайым кылбаган текебер жана мактанчаак бирөөнү Кудай таала Өзүнө дос кылбайт». («Руханий хазаайин», 23-том, «Чашма-э-Маърифат», 208-209-бет)

Бул жөнүндө Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{PA11}

10. «Ан-Нисаа» сүрөөсү: 37

11. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын биринчи халифасы - Азирети Мавлана Нуруддин^{PA}.

мындай айтат:

«Тамактандыруунун мұдөө-максаты ушундай болушу керек:

﴿إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوْسًا قَمَطْرِيًّا﴾

Биз Кудайбыздан «Абус» жана «камтарийр» болгон күндөн коркобуз. («Ад-Дахр» сүрөөсү: 11). «Абус» жана «камтарийр» узундукка айтылат. Тагыраак айтканда, кыямат күнү оор жана узун болот. Ачкаларга көмөк көрсөтүү жолу менен Кудай таала каатчылыктын оордугунан жана узундугунан куткарат. Натыйжасы мындай болот:

﴿فَوَقْهُمُ اللَّهُ شَرِّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقْهُمْ نَصْرَةٌ وَسُرُورٌ﴾

Кудай таала ошол күндүн жаманчылыгынан сактап алат жана ушул сактоочулук да кубаныч жана жагымдуулук тартуулайт. («Ад-Дахр» сүрөөсү: 12)

Мен кайталап айтамын: билип койгула, ушул күндөрдө кедей-муктаждар жана ачкаларга көмөк көрсөтүү жолу менен каатчылык күндөрүнүн оорчулугунан сактанып каласыңар. Кудай таала дүйнөлүк сый-урматтарга ээ болууга жасап жаткан иш аракеттердей түбөлүк сый-урмат жана ырахатка да аракеттенүү жолунда мага да, силерге да күч-кубат наисип этсин. Амийн». («Хакаайикуль-Фуркаан», 4-том, 290-291-бет)

Бул Ахмадия Жамаатынын эле өзгөчөлүгү: колунан келишинче адамзатка кызмат кылуу иштерине активдүү катышат жана колунда бар мүмкүнчүлүгүнө жараша, мүмкүн болушунча адамдарга, адамзатка кызмат кылат, жеке адам катары дагы, Жамаат катары дагы. Жамаат мүчөлөрү да колдон келишинче, ачарчылыкты жоюуга, кедей-муктаждарды даарылоого, окуу-тарбия иштерине, жакыр адамдардын тойлоруна Жамаат системасы астында көмөккө катышып, *Байъат* убадасын орундашынат жана аткарууну каалашат. Кудай таала бизди өздөрүнүн ашыкча азық-түлүктөрүн текке кетирип, ысырап кыла турган коомдор жана бийликтөрдөй болуудан сактасын. Алардын саясый кызыкчылыктары жана максат-мұдөөлөрү байланышпагандыктан алар аны оор

ахвалда жашап жаткан адамдарга сарп кылышпайт. Же алар толук бойдон алардын ар бир сөзүн кабыл кылышпайт жана алардын буйругуна баш ийүүгө даяр эмес. Анан жаза катары ошондой коомдор ачкалык жана жылаңачтык менен азап чектирилет. Алла таала Ахмадия Жамаатына мурдагыдан да көбүрөөк адамзатка кызмат кылуу мүмкүнчүлүгүн наисип этсин.

Ушул жерде дагы бир нерсе айтмакчымын: колдон келишинче, Жамаат өз деңгээлинде адамзатка кызмат жасап жатат. Адамзатка кызмат кылуу максатында Алла таала Жамааттагы чын ыкыластуу адамдарга күч-кубат берет, алар ири суммадагы акчаларды беришет, аны менен адамзатка кызмат кылышнат. Алла тааланын берешендиги менен Африкада да, *Рабвах*¹² жана *Кадиянда*¹³ да өмүрлөрүн динге арнап койгон даарыгерлер жана мугалимдер иштеп жатышат. Бирок, мен ар бир Ахмадий даарыгер, ар бир Ахмадий мугалим, ар бир Ахмадий адвокат жана кандай гана кесипке ээ болбосун, адамзатка кызмат кыла ала турган, кедей-муктаждарга көмөк көрсөтө ала турган ар бир Ахмадийге айтамын: дайыма кедей-муктаж адамдарга көмөк көрсөтүүгө аракет кылгыла. Натыйжада, Алла таала силердин малдұнүйөңөр жана бала-чакаңарга мурдагыдан да көбүрөөк берекелер берет. *Инишаллаа!* Эгер силер: «Биз ушул доордогу Имамга *Байъат* убадасын бердик, аны орундаатуу бизге парыз», - деп ниет коюп, ушул кызматты аткарып жаткан болсоңор, анда силер кармоо мүмкүн болбогон даражада Алла тааланын берешендиктери жана берекелеринин жамғыр жаап жатканына күбө болосуңар.

АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЬУД^{АС} ЖАНА АДАМЗАТКА КАРАТА БООРУКЕРЛИГИ

Адамзатка боорукер болуу, айрыкча өз туугандарына

12. Пакистанда жайгашкан Эларалык Ахмадия Мусулман Жамаатынын борбору.

13. Индиянын Пенжаб аттуу штатында жайгашкан Эларалык Ахмадия Мусулман Жамаатынын түбөлүк борбору.

боорукер болуу жана аларды колдоого насаат кылыш жатып, бир кезде Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айткан:

«Менин ахвалым ушундай: эгер кимдир бирөөнүн бир жери ооруса, ошондо мен намаз окуп жаткан болсом, анын үнү кулагыма жетери менен, намазды бузууга туура келсе да, эгер ага пайда келтире алсам, пайда келтирүүнү жана колуман келишинче ага боорукер болууну каалаймын. Кандайдыр бир туугандын кыйынчылыгында жана оор ахвалында ага жардам бербөө - адеп-ахлакка каршы нерсе. Эгер силер ал үчүн эч нерсе кыла албасаңар, анда жок дегенде дуба кылгыла. Өзүбүздүкү турсун, мен айтамын: жаттар жана хиндуларга да ошондой адеп-ахлак үлгүсүн көрсөткүлө жана аларга боорукер болгула. Кайдыгер мүнөзгө эч качан ээ болбош керек.

Бир жолу мен сейилге чыкканымда, Абдул Карим Патваарий¹⁴ мени менен чогуу болгон. Ал кичине эле алдыраак болчу, мен артта болчумун . Жолдо жетимиш же жетимиш беш жаш курагындагы бир кемпир менен туш келип калды. Ал бир кат берип, аны окуп берүүсүн суранды, бирок ал ага орой мамиле жасап, кагып койду. Мен аябай санаа тарттым. Ал катты мага берди. Мен аны алып, туруп калдым, аны окуп жакшылап түшүндүрүп бердим. Ошондо ал катуу уят болуп калды. Себеби, күтүп калууга да туура келди жана сооптон да куру калды». (*«Малфузат»*, жаңы басылыш, 4-том, 82-83-бет)

Дагы мындай айтат:

«Анын пенделерине ырайым кылгыла жана аларга тил менен же кол менен же башка кандайдыр бир чара менен зулумдук кылбагыла. Ошондой эле макулуктун жакшылыгы үчүн аракет кылыш тургула. Эч кимге текеберлик кылбагыла, мейли кол астыңардагы киши болсун. Эч кимди сөкпөгүлө, мейли ал сөгүнсө да. (Алланын алдында) кабыл болушуңар үчүн карапайым, ак көңүл, ак ниет жана адамдарга боорукер болгула... Улуу болсоңор, кичүүлөрдү кемсингинтпей, аларга боорукер болгула. Аалым болсоңор, текеберликтен улам билимсиздерди басынгтай, аларга насаат айткыла. Бай-

14. Айыл-кыштак катчысы жана счетоводу.

дөөлөттүү болсоңор, өзүмчүлдөнбөй, текеберленбей кедей-муктаждарга кызмат кылгыла. Ойрон болуу жолдорунан коркуп тургула». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 11-12-бет)

Дагы мындай айтты:

«Адамдар силерге азап беришет жана ар кандай жол менен жапа чектиришет, бирок биздин Жамаатыбыздын мүчөлөрү эч кызыбасын. Ачуулануу айынан көңүлүн калтыра турган сөздөрдү сүйлөбөгүлө. Алла таала андай адамдарды жактыrbайт. Биздин Жамаатыбызды Алла таала бир үлгү кылмакчы».

Дагы мындай айтат:

«Алла таала такыба адамды сүйөт. Кудай тааланын улуктугун эстеп, баарыңар Андан коркуп тургула жана баары Кудай тааланын пенделери экенин билип койгула. Эч кимге зулумдук кылбагыла, шашмалык кылбагыла. Эч кимди акаарат кылбагыла. Эгер Жамааттын ичинде бир эле адам ыпылас болсо, ал баарын булгайт. Эгер силердин табиятыңар ачууга ооп турган болсо, анда бул толкундануу кайсы булактан чыккан деп өзүнөрдү талдап чыккыла. Бул абдан кылдаттыкты талап кылган жер». («Малфузат», 1-том, 8-9-бет)

Мындай кошумчалады:

«Ушундай болгула, силердин чынчылдыгыңар жана жалбаруунар асманга чейин жетсин. Кудай таала кимдир бирөөнүн көкүрөгүн чынчылдык жана сүйүүгө толгонун көрсө, ошондой адамды коргойт жана ага береке берет. Ал жүрөктөргө көз салып, карайт, үстүрттөн эле айтылган куру сөздөргө карабайт. Ар кандай булганыч жана ыпыластыктан оолак жана таза жүрөккө түшүп, аны Өзүнө үй кылып алат». («Малфузат», жаңы басылыши, 3-том, 181-бет)

Дагы мындай айтты:

«Мен кайталап айтамын: адамдарга пайда келтирүүчү адамдар жана ыйманы менен чынчылдыгы боюнча жетик адамдар, албетте, коргоодо болот. Ошол учун силер өзүнөрдө ошол касиеттерди пайда кылгыла». («Малфузат», жаңы басылыши, 4-том, 184-бет)

Ал зат^{АС} мындай айтат:

«Үрас, силердин ичиңер менен тышыңар бирдей болмоюнча силер Анын алдында кабыл кылынбайсыңар. Улуу болсоңор, кичүүлөрдү кемсингиндей, аларга боорукер болгула. Аалым болсоңор, текеберликтен улам билимсиздерди басынгипай, аларга насаат айткыла. Бай-дөөлөттүү болсоңор, өзүмчүлдүктөн улам текеберленбей кедей-муктаждарга кызмат кылгыла. Ойрон болуу жолдорунан коркуп тургула. Кудай тааладан коркуп тургула жана такыба болгула.... Кудай тааланын оозунан чыккан, мен баяндап берген сөздөргө кулак салбай турган киши - өтө бактысыз адам. Эгер асманда Кудай таала силерге ыраазы болушун кааласаңар, анда өз ара бир курсактан чыккан эки бир тууган сыйктуу болгула. Араңарда өз тууганынын көптөгөн күнөөлөрүн кечире турган бирөө гана эң улук адам. Ал эми өжөрлүк кылыш кечирбеген бирөө - бактысыз». («Руханий хазаайин», 19-том, «Кашти-э-Нух», 12-13-бет)

Дагы мындай айтты:

«Чынында, Алла тааланын макулугуна боорукерлик көрсөтүү абдан чоң нерсе. Кудай таала аны абдан жактырат. «Ал (да) ага боорукер болот» дегендиктен да чонураак эмне болушу мүмкүн? Жалпысынан, дүйнөдө да ошондой болот: эгер кимдир бирөөнүн кызматчысы анын досуна барса, ал киши ага жакшы мамиле кылбаса, анда ошол кызматчынын кожоюну өз досуна ыраазы болобу? Эч качан. Чындыгында, анын досу ага эч жамандык кылган эмес го? Жок, андай эмес. Ошол кызматчыны тосуп алуу жана ага жакшылык кылуу - кожосу менен жакшы мамиле кылуу дегендик. Ошондой эле эгер кимдир бирөө Кудай тааланын макулугуна кош көңүл болсо, аны Кудай таала да жаман көрөт, анткени Кудай таала. Өз макулугун абдан сүйөт. Ошондуктан, Кудай тааланын макулугуна боорукер боло турган бирөө өз Кудайын ыраазы кылгандай болот». («Малфузат», жаңы басылыш, 4-том, 215-216-бет)

Алла таала бизге Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын ошол насааттарына амал кылуу мүмкүнчүлүгүн наисип этсин. Ага биз кылган *Байъат* убадасын орундашууга күч-кубат берсин.

(Англиянын Лондон шаарында жайгашкан «Фазл» мечитинде 2003-жылы 12-сентябрда окулган жума күтбасынан алынган)

ОНУНЧУ БАЙЪАТ ШАРТЫ

*«Ал бир гана Алла үчүн мени менен боордоштук
байланышты байланап, жасакыши иштерде баш ийүү
келиши мин түзүп, ага өмүрүнүн аягына чейин бекем
турат. Бул тууганчылык байланышы, дүйнөлүк
башика тууганчылык
байланыштары жана кызмат ахвалдары
сыяктуу болбой, теңдеши жок эң жогорку
даражада болушу керек»*

АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЪУД^{АС} ЖАНА УЧУРЛУК ХАЛИФА МЕНЕН ТУУГАНЧЫЛЫК БАЙЛАНЫШТЫ ОРНОТУУ ЗАРЫЛ

Ушул шартта Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} бизден төмөнкүдөй убаданы алууда: туура, адамдар ушул системага кирип, мени менен тууганчылык байланышын байланыштырууда, себеби бир мусулман башка мусулмандын тууганы, бирок ушул жерде байланыштырылып жаткан сүйүү жана боордоштук байланышы андан да жогору турат.

Анткени, ушул жерде тендик байланышы жана тууганчылык орнотулбай эле. Тескерисинче, силер келе турган Масийхке¹ ыйман келтириүүгө Кудай таала жана Анын Пайгамбары Мухаммад^{CAB} буюрган деп моюнга алуудасыңар. Ошондуктан, биз ушул байланышты Кудай таала үчүн орнотуудабыз. Алла тааланын динин жогорулатуу, Исламды ааламдын четтерине чейин жеткириүү үчүн, аны жайылтуу үчүн ушул алаканы орнотуп жатабыз. Ошондуктан: «Биз *Маъруф*² иштерге баш ийүүгө да убада беребиз, анан өмүрүбүздүн аягына чейин аны орундатабыз», - деп айтсаңар, анда ушул алака-байланыш ийгиликтүү жана бекем болушу мүмкүн.

1. Сүйүктүү Пайгамбарыбыз Мухаммад Мустафаас^{САВ} келүүсүн алдын-ала кабарлаган убада кылынган Масийх (Мессия).

2. Жакшы-жарамдуу.

Муну да билип койгула, ушул байланыш бул жерге токтоп калбасын, тескерисинче ар күнү ал мурдагыдан да бекемирээк болушу керек. Ал ушунчалық бекем болушу керек, ушунчалық жогорку даражалуу болушу керек: анын каршысында бардык дүйнөлүк тууганчылыктар, алакалар жана достуктар төмөн деп далилдениши керек. Ушунчалық тендеши жок жана бекем алака болушу керек: анын каршысында бардык алакабайланыштар жана тууганчылыктар максатсыз көрүнсүн. Дагы мындай айтат: «Тууганчылыктарда кээде бир нерсе алгыла, бир нерсе бергиле, кээде баш ийгиле, кээде баш ийдиргиле деген усулду колдонсо болот», - деп ойлонушуңар мүмкүн. Демек, ушул жерде ачык-айкын айтып коёюн: силердин ушул алакаңар кулдар сыйктуу жана кызматчылар сыйктуу дагы, тескерисинче андан да жогорураак болушу керек. Силер унчукпай баш ийишиңер керек. Эч качан: «Бул ишти азыр кылууга болбайт же мен азыр аны кыла албаймын», - деп айтпашиңар керек. Силер *Байъат* кылганыңардан кийин жана Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын Жамаатынын системасына киргениңдерден кийин (өзүңөрдөгү бардык нерселерди Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}га берип салдыңар, эми анын көрсөтмөлөрүнө гана баш ийишиңер керек жана анын таалимин ээрчишиңер лаазым. Ал зат^{AC}дан кийин *Хилаафат системасы*³ орнотулгандыктан учурлук Халифанын буйруктары жана көрсөтмөлөрүн ээрчишиңер лаазым. Бирок, ушул жерде мындай ойлонбош керек: кызматчы жана нөөкөрдүн иши - аргасыз кызмат кылуу гана. Кээде кызматчылар күнкүлдөп да жүрө беришет. Ошол үчүн муну жакшылап эске туткула, бул кызматчылардын ахвалындай ахвал, бирок андан жогору турат. Анткени Алла таала үчүн тууганчылык байланышы да бар жана Алла таала үчүн баш ийем деген убада да бар, анан ошол себептен курмандык кылуу убадасы да бар. Ошентип, адам чын жүрөктөн курмандык кылганда эле курмандыктын сообуна татыктуу болот. Бул

3. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дан кийин Ахмадия Мусулман Жамаатындагы Халифалар жетекчилик кылыш келе жаткан руханий башкаруу системасы.

ушундай шарт: ага канчалық терең көңүл бурсаңар, ошончолук Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын сүйүгсүнө чөмүп кетесинер жана өзүңөрдү Жамаат системасына баш ийүүчү деп табасыңар. Курани каримде Алла таала мындай айтат:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنُتُ يُبَأِ يَعْنَكَ عَلَىٰ أَن لَا يُشْرِكُنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَ لَا
يُشْرِقُنَّ وَ لَا يَزْنِيْنَ وَ لَا يَقْتُلُنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَ لَا يَأْتِيْنَ بِهُنَّا نِيَفْتَرِيْنَهُ بَيْنَ
أَيْدِيهِنَّ وَ أَرْجُلِهِنَّ وَ لَا يَغْصِيْنَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَأِ يَعْهُنَّ وَ اسْتَغْفِرْلَهُنَّ اللَّهُ . إِنَّ
اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾

Котормосу: Эй, Пайгамбар! Качан момун аялдар сенин алдыңа келип, эч нерсени Аллага шерик кылбастыкка, уурулук кылбастыкка, зына кылбастыкка, балдарын өлтүрбөстүккө, (бирөөгө) өз колдору жсана аяктарынын алдында ойлон чыгарган жалаа кылбастыкка, ошондой эле жакшы иштерде сага баш ийбестик кылбастыкка байъат кылышса, алардын байъатын кабыл эт жсана Алладан алар үчүн кечирим сура. Албетте, Алла өтө кечириүүчү (жсана) кайра-кайра ырайым кылуучу. («Аль-Мумтахина» сүрөөсү: 13)

Ушул аятта аялдардан төмөндөгүдөй *Байъат* убадасын алууга буюрулган: алар *Ширк* кылышпайт. Уурулук кылышпайт. Зынаа кылышпайт. Бала-чакасын өлтүрүшпөйт (бала-чакасын тарбиялоого көңүл бурушат). Эч кимге жалаа жабышпайт. *Маъруф* иштеринде баш ийбестик кылышпайт. Бул жерде Алла таала тарабынан дайындалган пайгамбар дагы *Маъруф* эмес иштерге чакырышы мүмкүнбү? деген суроо туулат. Эгер пайгамбар ошондой кылса, анда Халифа да *Маъруф* эмес иштерге чакырышы мүмкүн. Бул жөнүндө ачык-айкын болсун: пайгамбар эч качан ошондой буйрук бере албайт, пайгамбар сүйлөгөндө, *Маъруфту* эле сүйлөйт, андан башка эч нерсе айтпайт. Ошол үчүн Курани каримдин бир нече жеринде төмөндөгүдөй буйрук кезигет: силер Алла жана Пайгамбар^{CAB} дын буйруктарына баш ийүүнөр керек, аларды орундууңар лаазым. Эч бир жерде *Маъруф* буйрукка гана баш ийүү керек деп жазылган жок. Анан эмнеге эки башка

буйрук берилген? деген суроо туулат. Чындыгында, бул эки башка буйрук эмес. Кээ бирөөлөр муну түшүнүүдө жаңылышкан. Мен айтып өткөнүмдөй, пайгамбардын ар бир буйругу *Маъруф* эле болот. Пайгамбар эч качан Алла тааланын амирлерине, шарият буйруктарына каршы бара албайт, себеби ал өзү ушул ишке буюрулган. Ал өзүнө буюрулган кызматка каршы барса болобу? Бул силерге тиешелүү күш кабар: силер пайгамбарды кабыл алыш, Кудайдан келгенди кабыл алыш, анын Жамаатына кошулууп коргоого алындыңар. Эми силер үчүн эч бир *Маъруф* эмес буйрук жоқ, кандай буйрук болбосун, ал Алла таала алдында жагымдуу.

МАЪРУФ ЖАНА МАЪРУФ ЭМЕСТИН АНЫКТАМАСЫ

Кээде айрым кишилер *Маъруф* чечим же *Маъруф* буйруктарга баш ийүүнүн айлампасына түшүп, өздөрү да (Жамаат) системасынан чыгып кетишет, башкаларды да бузушат жана айлана-чөйрөдө кээ бир маселелерди чыгарып жаткан болушат. Аларга айкын болсун: алар өздөрүнчө *Маъруф* жана *Маъруф* эмес чечимдерге аныктама берип жүрбөсүн. Муну чечмелеп жатып Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{РА} мындай айтат:

«Дагы бир жаңылыш - «Биз *Маъруф* эмес деп билген иштерде баш ийбейбиз», - деп *Маъруф* боюнча баш ийүүнү түшүнгөндүгү. Бул сөз Мухаммад Пайгамбар^{САВ} үчүн да колдонулган. **«Валаа йаъсийнака фий маъруфин».** («Аль-Мумтахина» сүрөөсү: 13). Эми ошондой адамдар Азирети Мухаммад^{САВ} дын айып-кемчиликтеринин да кандайдыр бир тизмегин түзүшкөн беле? Ошондой эле Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дагы *Байъат* шарттарында **«таа’ат дар маъруф»**⁴ деп жазган. Мында кандайдыр бир сыр бар. Мен силердин бирөөңөр тууралуу да жаман ойго такыр барбаймын. Араңардагы бирөөңөр ичи-ичинен алданыш калбасын деп мен ушул нерселерди ачык-айкын баяндап койдум». («Хутбаат-э-

4. *Маъруф* боюнча баш ийүү.

Нур», 420-421-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} «йаъмурукум бил маъруфту» чечмелеп жатып мындай айткан:

«Ушул Пайгамбар^{CAB} акылга каршы болбогон иштерге буюрат. Акыл дагы тыюу сала турган иштерге тыюу салат. Таза нерселерди адал кылат, таза эмес нерселерди арам деп айтат. Коомдор басылып калган жүктүү алардын баштарынан алтып салат. Моюндар түзүлүүгө мүмкүнчүлүк бербей турган моюнтуруктардан моюндарын куткарат. Демек, ага ыйман келтире тургандар өздөрүнүн кошулуусу менен ага күч-кубат беришет, ага көмөк көрсөтүшөт жана аны менен түшүрүлгөн нурду ээрчишет. Алар дүйнө жана акырет кийынчылыктарынан кутулушат». («Руханий хазаайин», 21-том, «Бараахийн-э-Ахмадия хисса панжэжсүм», 420-бет)

Ошентип, пайгамбар Алла тааланын амирлеринен четтебегендөн кийин, пайгамбардан кийин анын ишин (миссиясын) улантуу үчүн момундар жамааты аркылуу Алла таала тарабынан дайындала турган Халифа дагы Алла таала Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} аркылуу бизге жеткирген жана Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}дын алдын-ала кабарларына жараша Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} чечмелеген таалимдер жана буйруктарга чакырат. Эми Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}дын алдын-ала кабарларына ылайыктуу Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} аркылуу Жамаатта орноп калган *Хилаафат системасы* **Иншааллаа** кыяматка чейин туруктуулук кылат. Анда шарият жана акылга жараша эле чечим чыгарылган жана *Иншааллаа* чыгарылат. Мына ошол *Маъруф* чечимдер. Эгер кандайдыр бир мезгилде учурлук Халифа кандайдыр бир жаңылыш же түшүнбөстүк айынан кандайдыр бир зыяндын ыктымалы бар чечимин чыгарса да, Алла таала анын натыйжалары жаман чыкпасына Өзү чара көрөт. Бул жөнүндө Азирети Муслих Мавъуд^{PA5} мындай дейт:

«Жеке менчиктүү маселелерде учурлук Халифа

5. «Убада кылынган реформатор» дегенди билдирет. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын экинчи Халифасы Азирети Мырза Башируддин Махмуд Ахмад^{PA} нун лакабы.

жаңылышка жол коюшу мүмкүн. Бирок Жамааттын руханий жана денелик өсүп-өнүгүүсү таянган маселелеринде эгер ал катага жол койсо да, Алла таала Өз Жамааттын коргойт жана кандай болбосун, ага ошол катачылыктан кабардар кылып коёт. Суфилердин термини боюнча бул *Исмати суграа*⁶ деп аталат. Тагыраак айтканда, пайгамбарларга *Исмати кубраа*⁷ наисип болот, ал эми Халифаларга *Исмати суграа* наисип болот. Алла таала алардын колунан Жамааттын набыт болуусуна себепкер болушу мүмкүн болгон кандайдыр бир олуттуу жаңылышка жол бербейт. Алардын чечимдеринде кичине же арзыбаган жаңылыштар жүз бериши мүмкүн, бирок соңку натыйжа төмөнкүдөй болот: Ислам жеңишике ээ болот жана алардын каршылаштары жеңилишет. Тактап айтканда, аларга *Исмати суграа* наисип болгондуктан, алардын көз карашы Кудай тааланын көз карашы болот. Шексиз, алардын өздөрү сүйлөшөт, алардын тилдери аракет-кыймылга келет, алардын колдору иштешет, алардын мээлери иштейт, бирок булардын баарынын аркасында Кудай тааланын колу турат. Алар арзыбаган каталарга жол коюулары мүмкүн, кээде алардын кенешчилери дагы аларга туура эмес кенештер берүүлөрү мүмкүн, бирок алардагы ушул тоскоолдуктардан өтүп алар ийгиликке жетишет. Баардык алкактар биригип, чынжыр болот, ал мыкты болот. Ушунчалык бекем болот, эч бир күч аны буза албайт». («Тафсийр-э-Кабийр», 6-том, 376-377-бет)

Кыскасы, ачык бойдон Алла таала жана шарияттын буйруктарына каршы чыккан нерсенин *Маъруф* эместиги айкын болуп калды. Төмөндөгү хадис дагы ошону колдойт: Азирети Али^{РА} мындай деп рабаят этет: Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} бир кошуунду жөнөттү. Ага адамдар кулак салып, ага баш ийсин деп бир кишини аскер башчысы кылып дайындады. Ал киши от жактырып, өз жолдошторуна: «Буга киргиле!» - деп буйрук берди. Кээ бир адамдар: «Биз оттон сактануу үчүн мусулман болгонбуз», - дешип анын сөзүнө кулак салышпады. Бирок айрым кишилер отко кириүгө даяр

-
6. Кичүү даражадагы такыбалык, пакизалык жана бейкүнөөлүк.
 7. Улуу даражадагы такыбалык, пакизалык жана бейкүнөөлүк.

болуп калышты. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} муну угуп: «Эгер алар ага киришкенде, түбөлүккө отто калышмак», - деп айтты. Дагы: «Алла таалага баш ийбестик кылуу боюнча эч кандай баш ийүү парз эмес, баш ийүү *Маъруф* иштерде гана зарыл», - деп айтты». («Сунан Абу Давуд», Китаабуль-Жихаад, Баабу фит-Таъа)

Азирети Абу Саъид Худрий^{PA} нун бир рабаяты муну дагы кенирээр чечмелейт.

Азирети Абу Саъид Худрий^{PA} мындай рабаят эткен: Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} бир казат үчүн Алкама бин Мужаззарды жөнөттү. Ал өз казатынын белгилүү жайына жеткенде же жолдо болгондо аскерлердин бир бөлүгү андан уруксат суралы. Ошондо, ал киши аларга уруксат берип, Абдулла бин Хузаафа бин Кайс Ас-Сахмийди жетекчи кылышп дайындады. Мен ошол казатка баргандардын арасында болчумун. Алар али жолдо болчу, алар жылынуу же тамак даярдоо үчүн от жагышты. Ошондо Абдулла (мұнөзү кызық болчу): «Мени угуп, баш ийүү силерге парз эмеспи?» - деп суралы. Алар: «Албетте, ошондой», - деп жооп беришти. Ошондо Абдулла бин Хузаафа^{PA}: «Мен силерге буюрган ар бир буйрукту орундаласынарыбы?» - деп суралы. Алар: «Ооба, биз орундалабыз», - деп жооп беришти. Ошондо Абдулла бин Хузаафа^{PA} силерге: «Отко киргиле!» - деп буйрук беремин. Ошондо, кээ бир адамдар ордунан туруп, отко киругүгө даярдана баштады. Анан Абдулла алардын чынында отко киругүгө даяр болгонун көрүп: «Өзүңөрдү (отко киргизүүдөн) тыйгыла», - деп айтты.

Анан биз ушул казаттан кайтканыбызда, сахаабалар ушул окуяны Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} га айтып беришти. Ошондо Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}: «Жетекчилер арасынан силерди Алла таалага баш ийбестик кылууга буюрган бирөөгө баш ийбегиле!» - деп айтты. («Сунан ибни Маажса», Китаабуль-Жихаад, Бааб ли итааъати фий маъсиятталаах)

Баш ийбестик кылуу чечими дагы жалгыз кишинин чечими болбогондугу да ушул хадистен ачык-айкын болуп калды. Ар

кандай жагдайда да *Амирге*⁸ баш ийүү керектигин угушканда айрым кишилер отко кирүүгө даяр болуп калган. Алардын пикиринче, кандай жагдай болбосун, кандай ахвал болбосун, ар кандай кырдаалда *Амирge* баш ийүү - Ислам таалими. Бирок Алла тааланын буйруктарын жакшыраак түшүнгөн, Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}дын көлөкөсүндө тарбия алган кээ бир сахаабалар аны четке кагышты. Натыйжада, кенешкендөн кийин эч ким ага амал кылбады. Себеби, бул - өзүн-өзү өлтүрүү. Өзүн-өзү өлтүрүүнүн Исламда арам экендиgi анык. Экинчиден, алардын жетекчиси Абдулла бин Хузаафа^{PA} дагы кээ бир кишилердин олуттуу экенин көрүп, коркуп кетти жана: «Бул - болгону тамаша сөз», - деп аларды кайтарды.

Ушул оукядан кийин Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} *Маъруф* эмне жана *Маъруф* эмес эмне деп *Маъруфтун ачык-айкын* принципин айындаштырып көрсөттү. Айын болсун: пайгамбар же учурлук Халифа тамаша катары да эч качан ошондой ишке барбайт. Ошондуктан, Алла таала айткан: эгер *Амир* тарабынан кандайдыр бир ачык буйрукка каршы иш кылынса, анда Алла жана Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}га кайрылгыла. Эми ушул доордо Азириeti Масийхи Мавъуд^{AC} дан кийин *Хилаафати раашида*⁹ орношуп калды, ошол үчүн учурлук Халифага кайрылгыла. Анын чечими ар дайым *Маъруф* чечим гана болот, Алла жана Анын Пайгамбary Мухаммад^{CAB}дын көрсөтмөлөрүнө гана ылайык болот.

Мен илгери да айтып өткөндөй, силерге сүйүнчү! Эми силер түбөлүккө *Маъруф* чечимдердин астындасыңар.

Ушул күндөрдө бир кызматчы жакшы иштеп жаткан болчу, аны бошотуп, анын ордуна башкасын коюп коюшту деп арызданышат. Учурлук Халифа же Жамаат системасы туура эмес чечим чыгарып, *Маъруф* эмес чечим чыгаргандай туюлат. Алардын колунан башка эч нерсе келбegenдиктен, алар: «Ушул чечим *Маъруф* эмес чечим катарына кирет (алар өздөрүнчө аныктаманы чыгарып алышыптыр), ошол үчүн ооз ачууга биз

8. Жетекчи жана жолбашчы.

9. Туура жана хидаят жолундагы халифалык.

укуктуубуз», - деп ойлонушат. Бириңчиден, ар кайсы жерде отуруп, (Жамаат) башкармачылыгына каршы сүйлөшүүгө эч ким укуктуу эмес. Бул маселени мен илгертеден кеңири баяндап бергенмин. Силердин милдетинер - баш ийүү гана. Баш ийүүчүлүктүн өлчөмү канчалык? Алла таала Курани каримде мындай айтат:

﴿وَأَقْسُمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمْرَتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ. قُلْ لَا تُقْسِمُوا.
طَاعَةً مَعْرُوفَةً. إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾

Котормосу: Алар: «Эгер сен бизге буюрсаң, биз албетте, чыгабыз», - деп Алла наамынан бекем касам ичиши. Айткын: «Касам ичпегиле! Эреже боюнча баш ийгилие!» Албетте, Алла кылып жаткан амалдарыңардан дайыма кабардар. («Ан-Нур» сурөөсү: 54)

Бул аятта мурунку аяттардагы баш ийүүчүлүк темасы улантылууда. Момундар дайыма ушундай айтышат: биз уктук, баш ийдик. Ошол такыбалуулук себептүү, алар Алла тааланын жакын пенделери болуп калышат жана ийгиликке жетишет. Ушул аятта силер дагы момундар сыйактуу уккула жана баш ийүү үлгүсүн көрсөткүлө, биз мындай кылып коёбуз, тигиндей кылып коёбуз деп касам ичпегиле деп айтылган. Азирети Муслих Мавъуд^{РА} ушул аятын чечмесинде мындай жазган: эки жүздүүлөр да чоң доо калышат го. Чыныгы нерсе - иш жүзүндө баш ийүү керек. Ушул жерде Алла таала ошондойлорго айтууда: баш ийүүчүлүктүн белгилүү ыкмасында, эрежеге ылайыктуу баш ийгилие. Пайгамбар силерге шариятка каршы, акылга каршы буйрук бербейт. Мисалга, Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай айтат: мени кабыл алдыңар, эми беш маал намазды орундууга көнгүлө. Жалган сүйлөбөгүлө. Текеберлиkti таштагыла. Адамдар укугун тепсебегиле. Θз ара ынтымактуу жашагыла. Мунун баары *Маъруф* иштерде баш ийүүчүлүккө кирет. Мындай иш кылбагыла: сиз эмнени буюрсаңыз, биз ошону аткарууга касам ичебиз деп айтып жүрө бербегиле. Ошондой эле Халифалар тарабынан да мезгил-мезгили менен руханий өсүп-өнүгүүлөр үчүн ар кандай кыймылдар башталган. Маселен: мечиттерди

абат кылуу, бала-чаканы тарбиялоо, өзүн сабырдуулукка үйрөтүү, даъват иштерин жүргүзүү же түрдүү финанссылык кыймылдар өндүү чакыруулар. Мына ошолорго баш ийүү зарыл, же башкача сөздөр менен айтканда, *Маъруф* иштер да баш ийүүчүлүккө кирет. Пайгамбар же Халифа силерге Алла тааланын амирлери жана акылга каршы иштерге буйрук бербейт. Силерге отко киргиле, же деңизге түшкүлө деп айтпайт. Алар дайыма силерге шарият боюнча багыт беришет.

БАШ ИЙҮҮЧҮЛҮКТҮН ЭҢ БИЙИК ҮЛГҮСҮ

Баш ийүүчүлүктүн эң бийик мисал-үлгүсүн алгачкы доордогу мусулмандардан төмөнкүдөй кезиктируүгө болот: бир согуштун учурунда Азирети Умар^{РА} согуш жетекчилигин Азирети Хаалид^{РА} бин Валийдден алып, Азирети Абу Убайда^{РА}га тапшырган эле. Хаалид^{РА} бин Валийд дурус башкарып жатат деп ойлонуп, Азирети Абу Убайда^{РА} андан согуш жетекчилигин албады. Азирети Хаалид^{РА} бин Валийд Азирети Умар^{РА} тарабынан ошондой буйрук келгенин билип, Азирети Абу Убайда^{РА}нун алдына барып: «Учурлук Халифанын буйругу келгендиктен, сиз ага дароо амал кылыңыз, мен сиздин жетекчилигиниздин астында болууга эч арданбаймын. Мен жетекчи катары иштегенимдей, сиздин жетекчилигииз астында иштей беремин», - деп айтты. Мына - баш ийүүчүлүктүн өлчөмү. Эси жок бирөө: «Азирети Умар^{РА}нун ошол кездеги чечими *Маъруф* эмес болчу», - деп айтышы мүмкүн. Бул да жаңылыш ой. Азирети Умар^{РА} эмне себептен ошондой чечим чыгарганын биз билбейбиз. Ал зат^{РА}нун өзү жакшыраак билчү. Ырас, ошол чечиминде ачыгы шариятка каршы эч нерсе жок болчу. Ошондуктан, карасаңар, Алла таала Азирети Умар^{РА}нун ушул чечимин талаага кетирген жок жана ушул согушта мусулмандар женишке жетишти. Согуштун учурунда кээде бир мусулмандын каршысында душмандын жүздөгөн желдети туш келди, буга карабастан согушта жениш наисип болду.

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}га дагы Пайгамбар

Мухаммад^{CAB}дын тендеши жок кулдугунда *Хакам*¹⁰ жана *Адал*¹¹ даражасы тартууланды. Ошол үчүн, ушул доордо Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}га баш ийүү жана аны сүйүү аркылуу гана: «Мухаммад Пайгамбар^{CAB}га баш ийебиз жана аны сүйөбүз», - деген билдириүүнөр чын деп далилденет. Ошентип, Мухаммад Пайгамбар^{CAB}ды ээрчишиңер аркылуу гана Алла тааланы сүйөбүз деген билдириүүнөрдүн чындыгы далилдениши мүмкүн. Алла таала мындай айтат:

﴿قُلْ إِنَّ كُنْتُمْ تُحْبُّونَ اللَّهَ فَلَا تَبْغِيْنِ يُحِبُّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾

Котормосу: Айт: «Эгер силер Алланы сүйсөңөр, анда мени ээрчигиле, ошондо Алла силерди сүйөт жсана кунөөлөрүңөрдү кечирет. Алла өтө кечириүүчү (жсана) кайра-кайра ырайым кылуучу». («Аали Имраан» сүрөөсү: 32)

АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЬУД^{AC} ЭЭЛЕГЕН АР БИР ДАРАЖА ПАЙГАМБАР^{CAB}ДЫ ЭЭРЧИГЕНДИГИНЕН БОЛГОН

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Мен кандайдыр бир өнөрүмдүн аркасынан эмес, болгону Кудай тааланын берешендиги себебинен гана мурунку пайгамбарлар, элчилер жана Кудай таала жалгагандарга берилген ушул *Нээматтан*¹² толук үлүш алдым. Эгер мен өзүмдүн жетекчим, пайгамбарлардын сыймыгы, макулуктун эң жакшысы - Азирети Мухаммад^{CAB}дын жолдорун жолдобогонумда, ошол *Нээматка* ээ болбайт элем. Ошондуктан, мен ээ болгон нерселердин баарына ошол ээрчүүдөн улам жетиштим. Мен өзүмдөгү чыныгы жана жетик билим аркылуу билемин: ушул Пайгамбар^{CAB}ды ээрчибей туруп, эч бир адам Кудай таалага жете албайт жана жетик

10. Калыс.

11. Адилеттүү.

12. «Алла тааладан вахий-аян алуу» деген белек.

Маърифаттан да үлүш ала албайт. Мен ушул жерде Мухаммад Пайгамбар^{CAB}ды чын жүрөктөн, толук ыкылас менен ээрчүүдөн кийин жүрөктө пайда боло турган өзгөрүүлөрдүн эң алгач эмне пайда болоорун да айтып кетейин. Билип койгула, ал - *Калби салийм*¹³. Тагыраак айтканда, жүрөктөн дүйнө сүйүсү чыгып кетет, жүрөк кандайдыр бир түбөлүк жана түгөнбөс лаззатка ачка болуп калат. Анан ошол *Калби салийм* аркасынан Алла тааланын бир тунук жана жетик сүйүсү наисип болот. Ушул баардык *Нээмамтар* Мухаммад Пайгамбар^{CAB}ды ээрчүү аркасынан мурас катары берилет. Мисалга, Алла тааланын Өзү мындай айтат:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُخْبِرُكُمُ اللَّهُ﴾

Тактап айтканда, аларга айтып кой: эгер силер Кудай тааланы сүйсөнөр, анда келгиле, мени ээрчигиле, натыйжада Кудай таала дагы силерди сүйөт. («*Аали-Имраан*» сүрөөсү: 32). Чынында бир жактуу сүйүүнү билдириүү - бүтүндөй жаманчылык жана калп. Инсан чын жүрөктөн Кудай тааланы сүйгөндө, Кудай таала дагы аны сүйөт. Ошондо, ал үчүн жерде кандайдыр бир кабыл алуучулук таркатылып, миндеген инсандардын жүрөктөрүнө анын чыныгы сүйүсү киргизилет. Кандайдыр бир тартуучу күч ага ыйгарылып, дайыма аны менен бирге болуучу бир нур берилет. Инсан чын дилден Кудай тааланы сүйсө, Аны бүткүл дүйнөдөн жогору койсо, Кудай тааладан өзгөлөрдүн бийиктиги жана айбаты анын дилинде калбай калат, тескерисинче баарын кандайдыр бир өлгөн курттан да жараксыз деп билет. Ошондо, анын жүрөгүнө көз сала турган Кудай кандайдыр бир жаркыраган нур менен ага түшөт. Коюлган бир тунук күзгүгө күндүн чагылышы толук түшсө, аны каймана жана өтмө мааниде: «Мында асмандағы күндүн дал өзү турат», - деп айтууга болот. Дал ошондой Кудай таала ушундай жүрөккө түшөт жана анын жүрөгүн Өзүнө «арш» кылыш алат. Ушул эле иш үчүн адамзат жаратылган». («*Руханий хазаайин*», 22-том, «*Хакийкатуль-Вахий*», 64-65-

13. Таза жүрөк

бет)

Ошентип, Мухаммад Пайгамбар^{CAB}ды чын жүрөктөн сүйгөндүктөн Алла таала Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын таза жүрөгүн да Өзүнө «арш» кылып алды. (Адамдардын мартабаларына жараشا Алла таала мындан ары да жүрөктөргө түшүп турат). Эми «Мухаммад Пайгамбар^{CAB}ды сүйөбүз, ал зат^{CAB}га толук бойдон баш ийебиз» деген билдириүүңөр ал зат^{CAB}дын руханий перзенти¹⁴ менен сүйүү жана баш ийүүчүлүк алакасын орнотконуңардан кийин чын болуп далилденет. Ошондуктан, ал зат^{AC} мындай айтат: баардык тууганчылыктардан бекемирээк сүйүү жана баш ийүүчүлүк байланышын мени менен байланыштыргыла. Эми силер ушул эле жол менен Мухаммад Пайгамбар^{CAB}ды ээрчийсиңер, анан Алла тааланын сүйүсүнө татыктуу болосуңар. Ал зат^{AC} ушул сөздү жөн эле сүйлөгөн эмес. Алла тааланын Пайгамбары Мухаммад^{CAB}дын өзү бизге мындай буйрук берген: эгер Масийх жана Махдийдин доорун көрсөңөр, ошондо эмгектеп барсаңар да¹⁵, барып менден ага саламымды жеткиргиле¹⁶. Ушунчалык басымдуулук, ушунчалык табышмактуулук, мында эмне деген сыр бар? Ушундай сыр бар: ал менин сүйүктүүм, мен анын сүйүктүүсүмүн. Мыйзам да ушундай: сүйүктүүлөргө сүйүктүүлөр аркылуу гана жетүүгө болот. Ошондуктан, эгер мени ээрчүүчү болууну кааласаңар, Масийхи Мавъуд^{AC}ды ээрчигиле, аны Имам деп кабыл алгыла, анын Жамаатына кошуулгула. Ошол үчүн хадисте мындай кезигет: «Сак болгула! Марям уулу Иса (Масийхи Мавъуд) жана менин ортомдо эч бир пайгамбар же элчи болбойт¹⁷. Жакшылап кулак салгыла! Ал менден кийин үммөтүмдө менин Халифам болот. Албетте, ал *Дажэжаалды* өлтүрөт. Крестти сыйндырат. Тактап айтканда, кресттик ишеничти жана

14. Азирети Мырза Гулам Ахмад Кадияний *алаихисалаам*.

15. «Ибни Маажа», Китаабуль-Фитан, Баабу хуруужиль-Махдий.

16. «Мустадрик Хааким», Китаабуль-Фитан, Баабу зикри нутика фис-Суури.

17. «Абу Давуд», Китаабуль-Малаахим, Баабу хуруужид-Дажжаал.

Жизяны¹⁸ жок кылат». (Анын доорунда бул салт жоголот, анткени ошол доордо диний согуштар токтойт. *Жизя* жок болот). «Билип койгула, ким аны менен жолугуу мүмкүнчүлүгүнө ээ болсо, ал ага сөзсүз менин саламымды жеткирсин». («Аль-Муъжамуль-Авсат лит-Табрааний. Ман исмуху *Иса*. Аль-Муъжамус-Сагийр лит-Табрааний. Ман исмуху *Иса*»)

Өздөрү ушул хадиске көнүл бурбай, ага терең үңүлүп, анын түпкү маңызына жеткен адамдардын сөзүнө кулак салуудан көрө акыркы күндөрдөгү аалымдар хадистин сөзүнө эле жабышып калышты, ошентип карапайым мусулмандарды туура эмес жолго салып коюшту. Алардын көтөргөн ызычууларынан Кудайдан паана сурайбыз. Биз Алла тааланын гана паанасын сурайбыз. Ал Өзү алар менен алышууда, мындан ары дагы алышып турат. *Инишаллаа!* Ушул хадистен белгилүү болгондой, Масийхи Мавъуд^{AC} адилеттүүлүк мүнөзүнө ээ болгон калыс болот, ал ынсантан башка эч нерсени айтпайт. Ал - адилеттүүлүктүү дүйнөгө орното турган Имам. Ошондуктан, ага байланышыла, анын буйруктарын аткаргыла, анын таалимине амал кылгыла, анткени ал ынсан жана адилеттүүлүктөн таалим берет жана ал Куран таалиминен башка эмес. Азыркы доордогу адамдар крестти сындырууну мындай түшүнүшөт: Масийх балкалар менен келет жана крестти сындырат. Мунун баары маанисиз кептер. Даана көрүнгөндөй, келе турган Масийх өзүнүн Жетекчиси жана өзү ээрчий турган Жетекчисинин¹⁹ жолун жолдоп, далилдер менен ишенирип, далилдер аркылуу кресттик ишеничи жок кылат жана анын акыйкатын ачыкка чыгарат. *Дажжсаалды* өлтүрүүнүн мааниси да ошондой: *Дажжсаал* (чыгара турган) бүлүктөрдөн үммөттүү сактайт. Ошондо диний согуштардын доору болбогондуктан *Жизянын* жок болуп кетүүсү да белгилүү. Дагы ушул хадисте саламды жеткирүүгө да буюрулган. Мусулмандар келген Масийхке салам жеткирүүдөн көрө ага катуу каршылык көрсөтүүгө бел

18. Мусулман бийлиги астында жашап жаткан мусулман эмес адамдар төлөп турган жылдык салык.

19. Мухаммад Пайгамбар^{CAB}.

байлашкандыр. Алла тааланын Өзү аларга ақыл берсин!

Дагы бир хадис Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын мартабасын айтып берет: биз эмнеге ага баш ийүүчүлүк алакасын орнотушубуз керек. Азирети Абу Хурайра^{PA} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Мұнөзү калыс аким жана адилеттүү Имам - Марям уулу Иса келмейинче кыямат кайым болбойт. (Ал келгенде) крестти сыңдырат, чочкону өлтүрөт, Жизя мыйзамын жок кылат жана адамдар кабыл алууга даяр эмес мал-мұлктүү бөлүштүрөт». («Сунан ибни Маажса», Китаабуль-Фитан, Бааб фитнатуд-Дажсаал ва хурууж Исабну Марям ва хуруужу Яъжусуж ва Маъжусуж)

Ушул хадисти да түшүнүш керек эле. Чала сабаттар аны түшүнө алышпады, алар ачык көрүнүп турган сөздөрдү ээрчиши. Алар өтө эле күлкүлүү чечмелешет. Белгилүү болгондой, чочкону өлтүрүүнүн мааниси - чочко сыпат адамдарды жоготуу. Азыркы күндө чочколордун ыпластыгы башка жаныбарларга салыштырмалуу далилденген. Ошондуктан, ошол илдеттер адамдарга жукканда, аларды тазалоо (айыктыруу) парыз болуп калат эмеспи. Дагы ал мал-мұлк берет, мал-дүнүйө бөлүштүрөт деп да кезигет. Муну да булар түшүнө алган эмес. Азыр бир нече күн мурун молдолор Пакистанда жыйын өткөрдү. Анда Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} га жана Ахмадия Жамаатына каршы орой сөздөрдү колдоп, төмөнкүдөй суроо көтөрүштү: Масийх келип мал-мұлктүү бөлүштүрүү керек болчу, адамдардан сурабаш керек эле. Карагыла, Ахмадийлер (алар кадиянийлер дешет) Чанда²⁰ алышат. Мындан алардын жалғанчылар экендиги далилденип калды. Эми ушул ақылы сокурларга: «Масийх бөлүштүрүп жаткан руханий казыналарды кабыл алуудан силер баш тартып алгансыңар го», - деп түшүндүрө турган ақылман жок. Кеп чыны: булардын көзү - дүйнө көзү. Мындан ары булар алга кадам шилтей алышпайт. Алардын иши ошондой, алар аны кыла берсин. Пакистандагы Ахмадийлер көп деле

20. Алла жолунда жана Исламды өнүктүрүү максатында бериле турган акча же мал-мұлк.

кайгырбоолору керек. Алардын ыптыластыктары, курулай сөздөрүн угуп, сабырдуулук менен чыдаган бойдон жүз буруп өтө берсин. Алардын ыпластыгынын мандайында биз чынында женилдик деп моюнга алабыз. Биз алардын ыпластыгына каршы жооп бере албайбыз. Бирок, бир нерсени айтып коёон: пенде сүйлөбөгөндө, Кудай сүйлөйт жана Кудай сүйлөгөндө, каршылаштардын бөлүктөрүн абага чачылып жатканын биз көргөнбүз, мындан ары дагы көрөбүз, *Инишаллаа!* Демек, Ахмадийлер Масийхи Мавъуд^{AC} га чыныгы алакасын орнотушсун, дубаларга басым жасашсын, ар дайым дубалар менен алектенип турушсун. Ушул хадистерден да далилденип калды: келе турган Масийх Имам да болот, калыс да болот, ынсан жана адилеттүүлүк падышасы болот. Ага сөзсүз байланышкыла. *Хакам* (калыс) жана Имам катары ага баш ийүүңөр да силерге парыз болот. Ошентип, Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын сүйүктүүлөрүнө да кошулуу үчүн, Алла таалага жакын болгондор сабына да кошулуу үчүн, силердин пайдаңар үчүн, силердин таалим-тарбияңар үчүн ушул нерселер силерге айтып берилди, аларга амал кылгыла.

АР КАНДАЙ ЖАГДАЙДА ДА БАШ ИЙҮҮ ЗАРЫЛ

Баш ийүүчүлүк темасында баш ийүүчүлүктүн маанилүүлүгүнө жарык чача турган кээ бир хадистерди ортого таштаймын.

Азирети Абу Хурайра^{PA} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Оорчулук, молчулук, кубаныч жана кайги, укук тепселенсе да, өзгөчө мамиле кылынса да - кыскасы, ар кандай жагдайда учурлук акимдин буйругун угуу жана ага баш ийүү - сага парыз». (*«Сахих Муслим»*, *Китаабуль-Имаара, Бааб вужсубу таъатуль-Умарраа фий маъсияти ва тахриймухаа филь-Маъсия*)

Азирети ибни Аббаас^{PA} Пайгамбар^{CAB} дын мындай деп айтканын рабаят этет: «Кимде-ким өзүнүн жетекчиси жана Амиринде өзүнө жакпаган кандайдыр бир нерсени көрсө, сабыр кылсын, анткени жамааттан бир карыш болсо да,

алыстап кеткен бирөө наадандык өлүмү менен өлөт». («Сахих Бухарий», Китаабуль-Фитан, Баабу Кавлун-Набий са таравна баъдий умууран танкируунахаа)

Дагы Азирети Урфажа^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын уккан: «Силер бир колго топтолгонуңарда, силердин бир Амириңер болсо, ошондо кимдир бирөө келип, жамаатыңарды бөлүштүрүү үчүн силердин ынтымактуулук таякчаңарды сындырмакчы болсо, аны өлтүрүп салгыла». Тактап айтканда, андан алакаңарды үзгүлө жана анын сөзүнө кулак салбагыла (анын айтканына такыр көңүл бурбагыла). («Сахих Муслім», Китаабуль-Имаара, Баабу хукми ман фаррака амраль-Муслімийна ва хувамұжстамиъун)

Азирети Убаада^{РА} бин Саамит мындай деп рабаят этет: биз төмөнкү нерсеге Пайгамбар^{САВ}га *Байъат* кылдык: биз угабыз жана баш ийебиз, мейли бизге жакса да, жакпаса да. Ошондой эле кайда болбосок, кандайдыр бир амирге акылуу болгон бирөө менен талашып-тартышпайбыз. Акыйкаттын үстүндө турабыз же акыйкат сөздү гана сүйлөйбүз жана Алла таала жөнүндө эч бир жемелөөчүнүн жемесинен кооптонбайбуз». («Сахих Муслім», Китаабуль-Имаарати, Баабу вужсууби тааътуль-Умардааи фий гайри маъсиятин ва тахриймухаа филь-Маъсияти, 4768-хадис)

Азирети ибни Умар^{РА} Пайгамбар^{САВ}дын мындай деп айтканын уккан: «Кимде-ким Алла таалага баш ийүүдөн баш тартса, ал кыямат күнү Кудай таала менен ушундай жолугат: анын колунда эч кандай далил да болбoit, эч кандай шылтоо да. Кимде-ким учурлук Имамга *Байъат* кылбай туруп өлсө, ал наадандык жана адашуучулук өлүмү менен өлөт». («Сахих Муслім», Китаабуль-Имаара. Баабу вужсууби малаазимати жасаатуль-Муслімийна ъинда зухууриль-Фитан)

Демек, силер бактылуусуңар: силер учурлук Имамды кабыл алдыңар жана ага *Байъат* кылдыңар. Эми силер Алла таала үчүн гана ага баш ийүүңөр керек, анын бардык амирлерин аткарууңар лаазым, болбосо Алла тааланын баш ийүүчүлүгүнөн чыгып кеткен болуп каласыңар. Алла таала ар бир Ахмадийге баш ийүүчүлүктүн түү чокусуна чыгуу

мүмкүнчүлүгүн наисип кылсын. Ошондой туу чокуга кандайча чыкса болот? Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын таалимине амал кылуу жолу менен гана ошого жетүүгө болот.

КИМ ЖАМААТ МҮЧӨСҮ ЭСЕПТЕЛЕТ?

Ал зат^{AC} мындай деп айтат:

«Биздин таалимибизди өзүнө *Дастуруль-Амал*²¹ кылган, ошондой эле өзүнүн кайраты жана мээнетине жараша ага амал кыла турган адам гана биздин Жамаатыбыздын мүчөсү эсептелет. Бирок атын жаздырып, таалимге ылайыктуу амал кылбай турган бирөө билип койсун: Кудай таала ушул Жамаатты өзгөчө Жамаат кылмакчы. Чындыгында эле ушул Жамааттан болбогон киши атын гана жаздырып коюп, ушул Жамаатта тура албайт. Ага кандайдыр бир мезгил келип, ал айрылып кетет. Ошондуктан, колдон келишинче өз амалдарыңарды берилип жаткан таалимге ылайыкташтыргыла».

Ал таалим эмне? Ал зат^{AC} мындай айтат:

«Чагым чыгаруучу сөздү сүйлөбөгүлө. Бүлүк салбагыла. Орой сөзгө сабыр кылгыла. Эч кимге жооп кайтарбагыла. Ким талашса, ага мээримдүүлүк жана жакшылык менен мамиле жасагыла. Сылыктыктын жакшы үлгүсүн көрсөткүлө. Кудай таала ыраазы болсун жана душман дагы: «Эми, бул киши *Байъат* кылгандан кийин өзгөрүптур», - деп айтсын үчүн ар бир амирди чын дилден оруннаткыла. Соттордо чыныгы күбөлүк бергиле. Ушул Жамаатка мүчө болуп кирген адам чын жүрөктөн, толук кайраты жана бүтүн күчү менен чынчылдыкты тутсун. Дүйнө аяктайын деп калды». («Малфузат», жаңы басылыш, 3-том, 620-621-бет)

Эми ушул жерде ал зат^{AC} чагым чыгаруучу сөздү сүйлөбөгүлө деп айтты. Кээ бир адамдардын ушундай адаты болот: алар көнүп калгандыктан «канааттануу» үчүн бир жердеги сөздү башка жерге жеткиришет, андан чагым чыгуу ыктымалы пайда болот. Адамдардын табияттары түрдүүчө

21. Аткарууга түзүлгөн иш-пландар, эрежелер жана колдонмолов.

болот, ошондуктан кимдир бирөөнүн алдында бирөө тууралуу сөз жүрсө, же кандайдыр бир ушак сөз ташыган болсо, кыскасы ким тууралуу кеп кылышкан болсо, анда бул адам ошого ичинен кайгыруусу табигый нерсе. Менимче, ошондой капачылык пайда болбош керек. Ошондой чагымдарга бөгөт коюунун төмөндөгүдөй да жолу бар: ким тууралуу кеп салышкан болсо, анын алдына барып: «Мен ушундай нерселерди уктум, сиз аны сүйлөдүнүзбү, же жокпу?» - деп тактап алуу керек. Ошентип, ал жерде маселе такталат жана ушундай чагымчылар оңолуп калат. Кээде ушундай да болуп калат: ошол чагымчылар үй-бүлөлөрдү үй-бүлөлөргө каршы тукурушат. Ошондой чагым сөздөрдөн өзүнөр да абайлагыла, чагымчылардан сактангыла. Мүмкүн болсо, аларды ондоого аракет кылгыла. Мындан тышкary, жаманчылык-чагым түздөн-түз уруш-жаңжалдар жана орой сөздөрдөн пайда болот. Ошондон да чагымчылык чыгат. Ошол үчүн айтты: эгер мени менен тыгыз байланышкан болсоңор, менин таалимимди сүйсөңөр, анда менин таалимим ушундай: ар кандай чагым жана жаман иштерден оолак болгула. Силерде ушунчалык сабырдуулук жана чыдамкайлык болушу керек: эгер кимдир бирөө силерди сөксө да, сабыр кылгыла. Анан ушул таалимге амал кылган соң силер үчүн кутулуу жолдору ачылат. Силер Кудай таалага жакын болгондордун сабына кошуласыңар. Эч бир маселе боюнча талашып-тартышпаш керек. Чынчыл болуп туруп жалганчылардай ийилгиле. Ким силерге кандай мамиле кылса да, силер мээримдүүлүк жана чын ыкылас менен мамиле кылгыла. Адамдар силерге тартылып келе беришsin үчүн тилиңер ушунчалык таза, ушунчалык таттуу болушу керек, ичиңдерден адеп-ахлак көрүнүшү керек. Айланачөйрөнөрдөгү ар бир киши силердин Ахмадий экениңерди билсин. (Бул - Ахмадий), андан эң жогорку даражалуу адеп-ахлактан башка эч нерсени күтүүгө болбайт. Силердин ошондой адеп-ахлактарыңар да башкаларды тартуу жана көнүл бурууларына себепкер болсун.

Дагы кээ бир кишилер соттошууларда жеке кызыкчылыгы үчүн жалган күбөлүктөр да беришет, калп соттошуп коюшат (жалган доо арыздары менен сотко кайрылышат). Мындей

айтты: силердин жеке кызыкчылыгыңар да силерди чын күбөлүк берүүдөн тоспосун. Айрым адамдар мына ушул жерге²², башка өлкөлөргө келүү үчүн кээде калп сүйлөшөт, мына ошондой нерселерден абылагыла. Чыныгы акыбалга жараша арыз бергиле, эгер кабыл алынса, жакшы, болбосо кете бергиле. Кээде жалган сүйлөшкөнү менен да айрымдардын арыздары четке кагылат. Ошондуктан, чындыктын үстүндө туруп, сынап көргүлө, *Инишаллаах* пайда болот. Же четке кагылса да, эч болбогондо Кудай тааланын нааразычылыгына себепкөр болбойт.

ӨЗ АРА ТУУГАНЧЫЛЫК ЖАНА СҮЙҮҮ ПАЙДА КЫЛГЫЛА, ОШОНДОЙ ЭЛЕ КУДАЙ ТААЛА МЕНЕН ЧЫНЫГЫ АЛАКАҢАРДЫ ОРНОТКУЛА

Анан өз ара сүйүү жана бир тууганчылык таалимин берип жатып Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай деп айтат:

«Өз ара бир тууганчылык жана сүйүү жараткыла, ошондой эле жапайычылык жана келишпестиктерди жойгула. Ар кандай азил жана маскарадан бүтүндөй оолак болгула, анткени маскара адамзаттын жүрөгүн чындыктан алыстатып, кандайдыр бир оолак жайда адаштырып коёт. Өз ара бири-бириңерди урмат кылгыла. Ар ким бир тууганынын бейпилдигин өзүнүн бейпилдигинен жогору койсун. Алла таала менен бир чыныгы элдешүүнү түзгүлө жана Анын баш ийүүчүлүгүнө кайткыла... араңардагы ар бир келишпестик, кызуу кандуулук жана душмандыкты жойгула, анткени азыр майда-чүйдө келишпестиктерди жоюп, маанилүү жана салтанаттуу иштер менен алектенишиңердин мезгили». («Малфузат», 1-том, 266-268-бет)

Дагы ал зат^{AC} мындай айтат:

«Биздин Жамаатыбыз Кудай таала менен чыныгы алакасын орнотуусу керек. Кудай таала аларды жөн эле таштап койбостон, тескерисинче алардын ыйман жөндөмдүүлүктөрүн ишенич даражасына жогорулатуу үчүн Өз кудуреттүүлүгүнөн

22. Англия жана Европа.

жүздөгөн жышаан-белгилерди көрсөткөнү үчүн алар шүгүрчүлүк кылуулары лаазым. Араңарда: «Мен эч кандай жышаан-белги көргөн эмесмин», - деп айта турган бирөөңөр барбы? Мен баса белгилеп айтамын: биз менен турду мүмкүнчүлүгүнө ээ болуп, өз көзү менен Кудай тааланын жаңы жышаан-белгисин көрбөгөн эч кимиңер жок.

Биздин Жамаатыбыз үчүн төмөнкүдөй нерселер керек: алардын ыйманын бекемдесин, Кудай таалага чын жүрөктөн ишенсин жана чын *Маърифат* наисип этсин, жакшы иштеринде эринчээтик жана жалкоолук кылбасын, анткени жалкоолук пайда болсо, *Тахажжуд* окуусу тургай, даарат алуу да ага күнөөдөй иш көрүнөт. Эгер *Саалих*²³ амалдар жөндөмдүүлүгү жана жакшылыктар боюнча озуп кетүү шыгы пайда болбосо, анда биз менен алакасын орнотуу - куру иш». («Малфузат», жаңы басылыш, 2-том, 710-711-бет)

Биз кеп кылыш жаткан ушул онунчу шартта Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} өзүнө башка эч бир дүйнөлүк тууганчылык байланыштарында мисалы кезикпеген тууганчылык байланышын байланыштырууга баса белгилеген. Мунун жападан-жалгыз себеби - бизге карта боорукерлиги. Бизди ойрон болуудан сактоо үчүн ал зат^{AC} ошондой айтты. Анткени, аны кабыл алуудан гана чыныгы Исламды тапса болот. Өзүбүздү чөгүүдөн сактоо үчүн биз сөзсүз Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын кемесине чыгышыбыз керек.

Ал зат^{AC} мындай айтат:

«Азыр убакыт бар, мага карай чуркагыла. Азыркы учурда мага карай чуркай турган адамды дал топондун мезгилинде кемеге чыккан бирөөгө салыштырамын. Мени кабыл албай турган бирөөнү өзүн топонго кирептер кылыш жатканын көрүүдөмүн. Анда сактануунун бир дагы чарасы жок. Мен чыныгы шапаатчы, ушул доордогу сокурлар кабыл кылбай, абдан кемсинген улуу шапаатчы - Азирети Мухаммад Мустафаа^{CAB} дын көлөкөсүмүн жана анын Зиллимин»²⁴. («Руханий хазаайин», 18-том, «Даафиъуль-Балаайа», 233-

23. Жакшы, такыба жана Кудайчыл.

24. Көлөкө.

бет)

Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын алдын-ала кабарларына ылайыктуу билдириүү болгондуктан ошону айтты.

АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЪУД^{АС}ДЫН КОЛУНДА БАЙЪАТ КЫЛУУНУН ЭКИ ПАЙДАСЫ

Анан ал зат^{АС} мындай айтат:

«Кыскасы, менин колума кылына турган *Байъаттын* эки пайдасы бар: биринчиси, күнөөлөр кечирилет жана инсан Кудай тааланын убадасына ылайыктуу кечиirimдүүлүккө акылуу болуп калат; экинчиси, *Маамурдун*²⁵ алдында тобо кылуудан күч-кубат наисип болот жана адам шайтандык чабуулдардан сактанат. Билип койгула, ушул *Жамаатка* кириүүнүн максат-мүдөөсү дүйнө болбош керек, тескерисинче Кудай тааланын ыраазычылыгы болушу керек. Анткени, дүйнө убактылуу жай, кандай болсо да, өтүп кетет.

شب تورگىزشت و شب سمورگىزشت²⁶

Дүйнө жана анын максат-мүдөөлөрүн бүтүндөй өзүнчө койгула. Аларды динге такыр кошпогула, себеби дүйнө жок болуучу нерсе, ал эми диндин жемиштери түбөлүк». («Малфузат», 6-том, 145-бет)

УШУЛ ДООРДОГУ БЕКЕМ ЧЕП - АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЪУД^{АС}

Дагы ал зат^{АС} мындай айтат:

«Эй, менин кымбаттууларым! Менин сүйүктүүлөрүм! Менин денем-бактын жап-жашыл бутактары! Кудай тааланын силерге болгон раҳматынан силер мага *Байъат* кылгансыңар

25. «Кудай таала тарабынан дайындалган» дегенди билдириет.

26. Жыргал менен кайги - экөөсү төң өтүп кетет. Колунда бар убакты пайдалануу керек жана туш келген кырсыктардан коркпош керек.

жана өз жашоонор, тынчтык-ырахатыңар, мал-мүлкүңөрдү ушул жолдо курман кылуудасыңар. Албетте, мен билемин: мен силерге эмнени айтсам, аны кабыл алууну өзүңөргө бакыт деп билесиңер жана колуңдардан келишинче аны аябайсыңар. Бирок силердин кызматтарыңар мен айткандан улам аргасыздан эмес, тескерисинче чын жүрөктөн болсун үчүн ушул кызматка кандайдыр бир анык нерсени өз тилим менен силерге парыз кыла албаймын. Менин досум ким? Менин сүйүктүүм ким? Ошол - мени тааныган бирөө. Мени ким тааныйт? Менин жиберилгендигиме ишенген бирөө гана. Ошондой эле башка жиберилгендердин кабыл кылынганындай эле мени кабыл кыла турган бирөө гана. Дүйнө мени кабыл кыла албайт, анткени мен дүйнөдөн эмесмин. Бирок табиятына тигил ааламдан үлүш берилгендер мени кабыл алышат жана андан ары кабыл кылып турушат. Мени таштай турган бирөө мени Жөнөткөндү таштайт. Мени менен байланыша турган бирөө мени Жөнөткөн менен байланышат. Менин колумда бир чырак бар, мага келген адам андан сөзсүз жарык алат. Бирок, азгыруу жана жаман ой себебинен алыстай турган бирөө караңғылыкка ыргытылат. Ушул доордун бекем чеби - менмин. Мага кирген киши уурулар, каракчылар жана жапайылардан өзүн сактайт. Бирок менин дубалдарыман алыс турууну каалаган бирөөнү өлүм туш тараптан курчоого алыптыр. Анын сөөгү да сак калбайт. Мага ким кирет? Ошол - жаманчылыкты таштай турган, жакшылыкты тандай турган, ийрилиkti таштай турган, чындыкка кадам шилтей турган, ошондой эле шайтандын кулчулуугунан кутулуп, Кудай таалага баш ийүүчү пенде боло турган бирөө гана. Ошондой кыла турган бирөө менден жана мен анданмын. Бирок кимди Кудай таала *Нафси музакка*²⁷ көлөкөсүнө салып койсо, ал гана ошондой кылууга кудуреттүү болот. Ошондо, Ал анын напсисинин тозогунун ичине өз бутун коюп коёт. Ошондо, ал анын ичинде эч качан от болбогондой муздал калат. Анан ал абдан өсүп-өнүгүп кетет, а түгүл Кудай тааланын руху аны менен турат жана бир өзгөчө нур

27. Тазаланган, ааруу кылынган жан.

(тажаллий) менен бүтүн ааламдардын Раббиси анын дилине жайгашат». Тактап айтканда, Алла таала анын жүрөгүнүн үстүндө Өз «каршын» курат). «Ошондо анын эски адамдығы күйүп, кандайдыр бир жаңы жана таза адамдык-инсанияттық ага тартуу кылынат. Ошондой эле Кудай таала дагы кандайдыр бир жаңы Кудай болуп, ага өзгөчө алакасын орнотот жана бейиштик жашоодогу бардык таза каражаттар ушул эле ааламда ага берилет». («Руханий хазаайин», 3-том, «Фатх-э-Ислам», 34-35-бет)

Алла таала баарыбызга Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} менен кылган бардык убадалардын үстүнөн чыгуу мүмкүнчүлүгүн берсин. Анын бардык *Байъат* шарттарына бекем туруктуу бололу, анын таалимине амал кылган бойdon ушул жашообузду да бейишке айланыралы, тигил дүйнөдөгү бейиштерге да мураскер бололу. Алла таала бизди колдосун. Аамийн!

(Англиянын Лондон шаарында жайгашкан «Фазл» мечитинде 2003-жылы, 19-сентябрь күнү окуган жума күтбасынан алынган).

АЗИРЕТИ

МАСИЙХИ МАВЪУД^{АС} ГА

БАЙЪАТ КЫЛГАНДАН КИЙИН

ЖУЗ БЕРГЕН РУХАНИЙ

ӨЗГӨРҮҮЛӨРДӨН ТУРГАН

БАЙМАНДЫ КҮЧӨТҮҮЧҮ

АЙРЫМ ОКУЯЛАРДЫН

БАЯНЫ

СИЛЕРГЕ КУШ КАБАР БОЛСУН! ЭМИ СИЛЕР ДАЙЫМА «МАЪРУФ» ЧЕЧИМДЕРДИН АСТЫНДАСЫҢАР

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنُتُ يُبَأِ يُغْنَكَ عَلَىٰ أَن لَا يُشْرِكَنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَ لَا يُشْرِقَنَ وَ لَا يَزْنِيْنَ وَ لَا يَقْتُلَنَ أَوْلَادَهُنَّ وَ لَا يَأْتِيْنَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِيْنَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَ أَرْجُلِهِنَّ وَ لَا يَغْصِيْنَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَا يَعْهُنَ وَ اسْتَغْفِرْلَهُنَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾¹

Өткөн кутбада мен *Байъат* шарттарынын онунчу жана ақыркы шартты туурасында сүйлөгөн элем. Ал эми «Маъруф» боюнча баш ийүү» тууралуу бир аз кецирирээк баяндамакчымын.

«МАЪРУФ БОЮНЧА БАШ ИЙҮҮНҮН» ДААНЫШМАНДЫКТАН ТУРГАН ЧЕЧМЕСИ ЖАНА ТУШУНДҮРМӨСҮ

Мен окуп берген жогорудагы аятта аялдардан төмөнкүдөй иштерге *Байъат* убадасын алууга басым жасалган: *Ширк* кылышпайт, уурулук кылышпайт, зынаа кылышпайт, балдарын өлтүрүшпөйт, балдардын тарбиясына көңүл бурушат, эч кимге жалаа жабышпайт жана *Маъруф* иштерде баш ийбестик кылышпайт. Эми бул жерде Алла таала тарабынан дайындалган пайгамбар дагы *Маъруф* эмес иштерге чакыруусу мүмкүнбү? деген суроо туулат. Эгер пайгамбар ошондой кылса, анда Халифалар дагы ошондой *Маъруф* эмес иштерге чакыруулары - табигый иш. Бул маселе жөнүндө айкын болсун! Пайгамбар эч качан ошондой иштерге буюра албайт. Пайгамбар *Маъруфту* эле сүйлөйт. Андан башка бир нерсе айтуусу эч мүмкүн эмес. Ошол үчүн Курани каримдин бир нече жерлеринде ушундай буюрулган: Алла

1. «Аль-Мумтахина» сүрөөсү: 13

жана Пайгамбар^{CAB}дын бардык буйруктарын оруннаттыла, аларга амал кылгыла. Эч бир жерде *Маъруф* болгондорго эле баш ийгили деп жазылган эмес. Ошондой болсо да, анда эмнеге эки башка буйрук кезигет? деген суроо туулат. Чындыгында, бул эки башка буйрук эмес. Алар (муну) түшүнүүдө жаңылышыптыр. Мен илгери айтып өткөндөй пайгамбардын берген ар бир буйругу *Маъруф* болот. Пайгамбар эч качан Алла тааланын амирине каршы, шарияттын буйруктарына каршы чыга албайт. Ал ошол эле ишке дайындалган го. Ал өзүнө буюрулган иштерге каршы чыгуусу мүмкүнбү? Бул силер үчүн сүйүнүч: силер пайгамбарга ыйман келтирип, *Маамурду* кабыл алыш, анын Жамаатына кирип, өзүңөрдү коргоп алдыңар, силер коргоого алышыңар. Силер үчүн эми эч бир *Маъруф* эмес буйрук жок. Кандай буйрук болбосун, Алла тааланын назарында жагымдуу.

Муну чечмелеп жатып Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{PA} мындай деп айтат:

«Биз *Маъруф* эмес деп билген иштерге баш ийбейбиз», - деп *Маъруф* боюнча баш ийүүнү туура эмес түшүнүп, катага жол коюшту. Бул сөз Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} үчүн дагы мындай деп колдонулган: «**Валаа йаъсийнака фий маъруфин**». («Аль-Мумтахина» сүрөөсү: 13). Ошондой адамдар Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}дын кемчиликтеринин да кандайдыр бир тизмесин түзүп алышкан беле? Ошондой эле Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дагы *Байъат* шарттарында «*Маъруф* боюнча баш ийүү» сөздөрүн жазган. Мында кандайдыр бир сыр бар. Мен араңарда бирөөңөр туурасында такыр жаман ойго барбаймын. Мен араңардан бирөөңөр өз ичинен алданып калбашы үчүн ушул нерселерди айкын кылыш көрсөттүм». (1909-жылы, 15-октябрда окулган Орозо айт күтбасы, «Хутбаат-э-Нур», 420-421-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} «**йаъмурукум бил маъруфту**» чечмелеп жатып мындай деп жазат:

«Бул Пайгамбар^{CAB} акылга каршы болбогон иштерге чакырат жана акыл дагы тыюу салган иштерден кайтарат. Таза нерселерди адал кылат жана таза эмести арам деп айтат.

Коомдор басылып калган жүктөрдү баштарынан алып салат. Алардын моюндарынан түзөлүүгө болбой калган моюнтуруктардан куткарат. Демек, ага ыйман келтирип, өздөрүнүн катышуусу менен аны колдоп, ага жардам кыла турган, аны менен бирге түшүрүлгөн нурду ээрчий тургандар дүйнө жана акыреттеги кыйынчылыктардан кутулушат». («Руханий хазаайин», 21-том, «Бараахийн-э-Ахмадия хисса панжэсүм», 420-бет)

Пайгамбар Алла тааланын амирлерин ээрчиген соң акылга сыйа турган буйруктарды гана берет. Жаманчылыктардан кайтарат, жакшылыктарга чакырат жана алардан чегине албайт. Ошондой эле пайгамбардын ишин улантыш үчүн момундар жамааты аркылуу Кудай таала тарабынан дайындала турган Халифа дагы ошол таалимдеги Алла таала пайгамбар аркылуу бизге жеткирген буйруктарды гана жүргүзөт. Ушул доордо Пайгамбар^{CAB} дын алдын ала кабарларына жараша Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} аларды кеңирирээк бизге айтып берди. Эми азыр Пайгамбар^{CAB} дын алдын ала кабарларына ылайыктуу Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} аркылуу Жамаатта *Хилаафат системасы* орношуп калды жана *Иншааллаах* кыяматка чейин туруктуу болот. Анда шарият жана акылга жараша эле чечим чыгарылат. Мындан ары да *Иншааллаах* болуп турат. Мына ошол эле чечимдер *Маъруф* чечимдер. Эгер кандайдыр бир мезгилде учурлук Халифанын колунан жаңылыштык менен же түшүнбөөчүлүктөн кандайдыр бир зыян жетүү ыктымалы бар бир чечим чыкса, Алла таала Өзү ушундай бир чара көрөт: андан жаман натыйжа чыгууга жол бербейт жана *Иншааллаах* чыкпайт.

Бул жөнүндө Азирети Муслих Мавъуд^{РА} мындай деп айтат: «Жеке маселелерде учурлук Халифа жаңылышка жол коюшу мүмкүн. Бирок Жамааттын руханий жана физикалык өсүп-өнүгүүсүнө тиешелүү маселелеринде эгер ал жаңылыштык кетирсе да, Алла таала Өз Жамаатын коргойт жана кандай болбосун, ага ошол катадан кабардар кылып коёт. Суфилердин термини боюнча ал *Исмати суграа* деп аталат. Тагыраак айтканда, пайгамбарларга *Исмати кубраа* насип болот, ал эми

Халифаларга *Исмати суграа* наисип болот. Алла таала алардын колунан Жамааттын набыт болушуна себепкөр болушу мүмкүн болгон кандайдыр бир олуттуу жаңылышкан жол бербейт. Алардын чечимдеринде кичине же арзыбаган жаңылыштар жүз бериши мүмкүн, бирок соңку натыйжа төмөнкүдөй болот: Ислам жеңишке ээ болот жана алардын каршылаштары жеңилишет. Тактап айтканда, аларга *Исмати суграа* наисип болгондуктан, алардын көз карашы Кудай тааланын көз карашы болот. Шексиз, алардын өздөрү сүйлөшөт, алардын тилдери кыймыл-аракетке келет, алардын колдору иштейт, алардын мәэлери иштейт, бирок булардын баарынын аркасында Кудай тааланын колу турат. Алар арзыбаган каталарга жол коюулары мүмкүн, кәэде алардын кенешчилери дагы аларга туура эмес кенештерди берүүлөрү мүмкүн, бирок алар ушул тоскоолдуктардан өтүп ийгиликке жетишиет. Баардык алкактар биригип, чынжыр болот, ал мыкты болот. Ушунчалык бекем болот: эч бир күч аны үзө албайт». («Тафсийр-э-Кабийр», 6-том, 376-377-бет)

Дагы Куорани каримде мындай деп кезигет:

﴿وَأَقْسِمُوا بِاللَّهِ جَهْدًا إِيمَانَهُمْ لَئِنْ أَمْرَتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ. قُلْ لَا تُقْسِمُوا. طَاعَةً مَعْرُوفَةً
إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾

Котормосу: Алар: «Эгер сен бизге буюрсан, биз албетте, чыгабыз», - деп Алла наамынан бекем касам ичиши. Айткын: «Касам ичпегиле! (Эреже боюнча) баш ийгиле!» Албетте, Алла кылыш жаткан амалдарыңардан дайыма кабардар. («Ан-Нур» сүрөөсү: 54)

Ушул аяттан мурунку аяттарда дагы баш ийүүчүлүк темасы улантылууда. Момундар дайыма ушундай айтышат: биз уктук, баш ийдик жана кабыл алдык. Ушул такыбалык аркасынан алар Алла тааланын жакындары болушат жана ийгиликке жетишишет. Ошентип, ушул аята момундар сыйктуу «уктук жана баш ийдик» деген үлгүнү көрсөткүлө. «Биз ушундай кылабыз, биз тигиндей кылабыз» деген өндүү касам ичпегиле деп дагы айтылган.

Азирети Муслих Мавъуд^{РА} мунун чечмесинде мындай

айтат: эки жүздүүлөр дагы абдан чоң билдируү жасашат го. Чындыгында, иш жүзүндө баш ийүү керек, эки жүздүүлөр сыйктуу көбүртүп сүйлөбөш керек. Бул жерде Алла таала ошондойлорго айтып жатат: баш ийүүчүлүктүн белгилүү ықмасында баш ийүүчүлүк эреже боюнча баш ийгилие. Силер суроо узатып жаткан маселеңер боюнча пайгамбар силерге шариятка каршы жана акылга каршы буйрук береби? Буга мисал келтирийин: Азириeti Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт: менин *Байъатыма* кирдиңер, мага ыйман келтирдиңер, эми беш маал намазга көнгүлө, жалган сүйлөбөгүлө, текеберликтен оолак болгула, адамдардын укуктарын тепсебегиле, өз ара ынтымактуу жашагыла. Бул - *Маъруф* боюнча баш ийүүчүлүккө кирет. Эгер кимдир бирөө ушул иштерди жасабай: «Биз касам ичебиз: сиз бизге эмнени буюрсаңыз, биз аны оруннатыбыз жана кабыл кылабыз», - деп айтып жүрсө, анда бул *Маъруф* боюнча баш ийүүчүлүккө кирбейт.

Ошондой эле Халифалар тарабынан дагы кээде руханий өсүп-өнүгүү үчүн айрым бир чакырыктар айтылат. Мисалга, мечиттерди аbat кылуу туурасында, намаздарды оруннатуу туурасында, бала-чаканы тарбиялоо туурасында, өзүнүн адеп-ахлактарын жогорулатуу, сабырдуулукка үйрөтүү туурасында, даьеват жүргүзүү туурасында, же ар түрдүү финанссылык чакырыктар өндүү... Мына ушуларга баш ийүү зарыл. Башкача айтканда, ушулар гана *Маъруф* боюнча баш ийүүчүлүккө кирет. Кыскасы, пайгамбар же кандайдыр бир халифа силерге Алла тааланын амирлерине каршы жана акылга каршы буйрук кылбайт. Силерге: «Отко киргиле же деңизге киргиле», - деп айтпайт го. Өткөн кутбада *Амирдин* «отко киргиле» дегенин айткан бир хадисти баяндаган элем. Анын дагы бир рабаятын кезиктирдик, ал кененирээк айкындайт:

Азириeti Абу Саъид^{PA} Худрий мындай рабаят эткен: Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} бир казат үчүн Алкама бин Мужаззирди жөнөттү. Ал өз казатынын белгилүү жайына жеткенде же али жолдо болгондо аскерлердин бир бөлүгү андан уруксат сурады. Ошондо, ал киши аларга уруксат берип, Абдулла бин Хузаафа бин Кайс Ас-Сахмийди жетекчи кылыш

дайындарды. Мен ошол казатка баргандардын арасында болчумун. Алар али жолдо болчу, алар жылынуу же тамак бышыруу үчүн от жагышты. Ошондо Абдулла (*Амир дайындалган* эле. Анын мүнөзү кызык болчу): «Мени угуп, баш ийүү сilerге парзбы?» - деп сурады. Алар: «Албетте, ошондой», - деп жооп беришти. Ошондо Абдулла бин Хузаафа^{РА}: «Мен сilerге буюрган ар бир буйрукту орундарасыңарбы?» - деп сурады. Алар: «Ооба, биз орундарбыз», - деп жооп беришти.

Ошондо Абдулла бин Хузаафа^{РА}: «Отко киргиле!» - деп сilerге буйрук беремин. Ошондо, кээ бир адамдар турup, отко кирүүгө даярдана башташты. Анан Абдулла алардын чынында отко кирүүгө даяр болгонун көрүп: «Өзүнөрдү (отко киргизүүдөн) тыйгыла», - деп айтты. (Адамдардын даяр болгонун көрүп, кайра өзү тыйды).

Анан биз ушул казаттан кайтканыбызда, сахаабалар ошол окуяны Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}га айтып беришти. Ошондо Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB}: «Жетекчилер арасынан сilerди Алла таалага баш ийбестик кылууга буюрган бирөөгө баш ийбегиле!» - деп айтты. («Сунан ибни Маажса», Китаабуль-Жихаад, Бааб ли Итааъати фий маъсияттлаах)

Айкын болсун, пайгамбар же учурлук Халифа эч качан тамаша катары дагы ошондой сөздү айталбайт. Ошол үчүн Алла таала мындай айтат: эгер *Амир* тарабынан кандайдыр бир ачык-айкын буйрукка каршылык көрсөтүлгөнүн көрсөнөр, анда Алла таала жана Пайгамбар^{CAB}га кайрылгыла. Эми ушул доордо Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дан кийин *Хилаафати рашида* орношуп калды, сiler учурлук Халифага жеткиле. Анын чечими *Иншааллаах* дайыма *Маъруф* болот. Алла жана Пайгамбар^{CAB}дын амирлерине ылайыктуу болот. Мен мурун айтып еткөндөй, сilerге күш кабар болсун! Эми сiler дайыма *Маъруф* чечимдердин астындасыңар. *Иншааллаах!* Сiler үчүн бир дагы *Маъруф* эмес чечим жок.

АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЪУД^{AC} АРКЫЛУУ ЖУЗ БЕРГЕН РУХАНИЙ ЫҢҚЫЛАП

Мындан кийин мен төмөнкүлөрдү баяндамакчымын: Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын Жамаатына кошуулуп, ага *Байъат* кылышп, ошол он *Байъат* шартынын негизинде байланган келишимдин шарттарына амал кылышыбы, баш ийүүчүлүк үлгүсү көрсөтүлдүбү же: «Биз ушул шарттардын негизинде *Байъат* кылабыз», - деп куру сөз эле сүйлөнгөнбү? Бул жөнүндө мен бир топ үлгүлөрдү көрсөтөмүн, андан *Байъат* кылгандар өздөрүндө кандайча руханий өзгөрүүлөр жана руханий ыңқылаптар пайда кылгандыгынан кабардар болобуз. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын доорунда да, ушул доордо да биз ошондой өзгөрүүлөргө күбө болуудабыз.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай дейт: «Мен касам ичип айтамын: кеминде жүз мин үшундай адам менин Жамаатымда бар: алар чын жүрөктөн мага ыйман келтириши жана жакшы иштерди жасашат, (насаат) сөздөрдү угушканда, үшунчалык ыйлашат: алардын жакалары суу болуп кетет». («Сийратуль-Махдий», 1-том, 165-бет, экинчи басылыши, 1935-ж.)

ШИРКТЕН ООЛАК БОЛУУ

«Ширкten оолак болобуз» деген шарт бар. Эркектерибиз тургай, аялдарыбыз дагы үшунчалык жогорку даражаларга жетишкен, үшунчалык зор үлгүлөрдү көрсөтүшкөн, аларга карап, эмне деген ыңқылап жүз берди деп жүрөктөр Алла тааланын мактоо-алкоолоруна толуп кетет жана Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} үчүн дуба чыгат.

Үлгү катары Азирети Чавхдрий Мухаммад Зафруллахан² мырзанын энесинин бир окуясын келтиримин. Ал Ширкten кандай жийиркенчү эле? Анын балдары чарчап кала берген. Бир жолу баласы ооруп калды. Баланы даарылата баштады.

2. БУУнун генералдык Асамбелиясынын төрагасы жана Эларалык Соттун председатели.

Бир киши тумар берип кетти. Бир аял ушул тумарды баланын моюнуна илмекчи болду эле. Апасы тумарды тартып алыш, очоктогу отко ыргытып жиберди жана айтты: мен Жаратуучума жана Кожоюнума гана тобокел кыламын. Мен андай тумарларга эч көңүл бурбаймын. Баласы эки айлык болгондо, аны кайындарыныкына - *Даска*³ кыштагына алыш келди жана ал жерде алты ай жашады. Эми бала сегиз айга чыкты. Аны алыш ата-энесиникине келди. Алты күн өткөн соң *Же Девий*⁴ көргөнү келип, баланы өптү жана бир аз кийимкечек же акча сурады. Тактап айтканда, ушул нерселер-буюмдар *Зафардын*⁵ балээсин кетирерин билдири. Ал (апасы) мындай жооп кылды: «Сиз бир кедей жесир аялсыз. Эгер садага же кайыр катары бир нерсе сурасаңыз, мен өз мүмкүнчүлүгүмө жараша чын жүрөктөн берүүгө даярмын. Ал эми мен «жез кемпирлер» жана «мастандардын» сөзүнө кириүүчү эмесмин. Мен өлүм жана жашоонун ээси жалгыз Алла таала экенин билемин. Ушул маселеге башка эч кимдин тиешеси жок деп ишенем. Ошондой нерселерди *Ширк* деп билемин жана алардан жийиркенемин. Ошондуктан, ошого байланыштуу мен сага эч нерсе бербеймин». *Же Девий*: «Жакшылап ойлоп көргүн. Эгер баландын жашоосу сага керек болсо, мен сураганды бергин», - деп жооп берди.

Бир нече күндөн кийин ал Зафарды жуунтуп жатканда, кайрадан *Же Девий* келип калды жана балага ишаарат кылып: «*Саахий раажа*⁶ ушулбу?» - деп сурады. Ал: «Ооба, ушул», - деп жооп берди. *Же Девий* өзүнүн талаптарын кайталап койду. Ал да илгери берген жообун кайрадан айтты. Ошондо, *Же Девий* ачууланып: «Андай болсо, эгер баланды ти्रүү бойдон алыш үйгө кайтсаң, менин жалганчы экенимди билгин», - деп айтты. Ал мындай жооп берди: «Алла таала каалагандай болот». *Же Девий* үйдүн босогосуна жакынdagанда, жуунуп жаткан абалда эле Зафар кан кусуп ийди жана ичинен кан өтүп

3. Пакистан Республикасынын Сиалкот районуна караштуу шаар.

4. Ошол айылда жашаган бир индус кемпир.

5. Баланын аты.

6. Индия-Пакистанда жашоочу бир уруунун аталышы. Ал эми «раажа» падышага айтылат.

кетти. Бир нече көз ирмемде баланын ахвалы оордоп кетти. Дагы бир топ убактан кийин бала чарчап калды. Ал Алла таалага мындай кайрылды: «Эй, Алла! Сен гана берген элең, Сен гана алдың. Мен Сенин тагдырыңа ыраазымын. Сен Өзүң гана мага сабыр тартуулагын». Анан *Даскага* кучагы бош кайтты». («Асхааб-э-Ахмад», 2-том, 15-16-бет, 1951-жылкы басылыш)

Карагыла, андан кийин Алла таала ага канчалаган тартууларды берди. Чавхдрий Зафруллахан Сахиб^{PA} дай уул берди. Ал узак өмүр сүрдү, дүйнөгө даңқын да чыгарды.

КЫЗУУ КАНДУУЛУККА БЕРИЛБӨӨ

Дагы *Байъат* кылгандан кийин адамдар кандайча кызуу кандуулуктардан сактанышууда? Эми ошол доордон эмес, ушул доордогу Африкадагы адамдардан мисал келтиренин. Африкадагы *Ragap*⁷ адамдарда абдан көп ыплас каада-салттар учурайт, бирок Ахмадиятка кирээр замат ошол каада-салттарга чекит коюшат жана өздөрүндө таза өзгөрүүнү жаратышат. Ошентип, алардагы мурунку жаманчылыктар эч качан болбогондой болуп калат. Ушундай рапорттор да келген: аракка берилгендер бир көз ирмемде андан жийиркене башташкан, башкалар да алардан терең таасирленбей калган эмес. Эл арасында ошону кеп кылышканда молдокелер: «Ахмадият аларды сыйкырлап койду, ошол үчүн алар ичпей коюшту», - деп айтышат.

Азыр бир окуя эсиме түштү. Бир даьеватчыбыз мага айтып берди. Гана Республикасында бир киши Ахмадий болгон, анда ар түрдүү илдөттер бар болчу. Ар түрдүү - ичимдик дагы, зынаа дагы. Ал жерде мындай салт бар: жакырчылык айынан же үйлөр жетишпегендиктен адамдар чоң-чоң үйлөрдөгү бир бөлмөнү ижарага алышат. Ошондой жашоо салтка айланып кетти. Жогоруда кеп кылышкан киши да ошондой чөйрөдө жашоочу. Аялдар менен достугу бар эле. Бирок, Ахмадиятты кабыл алган соң: «Кандайдыр бир жаман иш үчүн мага эч ким

7. Африкадагы уруулардын бири.

келбесин», - деп баарын кулактандырды. Бирок аялдардын бирөөсү абдан өжөр эле. Андан кутулуу үчүн мындай ыкманы туткан: алыстан анын келе жатканын көрүп, эшигин бекитип, дароо *Нафл* намазын же Курани каримди окуй баштачу. Ошентип, ал өзүн коргоду. Ахмадият алып келген ыңқылаптар - мына ошолор.

Дагы бир даъватчыбыз - урматтуу Мавлана Башир Ахмад Камар Сахиб мындай деп рабаят кылат: мен Ганадагы Ахмадия Жамаатынын мүчөлөрү менен айт намазынан кийин Башкы губернатор менен жолукканы бардым. Ал өзүнүн бардык белгилүү адамдары менен бизди күтүп отурган эле. Биз ичине кирген соң Ахмадийлер губернаторлор жана алардын жолдошторунун алдында сүрдөп, ырдай баштashты. Жашы улуу бир Ахмадий губернатордун маңдайында желекчесин ары-бери желбиретип, ырдап жатты, калган үч жүзгө жакын Ахмадийлер да анын аркасында ошол эле сөздөрдү кайталап жатты. Мен котормочудан алардын эмне айтып жатканын сурадым. Ал мага айтты: булар Алла тааланын мээримдүүлүктөрүн жана Исламдын берекелерин айтып беришүүдө. Алар мындай деп айтышууда: биз *Бутпарас*⁸ жана *Мушрик*⁹ элек. Биз адал менен арам жана жакшылык менен жаманчылыктан такыр кабарсыз элек. Жапайы жашоодо айбан сыйктуу жашаганбыз. Аракты суудай ичкенбиз. Ахмадия бизге туура жол көрсөттү, биз жаман илдеттерибизден кутулуп, адам болуп калдык. Ошентип, булар өз шаарынын эле Башкы губернатор жана башка чоңдорунун мурунку жүрүштуруштарын, адеп-ахлагын жакшы билгендиктен, алардын алдында өздөрүнүн өзгөрүүсүн баса белгилеп көрсөтүшүүдө жана Жамааттын акыйкат экенин аларга жакшы жеткиришүүдө. (*Мазмун катары «Маахнаама Ансааруллаах», 1984-жылдын январы, 30-31-беттен алынды*)

8. Алла тааланын ордуна таштан жасалган бут же айкелдерге сыйына турган адам.

9. Башкаларды Алла таалага шерик кылган адам.

НАМАЗДАРДЫ КАЛТЫРБАЙ ОКУУ ЖАНА ТАХАЖЖУД НАМАЗЫНА БЕРИЛҮҮ

Дагы намаздарды калтырбай окуу жана *Тахажжуд* намазын аткаруу туурасында да *Байъат* шарттарында буюрулган. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Мага *Байъат* кылгандардын жөндөмдүүлүк жана такыбанын күндөн-күнгө өсүп-өнүгүп келе жатканын мен көрүүдөмүн. *Мубаахала*¹⁰ күндөрүнөн кийин биздин Жамаатыбызда кандайдыр бир жаңы аалам пайда болгондой көрүнөт. Мен көбүнчө саждада ыйлап жаткан жана *Тахажжуд*да жалбарып жаткандарын көрөмүн. Булар - Исламдын боору жана жүрөгү. Ал эми жүрөгү таза эмес адамдар аларды каапыр деп аташат». («Руханий хазаайин», 11-том, «Замийма Анжаам-э-Атхам», 315-бет, түшүндүрмө)

Ушул жерде Ганадан дагы бир мисалды келтиремин. Алар ушунчалык ездөрүн өзгөртүшкөн: айрымдарына мен өзүм да күбөмүн. Узак жол жүрүп келишти, түн ичинде келип, saat он экилерге барып уктоого үлгүрүштү. Түнкү бир жарым, экилерге жакын ойгонуп карасам, мечитте отурушуптур жана айрымдарынын мандайлары саждада экен.

Бир рабаятта мындай деп кезигет: Азирети Мунший Мухаммад Исмаайил^{PA11} мындай айтат: «Бир гана намазды аргасыздыктан жамаат менен окуй албай калганым эсимде. Ал да мечиттен зарыл муктаждык үчүн кайра чыгууга аргасыз болгом». («Асхаб-э-Ахмад», 1-том, 196-бет, 1951-жылдагы басылыши)

Азирети Мунший Мухаммад Исмаайил^{PA} туурасында мындай учурайт: Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}га *Байъат* кылышп, өз шаары - Сиалкотко кайтканда, адамдар төмөнкү нерсеге күбө болушту: ал өзүнүн мурунку бардык курулай адаттары - карта ойноо, көчөдө отуруп курулай сүйлөшүү

10. Шарият боюнча өз ара кандайдыр бир келишпестик туурасында Кудай тааланын жардамы жана колдоосун тилеп, жалганчыларга Алла тааланын каргышы болсун деп дуба суроо.

11. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабасы.

өндүү иштерин таштап, *Тахажжуд* намазын калтырбай окуй баштады. Анын абдан өзгөргөн ахвалына карап, бардык адамдар аябай таң калышты. («Асхааб-э-Ахмад», 1-том, 200-бет, 1951-жылкы басылыштан кыскартылып алынды)

Кадиянда намаздар жана *Тахажжуду* калтырбай орундуу туурасында Азирети Навааб Мухаммад Алихан Сахиб^{PA}¹² мындай дейт: «Мен күн тутулган күндөгү намазда Кадиянда болчумун. Мавлавий Мухаммад Ахсан Амрухий Сахиб¹³ намаз окутту, намазга катышкандардын баары абдан ыйлашты. Ошол Рамазанда эртең мененки saat экиден баштап, *Ахмадия Чавук*¹⁴ калың элге айланып кетчү. Көпчүлүгү үйлөрүндө, кээ бирөөлөр Мубарак¹⁵ мечитине келип, *Тахажжуд* намазын аткарышчу. Саарлыкты жегенден кийин *Багымдат* намазы алгачкы убагына аткарылчу. Андан кийин бир топко чейин Курани карим окулчу. Чамасы saat сегизден кийин Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} сейилдөөгө чыкчу. Баардык кызматчылар - сахаабалар аны менен чогуу барышчу. Бул иш чамасы он бирге чейин уланчу. Анан *Пешин* намазына азан чакырылчу жана saat бирден мурунураак бүтчү, анан *Дигер* намазы өзүнүн алгачкы убактында аткарылчу. Ошентип, *Дигер* менен *Шамдын* ортосу тыныгуу маалы болчу. *Шамдан* кийин тамак ичиp болгон соң сегиз-сегиз жарымга чейин *Күптан* намазы аткарылчу. Анан эч ким жашабагандай жымжырттык өкүм сүрчү. Бирок saat экиде баары ойгончу жана ар тарапта калың эл болчу». («Асхааб-э-Ахмад» , 2-том, 77-бет, 1952-жылкы басылыш)

Дагы Навааб Мухаммад Абдуллахан Сахиб¹⁶ туурасында

12. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

13. Таанымал аалым. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

14. Кадиянда Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын үйүнүн мандайындагы төрт тарапка чыккан көчө.

15. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын мечитинин аталышы.

16. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

Азирети Халифатуль-Масийхир-Рааби^{РУ17} бир рабаят жазган: «Намазга ашык болчу. Айрыкча, намазды жамаат менен оруннатууга карата шыгы жана аракети өзгөчө салтанатка ээ болчу. Дайыма үзгүлтүксүз мечитке беш маал намазга барчу. Жүрөк оорусунан улам төшөккө жатып калганда, кандайдыр бир сүйүүчү өзүнө сүйүктүү болгон үндү уккандай эле азандын үнүн ушунчалык берилүү менен укчу. Анан бир аз күчүнө келип, басып калганда, көпчүлүк учурда үйдөгү балдардын бирөөсүн имам кылып, жамаат намазына карата ышкыбоздугун ишке ашырчу. Же *Ратан багында*¹⁸ намаз окулуучу бөлмөгө жакыныраак жерге отургучун коюп, жамаат намазына кошулчу. Анан *Модал Таундагы*¹⁹ үйүн алганда, ошол жерде беш маал намазын уюштуруп, үйүн бир түрдөгү мечитке айландырып алды. Беш маал азанды чакыртчу. Абаярайына жараشا кээде короодогу чөп майданында, кээде бөлмөнүн ичинде паластарды салдыртчу. Көбүнчө эң бириңчи болуп, мечитке барып башка намаз окуучуларды күтчү. Ар кандай кишилер үчүн өз үйүн беш маал келип-кетүү жайына айландырып жиберүү жөн эле жакшылык эмес. Айрыкча, адамдын жашоо шарттарынын деңгээли жогорку даражалуу жана социалдык карым-катыш чөйрөсү да абдан кең болгондо, ошондой жакшылык көбүрөөк баага ээ болот». («Асхаб-э-Ахмад», 12-том, 152-153-бет, 1965-жылкы басылыши)

Беш маал намазды оруннатуу боюнча Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} Шайх Хаамид Али Сахиб^{РА20} туурасында мындай дейт: «Хибби филлаах²¹ Шайх Хаамид Али Саалих-такыба жигит, Саалих үй-бүлөсүнөн болуп, чамасы жети-сегиз жылдан бери мага кызмат кылып жатат. Албетте, мен анын мага карата ыкыласын жана сүйүсүн билемин. Туура, такыбанын майда-чүйдөсүнө жетүү Аарифтер менен Саалихтердин иши, бирок аң-сезимине жараша сүннөттү

17. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{АС} дын төртүнчү Халифасы - Азирети Мырза Тахир Ахмад^{РУ}. (1928-2003)

18. Пакистандын Лахор шаарында жайгашкан бак-парк.

19. Пакистандын Лахор шаарындагы бир көчөнүн атальшы.

20. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{АС} дын кызматчысы.

21. «Алла жолундагы бир тууган» дегенди билдирет.

ээрчүү жана такыба болуу менен алектенүүдө. Мен ага күбөмүн: абдан катуу жана өлүм алдында жаткан ооруда алсыздыгы жана арыктыгынан өлүк сыйктуу болуп калган эле. Ошондо да, беш маал намазды калтырбай орундацууда ушунчалык активдүү болчу: эстен танып жана оор ахвалда болсо да, намаз окучу эле. Мен билемин: адамзаттын такыбалуулугун болжолдоо үчүн анын намазды канчалык шыктануу менен окуусуна кароо жетиштүү болот. Мен ишенемин: намазды толук орундацкан, ошондой эле ооруу, чагымчылык жана кооптуу абалда да намазды таштабаган киши шек-күмөнсүз Кудай таалага чын ыйман келтириет. Бирок ушул ыйман кедейлерге тартууланган. Бай-дөөлөттүүлөрдүн арасында ушул нээмэтка ээ болгондор аз гана». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 540-бет)

Анан «беш маал намазды калтырбай, Алла таала жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын көрсөтмөсүнө ылайыктуу орундайт» деген шарт туурасындагы Азирети Мырза Айюббек^{PA}нун²² үлгүсүн баяндап жатып, Мавлавий Фазл Илаахий Сахиб^{PA23} мындай рабаят этет: «Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Азирети Мырза Айюббек^{PA}ну абдан жакшы көрчү. Бир күнү мен Шам намазын Мырза Айюббек^{PA}нун үйүндө окудум. Азирети Муфтий Мухаммад Саадик Сахиб^{PA24} дагы ошол жерде болчу. Мырза Айюббек^{PA}нун намазы «Ас-Салаату миъраажуль-Муъминийнанын»²⁵ түсүнө ээ болгон эле. Ал намаз окуганда, дүйнө ойлорунан алыс болуп, көздөрүнөн жаш акчу. Ошол күнү адаттан тыш узун намаз окуду. Намаздан кийин баардык адамдар отурушуп, андан: «Бүгүн абдан узак намаз окудуңуз, мунун себеби әмнеде?» - деп сурашты. Биринчи, жооп берген жок. Анан кайра-кайра такып сураганда,

22. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

23. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

24. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири. Ахмадия Мусулман Жамааты тарабынан Америкага жиберилген алгачкы Ислам үгүтчүсү.

25. Намаз момун-мусулмандардын Миъраажы (туу чокусу).

мындай айтты: «Мен Салааатты окуй баштаганымда, Каифта Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын да кандайдыр бир вокзалда басып жүрүп, дуба сурап жатканын көрдүм. Ал арапча сөздөрдү жана анын котормосун да айтты. Котормосу төмөнкүдөй болчу: Эй, Алла! Менин үммөтүмдү адашуудан сактагын жана ушул Кемени жәэкке чейин жеткиргин. Мен ошол дуба менен кошо Аамийн деп отурдум. Анан мен Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}дын да дуба сурап жатканын көрдүм: Эй, Алла! Пайгамбарыбыз Мухаммад^{САВ}дын дубаларын кабыл алғын жана анын үммөтүн адашуу айлампасынан сактагын. Ошентип, Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} дубасын токtotкону менен мен дагы намазымды бүтүрдүм». («Асхааб-э-Ахмад», 1-том, 194-195-бет, 1997-жылкы басылыш)

Демек, өңүндө (Пайгамбардын) дидарын көрүү - мына ошол ыңқылап!

Дагы Азирети Доктор Мырза Яъкууббек^{РА26} жана Азирети Мырза Айюббек^{РА}га Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}дын Байъаты кандайча таасир эткендиги туурасында төмөндөгүдөй рабаят бар. Алар өздөрү мындай дешет: «Биздин атабыз досуна мындай айтты: менин ушул эки уулум 1892-1893-жылкы жайкы каникулда Мултан (Пакистан) районуна караштуу Какар Хатта деген жерге келишкенде, мен аларда зор өзгөрүүнү көрүп, таң калып мындай айттым: «Эй, Алла! Аларга кандай шарттарды түзүп бердиң, ал шарттар алардын жүрөктөрүн таптакыр өзгөртүп, аларды Нурун ъалаа нур²⁷ кылып койду. Булар баардык намаздарды орундашырат. Өз убагында, абдан шыктанып, ашыктык, мундуулук, жалбаруу жана өтө чон берилгендиk менен аткарышат, а түгүл алардын үндөрү да угулат. Көбүнчө алардын жүздөрү көз жашы менен нымдашып калганын көрөмүн. Алла таалага карата кооптонуулары беттеринен көрүнчү». Ошол убакта бул эки бала жаш болчу, жаңы эле сакал өсө баштаган. Мен алардын ошол ахвалына карап, кайра-кайра Алла таалага шүгүрчүлүк

26. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{АС}дын сахаабаларынын бири.

27. Нур үстүндө нур.

кылчу элем. Илгерки руханий алсыздыгы айынан жүрөгүмдөгү оор жүк женилдей түштү.

Атабыз ошол доско мындайча кошумчалады: алардын ошол зор салтанаттуу өзгөрүүсүнүн сыры мага ачылбады: алар ушул жаш кезинде эле ушунчалык зор жакшылык жана руханий берекелерге кайдан ээ болушту? Кийинчерээк ушул хидаят ага Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын *Байъатына* кириүгө курал болду. (Тактап айтканда, балдардагы өзгөрүү аркылуу Ахмадий болду). Ошол өзгөрүү ага Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын тазалыгы жана таза деми туурасында болжолдоого жакшы мүмкүнчүлүк берди». («Асхааб-э-Ахмад», 1-том, 186-бет, 1997-жылкы басылыш)

Азирети Чавхдрий Зафруллахан^{PA}нун атасы Азирети Чавхдрий Насруллахан^{PA}нун²⁸ үлгүсүн уулу мындай айтат:

«Менин табиятым бала чагыман эле төмөндөгүдөй таасирленген: атам (Чавхдрий Насруллахан^{PA}) намазды калтыrbай, абдан бапестеп аткарчу. *Тахажжудуду* дагы дайыма оруннатчу. Мен элесимде көбүнчө атамды намаз окуп жана Куорани каримди окуп жатканын көрөмүн. *Байъат* кылган соң *Багымдат* намазын *Кабутаран* валий мечитинде²⁹ жамаат менен аткарчу. Мечит үйүбүздөн алыс болгондуктан, атам өтө эле карангыда үйдөн жөнөчү». («Асхааб-э-Ахмад», 11-том, 163-бет, 1962-жылкы басылыш)

Дагы намазды калтыrbай аткаруу туурасындагы Азирети Бабу Факийр Али^{PA}нун³⁰ үлгүсүн ортого таштаймын: ал «**Даст ба каар дил ба яар**»³¹ дегенге амал кылчу. (Азирети) Мырза Башийр Ахмад³² мындай дейт: «Англичандардын өкүмү күч алган күндөрдө дагы ал (бир англичан): «Мавлавий Азирети! Ар дайым намаз окуп отуруп, кандайдыр бир кырсыкка

28. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

29. Пакистандын Сиалкот шаарында жайгашкан Ахмадия Мусулман Жамаатынын Жаамиъ мечитинин аталышы.

30. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

31. Кол жумушта, ал эми жүрөк Алла тааланы эскерүүдө.

32. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын экинчи уулу.

учуратасыз», - деп айтчу. Анын сөздөрү аны абдан тажатып жиберди. Бир күнү эшик менен терезени (офис-кеңсенин) жаап, аны менен сүйлөшмөкчү болду. Ал мага кол салбасын деп коркуп кетти. «Мен кастық ишке баруучу эмесмин», - деп аны ынандырды. Мен обочолонуп сүйлөшмөкчүмүн: сиз убактыңызды кеңседе, ажатканада өткөрөсүз, ошондой эле чай ичүү да, тамеки тартуу да сиздин адатыңыз. (Намаз менин адатым). Анан эмнеге мага каршылык көрсөтөсүз?» Ал: «Бул иштер табият талабына байланыштуу», - деп жооп кылды. Ал мындай жооп берди: «Мен сиздин колунузда иштеймин, бирок мага милдет кылып берилген иштер боюнча гана сизге баш ийемин. Башка иштер боюнча баш ийүү мага парз эмес. Ошондуктан, сиздин айтуунуз менен намаз окууну токтото албаймын. Эгер менин кайдыгерлигим себептүү кырсык болсо, же поезд кечигип калса, анда мага катуу талап коюнүз». Муну айтып, эшик менен терезени ачып койду. Ал аны сүйлөшүүсүнө айран калды.... Ошол сүйлөшүү ага ушунчалык зор таасир кылды: ал кумганды кармаары менен: «Мавлавий Азирети! Сиз көңүл толгончо намазыңызды аткарсаныз болот, мен сиздин иштериңизге да карап турамын», - деп айтты. Бир күнү анын каткан наны менен суусун көрүп: «Булар ошентип жашашабы?» - деп аябай таң калды». (*«Асхааб-э-Ахмад», 3-том, 61-бет, кошумчалангандан кийинки басылыши, Кадиян (Индия)*)

Ушул жерде - Англияда биздин бир эски Ахмадий - Билаал Натал Сахиб Ахмадий болгондо, өзүнө «Билаал» атын тандады, анан Азирети Билаал^{РА}нун жолун жолдоп, азан чакыруу боюнча өзгөчө орунду ээледи. Ал чынында азан чакырууга абдан шыктуу эле. (*«Маахнаама Аңсааруллаах», 1965-жылы, июнь айы, 36-беттен кыскартылып алынган*)

КЫЗУУ КАНДУУЛУКТУ БАСУУ

Дагы «кызуу кандуулукту басуу» деген шарт бар. Бул жөнүндө кандай мисалдар кезигет? Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} бир өзгөчөлүктүү мындай эстейт: хиндилер менен бир жыйын өткөрүлдү, ошол жерде чыр-чатақ чыгып кетти.

Жамаат өтө сабырдуулук көрсөттү. Ал зат^{АС} мындай улантат: «Эгер ичи таза мусулмандар өзүнүн маданияттуулугун эсепке албаганда жана Куран таалими боюнча сабырдуулук кылып, ачуусун басышпаганда, ошол кара ниеттүү адамдардын көтөргөн ызы-чуусунан жыйын майданы канга айланып кетүүсүнө аз калган эле. Бирок биздин Жамаатыбызга миң алкоолор болсун, азамат, алар абдан зор сабырдуулук үлгүсүн көрсөтүп, чыдамкайлык кылышты. *Аариялардын*³³ октон да жаман сөздөрүн угуп, сүкүт сакташты». («Руханий хазаайин», 23-том, «Чашма-э-Маърифат», 10-бет)

Дагы мындай кошумчалайт:

«Эгер мен өз Жамаатымды сабырдуулукка насаат кылбаганымда, эгер мен илгертеден өз Жамаатымды: «Орой сөздөргө дайыма сабыр кылгыла», - деп даярдабаганымда, ал жыйын кан майданына айланып кетмек. Бирок ошол сабырдуулук таалими алардын кызуу кандуулуктарын басты». («Руханий хазаайин», 23-том, «Чашма-э-Маърифат», 8-бет)

Ошондой эле кызуу кандуулукту басуу туурасындағы Азирети Сайид Абдусаттаар Шах^{РА} нун³⁴ мисалы кезигет. Бул-абдан ажайып үлгү. Мындай рабаят бар: «Бир күнү Азирети Шах Сахиб^{РА} намаз окуганы жакынкы мечитке барды. Ошол кезде Ахмадиятка катуу душман болгон Чавхдрий Рахиймбахш Сахиб даарат алуу максатында чопо кумганды колуна алып, ал жерде турган эле. Азирети Доктор Сахибди көрөөр заматы (Доктор Сахиб өкмөттүк атайын доктор болчу, ошол жердеги өкмөттүн ооруканасында иштөөчү) дин тууралуу сүйлөшө баштады. Азирети Доктор Сахибин кандайдыр бир сөзүнө ачууланып, Чавхдрий Рахиймбахш ал зат^{РА} нун бешенесине чопо кумган менен уруп жиберди. Кумган бешенесине тиери менен сынып кетти. Бешененин сөөгү да жаракат алып, кызыл жошо кан ага баштады. Доктор Сахибин кийимдери канга боёлуп кетти. Ал жаракаттанган жерин колу менен кармап, даарылатканы дароо бейтапканага жөнөп кетти.

33. Хинду дининин бир агымы.

34. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{АС} дын сахаабаларынын бири.

Ал кеткен соң Чавхдрий Раҳиймбахш әмне болот деп қайғыра баштады. Бул өкмәттүк даарыгер, жетекчилер дагы аны гана угушат, мен эми аман қалбаймын го. Мен кайда қачып кетсем, әмне қыламын? Ал ошондой ойлор менен корккон бойдон мечитте отура берди. Доктор Саҳиб бейтапканага барып, жарасына мазь тартып, таңып, кан болгон кийимин алмаштырып, намаз окуганы кайра ошол мечитке келди. Доктор Абдусаттаар Шах^{РА} кайрадан мечитке кирип, Чавхдрий Раҳиймбахшты көрөөр замат жылмайды жана құлұмсұрөп: «Чавхдрий Раҳиймбахш! Ачуун басылдыбы же жокпу?» - деп сурады.

Ушул сөздү угаар менен Чавхдрий Раҳиймбахштын ахвалы жеңилдей түштү. Дароо эки колун куушуруп, кечирим сурады жана мынданай айтты: «Шах Саҳиб! Менин *Байъат* катымды жазыңыз. Ошондой сабырдуулук, мәэримдүүлүк жана кечиримдүүлүк мамилесинин үлгүсүн Илаахий Жамаат мүчөлөрүнөн башка эч ким көргөзө албайт». Ошентип, Чавхдрий Саҳиб Ахмадий болуп калды. Бир аз мөөнөттөн кийин анын қалган үй-булөөсү да Ахмадиятка кирди». (*Ахмад Таахир Мырза: «Азирети Доктор Абдусаттаар Шах Саҳиб», 63-бет, Мажлис Худдаамуль-Ахмадия Пакистан тарабынан бастырылган*)

Ошентип, мен бир нече үлгүлөрдү айтып өттүм. Булар алгачкы үч-төрт *Байъат* шартына байланыштуу. *Инишаллаах!* Мындан ары да *Байъат* қылғандан кийин ошол адамдарда кандай үңқылаптар жүз бергени тууралуу дагы башка үлгүмисалдарды келтиремин. Анткени, жаңы келгендер да, кийинки муундар да, аларды билип, өздөрүндө таза өзгөртүүлөрдү жаратсын жана эч качан *Дажжасалдан* коркушпасын. *Аамийн.*

(2003-жылы, 26-сентябрда Лондондогу «Фазл» мечитинде оқулган жұма құтбасынан алынган)

Өткөн жумадан мурунку жума кутбасында мен ошол он *Байъат* шартына амал кылуу убадасын берип жатып, Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын Жамаатына кирген соң Ахмадийлерде эмне деген өзгөрүүлөр жүз бергени туурасында айтып жаткан элем. Айрым окуяларды ортого таштагам. Эми ошол теманы улантып, алдыга сүрөмүн.

ООРЧУЛУКТА ЖАНА МОЛЧУЛУКТА АЛЛА ТААЛАГА БЕКЕМ БОЙДОН КАЛУУ

Бешинчи шартта Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} төмөндөгүдөй убада алган эле: кыйынчылык, оорчулук, балээ, кырсык, кордук жана кемситилүү өндүү кандай жагдай болбосун, эч качан Алла таалага арызданбайсынар. «Ооба, Анын ыраазычылыгына дайыма ыраазы болуп турамын», - деп Анын берешендигин сурап тургула. Бул жөнүндө бир топ иш жүзүндөгү үлгүлөрдү ортого таштаймын.

Эң алгач Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{PA} нун үлгүсү кезигет. 1905-жылдын августунда анын уулу Сахибаада Абдуль-Кайюм кызамык оорусуна чалдыгып бир нече күндөн кийин каза тапты. Ошол кезде жашы чамасы экиде болгон. Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{PA} төмөнкүдөй үлгү көргөздү: ал зат^{PA} Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын сүннөтү боюнча алгач баланы өптү, ошондо көздөрү жашка толду. Мындай деди: «Мени кайгыдан улам баланын бетин ачып көрдү деп ойлобогула, тескерисинче Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын уулу Ибраахим каза болгондо, Пайгамбар^{CAB} анын бетинен өпкөн эле. Ошондо анын жашы агып кетти, ал зат^{CAB} Алла таалага мактоо-алкоо айтып, мындай деди: «Ажырашууну көз ирмемче да жактырбайбыз, бирок биз Алла тааланын берешендиктерине ыраазыбыз». Ошол эле сүннөттү оруннаттуу үчүн мен дагы баланын бетин ачып өптүм. Бул - бизге Алла тааланын берешендик жана кубаныч учуру болду: бир сүннөттү оруннатып жатабыз».

Ошондой амал кылган инсан туурасында Азирети

Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айткан:

چەخۇش بودے اگەر ھەر يك زۇمت نۇرىدىن بودى
ھېمىن بودى ئەمەن دەل پۇزىقىس بودى

Котормосу: Эгер коомдун ар бир мүчөсү Нурудин болуп кетсе, кандай жакшы болмок, бирок ар бир жүрөк ишенич нуруна толгон соң гана ошондой болушумумкүн.

Дагы Азирети Чавхдрий Насруллахан^{PA} нун бир мисалы кезигет. Чавхдрий Зафруллахан Сахиб^{PA} мындай баян кылат: «Биздин сүйүктүү инибиз Чавхдрий Шакруллахан Сахиб^{PA} маркумдан кичүү, сүйүктүү Чавхдрий Абдуллахан Сахиб^{PA} (маркум)дан улуу Хамийдуллахан аттуу бир тууганыбыз бар болчу. Ал сегиз-тогуз жаш курагында бир нече күн ооруп жатып, каза болуп калды. Ал *Багымдат* маалында көз жумду. Атабыз түнү бою ага карап отурду. Ал каза болгон соң, аны жуунтуп, кепиндөө, жаназа жана коюу өндүү иштерин бүтүрүп, сот башталганда эреже боюнча жумушка кетти. Ал баласын мұрзөгө коюп, Алла тааланын тагдырына ыраазы болуп, сабырдуулук көргөзүп, өз милдетин аткарыш үчүн (иш) тартибин бузбай, бел байлап ишке келгенин соттун төрагасы да, анын кесиптештери да, адвокаттын клиенттери да билген эмес». («Асхааб-э-Ахмад», 2-том, 165-166-бет, 1962-жылкы басылыши)

Азирети Казы Зыяддин Сахиб^{PA1} мындай деп жазат: «(Аялы жана үч баласы каза болгон) Каршылаштар дагы ызычuu көтөрүштү. Кордоо жана түрдүү финанссылык зыяндарды келтирүү үчүн ар кандай ыкманы колдонуп көрүштү. Үйүмө уурулукка да киришти. Эми баардык баләэ-кырсыктарды бир жерге коюп, кылдаттык менен көңүл бурсак, менин канчалык кыйынчылыкка учурaganымды жакшылап билсе болот: ошентип, Хузур^{AC} мурдатан эле кыскача кабарлаган баардык Илаахий баләэ-кырсыктар жүз берди. Ошонун арасында Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мээримдүүлүк менен көңүл айтканы бир жооткотуучу кат жиберди: ал алдын ала бир

1. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

кабардан турган. Ал орундалды жана орундалууда. Анда мындай жазылган эле: чынында сиз кандайдыр бир сыноого кирептер болдуңуз. Бул - Алла таала Өзүнүн туруктуу пенделеринин туруктуулугун адамдарга айгинелөө үчүн жана сабырдуулук аркасынан чоң-чоң сыйлыктар менен сыйлоосу үчүн Кудай тааланын Сүннөтү. Кудай таала баардык балээ-кырсыктардан куткарат. Душмандар кордолушат. Сахаабалар^{РА} дын доорундагыдай болот. Кудай таала алардын чөгүп бара жаткан «кемесин» кармап калды. Ушул жерде дагы ошондой болот. Алардын (каршылаштар) терс дубалары акыр аягында өздөрүнө эле тиет». Жүз ирет «Алхамдулилаах!»² Хузур^{АС} дын дубасы менен ошондой болду. Мен ар кандай жагдайда туруктуулук жана сабырдуулук боюнча алга кадамдай бердим». («Асхааб-э-Ахмад», 6-том, 12-13-бет)

Азирети Мавлавий Бурхаануддин Сахиб^{РА} нун³ үлгүсү. Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} Сиалкотко барып, лекция окуганы бир жерге кетип бара жатканда, башка достор да Хузур^{АС} менен чогуу болчу. Бир көчөдөн өтүп бара жатканда, кимдир бирөө тентектик кылып, тамдын үстү жагынан акыр-чикир чакасын ыргытты. Хузур^{АС} өтүп кеткендиктен, Алла тааланын берешендиги аркасынан ага тийбей калды. Чакадагы акыр-чикир атабыздын башына тийди. (Муну баласы айтып берүүдө). Анан көз ирмемде ак сакал карыя адамдардын шылдындоолоруна айланды. Ал Хузур^{АС} ды ашыктардай берилип, сүйчү. Эс-мас абалда ошол жерде туруп калды жана зор кубаныч менен пенжабча: «**Па майе па, па майе па**», - деп айта баштады. **Котормосу:** эй, эне! Бул жерге таштагын, бул жерге. Аллага шүгүрчүлүк болсун, Хузур^{АС} себептүү ушул «белекке» ээ болдум», - деп айтчу.

Ошого окшош дагы бир окуя кезигет. Хузур^{АС} Сиалкоттон кайра кетип бара жатып, кызматчы сахаабалар аны поездге чыгаргандан кийин үйлөрүнө кайтып бара жатканда, ал белгисиз себептен артта жалгыз калды. Каршылаштар аны

2. Бардык мактоо-алкоо Алла таалага гана таандык.

3. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{АС} дын сахаабаларынын бири.

кармап алып, абдан кордошту. А түгүл оозуна тезек тыгышты. Бирок атабыз ошол кордолууну сый-урмат деп билип жана ошол кайгыдан канаттанып турчу. Кайра-кайра минтип айтчу: «**Бурхания! Э неъмта киттхун**». **Котормосу:** «Эй, Бурхаануддин! Ушул нээмматтар кайдан наисип болмок? Тактап айтканда, дин атынан кимдир бирөө эмнеге бирөөнүү кийнамак. Бул - бактылуулук». (*Рабвахтагы «Маахнаама Ансааруллаах», 1977-жылы, сентябрь айы, 14-15-бет*)

Азирети Мавлавий Бурхаануддин Сахиб^{PA} туурасында Азирети Мавлавий Абдуль-Мугний Сахиб (улуу баласы) мындай жазат: «Ахмадиятты кабыл алгандан кийин финанссылык ахвалыбыз төмөнкүчө эле: ошол молчулук доордо биздин үйдөгүлөр айлап сары май дегенди көрчү эмеспиз. Отун сатып алуу ордуна биз *Шишам*⁴ багынын кургак жалбырактарын жакчубуз, бирок кургак жалбырактардан тамак бышчу эмес. Ошондуктан, алгач буурчакты үйдө кууруп, анан аны майдалап алчубуз. Андан кийин казан асып, суу, туз, мурч кошуп жалбырактарды жага баштачу элек. Суу кайнай баштаганда, куурулуп, майдаланган буурчакты салчубуз. Мына ошол биздин жашылчабыз болуп, аны менен тамактанаар элек».

«Жалпысынан таруу, *Баажра*⁵, кээде буудай нан. Май ордуна сейдананын майы колдонулчу. *Сааг*⁶ ордуна бактардын жаш бутактарын *Сааг* катары бышырып жечүбүз. Кийимибиз молдордукундай эмес, тескерисинче байыркы дыйкандардыкындай болчу». Дагы улантат: «Чындыгында, атабыз *Хузур*^{AC} менен жолугушуп, кандайдыр бир ышкыбоздук, сүйүү, шыктануу жана толкундоого берилген эле. Ошол сүйүү жана берилгендиктин аркасынан өзүнүн бейпилдигине жана тамагына да көп карабайт эле. Анын жападан-жалгыз максат-мүдөөсүү: өзүндөгү болгон сүйүү отун - Аллага болгон ашыктыгын, Мухаммад Пайгамбар^{CAB} га болгон сүйүүсүн, *Хузур*^{AC} га берилгендигин адамдардын көңүлдөрүнө

4. Индия-Пакистанда өсүүчү бак-дарак.

5. Индия-Пакистанда өсүүчү буурчактай дан.

6. Зыгыр жалбырактарынан жасала турган индиялык тамак.

жеткирүү. «Ахмадиятты кантип жайылтса болот» деген шыктануу, ышкы, кайгы жана ой менен ар дайым алек эле. Тамактанууга да, кийинүүгө да көңүл бурбачу. Энем экөөбүз ушул ахвалда канчалык оор жашаганыбызды Алла тааланын Өзү жакшы билет. Ошол оорчулук жана жокчулукта да, абийирдүүлүк (намыс), сабырдуулук жана туруктуулуктун бекем аскасы элек. Дин маселесинде абдан намыстуу болчубуз: эч кандай ач көздүк, эч кандай достук жана тууганчылык байланышы дагы жолубузду тосо албады. **Аль-Хамдулиллаа сумма аль-Хамдулиллаа!** Бизге ушундай чөйрөдө тарбия берилди: дүйнө жана анын кызыкчылыктары биздин назарыбызда төмөн-пас көрүндү. Ошол бейкаждеттикке карап адамдар: «Мырза Азирети Мавлавий Сахибге айлык берет», - деп айта да башташты. (*Рабвахтагы «Маахнаама Ансааруллаах», 1977-жылы, сентябрь айы, 11-12-бет*)

САБЫРДУУЛУКТУН ТЕНДЕШИ ЖОК ҮЛГҮСҮ

Азирети уммуль-Муъминийн^{PA}нын⁷ сабырдуулуктун тендеши жок үлгүсүнүн мисалы. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын жашоосунун соңку көз ирмемдеринде Азирети уммуль-Муъминийн^{PA} дүйнөдөгү жалпы аялдар сыйктуу ыйлап-сыктап, сабырсыздык сөздөрүн айтуудан көрө, Алла тааланын алдында саждага жыгылып, абдан жалынып-жалбаруу менен дуба суроо үлгүсүн көрсөттү. Аягында «Йаасийн» сүрөөсү окулуп, Хузур^{AC}дын руху өзүнүн чыныгы Кожоюнунун алдына учуп кеткен кезде, Азирети уммуль-Муъминийн^{PA}: **«Иннаа лиллаахи ва иннаа илайхи раажиъун»⁸**, - деп сүкүт сактады жана эч ыйлап-сыктабады. Үй ичиндеги айрым аялдар ыйлай башташты, ал зат^{PA} аларды катуу кагып: «Менин жолдошум болчу, мен ыйлабагандан кийин силер эмнеге ыйлайсыңар?» - деп койду. Бул сабырдуулук жана туруктуулуктун үлгүсү - абдан

7. «Момундар энеси» дегенди билдирет. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын жолдошу - Азирети Сайида Нусрат Жахан Бегам Сахиба.

8. Албетте, биз Алланыкыбыз, албетте, биз Ага гана кайтуучубуз.

мээримдүүлүк көлөкөсүндө чоңойгон жана абдан сый-урмат көргөзчү руханий падыша - ыйык күйөөсү каза тапкан ыйык аялдын үлгүсү. Кандайдыр бир салтанаттуу керемет эле». («Тарых-э-Ахмадият», жаңы басылыш, 2-том, 547-бет)

Анан балдарына да мындай насаат кылды: «Атабыз бизге эч нерсе калтыrbай дүйнө менен коштошуп кетти», - деп ойлобогула. Тескерисинче, дубалардын улуу казынасын силерге калтырып кетти, ал керектүү мезгилде силерге жардам берип турат».

(МААНИСИЗ) КААДА-САЛТТАРДАН ООЛАК БОЛГУЛА

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}: «Менин Жамаатыма мүчө болгон ар бир адам Кураги каримдин бардык буйруктарына амал кылуучу болсун, же эч болбогондо амал кылууга аракет кылуучу болсун, ага ыйман келтирүүчү болсун», - деп каалар эле. Эгер бир буйрукту эле четке какса, анын мени менен алакасы жок деп айткан. Ал: «Мага ыйман келтиргендер дүйнө каада-салттарынан жогору болуп, дүйнө кызыкчылыктары жана маанисиз-курулай каада-салттарынан оолак болуучу болсун, ошондой эле Алла жана Анын Пайгамбары Мухаммад^{CAB} буюрган иштерин кылууга аракет жасоочу болсун», - деп каалачу. Кудай тааланын Пайгамбары Мухаммад^{CAB} Кудай таала Кураги каримде берген буйрукка эле буюрат. Ошол үчүн кимдир бирөө Азирети Айша^{PA} дан: «Бизге Мухаммад Пайгамбар^{CAB}дын кулк-мүнөзү туурасында айтып берициз», - деп сураганда, ал зат^{PA}: «Куранды окубайсызыбы, Кураги каримде баяндалган кулк-мүнөздүн өзү эле Пайгамбар^{CAB}дын кулк-мүнөзү болгон», - деп жооп берди. Ошондуктан, Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} айтты: мен өзүмө Жетекчи жана Жолбашчы⁹ болгонду ээрчиймин жана Кураги каримдеги ар бир буйрукту өзүмө *Дастуруль амал* деп билемин. Эгер силер дагы ошондой ээрчүүгө аракет кылсанар, анда менин Жамаатым сабына кошуласыңар. *Байъат* кылган

9. Мухаммад Пайгамбар^{CAB}.

соң Жамаат ошого жараша үлгүлөрдү да көргөздү.

Ушул жерде эң алгач бир аялдын үлгүсүн сунуш кыламын. Бул аял Азирети Чавдхрий Зафруллахан Сахиб^{PA} нун апасы эле. Анын жээни Чавдхрий Башийр Ахмад Сахиб Чавдхрий Сахибдин мындай деп жазганын рабаят этет: «Апам жаман каада-салттардан канчалык жийиркенгенин төмөнкүдөй окуядан билсе болот: менин тоюм учурунда (Чавдхрий Башийр Ахмаддын) никеден кийин мени аялдар бөлмөсүнө чакырышты. Айылдагы каада-салттар боюнча бетме-бет эки отургучту даярдаганын көрдүм. Анын бирине менин, экинчисине келиндин отуруусун күтүшүүдө. Пенжабча *Беру горий*¹⁰ ойноо деп аталуучу айрым каада-салттарды өткөрмөкчү болушту. Мен бир аз тынчсыздандым. Бирок: «Азыр аялдар менен талашып-тартышып, баш тартуу ыңгайсыз иш», - деп ойлоп, мага белгилеп коюлган отургучка отуруп алышп, каада-салт үчүн даярдалышп коюлган нерселерге кол сундум. Ошондо жеңем (Чавдхрий Сахибдин апасы) менин колумдан катуу кармап, четтетип: «Уулум, булар - Ширктин иштери», - деп айтты. Андан менин да көнүлүм көтөрүлдү, мен ошол нерселерди колум менен чачып жибердим жана ордуман туруп: «Мен мындай каада-салттарды оруннатпаймын», - деп айттым. Ошентип, алардан кутулдум».

Бүгүнкү күндө да аялдар ошол нерсеге көңүл буруулары керек. Өз өлкө же ата журттун каада-салттарын ээрчүү тургай, тескерисинче кенедей Ширкти да туурай турган каада-салттардан, кайда болбосун, сактанууга аракеттенүү керек. Алла таала бардык Ахмадий аялдарга ошондой шыктуулук менен ездөрүн жана өз тукумдарын тарбиялоо мүмкүнчүлүгүн наасып этсин. Биздин өлкөлөрдөгү - Пакистан-Индия ж. б. (өлкө)лөрдөгү мусулмандарда кыздарга толук мурас бербөө салты бар. Айрыкча, айылда жашагандар, дыйкандар толук мурас берүүнү кой, таптакыр беришпейт. Буларга Чавдхрий Насруллахан Сахибдин бир үлгүсү кезигет. Чавдхрий Сахиб (Зафруллахан) мындай жазат: биздин эжебизге ошол доордун салтына жараша анын тоюнда атам абдан көп буюмдарды

10. Индия-Пакистандагы тойлорго таандык салттардын бири.

белек катары берди, анан: «Мен калтырып койгон мурасым Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын шариятына ылайыктуу эркек балдарга да, кыздарга да бөлүштүрүлүп берилет», - деп осуят да кылды. Ошентип, ал каза болгон соң анын кызына да шариятка ылайыктуу үлүш берилди.

БАШ ИЙҮҮЧҮЛҮКТҮН ТЕҢДЕШИ ЖОК ҮЛГҮЛӨРҮ...

ТАМЕКИ ТАРТУУНУН ЗЫЯНДУУ ТААСИРЛЕРИ

Бир окуя кезигет: Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} 1892-жылы Жаландхар шаарына (Индия) барды. Хузур^{АС} үстүнкү бөлмөдө жайгашкан эле. «Кызматчы аялдардын бирөөсү *Хукка*¹¹ коюп, кандайдыр бир иш жасаганы кетти. Чок полго түшүп, полдун бир бөлүгү күйүп кетти. Намаздан кийин көрүп өчүрүштү. Ошол кезде Хузур^{АС} *Хукка* - тамеки тартуучуларга наразы болуп, жийиркенгенин билдириди. Ошол кабар астынкы кабатка чейин жетти. Бир топ *Хукка* тартуучу адамдар өз *Хуккаларын* талкалап салышты жана тамеки тартууну ташташты. Ошол күнү Жамаат да Хузур^{АС}дын *Хукканы* жактырбаганын билди. Ошондо көптөгөн кайраттуу Ахмадийлер *Хукка* тартууну таштап коюшту». («Асхаб-э-Ахмад», 10-том, 157-158-бет, 1985-жылдагы басылыш)

Саахиваалдык¹² Мырза Ахмадбек дагы бир рабаятты баяндайт: Азирети Муслих Мавъуд^{РА} бир жолу менин тайекем Мырза Гулаамуллага: «Мырза Сахиб! Досторунузга *Хукканы* таштоого насаат кылыңыз», - деп айтты. Тайекем өзү да *Хукка* тартчу эле. Ал: «Хузур! Албетте, ошондой кыламын», - деп жооп берди. Үйгө келип, дубалга жөлөнүп турган *Хуккасын* талкалап салды. Жеңем: «Бүгүн ыктымал *Хукка* ысыкта тургандыктан, наразы болуп ошондой кылды», - деп ойлоду. Бирок, эч кимге эч нерсе дебегендөн кийин жеңем: «Бүгүн

11. Индия, Пакистан, Бангладеш жана кээ бир араб өлкөлөрүндө тамеки тартуунун бир аспапы. Бизче чылым деп аталат.

12. Пакистандын шаарларынын бири.

эмнеге *Хүккага ачууландыңыз?*» - деп сурады. Ал: «Хузур^{РА} мага: «*Хүкка тартуучуларга Хүкка тартпоого насаат кылышыз*», - деп буюрду. Мен өзүм да *Хүкка тартамын*. Ошол себептүү эң алгач аны талкаладым», - деп жооп кайтарды. Ошентип, тайекем өлгөнгө чейин *Хүккага жакындалган да жок жана башкаларга да Хүкканы таштоого насаат кылып турду*». («Савааних Фазли Умар», 2-том, 34-бет)

Акыркы күндөрдө *Хүкканын* жаман адаты сигарет формасында уланууда. Сигарет тартуучулар аны таштоого аракет кылуулары керек. Анткени, айрыкча жаштарда тамеки тартуу адаты кийнчөрөэк бир нече түргө айланып кетет, анан наркотикалык нерселерди кошуп, тарта башташат. Бул *Дажсаал* тарабынан таркатылган жаштардын жашоосун ойрон кылуу жакка шилтөлгөн кадам. Тилекке каршы, мусулман өлкөлөр дагы ага кошуулуп кетти. Кыскасы, биздин жаштарыбыз сигарет чегүүнү токтотуулары керек.

ЛОТЕРЕЯ АДАЛ ЭМЕС

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}дын сахаабасы Азирети Мунший Баркат Алихан Сахиб^{РА} Шимлада¹³ кызматка дайындалган эле. Ахмадий боло элкете ал бир лотерея ойноп, 7500 акча утуп алат. Ал жөнүндө Хузур^{АС}дан сураганда, Хузур^{АС} анын кумарпоздук экенин айтты жана өзүңө бир тыйынды да сарптабагын деп насаат кылды. Азирети Мунший Сахиб ошол бардык акчаны кедей-муктаждарга бөлүштүрүп берди. («Асхааб-э-Ахмад», 3-том, 33-бет, 1957-жылдагы басылыштан кыскартылып алынган)

Мына ошол эле иш акыркы күндөрдө Европада болууда. Батышта лотерея деген илдет бар. Адамдар лотерея ойношот жана акча утушат. Ал акча алар үчүн таптакыр адал эмес, тескерисинче арам. Дал кумарпоздук акчасы арам болгондой (арам). Бириңчиiden, албоо керек, эгер ката жолу менен утуп алсаңдар да, аны өзүңөргө сарптай албайсыңдар.

Ушул өлкөнөр - Англиядагы урматтуу Башийр Арчард

13. Индиянын шаары.

Сахибдин бир окуясы кезигет. Ал Ахмадиятты кабыл алғандан кийин өзүндө зор өзгөртүүлөрдү жаратып, өз жашоосун динге арнаган. 1944-жылы Ахмадий болгон, анан бир топ убакытка чейин диний таалимди Кадияндан алды. Мен айткандай, өз жашоосун динге арнады. Андан кийин анын жашоосунда бир олуттуу ыңқылап жүз берди. Алла тааланын ибадатына жана дубаларга чексиз шык койду. Анын Кадиянга бириńчи визитинин эң бириńчи жемиши - ичимдикти таштагандыгы. Ал аракты абдан көп иччүү, анан аны дароо токтотту. Ал кумарпоздук жана ичимдиктен тобо келтирип, ошол эки нерседен түбөлүккө оолак болуп, таштап салды. («Аль-Фазл», газетасы, 1978-жыл, 10-январдан кыскартылып алынган; «Улуу жашоо», 3-бет)

ИЧИМДИКТИН АРАМДЫГЫ

Бүгүнкү күндөрдө да, бир нече жыл мурда да кээ бир Ахмадийлер бул жерде да, Германияда да жана башка өлкөлөрдө да бизнеси ичимдик менен байланышкан ресторан жана мейманканаларда (иштечүү). Хадис боюнча ичимдикти даярдоочу, ичүүчүү, сатуучу жана сактоочу - булардын баары тозокко барышат деп айтылган. Ошондуктан, Азирети Халифатуль-Масийхир-Рааби^{РУ} мындай жарыяны жарыялаган эле: ошондой иштер менен алек болгон ар бир Ахмадий дароо ошол бизнести таштоосу керек, болбосо аларга каршы катуу иш-чара колдонулат. Анан Хузур^{РУ} нын өзү айткан: Алла тааланын берешендигинен көпчүлүгү ошол бизнести ташташты. Айрымдарына Алла таала дароо жакшыраак бизнес тартуулады, айрымдарын сыноодон да өткөрдүү, алар бир топко чейин жумушсуз калышты. Бирок чыдамкайлык менен өз чечимдерине туруктуу болушту, ошентип экинчи бул ыплас жумушка кол урууга аракеттенишкен жок.

КУРАНИ КАРИМДИ СҮЙҮҮ

Амратсарлык¹⁴ бир Ахмадий эмес мусулман Миан Мухаммад Аслам Сахиб 1913-жылдын март айында Кадиянга келди. Ал Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{PA} туурасында мындай деп жазат:

«Мавлавий Нуруддин Сахиб - Мырза Азиретинин¹⁵ Халифасы болгондуктан, Ахмадия Жамаатынын баары кабыл алган жетекчи. Мен эки күн анын таалим-тарбия жана Курами каримди окутуу-үйрөтүү жыйындарында катышып, анын иши туурасында көңүл буруп көрдүм. Мен анын абдан таза экенине жана Алла таала үчүн гана иштеп жатканына күбө болдум. Анткени, Мавлавий Азиретинин амалы, жол-жобосу кожо көрсүндүк жана эки жүздүүлүктөн бүтүндөй таза. Ошондой эле анын жүрөк күзгүсүндө Ислам чынчылдыгынын кандайдыр бир салтанаттуу шыктуулугу бар, ал *Тавхийд маърифатынын* тунук булагы катары Курами карим аяттарынын чечмеси аркылуу ар дайым анын кожо көрсүндүктөн алыс көкүрөгүнөн атылып чыккан *Тавхийд маърифатына* чаңкагандарды сугарууда. Эгер чыныгы Ислам Курами карим болсо, анда Мавлавий Азиретинин Курами каримге болгон чыныгы сүйүүсүндөй сүйүүнү башка эч кимде байкаган эмесмин. *Таклийд*¹⁶ аны ошондой кылууга мажбур кылган деп айтууга да болбайт. Жок, тескерисинче, ал абдан күчтүү философ-инсан, абдан салтанаттуу философиялык сын көз аркылуу Курами каримдин сүйүүсүнө кирептер болуп калды. Анткени, анын Курами карим сабагынан мен уккан Курами каримдин салтанаттуу философиялык чечмесиндей чечмени, ыктымал, дүйнөдөгү саналуу кишилер гана чечмелей алса керек». («Бадр», газетасы, 1913-жыл, март айы; «Хаят-э-Нур», 611-612-бет)

Дагы бир мындай осуят кезигет. Азирети Доктор Абдусаттаар Шах Сахиб^{PA} бала-чакасына мындай айтты:

14. Индиянын бир шаары.

15. Алла таала жиберген Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий - Азирети Мырза Гулам Ахмад^{AC}.

16. Ээрчүү

«Курани каримди өзүңөргө *Дастуруль амал* кылгыла. Мухаммад Пайгамбар^{САВ}дын сүннөтүн ээрчүү, Ахмадия Жамаатын өнүктүрүү жана Исламды жайылтуу менен алек болгула. Ошондой эле өзүңөрдүн кийинки муундарга да ошондой иштерге амал кылууга насаат кылып тургула». («Азирети Доктор Сайид Абдусаттаар Шах Сахиб», 193-бет)

Ушул насаатты ар бир Ахмадий дайыма эске тутуусу керек.

Азирети Мырза Абдуль-Хак Азирети Малик Мавлабахш Сахиб^{РА} туурасында мындай жазат: «Ал Курани каримдин өзгөчө ашыгы болгон. Ооруганына жана алсыздыгына карабастан, Курандын илим жана акыйкаттарын угууга аракеттенчү. Ошентип, бир жолу кышында бир нече ай бою Мавлана Гулам Расул Сахиб Раажикий^{РА} нун¹⁷ (Куран) сабагына катышып, ал баяндаган илим-билим жана акыйкаттарынан пайда алуу үчүн *Даруль-Фазл* көчөсүнөн *Дарур-Рахмат* көчөсүнө¹⁸ келип, *Багымдат* намазын орундарып турган. Рамазан айында Аксаа мечитинде¹⁹ болуучу дарска да дайыма келчү... Курани каримди көп жана көнүл коюп окуучу. Өзү да пайда алчу, башкаларды да катыштырчу. Өмүрүнүн аягында күнүнө бир нече жолу, качан көрсө, Курани каримди окуп турган дешет. Дептер менен калемди жанында койчу, кандайдыр бир аяттын көркөм тафсир-чечмеси көкүрөккө уялаган замат аны жазып алчу, кийинчөрээк үй-бүлөсүнө да айтып берчү... (Мырза Сахиб дагы жазат: үй-бүлөсүнө айтып берип жаткан) учурда анын бала-чакасы да Курани каримге ашык болоорун чын жүрөктөн каалагандыгы анын жүзүнөн көрүнүп турчу». («Асхааб-э-Ахмад», 1-том, 151-152-бет, 1951-жылкы басылыш)

Гамбиядагы бир христиан жигит Ахмадиятка киргенде, апасы катуу каршылык көрсөтө баштады. Ал башында сабыр кылды, бирок апасы Курани каримди урматсыз кыла

17. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{АС}дын сахаабаларынын бири.

18. Кадиян жана Рабвахтагы кээ бир көчөлөрдүн аталышы.

19. Кадиян жана Рабвахта жайгашкан Ахмадия Мусулман Жамаатынын Жаамий мечиттери.

баштаганда, үйдөн чыгып кетти, анан кайра ошол үйгө барбады. («Замийма «Маахнаама Аңсааруллаах», 1987-жылдын сентябрь, 6-бет»)

Азыркы күндөрдө дагы Африка сыйктуу алыскы өлкөлөрдө ошондой керемет-муъжизалар жүз берүүдө.

Исламда төрткө чейин үйлөнүүгө уруксат бар, кээ бир кишилер аны буйрук деп ойлошот, тескерисинче ал - уруксат. Африкада ушундай салт бар: канчалык улуу адам болсо, же бай-дөөлөттүү болсо, же жетекчи болсо, (ошончолук көп аял алышат), кээде айрым урууларда төрттөн онго чейин аял алышат. Сьерра-Леоне Республикасындагы Али Ружард мырза Ахмадиятка киргенде жаш жигит эле жана анын он эки аялы болчу. Жамааттын даъватчысы - Мавлана Назийр Ахмад Сахиб Али ага айтты: «Эми, сиз Ахмадий болдуңуз, ошондуктан Куран таалимдери боюнча төрт аял алыш калууга болот, калгандарын талак кылып, каражат берип узатып коюнүү». Ошол көрсөтмөгө дароо амал кылганы турсун, ал анын айтуусуна ылайыктуу алгачки төрт аялды өзүнө алыш калып, жаш аялдарын узатты. Ошол өзгөрүү - кандайдыр бир ыңқылап.

Ошондой эле биздин дагы бир даъватчыбыз - Юнус Халид Сахиб мындай жазат: «В. В. Каҳлун мырза Мавлана Мухаммад Сыддык Амратсарий Сахибдин убагында *Кашф* аркылуу Ахмадий болгон эле. Анан кийинчөрээк ал Сьерра-Леонедеги Ахмадия Жамаатынын *Амири* катары да кызмат аткарган. Ахмадий боло электе анын айлана-чөйрөсү оюн-зоокко жакын болчу. Ал бийчи болгондуктан, анын тегереги да ошондой болчу. Бирок, *Байъат* кылгандан кийин дароо өзүн толук өзгөрттү. Такыба, тазалык, сыйынуу, Кудайдан коркуу жана аманатчылык боюнча өзгөчө орунду ээледи. Алла таала ага чоң-чоң ийгиликтерди наисип кылды. Ал өз аймагынын Башкы губернатору болуп да кызмат аткарган эле. Ал Башкы губернатор болгон аймакта алмаздын ири кендери бар болчу. Ал бийлик ээси болчу. Ошол өлкөлөрдө губернатор кээ бир өзгөчө укуктарга ээ болот. Ал кааласа, миллиондогон акча тапса да болмок, бирок Ахмадияттын көркөм жана таза таалиминин аркасынан ал байлыкты өзүнө арам деп билген

жана жөнөкөй, карапайым жашоодо жашаган. Чондордун арасында дагы «урматтуу В. В. Кахлун абдан аманаттуушишеничтүү губернатор. Ал өзү дагы пара албайт, кол астындагыларга дагы жол бербейт» деген атын чыгарган эле». Даъватчы мындай кошумчалайт: «Ал ооруп калды. Бир күнү мен аны көргөнү барсам, мени чакырып, мындай айтты: «Юнус! Менин көздөрүмдүн алдында ар дайым *Калимаи тайиiba*²⁰ жашыл өндө жазылып турат, мунун себеби эмнеде?» Мен: «Губернатор! Сиз Алла жана Анын Пайгамбары Мухаммад^{CAB}ды чын жүрөктөн сүйөсүз жана ашыксыз, бул ошонун натыйжа-жемиши», - деп жооп кылдым. Ал мындай айтат: «Мен эки ай бою барып турдум, ал (дайыма) жашыл түстөгү жарык менен *Калимаи тайиба* жазылганы көрүнөт деп айтчу».

Анан бейтапканага алыш барылганда, өлүм алдындағы ахвалда бир Ахмадий тууган - урматтуу Кожи анын колунан кармап: «Эй, Губернатор! **Лаа илааха иллаллаахты** окугун», - деди. Ал «**Лаа илааха иллаллаахты** окуду. Анан Кожи мырза: «**Мухаммадур Расуулуллаахты** окугун», - деп айтты. Ал **Мухаммадур Расуулуллаах**, - деп окуду. **Мухаммадур Расуулуллаахты** окуп бүтөөр заматы башы ийиле түштү.

КАРАПАЙЫМДУУЛУК ЖАНА ЖӨНӨКӨЙЛҮК

Жетинчи шартта карапайымдык, адеп-ахлактуулук, жөнөкөйлүк ж. б. га көңүл бурага деген сөз дагы айтылган эле. Ырас, көбүнчө карапайым жана кедей-муктаж адамдар пайгамбарларга ыйман келтиришет. Бирок курмандыктар майданында байлардан көрө чын көңүл менен мал-мүлкүн сарпташат. А түгүл жанын курман кылууга да туура келсе, аяшпайт. Алар эч качан көйрөндөнүшпөйт жана текеберчилик кылышпайт, тескерисинче ар бир жаш-карынын алдында эң бийик мартабалуу карапайымдык жана жөнөкөйлүк менен күн кечиришет, ошондой эле жөнөкөйлүк жана карапайымдыкты

20. Лаа илааха иллаллааху Мухаммадур Расуулуллаах. (Алладан башка сыйынууга татыктуу эч ким жок, Мухаммад^{CAB} Алланын Элчиси).

туу чокусуна чыгарышат. *Илаахий* Жамааттардын өсүп-өнүгүүсүнүн сыры ошондо: карапайымдык жана жөнөкөйлүктүн эң зор үлгүлөрүн көргөзө турган карапайым адамдар канчалык көп болсо, өсүп-өнүгүүнүн тездиги ошончолук көп болот. Мен айтып өткөндөй, пайгамбарларга ыйман келтире турган адамдар ошондой болушат. Ошондой адамдарга пайгамбарлардын назары түшкөндө, аларды дагы өркүндөтөт, аларга дагы көбүрөөк жарык нур тартуулайт. Ошондой карапайым адамдар башкалар үчүн өз жайын таштап, босого барып отурууга туура келсе, ошол жерге барып отуруудан да арданышпайт. Бирок Кудай тарабынан дайындалган (элчи)нин кыраакы көздөрү ошондой адамдарды таап алат. Аナン ошол карапайымдыкты сыйлоо үчүн жана өз Жамаатына: «Менин Жамаатымда карапайым жана жөнөкөй адам эң жогорку орунду ээлейт», - деп түшүндүрүү үчүн карапайым-ийилүүчү адамдарды ошол жерден тургузуп, өзүнүн жанына чакырышат, ошондой эле тамак учурунда чакырып, өздөрү менен чогуу, өз идишинен тамактандырышат. Карапайымдыктын аркасынан ошондой адамдардын динди эртерээк кабыл кылгандыктары үчүн жана дин таалимдерине толук бойдон амал кылгандыктары үчүн гана пайгамбарлар аларды кадырлашат.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Карапайым адамдар текеберленишпейт жана толук адептүүлүк менен акыйкattы кабыл алышат. Мен акыйкattы сүйлөймүн: карапайым адамдар ээлеген бакыттын биригин онунчу бөлүгүнө да ээ болбогондор бай-дөөлөттүүлөрдүн арасында арбын». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-Э-Авхаам», 537-бет)

Ошондуктан, динди жакшылап түшүнүп, ага амал кылуулары үчүн Жамаатка мүчө болуп кире тургандар үчүн карапайымдык шартын койду. Эми, ошондой өзгөрүүлөр кандайча жүз бергендиги туурасында айрым мисалдарды келтиремин.

Мыкты аалым Азирети Сайид Мухаммад Сарвар Шах Сахиб^{PA21} бай үй-бүлөдөн болгон. Ошого карабастан, анын

21. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабасы.

тазалығы, карапайымдығы жана жөнөкөйлүгү үлгү аларлық болгон. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} га байланышып, Хузур^{AC} дын кулчулук моюнтуругун өз моюнуна салып, дүйнө кызықчылыштарының талабын жүрөгүнөн чыгарып салды. Чынында, Ахмадия медресесинде иштеп жаткан кезинде бұт убактысын кароолчуга да ылайық келбеген кичине үйдө өткөрдү. Хузур^{AC} дын эшигине күл болгонунан кийин бұткүл дүйнөнү таштап, дүйнөлүк оокаттын кызықчылығы деген ойду да келтирбеген. («Асхааб-э-Ахмад», 5-том, 3-бөлүгү, 9-бет, 1964-жылдагы басылыш)

Ошондой эле Мавлавий Бурхаануддин Сахибдин карапайымдуулугу жөнүндө дагы бир мисал кезигет. Бир жолу Хузур^{AC} дын алдына келип, эмнегедир ыйлай баштады. Хузур^{AC} өтө мээримдүүлүк менен: «Мавлавий Сахиб! Эмне болду деп сурады. Ал жооп берди: «Хузур! Эң алгач Котхий болдум, анан Бавлий болдум, андан кийин Газнавий болдум, эми Мирзааий болдум. Ыйлаганымдын себеби, өмүрүм аяктап баратат, мен «жудду да жудду хий рех гия». Тагыраак айтканда, эң бириңчи мен Котхаадагы тирдин²² бутун өптүм. Анан бавлийлик²³ олюянын кызматында болдум. Андан кийин Мавлавий Абдулла Газнавий Сахибдин²⁴ кызматына бардым. Эми Хузур^{AC} дын кызматына келдим. Бирок, мен ошондой эле жөндөмсүз бойдон калдым. (Бул анын карапайымдуулугу эле). Ыйлаганымдын себеби ушул. Ошондо Хузур^{AC} Мавлавий Сахиби абдан мээримдүүлүк менен сооротуп, көңүлүн көтөрдү жана мындай айтты: «Мавлавий Сахиб! Кайгырбагын. Сиз жете турган жерге жетип алдыңыз. Эми сар-санаа тартпоо керек». Ошондо ал ыйлап сооронду жана тынчыды». («Рабвахтагы «Маахнаама Аңсааруллаах», 1977-жылы, сентябрь, 14-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай деп жазат:

«Чындыгында, Жамму (Индия) штатынын тургуну Хиббий филлаа Сайид Фазлулла Шах Сахиб Лахорий²⁵ бүтүндөй ичи

22. Индияда пир-олуялардын бир жамааты.

23. Индияда пир-олуялардын бир жамааты.

24. Индиядагы бир соң аалым жана олуя.

25. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

таза, сүйүү жана ықыластуулукка жык толо, жетик ишенич нуру менен нурданган. Ал мал-мұлк жана жан жагынан курмандыкка даяр. Ушул жолдогу керектөлөрдөн эсептелген адептүүлүк жана жакшы ойго ээ болгондук кандайдыр бир кереметтүү карапайымдуулук менен бирге анда кезиктирүүгө болот. Ал чын жүрөктөн чыныгы, таза жана жетик сүйүү менен мени сүйөт. Алла үчүн алака-байланышты орнотуу жана сүйүү боюнча эң жогорку даражага жеткен. Ичи тазалык жана сөзүндө туруучулук өндүү сыпат анда даана көрүнүп турат. Анын бир тууганы - Наасир Шах дагы мени менен *Байъат* алакасын байланыштырган. Анын тайекеси - Мунший Карам Илаахий Сахиб дагы мага чын дос болот». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 798-бет)

Дагы Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай деп айтат:

«Поездде полициянын орун басар инспектору *Хиббий филла* Мунший Рустам Али (биздин өлкөлөрдө полиция башкармасы жаманатка конгон. Бул жагынан, ушуну эске тутуп, карасак, түшүнүүгө болот) *Саалих* жана ықыластуулукка жык толо жигит менин биринчи даражалуу досторуман. Карапайымдуулук, жөнөкөйлүк жана ықыластуулук белгилери анын жүзүнөн эле көрүнөт. Кандай сыноо болбосун, ошол доступн туруктуулук кылбай, тайып кеткенин көргөн эмесмин. Ал ишеним менен мага кайрылган күндөн бери ошол ишенимде эч кандай тыныгуу жана жансыздык пайда болгон эмес, тескерисинче күндөн-күнгө өсүп-өнүгүүдө». Тактап айтканда, өсүп-өнүгүп баратат. («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 806-807-бет)

ТЕКЕБЕРЧИЛИКТЕН ООЛАК БОЛУУ

Дагы анда «текеберликтен оолак болобуз» деген убада бар. Бул жөнүндө Сайид Мухаммад Сарвар Шах Сахиб^{РА}нун мисалын келтиремин.

«Илим-билим жагынан жогорку даражага ээ болгондугуна карабастан, ушул доордогу аалым деп аталуучулардын каршысында анын табиятында ушунчалык жөнөкөйлүк жана

карапайымдуулук бар болчу: эгер бир жаш бала дагы аны менен сүйлөшүүнү кааласа, аны баласынтай сүйлөшчү. Ал абдан мээримдүүлүк менен анын сөзүн укчу жана канааттандыраарлык ыкмада анын суроосуна жооп берчү. (Мавлавий Мухаммад Хафийз Бакаапурий балалык кезинdegи бир окуяны мындай баяндайт): менин бир жакын тууганым балалуу болду. Кат аркылуу кабар алганымдан кийин Азирети Мавлавий Сахиб^{PA}га ымыркайга ат койдурууга ниет кылдым. Ал дарс бергени *Аксaa мечитине* бара жаткан же кайтып келе жаткан эле. Мен ага жакын бардым. Менин ага бара жатканымды көрүп, туруп калды. Жылуу жүз менен мага көңүл буруп, менин кайрылуума жараша ымыркайга ат коюп, ал үчүн дуба кылды». («*Асхааб-э-Ахмад*», 5-том, 3-бөлүк, 35-бет)

Дагы бул жөнүндө Азирети Мавлавий Бурхаануддин Сахибдин окуясын баян кыламын. Илгери өтүлгөн мисалдардан дагы анда атын чыгаруу жана кожо көрсүндүк өндүү нерсе жок экендиги далилденет. Ошондой эле улуу аалым болгондугуна карабастан, илимий өңүттөн мактанчаактык жана көйрөндүк да эч жок болчу. Кадиянда турган күндөрдө кимdir бирөө: «Эй, Мавлавий Сахиб!» - деп чакырса, дароо: «Мени Мавлавий (аалым)», - деп чакырбагыла, мен жаңыдан Азирети Мырза Сахибден *Абжад*²⁶ үйрөнө баштагам, тактап айтканда, алиппе үйрөнө баштадым», - деп тосуп койчу. («*Рабвахтагы «Маахнаама Ансааруллаах»*, 1977-жылдын, сентябрь, 12-бет)

Дагы карапайымдык жана жөнөкөйлүктүн эң мыкты үлгүсү бар. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Азирети Сахибзаада Сайид Абдуль-Латиф Сахиб Шахийд²⁷ туурасында мындай айтат:

«Ал карапайымдык жана жөнөкөйлүк боюнча инсан толук бойдон Алла таалага чөгүп кетмейинче, жетүү мүмкүн болбогон даражага чейин көтөрүлдү. Ар бир адам кандайдыр бир деңгээлде атак-даңк жана илимдүүлүк себебинен

26. Араб алиппеси.

27. Ооганстанда 1903-жылы шейит кеткен улуу такыба Ахмадий аалым.

көтөрүлүп, көйрөндөнө баштайт. Ошол илимдүүлүк жана атакдаңқ акыйкатты (кабыл) алуусуна тоскоолдук кыла баштайт. (Тагыраак айтканда, акыйкатты таанууга бөгөт болуп калат). Бирок ушул инсан ушунчалық карапайым-жөнөкөй болчу: мыкты илим-билимдерге ээ болгондугуна карабастан, бир чыныгы акыйкатты кабыл алууга анын илимий, практикалык жана үй-бүлөлүк улуктугу тоскоол боло албайт эле. Акыр аягында өз жанын акыйкатка курман кылды жана биздин Жамаатыбыз үчүн ушундай зор үлгү калтырды: ошого амал кылуу Кудай тааланын түпкү каалоосу». («Руханий хазаайин», 20-том, «Тазкиратуи-Шахаадатайин», 45-бет)

ДИНДИ ДҮЙНӨДӨН ЖОГОРУ КОЮУ...

КУРМАНДЫКТЫН БИЙИК ӨЛЧӨМҮ

Динди дүйнөдөн жогору коюу үчүн сегизинчи шартта «өз жаны, мал-мұлқұ, ызааты - ар бир нерсени курман кылат» деп жазылган. Ахмадия Жамаатында Алла тааланын берешендиgi менен динди дүйнөдөн жогору коюу көрүнүштөрү бизге көрүнүп турат. Энелер балдарын (динге кызмат кылууга) сунуш кылышат, аталар Ибраахий^{AC}дын сүннөтүнө амал кылган бойдон балдарын жетелеп: «Эми бул - Жамааттыкы. Жамаат каалаганча андан «курмандык» алсын», - деп алыш келишет. Балдар: «Биз дагы Азирети Исмаайил^{AC} сыйктуу жаныбызды курман кылууга даярбыз», - деп өздөрүн «курмандыкка» сунуш кылышат. Ушул көрүнүштөр илгери дагы болгон, азыр дагы бар. Ага бирден мисал келтиремин.

1923-жылы хиндилер *Шуддих*²⁸ кыймылын башташканда, ага каршы Ахмадия Жамааты жасаган чаralарга балдар да улуулардан артта калган эмес. Беш жашар балдар да Малкаана (Индия) деген жерге барууга даяр болушту. Он эки жашар бир бала атасына мындай жазды: «Ислам динине кызмат кылуу улууларга гана эмес, бизге да парыз. Ошондуктан, Алла жолундагы даъват-үгүткө чыкканыңызда, мени да кошо ала

28. Шар Дханад аттуу хинду Индияда мусулмандарды кайрадан хинду кылууга баштаган кыймыл.

кетсөніз, егер сиз бара албасаңыз, анда мени сөзсүз жиберіңіз». («Ахмадият тарыхы», 5-том, 336-бет, 1964-жылдагы басылыштан кыскартылған алынды)

Мен айтып өткөндөй, ушул кептер кандайдыр бир эски жомоктор әмес, азыр да мындаі көрүнүштөргө күбө болобуз. Бұғынку құндө ушул чөйрөдө (өскөн) *Ваакфийн-э-Нав*²⁹ балдар мени менен жолукканы келишкенде, алардан: «Чоңойғондо ким болосуңар?» - деп суралғанда, алар: «Сиз әмнени айтсаңыз, биз ошол бағытта болобуз. Жамаат биз әмнене кылаарыбызды айтсын?» - деп жооп беришет. Мына Ахмадий баланын ынтаасы. Ушул дымак качанқыга чейин туруктуу болсо, Жамаатка эч ким эч кандай зыян келтире албайт. *Иништәлле кыяматка чейин ушул дымак туруктуу калат.*

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындаі айтат:

«Эми, динди дүйнөдөн жогору коюп, өзүн дербиш кылыш алган жана өз жердештерин таштап, эски достору жана туугантуушкандарынан айрылып, түбөлүккө мага кошуна болуп жайгашкан чоң жамаат мени менен бирге турат». («Асхаб-э-Ахмад», 5-том, 3-бөлүк, 130-бет, 1964-жылдагы басылыш)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындаі айтат:

«Хибби филла Мавлавий Хакийм Нуруддин Сахиб Бехравий... Ал өз мал-мұлқунөн мага көрсөткөн ушунчалық көп жардамына эч бир мисалды келтире албаймын. Мен анын табиятынан жана чын жүрөктөн дин кызматтарына жанын курман кылуучу экенин көрдүм. Туура, анын күндөлүк жашоосу ушул жолго арналған. Ал бардык жагынан Ислам жана мусулмандарга чыныгы кызматчы. А түгүл ушул Жамааттын жардамчыларынын арасында эң жогорку даражага ээ болду». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 777-бет)

Дагы Азирети Мавлавий Абдуль-Карийм Сахиб^{PA30}

29. 1987-жылдын 3-апрелинде төртүнчү Халифа - Азирети Мырза Тахир Ахмад^{РУ} негиз салған кыймыл. Анда Ахмадий ата-энелер өздөрүнүн төрөлө элек балдарын Ислам динине кызмет кылууга арнашат. Ақыркы маалыматтар боюнча 30,000ге жакын кыздар жана балдар катталған.

30. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

туурасында мындай айтат:

«Ал бир күнөөсүз жашоо өткөргөн эле. Ал дүйнө көңүл ачуучулуктарынан такыр үлүш алган эмес. Динге карата урматсыздык деп жумушун таштаган. Бир нече күн мурда ага айлыгы 200 *Rupiiylik*³¹ жумуш чыккан эле, бирок бул инсан баш тартты. Ал карапайымдык менен өмүрүн өткөргөн. Араб тилиндеги китептерди берилгендиk менен окучу. Исламга каршы ички жана сырткы чабуулдарга жооп кайтаруу менен өмүрүн өткөрдү. Катуу ооруганына жана алсыздыгына карабастан, калеми дайыма жаза берген». (*Махмуд Мужсийб Асгар: «Сийрат-э-Азирети Мавлавий Абдуль-Карийм Сахиб Сиалкотий^{PA}*, 108-бет)

Малийр Котланын (Индия) раиси Азирети Навааб Мухаммад Алихан³² өзүнүн бир тууганына жиберген бир катта мындай жазат:

«Мен кайсы максат-мүдөөлөр менен Кадиянга келип отурукташкан болсом, аларды ачык-айкын баян кыламын: Азирети Масийхи Мавъед^{AC} га *Байъат* кылганыма он эки жыл болуп калды. Мен өзүмдүн бактысыздыгым айынан он эки жыл отурдум. Кадияндан узак турдум, бул жерге кез-кезде саналуу күндөргө келип турдум. Дүйнө иштери менен алек болуп, өмүрүмдүн көп учурун текке кетирдим. Аягында ойлосом, өмүрүм шамал сыйктуу учуп кеткендей көрүнөт. Биз динди да, дүйнөнү да алалбай калдык.

Ушул жерге (Кадиян) алты айга ниет кылып келген элем. Ошентип, бул жерде өзүмдүн бардык иштериме кылдаттык менен ой жүгүрттүм. Акыры жүрөгүм мындай фатва-өкүм берди: динди ээрчисе, дүйнө иштери ийгиликтүү болот, бирок адамзат дүйнөнү ээрчисе, дүйнө дагы колдон кетет, дин дагы ойрон болот. Мен жакшылап көңүл буруп көрдүм: он бир жыл бою мен эч кандай ийгиликке жеткен эмесмин, бир туугандарым дагы эч кандай ийгиликке илешкен эмес. Ушул үмүтсүз ахвалдан улам биз күндөн-күнгө динибизди ойрон кылып жатабыз. Акыры: «Дүйнө иштерин эч ким бүтүрө алган

31. Индия-Пакистандын акча бирдиги.

32. Азирети Масийхи Мавъед жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

эмес», - деп Малийр Котланы таштап, *Хижрат*³³ кылууга бекем ниет кылдым. **Аль-Хамдулилаа**, өтө кубаныч менен айтамын: мен Котладан көчүп келдим. Ошондой эле *Мухаажир*³⁴ шарият боюнча өзүнүн эрки менен кайра Ата-Журтуна бара албайт. Тагыраак айтканда, аны үй (турак жай) кыла албайт. Мусаапыр катары келип кетсе болот. Ошондуктан, ушундай ахвалда менин келүүм кыйын. Менин абалым эң жакшы жана кубанычтамын. Биз кайсы «шамдын»³⁵ парвана-көпөлөгү болсок, андан кандайча ажырай алабыз...

Менин сүйүктүү агам! Мен ушул жерге Кудай үчүн келгенмин жана менин достугум жана сүйүүм дагы Кудай үчүн гана. Мен Котладан башка жердемин, бирок Котланын оор ахвалына катуу кайгырам. Кудай таала сизге, биздин туугантуушкандарыбызга жана Котладагы бардык элге терең акыл жана аң-сезим берсин. Баарыңар Исламга чыныгы кызматчы болгула. Бүт баарыбыздын өлгөнүбүз да, тириүбүз да Алла үчүн гана болсун. Биз Кудай таалага толук баш ийүүчү мусулман бололу... Динди дүйнөдөн жогору коюубуз, мээримдүү бийлигиизге шүгүрчүлүк кылып, ага толук баш ийүүбүз биздин *Байъат* шарттарыбызда бар. Ошол эле нерсе менин бир жерде кармап турат. Менин ыйманым бекемделген сайын дүйнө мага ошончолук төмөн-пас көрүнүп, дин жогорулап жатат. Кудай таала жана адамзаттын жакшылыгына шүгүрчүлүк кылуу сезими да күчөп баратат. Ошондой эле улуу бийликке баш ийүү жана шүгүрчүлүк кылуу жүрөгүмөн орун алууда». («Асхааб-э-Ахмад», 2-том, 126-129-бет, 1952-жылдагы басылыш)

Ошондой эле Хакийм Фазлдин Сахибдин Исламга карата боорукерлигинин үлгүсү кезигет.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Хибби филла Хакийм Фазлдин Сахиб Бехравий. Хакийм Сахиб тууганым Мавлавий Хакийм Нуруддин Сахибдин досторунан болуп, анын адеп-ахлак түсүнө кирген, абдан ыкыластуу адам. Анын Алла жана Пайгамбар Мухаммад^{CAB} ды

33. «Көчүү» дегенди билдирет.

34. Бир жерден башка жерге көчкөн адам.

35. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}.

катуу сүйгөнүн билемин. Ошондуктан, менин дин кызматчысы экенимди көрүп, «**хуббу лиллаах**³⁶» деген шартты орундашып жатат. Ага Ислам дининин чындыгын таратуу боюнча шыкышы сүйүктүү тууганым Мавлавий Хакийм Нуруддин Сахибге Кудай таала тарабынан берилген ышкынын арбын үлүшү окшойт. Ал ушул Жамааттын диний каражаттарына кылдаттык менен көңүл буруп, дайыма *Чанда* катары кандайдыр бир жолду издөө камында жүрөт». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 781-бет)

1923-жылы *Шуддих* деген «согуш» башталганда, Ахмадий үгүтчүлөрдүн ахвалы төмөнкүчө болчу: алар күн катуу тийип турган аптапта бир нече километрге чейин жөө жол жүрүшчү. Кээде тамак тургай, суу да насип болбойт эле. Көбүнчө чала бышкан жана туруп калган эски тамакты ичиp алышчу же куурулган буурчак жеп, суу ичиp күн кечирчү. Кээде аларда жарма болчу, ошону менен күн көрчү. Суфи Абдуль-Кадийр Сахиб Нияз Би. Э. Мейнпурий жана Митхра (Индия) райондорун кезип, чамасы кырк айылды кыдырып, күнүнө болжолу менен он алты милл өлчөмүндө жөө басчу. («Ахмадият тарыхы», 4-том, 343-бет, 1963-жылдагы басылыш)

Америкада бир абдан белгилүү музыкант киши Ахмадий болду. Өз доорунда музыка дүйнөсүндө ушунчалык тездик менен көтөрүлүп бара жаткан эле: кыска убакта ал Америкага даңкын чыгарган. Ал жөнүндө окумуштуулар: «Бул келечеги кең музыкант. Адамдар аны өз доорунда таланттуу музыкант катары таанышат», - деп баа беришкен. Ахмадий болгондо, музыканы эч эстебеди, ал аркылуу келе турган байлыкка да ач көздүк менен карабады. Баарын бир эле көз ирмемде таштады. Эми дербиштердей өмүр сүрүп, *Тахажжуд* намазын калтыrbай орундаштууда. Пайгамбар Мухаммад^{САВ} дын атын угаары менен көздөрү жашка толуп кетет. («Маахнаама Хаалид», 1988-жылдын январы, 40-бет)

Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{РА} (Халифа болуусунан мурунку окуяны) мындай деп айтып берет:

36. Сүйүм Алла үчүн гана.

«Мен ушул жерге эмнеге келдим? Карагыла, Бехрада (Пакистан) менин мыкты үйүм бар. Бул жерде мен бышпаган кыштан үй курдурдум. Ал жер мага бул жерден көрө жайлуу болчу. Бирок мен көрдүм: мен «кеселмин», абдан кеселмин; мен «муктажмын», абдан муктажмын; «аргасызмын», абдан аргасызмын. Ошондуктан, мен өз кайғы-капаларымды кетирүү үчүн ушул жерге келдим. Эгер кимдир бирөө менин үлгүмдү көргөнү Кадиянга келсе, же ушул жерге келип, бир аз мөөнөт туруп, бул жердеги адамдарга каршы сын айтса, бул анын жаңылыши, анын назары алданууда: ал ооруларды дени сак деп сынга алат. Ушул жердеги достук жана байланыштар, ушул жерге келүү жана кетүү, ошондой эле бул жерде жашоо - мунун баары *Лаа илааха иллаллаахунун негизинде болушу керек*. Болбосо, нан (тамак) жана секилер ж. б. үчүн келсөнцөр, анда силердин көпчүлүгүңөрдүн үйлөрүңөрдө ушул жерден жакшыраак нан ж. б. бар го, аナン эмнеге ушул жерге келесиңөр? Силердин бардык иштериңөр Кудай таалага гана таандык болгондон кийин гана силер ошол сезүңөр боюнча чынчыл болушуңар мүмкүн». (1904-жылы, 22-январда окуган жума кутбасы. («Хутбаат-э-Нур», 160-бет, жаңы басылыш)

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} Азирети Сахибзаада Абдуль-Латиф Сахиб Шахийд туурасында мындай айтат:

«Ушул улуу маркумдун абдан суктанаарлык сыпаты мындай: чынында ал динди дүйнөдөн жогору койгон. Ошондой эле ал чынында Кудай тааладан коркуп, өз такыбалуулугун жана Алла таалага баш ийүүсүн түү чокусуна жеткире турган чынчылдардан эле. Кудай тааланы ыраазы кылуу үчүн жана Анын ыраазычылыгына татыктуу болуу үчүн өз жаны, ызааты, намысы жана мал-мүлкүн кандайдыр бир керексиз нерсе сыйктуу өз колу менен таштоого даяр тургандардан эле. Анын ыйман күчү ушунчалык бекем болчу: эгер аны бир чонураак тоого салыштырсам да, менин салыштыруум алсыз болот деп коркомун. Көпчүлүк адамдар *Байъат* кылганына жана менин билдириүмдү тастыктаганына карабастан, «дүйнөнү динден жогору коюу» деген уулуу уруктан толук кутулушпайт, тескерисинче аларда бир аз илдет калып калат. Кандайдыр бир жашыруун сарандык, мейли

жанга тиешелүү болсун, мейли абройго тиешелүү болсун, малмұлккө байланыштуу болсун, мейли адеп-ахлактык ахвалдарга байланыштуу болсун, алардын чала жан дүйнөлөрүндө кезигет. Ошондуктан, аларга карата менин ахвалым мындай болот: мен дайыма кандайдыр бир диний кызматты сунуш кылганымда: «Алар сыноого кабылып калбасын, ушул кызматты өзүнө жүк деп *Байъатынан кол жуубасын*», - деп коркомун. Бирок кандайдыр бир керексиз нерсе ташталып жиберилгендей, өз мал-мұлқұн, аброюн жана жанын мени ээрчигенинен улам таштаган ушул улуу маркумдун мактоо-алкоосуна кандай сөздөрдү колдоноюн. Мен көпчүлүктү көрөмүн: алардын башталышы менен соңкусу бирдей болбайт, кенедей эле кайғы же шайтандык азгыруу же жаман чөйрө айынан төмөндөп кетишет. Бирок ушул баатыр маркумдун туруктуулугун кандай сөздөр менен чечмелейин: ал ишенич нуруна карай күндөн-күнгө алга кадам таштай берди». («Руханий хазаайин», 20-том, «Тазкиратуи-Шахаадатайин», 8-бет)

Дагы мындай деп айтат:

«Шахийд маркум жан берип, менин Жамаатыма бир үлгү болгон. Чынында, менин Жамаатым бир чоң үлгүгө муктаж болчу. Азыркыга чейин булардын арасында ушундайлар бар: алардан арзыбаган кызматты аткарған бирөө: «Мен мыкты иш кылдым», - деп ойлойт. Ал мага милдет кылуусуна аз калды. Чынында, Кудай таала ага ушул кызматты аткарууга мүмкүнчүлүк берип, ага жакшылык кылды. Кээ бирөөлөр болсо, алар толук бойдон жана чын ыкластан бул жакка келишкен эмес. «Биз ыйманы бекем жана жогорку даражалуу чынчылдык жана ыкластуулук ээсибиз» деген билдириүүлөрүнө аягына чейин туруктуулук бере алышпайт. Дүйнө сүйүсү үчүн динди колдон чыгара беришет жана кандайдыр бир арзыбаган сыноого да чыдай алышпайт. Кудай тааланын Жамаатына киргенден кийин дагы алардын дүйнөпарастыгы азайбайт. Бирок Кудай таалага миндеген шүгүрлөр болсун, чын жүрөктөн ыйман келтирген, чын дилден ушул жолду тандаган жана ушул жолдо ар кандай жапа чегүүгө даяр турғандар да бар. Бирок Жамааттагы күчтөр ушул баатыр

инсан көргөзгөн үлгүнү көрсөтө тургандары алигиче көзгө көрүнбөйт. Кудай таала ушул Шахийд маркум көргөзгөн үлгүдөй ыйманды баарына үйрөтсүн жана ошондой туруктуулук тартууласын. Ушул шайтандык чабуулдар коштолгон дүйнөлүк жашоо жетик инсан болууга тоскоол болуп калат. Ушул Жамаатка көптөгөн адамдар киришет, бирок тилекке каршы ушундай үлгүнү көрсөтө тургандар абдан аз болушат». («Руханий хазаайин», 20-том, «Тазкиратуи-Шахаадатайин», 55-56-бет)

Ал зат³⁵ дагы мындай айтат:

«Шахзаада Абдуль-Латиф үчүн белгиленген шейиттиги орундалды. Эми заалимдин жазасы калды. **«Иннаху ман йаъти Раббаху мужриман фа инна лаху жаханнама лаа йамууту фийхаа валаа йахайа»**³⁷. Өкүнүчтүүсү, ушул Амир³⁸ «ман йактул мұъминам мутаъммидан»³⁹ деген аяттын курчоосуна кирди. Кенедей да Кудай тааладан корккон эмес. Ал - момун, ушунчалық мыкты момун: эгер Кабулдун бардык жерлеринен анын окшошун издесек да, таппайбыз. Ошондой адамдар сейрек чыгат. Алар чын жүрөктөн ыйман жана акыйкат үчүн жанын да курман кылышат, аялы жана бала-чакасына да карап отурушпайт. Эй, Абдул-Латиф! Сага миндеген раҳматтар болсун! Сен менин ти्रүүлүгүмдө эле чынчылдык үлгүсүн көргөздүң. Мен көз жумган соң менин Жамаатымда калган адамдардын эмне иштерди кылаарын мен билбеймин». («Руханий хазаайин», 20-том, «Тазкиратуи-Шахаадатайин», 58-бет)

Дагы мындай кошумчалайт:

«Мен Сахибзаада Мавлавий Мухаммад Абдул-Латиф маркумдун колунан келген ушул туруктуулук жана курмандыкка карап, өз Жамаатыма карата үмүтүм күчөйт. Анткени, Кудай таала Жамааттагы айрым мүчөлөргө мал-мүлк тургай, жанын ушул жолго курман кылууга күч-кубат берди. Ошол Кудай Сахибзаада Мавлавий Абдул-Латифтин рухуна

37. «Таахаа» сүрөөсү: 75

38. Ал киши шейит кеткен кезде бийлик жургүзүп жаткан Ооганстан падышасы.

39. «Ан-Нисаа» сүрөөсү: 94

ээ болуп, анын руханийлигинин жаңы көчөтүнө ээ болгон көптөгөн адамдарды ушул Жамааттан жаратууну каалаганы көрүнөт». («Руханий хазаайин», 20-том, «Тазкиратуш-Шахаадатайин», 73-бет)

Мындан туура жүз жыл мурун Азирети Сахибзаада Абдуль-Латиф Сахиб Шахийд шейит кылынган.

Эй, акыр замандагы Масийхи Мавъуд! Сага кут болсун! Сен өз сүйүктүү Жамаатыңа байланыштырган үмүттөрүңдү сенин Жамаатың оруннатты. Сен Жамаатыңдан күткөн бардык үмүттөрүңдү аткарды. Мал-мүлк, убакыт жана жан курмандыгы боюнча эч качан чегинишкен эмес. Ушундай көрүнүштөргө бүгүн дагы биз күбөбүз. Анын жоктугунда да Жамаатта ошондой адамдар чыгышты. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} менден кийин эмне болот деп кабатыр эле. Биз күбөлүк беребиз: сенден кийин дагы ушундай адамдар чыгышты: алар дүйнө кызыкчылыгына көңүл бурган да эмес, жандарын курман кылуудан да аяшкан эмес. Ата баласын өз көз алдында шейит болгонун көрдү, бала атасын өз көз алдында шейит болгонун көрдү, бирок алардын буту тайгаланган жок. Анан өз жанын да курман кылып койду.

Эй, ыйык Масийх! Сага кут болсун! Сенин тукумдарыңан дагы, сенин каныңан дагы жанын курман кылып, Жамаатты абдан чоң фитна-чагымчылыктан сактап калды. Алла таала ошол шейит кеткендердин баарынын даражаларын жогорулата берсин. Алла таала бизге да динди дүйнөдөн жогору коюуга, ар бир курмандыкка дайыма даяр болуп туррууга жана ошол сезимди тукумубузга да тириүү кармап туррууга күч-кубат берсин. Алла таала дайыма бизге ошондой мүмкүнчүлүк берип турсун.

(2003-жылдын 10-октябрьинда Лондондогу «Байтуль-Футух» мечитинде окулган жума күтбасынан алынды)

АДАМЗАТКА КЫЗМАТ КЫЛУУ ЖАНА ЧЫН ЫКЫЛАСТУУЛУК ЖАНА ҮЙМАНДУУЛУК БОЮНЧА ТЕНДЕШИ ЖОК ҮЛГҮЛӨР

Ахмадия Жамаатында элге жана адамзатка кызмат кылууга абдан көп басым жасалат. Ар бир бай-кедей өзүнүн мүмкүнчүлүгүнө жараша: «Качан мага мүмкүнчүлүк берилсе, мен Алла тааланын ыраазычылыгы үчүн адамдарга кызмат кылуу иштерин жасаймын», - деп аракет кылат. Эмнеге ар бир Ахмадийдин жүрөгү адамзатка кызмат кылууга ушунчалык ачык? Мунун себеби, биз «эгер сiler Алла тааланын сүйүсүнө татыктуу болууну кааласаңар, анын макулугуна жакши мамиле кылгыла, алардын муктаждыктарына көңүл бургула. Бул сilerди Алла таалага жакыннатуучу улуу курал» деген Исламдын көркөм таалимин унтууп жиберген элек. Ушул көркөм таалимди Азириeti Масийхи Мавъуд^{AC} өзүнүн *Байъат* шарттарынын негизги бөлүгү деп айтты: мени менен байланышканыңардан кийин өзүңөрдөгү бардык жөндөмдүүлүктөр жана нээматтар аркылуу Алла тааланын пенделерине боорукер болуп гана турбастан, аларга жардам бергиле. Ошондуктан, жер титирөөдөн жабыр тартканدارга көмөк көрсөтүү үчүн Ахмадий баарынан алдыда. Сел суунун каптоосунан жабыр тарткандарга жардам берүүдө да Ахмадий баарынан алдыда. Кээде суунун катуу толкундарында агып, Ахмадий жигиттер чөгүп бара жаткандарды жээктөргө жеткирип, өздөрү курман болушкан учурлар да болгон. Ошондой эле учурлук *Халифа*: «Африкадагы кедей балдардын таалим-тарбиясы үчүн жана оорулар айынан жапа чеккен, жабыр тарткан, даарыланууга шарты жоктор үчүн мектеп жана ооруналарды ачууга акча керек болгон. Ар бир Ахмадийдин жүрөгүндө кыйынчылыктарга кабылган адамзатка карата боорукерлиги артынан Жамаат мүчөлөрү ушул акчаны камсыз кылсын», - деп жарыялаганда, ушул сүйүктүү Жамаат мүчөлөрү учурлук *Халифанын* ошол талабына жооп кылышп жатып, суралган суммадан да бир нече эсө көбүрөөк акчаны учурлук *Халифанын* алдына койду. Анан учурлук *Халифа*:

«Зарыл акча камсыз болду. Эми ошол мектептер жана ооруканаларды башкарыш үчүн дагы жумушчу күчү керек», - деп айтканда, дарыгерлер жана мугалимдер чын ыкылас менен өзүн көрсөтүштү. Азыркы учурда Африканын ахвалы салыштырмалуу жакшыраак. 1970-1980-жылдардын аралыгында бул *Нусрат жсаахаан сакийм*¹ башталганда, кырдаал абдан татаал болчу. Ошол адамдар кыйынчылыкта күн кечиришкен. Кээ бир дарыгерлер жана мугалимдер жакши жумуш-кызматтарда иштеп жүрүшкөн, бирок жашоосун динге арнаган соң айыл жерлерине барып жашашкан. Көпчүлүк бейтапканалар жана мектептер айыл-кыштактарда жайгашкандыктан, ал жерде электр тогу да жок болчу, суу да жок болчу, бирок жапа тарткан адамдарга кызмат кылуу *Байъат* убадасын орундатуу үчүн эч кандай бар-жокко эч көңүл бурушкан эмес. Башында бейтапканалардын ахвалы өтө начар болчу: жыгач столго оорулууну жаткырып, жарыктын жетишсиздигинен бир нече шам-чырактар же газ шам менен жарык кылышп, операцияга керектүү колдо болгон аспаптар - бычак, кайчылар менен ооруган адамга операция жасашып, мындай деп дуба кылышкан: «Эй, Алла! Менин колумда бар нерсе менен аны дарыладым. Менин *Халифам* мага: «Дуба менен дарылагыла, Алла таала сиздин колуңзда шыпаа коюп коёт», - деп айткан эле. Сен Өзүң гана шыпаа бергин». Алла таала дагы ошол курмандык кылуучу дарыгерлерди кадырлады жана дабаасы жок ооруулар шыпаа табышты. А түгүл дүйнө таң калышчу. Анан финансыйлык муктаждыктарды да Алла таала мындай кандырды: чоң-чоң бай-дөөлөттүүлөр дагы шаардагы чоң бейтапканаларды таштап, биздин айылдык кичине бейтапканаларга келип, дарылатууну абзел көрүшчү. Ошондой эле мугалимдер дагы адамзатка кызмат кылуу шыктануучулугу артынан балдарга таалим-тарбия беришти. Бүгүнкү күндө да дарыгерлер менен мугалимдер кызмат аткарышууда. Алла таала ушул иштерди уланта берсин жана

1. Африка өлкөлөрүндөгү кедей-муктаждарга көмөк көрсөтүү максатында үчүнчү Халифа - Азирети Мырза Насир Ахмад^{РУ} жарыялаган проект. Ушул проект негизинде Африканын ар кайсы өлкөсүндө мектептер жана ооруканалар иштеп жатат.

ушул бардык кызмат кылуучуларды чоң тартуулар менен сыйласын.

АХМАДИЙ ДАРЫГЕРЛЕР ӨЗДӨРҮН ДИНГЕ АРНАСЫН

Жалсада мен дарыгерлердин көңүлүн биздин Африкадагы бейтапканалар үчүн дарыгерлер өздөрүн түбөлүккө же убактылуу динге арнашына бургузган элем. Бүгүнку күндө Алла тааланын берешендиги менен абал жакшыраак. Башындагы жашоолорун (динге) арнагандар туш келген кыйынчылыктар азыр жок. Көпчүлүк жайларда абал жакшыраак жана бардык шарттар (да) бар. Бирок, эгер бир аз кыйынчылыктар болсо да, «Алла таала мага тартуулаган бардык жөндөмдүүлүктөрдү адамзат кызыкчылыгына жумшаймын» деген *Байъат* убадасын назарда туткула. Алга чыккыла, Масийхи Мавъуд^{AC} менен байлаган келишиимиңерди оруннаткыла жана анын дубаларына мураскер болгула. Ошондой эле Рабвахтагы *Фазл-э-Умар* бейтапканасы үчүн дагы дарыгерлер керек. Ошол жерге да дарыгерлер өздөрүн сунуш кылуулары керек.

Мындан тышкary, Пакистанда дагы, башка өлкөлөрдө дагы балдардын таалим-тарбиясы жана оорулуу адамдардын даарылануусу үчүн Жамаат мүчөлөрү үзгүлтүксүз Жамааттын башкармалыгы астында финанссылык көмөк көрсөтүшөт. Пакистан жана Индия өндүү өлкөлөрдө кедей-муктаждар арбын болгондуктан, ошол максат үчүн финанссылык көмөк көрсөтүүчүлөр ушул кызмат артынан ооруулардын дубаларына татыктуу болушууда. Жамаат мүчөлөрү ушул кайрымдуу иштерди да уланта берүүлөрү керек, мурдагыдан да көбүрөөк уланта берүүлөрү зарыл. Кайгы-капа, кыйынчылыктар канчалык тездик менен көбөйүп бараткан болсо, ошончолук тездик менен аракет жасоолору керек.

Эми элге кызмат кылууга дит коюп, берилип кызмат кылган кээ бир эски улуу инсандардын окуяларын баян кыламын.

Азирети Мырза Айюббек^{PA}нун үлгүлөрү туурасында кээ бир баяндоочулар мындей деп жазат: «Хадисте айтылгандай,

маркум өзүнө жактырган нерсени бир тууганына жактыра турган адамдын тириүү мисалы болчу. Эч качан өзүнө жакпаган мамилени бир тууганына кылбайт эле. Ал дайыма кандайдыр бир тууганына жардам берүү үчүн кандайдыр бир кызмат жана учурду издең жүрчү. (Ал тууралуу мындай кезигет:) Ал колледжде окуган учурда, Жамааттын лекциясына келип, ар бир Ахмадийге барып учурашчу. Эгер кайсы бир тууган ооруп калса, анын үйүнө барып, ал-ахвалын сурачу. Кээде дээрлик ар күнү ошол оорулууларды көргөнү барчу. Бир жолу Муфтий Мухаммад Саадык Сахиб^{РА} катуу ооруп калды. Ошондо маркум бир нече күнгө чейин Муфтий Сахибди карап, анын үйүндө турган. Күнү-түнү ага кызмат кылды. Кээде анын нажасатын да тазалоочу. («Асхааб-э-Ахмад», 1-том, 98-бет, 1997-жылдагы басылыштан алынды)

Анан Азириети Чавдхрий Мухаммад Зафруллахан Сахиб^{РА} энеси туурасында жазып, анын мындай деп айтканын рабаят этет: «Эгер (кимдир бирөөгө) Алла душман болбосо, кандайдыр бир душман ага эч кандай зыян келтире албайт. Ошол себептүү, мен эч кимди душман деп эсептебеймин». Душмандарга абдан жакшы мамиле кылчу. Мындай айтчу эле: өзүңө жаккан кишиге жакшы мамиле кылууну жүрөгүндүн өзү каалайт. Мында кандай сооптуу иш? Алла тааланы ыраазы кылуу үчүн адамзат жүрөгүнө жакын болгондорго да ихсан жана жакшылык менен мамиле кылуусу керек.

(Ал мындай жазат: *Даскада жашаган учурунда ал жердеги адамдарга чоң айкөлдүк кылчу. Адамдар дагы ага зор сый-урмат көрсөтүшчү*). *Ахраардын*² фитна-чагымчылыгы башталганда, ал өлкө да анын кесепетин көрбөй койгон эмес. Ошондо жардам алган адамдар дагы душмандык кыла баштashты. Бирок ошол душмандык дагы менин апамдын кайрымдуулук ишине тоскоол болгон эмес. Эгер туугантуушкандарынын бирөөсү: «Сиз баланчага жардам бересиз, ал болсо бизге кастык кылган *Ахраар* мүчөсү», - деп айтканда, ал: «Сиз эмнеге мени кызмат кылуудан тосуудасыз?» - деп жактырчу эмес.

2. Ахмадия Мусулман Жамаатын жок кылуу максатында Индияда пайда болгон мусулман секта.

Рабаят кылган адам мындай жазат: бир аз кийим-кечектерди даярдап жатканында, мен ага барып: «Сиз муну кимге даярдап жатасыз?» - деп сурадым. Чавдхрий Сахибдин апасы: «Баланча кишинин балдары үчүн», - деп жооп берди. Мен: «Сиз кызыксыз, ал *Aхраар* мүчөсү жана Жамаатка катуу каршылык көргөзөт, а сиз ага ушул кийим-кечекти даярдап жатасыз», - деп айттым. Ал мындай жооп берди: «Эгер алар бүлүк салышса, Алла таала бизди коргойт. Качанкыга чейин Ал биз менен бирге болсо, душмандын душмандыктары бизге кенедей да зыян келтире албайт. Бирок, бул киши - муктаж. Анда балдары жана неберелеринин денесин жапканы кийим-кечек жок. Аны муктаж деп ага ушул кийим-кечектерди даярдап жатамын. Сиз көрсөткөн каршылыктын жазасы: эми ушул кийимдерди даярдап болгонумдан кийин сиз анын үйүнө жеткирип келесиз. Анан мындай кошумчалады: бул *Aхраарий* болгондуктан, башка *Aхраарийлер* аны андып турса керек, ошол үчүн кимдир бирөө ага: «Сен Ахмадийлерден кийим алдың», - деп айтпашы үчүн караңгыда баргын». («Асхааб-э-Ахмад», 11-том, 175-176-бет, 1962-жылдагы басылыштан алынды)

Жесирлер жана жетимдерге кайрымдуу болуу - анын сүйүктүү иши болчу. Аны мындай эскеришет: кыздарга өзүнүн колу менен калындарын жана кийимдерин абдан берилип даярдоочу. («Асхааб-э-Ахмад», 11-том, 186-бет, 1962-жылдагы басылыштан кыскартылып алынды)

Азирети Мийр Мухаммад Исхаак Сахиб^{РА3} дагы жетимдерди багууга өзгөчө көңүл бурчу эле. *Дааруль-Йатаамада*⁴ ушунчалык көп жетим болчу: ал *Дааруш-Шюх*⁵ деп аталчу. Ал жөнүндө мындай рабаят кезигет: бир жолу температурасы абдан жогору көтөрүлгөндүктөн алсырап, дармансыз жаткан болчу. Жумушчу-кызматчылардын бирөөсү келип: «Тамак үчүн азық-түлүк да тартыш, эч бир жерден уюштурулбай жатат. Балдар эртең мененки чайды да ичишкен

3. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}дын сахаабаларынын бири.

4. «Жетимдер үйү» дегенди билдирет.

5. «Карыялар үйү» дегенди билдирет.

жок», - деп айтты. Ал: «Дароо *Таңга* (ат араба) алып келиңиз», - деп айтты. Ат арабага түшүп, бай-дөлөттүүлөрдүн үйлөрүнө барып, азық-түлүк жыйнап, балдар үчүн тамак даярдатты. Мына биздин ата-бабаларыбыздын жигердүүлүгү. Температурасы көтөрүлгөндө дагы өз бейпилдигин курман кылып, жетим балдар үчүн үйдөн чыгып кетти. Кантип ошондой болбосун? Анын мандайында анын жетекчиси - Пайгамбар Мухаммад^{CAB} дын төмөнкүдөй күш кабары турган эле: мен жана жетимди багуучу адам бейиште мына ушул эки манжадай бирге болобуз. Ал сөөмөйү менен ортонун чогуу көрсөттү. Мына ата-бабаларыбыздын үлгүлөрү.

Ошондой эле Азирети Хаафиз Муъийнудин Сахиб^{PA6} туурасында бир рабаят кезигет. Ал сокур болчу. Рабаятчы мындай айтат: бир катуу суук түнү ал Кадияндын баткак-ылайлуу көчөлөрүнөн тайгаланып, араң басып кетип бараткан. Сураган бирөөгө мындай жооп берди: «Эй, тууганым! Ушул жерде бир ит күчүк тууганын билдим. Менде кичине нан бар эле. Ошону жаанда калган итке берип келейин деп ойлодум». Бул - Хаафиз Сахиб «айбандарга дагы боорукер болгула» деген сүннөттү оруннаткан эле. Кандайдыр бир (адам) кудукка түшүп, бут кийимине суу толтуруп, итке ичирген окуяны эстегиле. Пайгамбарыбыз Мухаммад^{CAB} айтты: «Алла таала ошол жакшылыгы аркасынан аны кечирип жиберди. Ошондо сахаабалар абдан таң калып: «Айбандар аркасынан да сыйлык берилеби?» - деп сурашты. Ал зат^{CAB}: «Ооба, ар бир жаныбарга жана жандыкка карата кылышкан жакшылык жана ихсандын сыйлыгы берилет», - деп жооп берди. («Асхааб-э-Ахмад», 13-том, 296-бет, 1967-жылдагы басылыштан алынды)

Ошондой эле Азирети Нур Мухаммад Сахиб аттуу Ахмадийдин бир окуясы кезигет. Катуу суук болуп жаткан, анда пальто да, одеял да жок эле. Болгону эки көйнөк кийип, жолго, машинага чыккан эле. Анан жарым жылаңаң денеси калтыраган бир карыя көрүндү. Дароо көйнөгүнүн бириң чечип ага кийгизди. Аны менен бир Сикх досу да бирге сапарда

6. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

болчу, ал муну көрүп мындай айтты: «**Бхайа жи хун тухаада те бера паар хо жааега, апан да пата нейин ки банде?**»⁷ (Мына ошондой үлгүлөр болчу). Анан бир нече күндөн кийин ошол Нур Мухаммад Сахиб бир жаңы жамынчы алып *Мугалпурадагы*⁸ мечитке *Багымдат* намазын окуганы келет, ал жерден оору жана жакырдык айынан сууктан үшүп турган Фатх-э-дин аттуу адамды көрдү. Ал учурунда абдан бай эле. Ошондо Нур Мухаммад Сахиб дароо өзүнүн жаңы жамынчысын чечип, ага жаап койду». (*«Рух парвар йааден»*, 687-бет, 1-басылыштан кыскартылып алынды)

Ошондой эле 1947-жылы Пакистан мамлекет болуп түзүлгөндө, миллиондогон көчмөн адамдар кербен катары Кадиянга келишкен. Ошол убакта кырдаал абдан оор болчу. Мусулман аялдардын намыс-абийирдүүлүгүнө эч кандай кепилдик болбой калган эле. Бардык мусулман: «Биз Кадиянга жетип барсак, аман калабыз», - деп ойлошчу. Ошол учурда ал жердеги Жамаат мүчөлөрү (аларга жардам беришти). Ошондо Азирети Муслих Мавъуд^{РА} Азирети Халифатуль-Масийхис-Саалис^{РУ}ны ошол жерде жетекчи дайындалган эле. Адамдар абдан оор ахвалда ошол жерге келишкен. Кээ бирлеринин кийими да жок болчу. Алардын баарына Хузур эң алгач үйүндөгү, үй-бүлөсүндөгү сандыктардан кийим-кечектерди чыгартып берди. Анан ошол эле жерден кербендөр бир өзгөчө уюштуруучулуктун астында, Пакистанга келип турган. Алла тааланын берешендиги менен абдан жакшы коопсуздук астында жетип турду. Ахмадийлер жандарын курман кылышп, ошол адамдарды коргоо милдетин аткарышты.

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}дын *Байъатында* дагы бир шарт төмөнкүдөй: биз эми ушундай убада менен Жамаатка мүчө болуп келүүдөбүз: *Байъат* кылган соң биздин эч бир нерсебиз биздикى бойдон калбай калды. Эми баардык тууганчылыктар жана алака-байланыштар Жамаат системасы жана Хузур^{АС} менен байланышкандан кийин гана ал чыныгы

7. Эй, тууганым! Сиз ийгиликке жеттииз, мага кандай мамиле кылышнаарын мен билбеймин.

8. Лахор (Пакистан) көчөлөрүнүн бири.

тууганчылык жана доступк эсептелиши мүмкүн. Эч кандай тууганчылык, эч кандай доступк алакасы бизди Хузур^{AC} дан ажырата албайт. Биз анын босогосунда кайырчы болдук. Ошону эле жегору коёбуз. Анан ушул убаданы орундатышты, мыкты орундатышты. Алардын айрым мисалдарын ортого таштаймын. Алардын көпчүлүгүнө ушул доордогу *Имамдын*⁹ өзү эле зор баа берген.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай айтат:

«Ошондой эле биз чын дилден сүйгөн Мавлавий Мухаммад Ахсан Сахиб Амрухий¹⁰ ушул Жамаатты колдоп, абдан маанилүү адабияттарды жазууда. Сахибзаада Пир Сираажуль-Хак Сахиб¹¹ миндеген *Мурийддерин*¹² таштап, ушул жерге келип, карапайым жашап жатат. Миан Абдулла Сахиб Санаврий, Мавлавий Бурхаануддин Сахиб Жихлумий, Мавлавий Мубарак Али Сахиб Сиалкотий, Казы Зыяуддин Сахиб Казыкотий, Гурдааспур (Индия) районуна караштуу баталалык Мунший Чавдхрий Набибахш Сахиб жана Мунший Жалаалуддин Сахиб Йалааний ж. б. туугандар өздөрүнүн мүмкүнчүлүктөрүнө жараша кызмат менен алек. Мен өз Жамаатымдын сүйүүсү жана ыкыласына таң каламын: алардын эң аз тапкандары - Миан Жамаалуддин, Хайруддин жана Имаамуддин Кашибийрий өндүүлөр менин айылымга жакын турушат. Ал үч бир тууган, мүмкүн үч тыйын же төрт тыйын күнүнө табышат, иштиктүүлүк менен ай сайын *Чанда* (взнос) беришет. Алардын досу - Миан Абдуль-Азиз Патваарийдин ыкыластуулугуна да мен айран боломун: аз тапканына карабастан, бир күнү: «Мунун Алла жолунда сарпталуусун каалаймын», - деп жүз *Рупий* берип кетти. Ал жүз *Рупийди* мүмкүн ал байкуш бир нече жыл бою жыйнаган болсо керек. Бирок Кудай таалага болгон сүйүүсү аны Кудай тааланын ыраазычылыгына сүрөдү». (*«Руханий хазаайин»*, 11-том, Замийма Рисаала «Анжаам-э-Аатхам», 29-30-бет, түшүндүрмөсү)

9. Азирети Мырза Гулам Ахмад Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC}.

10. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

11. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

12. Диний шакирт.

Дагы ал зат^{AC} Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{PA} туурасында мындай дейт:

«Көп мал-мүлктөн бир азын Кудай тааланын жолунда сарпташып жаткан көпчүлүктүү көрдүк, бирок өзү ачка болуп, өзүнүн азиз мал-мүлкүн Алла тааланын ыраазычылыгына сарптоо жана дүйнө кызыкчылыктарынан өзүнө эч нерсени топтобоо - ушул сыппатты толук бойдон кеп кылышкан Мавлавий Сахибде көрдүк ... Анын мал-мүлкү тенденши жок даражада мага жардам берди». («Руханий хазаайин», 4-том, «Нишаан-э-Асмааний», 407-бет)

Азирети Халифатуль-Масийхиль-Аввал Мавлана Нуруддин Сахиб Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} га мындай деп жазды: «Мен сиздин жолунузда курманмын. Менин бүт баардык нерсем менини эмес, сиздики. Эй, Азирети *Пиру Муришадым!*¹³ Мен чын дилден сүйлөймүн: эгер менин бүт баардык мал-мүлкүм динди жайылтуу жолунда сарпталса, мен максат-мүдөөмө жеткен болом». («Руханий хазаайин», 3-том, «Фатх-э-Ислам», 61-бет)

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Азирети Мунший Зафар Ахмад Сахиб^{PA}¹⁴ туурасында мындай айтат:

«Хибби филла Мунший Зафар Ахмад Сахиб *Саалих*, аз сүйлөгөн, абдан ыкыластуу, ой-пикири терең жигит. (Тактап айтканда, кылдаттык менен байкоочу). Анда туруктуулук белгилери жана нурлары ачык көрүнөт. Анда сөзүндө туркуунун жышаан-белгилери кезигет. Чын деп далилденген акыйкаттарды жакшы түшүнөт жана алардан канаттанат. Алла жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын чын жүрөктөн сүйөт. Пайда-берекелерге ээ болуунун негизи - адептүүлүк жана ушул жолдо зарыл болгон таза ойлуу өндүү эки касиет анда бар. **Жазаахумуллааху хайруль-Жазаай»¹⁵.** (Тактап айтканда, анда пайда-берекелерге жана жакшы ойго ээ болуунун топтому болгон бул эки сыпат кезигет). («Руханий хазаайин», 3-том,

13. Диний жана руханий жолбашчы.

14. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

15. Алла таала ага эң жакшы сыйлык берсин.

«Изаала-э-Авхаам», 800-801-бет)

Ошондой эле Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} Азирети Миан Абдулла Санаврий^{PA16} туурасында мындай дейт:

«Хибби филла Миан Абдулла Санаврий^{PA}. Бул Саалихтакыба жигит өзүнүн табиятынын тазалыгы аркасынан мага карай тартылып келди. Мен ишенемин: ал эч кандай сыноо да тайдыра албай турган туруктуу достордун бири». Тагыраак айтканда, эч кандай сыноо дагы аларды ордунан тайдыра албайт. «Ал кез-кезде эки-үч айга чейин, кээде андан да көбүрөөк менин жанымда турган. Мен анын ички ахвалына дайыма терең назар салып турганмын». Тагыраак айтканда, ага мен кылдаттык менен көңүл буруп турдум. «Ошентип, менин кыраакы көздөрүм анын ичин көрүп, төмөнкү жыйынтыкка келди: чынында, ушул жигитте Алла жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB} ды сүйүү боюнча өзгөчө ынтаа бар. Мени менен анын сүйүүсүнүн жападан-жалгыз себеби - анын жүрөгүнүн менин Кудай таала жана Мухаммад Пайгамбар^{CAB} ды сүйгөндөрдөн экендигиме ишенүүсүндө». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Авхаам», 796-бет)

Ошондой эле Азирети Мунший Арура Сахиб^{PA17} туурасында Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} мындай деп жазат:

«Хибби филла Мунший Мухаммад Арура архитектор Мүжастретий.¹⁸ Мунший Сахиб сүйүү, чын ыкластуулук жана ишеним боюнча кең пейил адам. Чынчылдыкка берилген жана акыйкatty дароо түшүнөт. Кызматтарды абдан кубаныч менен аткаралат». Чын жүрөктөн аткаралат. А түгүл ал күнү-түнү: «Кандайдыр бир кызмат менин колумдан аткарылса», - деп ойлонуп жүрөт. Пейили кең жана берилген адам». Тагыраак айтканда, чын жүрөктөн кабыл кылуучу жана курмандык кылуучу инсан. «Мага карата ашыктыгы бар деп ойлоймун. Ыктымал, анын эң чоң, жападан-жалгыз кубанычы: өзүнүн жөндөмдүүлүктөрү, мал-мүлкү жана баардык денелик күчтөрү

16. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

17. Азирети Масийхи Мавъуд жана Имам Махдий^{AC} дын сахаабаларынын бири.

18. Өкмөттүк кызмат.

менен кандайдыр бир кызматты аткаруусунда. Ал чын дилден берилген, түрүктуу жана кайраттуу адам». Ар кандай жагдайда түрүктуу, ыйманы бекем жана кайраттуу инсан. «Кудай таала ага жакшы сыйлык тартууласын. *Аамийн*».

Ал зат^{AC} мындай кошумчалайт:

«Хибби филла Миан Мухаммадхан Сахиб *Капуртхала* (Индия) штатында иштейт. Абдан карапайым, ичи таза, акыл-парасаты терең жана акыйкатты жактоочу адам». Тактап айтканда, кылдаттык менен көнүл буруучу, акыйкатты таануучу жана чындыкты жактыруучу. Ошондой эле мага карата анын ушунчалык зор ишенүүсү, сүйүү жана таза ой-пикирин мен эч кандай өлчөм менен өлчөй албайм. Мен ал туурасында: «Анын ушул күчтүү сүйүү алакасында кандайдыр бир маалда бир аз шек-күмөн болуп калат», - деп коркпоймун, тескерисинче: «Чектен чыгып кетпесин», - деп коркомун. Ал чыныгы түрүктуу (дос), жанын курман кылуучу жана ыйманы бекем. Кудай таала аны менен бирге болсун. Анын жаш иниси - Сардаар Алихан дагы мага *Байъат* кылган. Ал жигит дагы агасына окшош абдан такыба жана акыл-парасаттуу. Ал такыба жана туура жолдо жүрүүчү. Кудай таала аларды коргосун». («Руханий хазаайин», 3-том, «Изаала-э-Ахваам», 798-800-бет)

Ал зат^{AC} дагы мындай жазат:

«Менин сүйүктүү тууганым, өзүнүн айрылуусу менен биздин жүрөгүбүзгө так калтырган маркум-магфур¹⁹ Мырза Азимбек Сахиб Патиялага (Индия) караштуу Саамаананын раиси эле. Ал экинчи *Рабиъус-Сааний*, 1308-хижрий жылында бул дүйнө менен коштошуп кетти. **«Иннаа лиллаахи ва иннаа илайхи раажиъун. Аль-Айну тадмаъу валь-Калбу йахзууну ва иннаа би фираакихий ла маҳзуунууна»**²⁰. Мырза Сахиб маркум Кудай таала үчүн мени канчалык сүйгөнүн жана мага канчалык берилгенин, ошондой эле анын ашыктык даражасын баяндоо үчүн мен сөздү кайдан табайын? Анын мезгилсиз кайтуусунан мен канчалык кайгырган болсом,

19. «Кечирилген» дегенди билдирет. Маркумдарга айтылат.

20. **Котормосу:** Көз жаш төгөт, жүрөк кайгылуу жана биз андан ажыраганыбызга кайгырабыз.

өмүрүмдө ошончолук сар-санаа тарткан эмесмин. Биздин назарыбызда ал жогорку даражалуу жана алга кадам шилтөөчү болчу, анда жетекчилик жөндөмдүүлүктөрү бар болчу. Ал биздин көз алдыбызда көз жумду. Биз тириүү кезде андан айрылганыбыздын кайгысын эстен чыгара албайбыз... Андан ажыраганыбызды эстеп, ичибиз мунға жана көкүрөгүбүз сар-санаага толгондуктан, жүрөк туйлап, көздөрдөн жаш ага баштайт. Анын бүткүл тулку бою сүйүүгө толгон эле. Мырза Сахиб маркум сүйүүгө толгон сезимдерди ачыкка чыгаруу боюнча өтө маш болчу». («Руханий хазаайин», 3-том, «Фатх-э-Ислам», 65-66-бет)

Азирети Казы Зыяуддин Сахиб^{РА} жазат. Жок, Азирети Масийхи Мавъуд^{АС}дын алдында мындай айткан эле: «Эй, менин жол башчым! Мен ичимде карама-каршы ойлордун толкундал жатканына туш боломун. Бир жактан мен абдан чоң ыкластуулук менен каалаймын: Хузур^{АС}дын чынчылдыгы жана руханий нурларынан тышкы дүйнө тездик менен кабардар болсун, ошондой эле баардык коомдор жана ишенимдерге ээ болгон адамдар келип, Алла таала ушул жерден чыгарган булагынан чаңкоосун кандырсын. Бирок экинчи жактан ошол тилек менен бирге ушундай ойдон улам менин ичим кайгы-капа тарта баштайт: качан башка адамдар дагы Хузур^{АС}дан кабардар болуп, чоң-чоң тайпа болуп ушул жерге келе башташканда, азыркыдай мага насип болгон жакындыгыныз жана сүйүүңүздөн алына турган канаттануулар жана кубанычтардан куру каламын. Ошондой болгондо, Хузур^{АС} башкалардын үйлөрүнө барат.

Эй, Хузур^{АС}! Өзүмдүн сүйүктүү жол башчымдын жанында отуруу жана аны менен сүйлөшүү өндүү кубанычтуу мүмкүнчүлүктөрдөн куру каламын. Ошондой карама-каршы ой-тилектер биригинин артынан бири ичимде пайда болот».

Казы Сахиб мындай кошумчалады: «Азирети Масийхи Мавъуд менин сөзүмдү угуп жылмайып койду». («Асхаб-э-Ахмад», 6-том, 10-бет)

Казы Зыяуддин Сахиб^{РА}нун дагы бир үлгүсү төмөнкүчө: «Казы Абдур-Рахийм Сахиб^{РА} бир жолу атасынын абдан

кубаныч менен мындаи деп айтканын баян кылат: мен даарат алыш жатканымда, Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын кызматчысы - Азирети Хаафиз Хаамид Али Сахиб^{PA} мен тууралуу: «Бул киши ким?» - деп сурады. Ошондо Хузур^{AC} менин ат-жөнүмдү айтып жатып: «Бул киши бизге берилген», - деп да айтты». Ошентип, Казы Сахиб^{PA} ошол сөз менен сыймактанчу жана (таң кала): «Хузур^{AC} менин ичимдегини кандайча билди?» - деп айтчу. Ошол берилгендикин натыйжасында Азирети Казы Сахиб^{PA} өзүнүн өлүмүнүн астында балдарына төмөнкүдөй осуят кылды: «Мен силерди абдан көп кыйналып Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын босогосuna алыш келдим. Эми менден кийин ушул эшикти эч качан таштап кетпегиле». Анан анын балдары ага толук бойдон амал кылышты». («Асхааб-э-Ахмад», 6-том, 8-9-бет, 1959-жылдагы басылыш)

Азирети Мавлавий Нээматулла Сахиб 1924-жылы Кабулда шейит кылышынан. Шейит кетүүсүнөн мурда түрмөдөн бир Ахмадийге кат жолдоп, анда мындаи жазды: «Мен ар дайым түрмөдө Кудай тааладан: «Эй, Алла! Мен - жараксызга дин кызматында ийгилик бергин», - деп сураймын. Мен түрмөдөн чыгуу жана өлүмдөн куттууunu каалабаймын. Тескерисинче, мен: «Эй, Алла! Мен - жараксыздын тулку боюнун ар бир бөлүгү да Исламга курман болсун!» - деп дагы сураймын». («Ахмадият тарыхы», 5-том, 450-бет, 1964-жылдагы басылыш)

АЗИРЕТИ МАСИЙХИ МАВЬУД^{AC} МЕНЕН ТЕҢДЕШИ ЖОК ТУУГАНЧЫЛЫКТЫ ТҮЗҮҮ

Дагы ошол онунчу шартта Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} менен тендеши жок тууганчылык алакасын орнотуу айтылган. 1907-жылы Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын кенже уулу Сахибаада Мырза Мубарак Ахмад катуу ооруп, температурасы жогорку көрсөткүчкө чыкты, ошого байланыштуу Сайид Абдусаттаар Шах Сахиб^{PA}нун бир окуясы кезигет. Анын ооруп жаткан күндөрүндө кимдир бирөө

түшүндө Мубарак Ахмаддын тою болуп жатканын көрдү. Түш жооруучулар мындай деп жазышат: эгер той белгисиз аялга болсо, анын жооруусу - өлүм болот, бирок айрым түш жооруучулардын пикиринче, эгер ошондой түш көзгө көрүнгөн түрдө орундастылып коюлса, анда ошондой жооруусун кечикириүүгө болот. Ошентип, түш көргөн киши ушул түштү Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} га угузганда, ал зат^{AC} мындай айтты: түш жооруучулар анын жооруусу - өлүм деп жазышкан, бирок аны ачык түрдө орундатууда кээде ушул жооруунун натыйжасы чыкпайт. Ошондуктан, келгиле, Мубарак Ахмадды үйлөнтөлү. Ошентип, той-үйлөнүү эмне экенин билбegen баланы үйлөнтуүнү Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} ойлогон. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} ошондой сөздөрдү сүйлөп жатканда, кокусунан Азирети Доктор Сайид Абдусаттаар Шах Сахибдин үйүнөн (анын аялы - Азирети Сайида Саъйидатун-Нисаа Бегам Сахиба) мейман катары ушул жерге келген болчу, короодо көрүнүп калды. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} аны чакырып, мындай айтты: «Биз Мубарак Ахмадды үйлөнтуүнү чечтик. Сиздин Марям аттуу кызыңыз бар. Эгер сиз макул болсонуз, Мубарак Ахмадды ага үйлөнтөлү». Ал: «Хузур, мен макулмун, бирок эгер сиз бир аз мөөнөт берсөнз, мен Доктор Сахибден да сурайын», - деп жооп берди. Ошол учурда маркум Доктор Сахиб жана анын үй-бүлөсү *Тегерек бөлмөдө*²¹ турушкан эле. Ал ылдай түшүп кетти... Доктор Сахиб ал жерде жок эле. Мүмкүн, бир жакка кеткендир. Бир аз күткөн соң, ал келип калды. Анан мындай ыкмада кеп козгоду: кээде кимдир бирөө Алла тааланын динине киргенде, анын ыйманы сыноодон өткөрүлөт. Эгер Алла таала сиздин ыйманыңзыды сыноодон өткөрсө, сиз туруктуулук бере аласызбы? Ошондо ал эки жакты ойлогон: ыктымал, ошол себептүү Доктор Сахиб кызды берүүгө эки анжы болушу мүмкүн. Бириңчилен, мындан мурун анын үй-бүлөсүнүн бир дагы кызы *Сайид*²² эмеске турмушка чыккан эмес эле; экинчилен, Мубарак Ахмад айыккыс оорууга

21. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын үй бөлмөлөрүнүн бири.

22. Сүйүктүү Пайгамбарыбыз Азирети Мухаммад^{CAB}дын үй-бүлөсү *Сайид* деп аталат.

чалдыккан эле жана маркум Доктор Сахиб өзү аны даарылап жаткан болчу. Ошол себептүү, ал: «Токсон тогуз пайыз ушул той коркунучтуу жана тез арада кыз жесир болуп калуу ыктымалы да бар», - деп ойлошу мүмкүн. Ушул бардык факторлор себебинен Доктор Сахибдин үйүндөгүлөрү: «Доктор Сахиб алсырап, ыйманы текке кетпесин», - деп ойлогон. Ошондуктан, ал: «Эгер, Алла таала ыйманыңызды сымамакчы болсо, туруктуулук кыласызыбы?» - деп сурады. Ошондо, Доктор Сахиб: «Алла таала мага туруктуулук наисип этет деп үмүт кыламын», - деп жооп берди.

Ошондо Сайида Марямдын маркум апасы ага бүт окуяны айтып берди: мен жогорку кабатка барганымда, Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}: «Марямды Мубарак Ахмадга никелеп коёлу», - деп айтты. Бул сөздү угуп, Доктор Сахиб: «Жакшы. Эгер Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} ошондой кааласа, биз эмнеге каршы чыгабыз?» - деп жооп кылды. Ошол жоопту угуп, Марям Бегам маркумдун апасынын (Алла таала анын даражаларын дайыма жогорулатып турсун) көздөрүнөн аргасыз жаш агып, ыйлап жиберди. Ошондо Доктор Сахиб маркум андан: «Эмне болду. Сизге ушул тууганчылык жаккан жокпу?» - деп сурады. Ал мындай жооп кайтарды: «Мен макулмун. Кеп ушундай: Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} никелөөнү айткандан бери сиздин ыйманыңыз текке кетпесин деп коркуп, жүрөгүм кысылып жаткан болчу. Сиздин жообунузду угуп, кубанганымдан көз жашымды токтото албадым». Кыскасы, ошентип той болду. Бир топ күндөн кийин (ооруусу күчөп кетти) ал кыз жесир калды». (*Кадияндагы «Аль-Фазл» газетасы, 1-август, 1944-жылы, 1-2-бет; «Азирети Доктор Сайид Абдусаттаар Шах Сахиб», 122-124-бет*)

Эми карагыла, Алла таала дагы Доктор Сахибдин ыкыластуулугун бекер кетирген жок. Азирети Муслих Мавъуд^{PA} аны никесине алды. Анын аты Азирети Умми Тахир Марям Сыддыйка^{PA23} болгон.

23. Азирети Мырза Тахир Ахмад Халифатуль-Масийхир-Рааби^{РУ} нын энеси.

Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} Азирети Сахибзаада Абдул-Латиф Сахиб Шахийд^{РА} туурасында мындай деп жазат: «Ошол эле күндөрдө Кудай таала тарабынан үзгүлтүксүз мага ушул вахий-аян келди жана абдан салтанаттуу жана күчтүү белги-жышаандар жүз берди. Мен Масийхи Мавъудмун деген билдируүм далилдер менен дүйнөгө жарыяланды. Кабулга караштуу Хост өлкөсүндө Ахундзаада Мавлавий Абдуль-Латиф аттуу улуу инсанга чейин кандайдыр бир жол менен менин адабияттарым жетти жана мен өз адабияттарымда асмандык колдоолор менен, атап айтканда, Алла тааланын колдоосу менен мен өз китептеримде жазган бардык логикалык жана акылдык далилдердин баарына көз салды. Ал улуу инсан ичи таза, илим-билимдүү, акыл-парасаттуу Кудайдан корко турган жана такыбаны жолдогондуктан, ошол күчтүү далилдер анын жүрөгүнө чоң таасир тийгизди, натыйжада ушул билдируүнү тастыктоосуна көп деле кыйынчылык туулбады. Анын таза мээси дароо: «Ушул инсан Кудай таала тарабынан келген жана ушул билдируү - дурус!» - деп кабыл алды. Ошондо ал менин адабияттарымды мээримдүүлүк менен окуй баштады, ошондой эле абдан таза жана даяр руху мен жакка тартылып келди. А түгүл (мени менен) жолукпай отура берүү ал үчүн абдан оор болуп калды. Акыры ошол салтанаттуу тартылуулук, сүйүү-урмат жана ыкыластуулуктун натыйжасы ушундай болду: ал ажылык кылууга бекем ниет коюп, сапар үчүн арыз менен кайрылды. Ал Кабул Амиринин назарында бир такыба аалым жана бардык аалымдардын жетекчиси эсептелгени үчүн ага уруксат да берилди, жардам катары бир аз акча да берилди. Ошентип, ал уруксат алып Кадиянга жетип келди. Мени менен жолукканда, жаным колунда болгон Кудайдын атынан касам ичемин: мен аны мени ээрчүү жана менин билдируүмдү тастыктоо боюнча ушунчалык берилгенин байкадым: андан көбүрөөк адамзат үчүн мүмкүн эмес. Бир шише атырга толгондой эле мен аны сүйүүмө толгонун көрдүм. Анын нурдуу жүзү сыйктуу эле анын жүрөгү да мага нурдуу көрүнгөн эле». («Руханий хазаайин», 20-том, «Тазкиратуши-Шахаадатайин», 7-бет)

Ошондой эле Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} Азирети

Халифатуль-Масийхиль-Аввал^{РА} туурасында мындай деп жазат:

«Ушул жерде мен «Алла таала Өзүнүн берешендиги менен мени жалгыз калтырган эмес» деген нерсени айтпай, шүгүрчүлүк кылбай, тура албаймын. Мени менен тууганчылык алакасын байланыштыра турган жана Кудай таала Өз колу менен негиздеген ушул Жамаатка кире турган адамдар сүйүү жана ықыластуулуктун ажайып-сонун түсүнө ээ болушкан. Мен өзүмдүн эмгегим менен эмес, тескерисинче Кудай таала Өзүнүн өзгөчө мээримдүүлүгү менен чындыкка толгон ушул рухтарды мага тартуу кылды. Эң алгач мен өзүмдүн руханий тууганымды кеп кылууга ичимден толкундалп отурамын: анын ықыластуулук нуру сыйктуу эле аты дагы Нуруддин. Ал өзүнүн адал мал-мүлкүн сарптап, Исламды жайылтуу үчүн жасап жаткан кээ бир дин кызматтарына: «Кана, ошол кызматтар менин колуман да келсе», - деп дайыма суктануу менен караймын. Динди колдоо үчүн анын ичиндеги толкундалп жаткан шыктануучулугун элестетип: «Алла таала не бир пенделерин Өзүнө тартып алат?» - деп Кудай тааланын Кудуреттүүлүгү планы көздөрүмдүн алдында көрүнө баштайт. Ал өзүнүн бүт мал-дүйнөсү, баардык күч-кубаттары жана ага насип болгон бардык финанссылык жөндөмдүүлүктөрү (колунда бар байлык) менен дайыма Алла (жана) Мухаммад Пайгамбар^{САВ} га баш ийүүгө даяр турат. Мен жакшы ой менен эле эмес, тажрийба менен ушундай туура жана анык маалыматка ээмин: ал менин жолума мал-мүлк тургай, жан менен намысын да аябайт. Эгер мен уруксат бергенимде, ал өзүнүн бүт бардык нерселерин ушул жолго курман кылып, өзүнүн руханий жолдоштугу сыйктуу эле денелик жолдоштугу жана дайыма жанымда туруу акысын да оруннатмак. Менин сүйүктүү тууганым - Мавлавий Хакийм Нуруддин Бехравий Жамму (Индия) штатынын даарыгери сүйүү-урмат жана ықыластуулуктун даражалары боюнча канчалык илгерилеп кеткенин окурмандар кабардар болуулары үчүн анын каттарынан кээ бир саптарын үлгү катары көргөзөмүн. Ал саптар төмөнкүдөй:

«Мавлаанаа, Муршаданаа, Имааманаа! Ассалааму

алайкум ва рахматуллахи ва баракаатуху. Хузур! «Мен ар дайым Хузурдун жанында туруп, Имаамуз-Заман²⁴ кайсыл максат үчүн *Мұжсадид*²⁵ дайындалған болсо, ошол максатка жетейин», - деп дуба кыламын. Эгер уруксат этсеңиз, кызматты ыктыярдуу түрдө таштап, күнү-түнү сиздин кызматыңыз менен алек болуп отурайын. Же эгер буйрук кылсаңыз, ушул алака-байланышууну таштап, дүйнө кыдырып, адамдарды чыныгы динге чакырайын жана ушул эле жолдо жан берейин. Мен сиздин жолуңузга курман болгонмун. Менде бар нерсе - менини эмес, сиздики. Азирети *Пиру Муршад!* Мен жетик чынчылдық менен айтамын: эгер менин бүт мал-мұлқұм динди жайылтуу жолунда сарпталып калса, мен максатыма жеткен боломун... (Азирети) Умар^{РА} (Мухаммад^{САВ}га жакын болгондой), мен сизге жакынмын. Бүт баарын ушул жолго курман кылууга даярмын. «Менин өлүмүм чынчылдар өлүмүү сыйктуу болсун!» - деп дуба кылыңыз.

Жогоруда кеп козголгон Мавлавий Сахибин чынчылдыгы, кайраттуулугу, боорукерлиги жана берилгендиги анын сезүнөн ачыкка чыккандай эле, иш жүзүндө анын ыкластуу кызматтарынан дагы ачыкка чыгууда. Ал сүйүү жана ыкыластуулуктун жетик сезими менен бүт баарын, а түгүл үй-бүлөсүнүн күн кечирүүгө керектүү нерселерин дагы ушул жолго курман кылууну каалайт. Анын руху сүйүүгө берилип, толкундануу себебинен, анын мүмкүнчүлүктөрүнөн ашык кадам шилтөөдөн таалим берүүдө. Ал ар дайым, ар бир көз ирмемде кызмат менен алек». («Руханий хазаайин», 3-том, «Фатх-э-Ислам», 59-63-бет)

Каршылык билдирген бир кишиге жооп кайтарып, Азирети Масийхи Мавъуд^{АС} мындай деп жазат:

«Сиз: «Жалгыз Хакийм Мавлавий Нуруддин Сахиб гана - ушул Жамааттагы чыныгы такыба адам, башкалары мындай же тигиндей», - деп айтасыз. Сиз ушул жалаа үчүн Кудай таалага кандай жооп берериңизди мен билбеймин. Мен касам ичип айтамын: кеминде жүз миң ушундай адам менин

24. Ушул доордун Имамы - Азирети Мырза Гулам Ахмад^{АС}.

25. «Жаңылоочу» дегенди билдирет.

Жамаатымда бар: алар чын жүрөктөн мага ыйман келтиришти жана жакшы иштерди жасашат, (насаат) сөздөрдү угушканда, көп ыйлагандыктан жакалары суу болуп кетет. Мен өзүмө *Байъат* кылган миндеген адамдардан көптөгөн өзгөрүүлөрүн байкаймын: Муса^{AC}дын тириүү кезинде ага ыйман келтирген анын жолдоочуларынан буларды мин даража жакшыраак деп ойлоймун. Алардын жүздөрүнөн сахаабалардын ишенич жана жөндөмдүүлүк нурун кезиктиремин. Ооба, эгер кимдир бирөө өзүнүн табигый кемчилиги айынан аз жөндөмдүүлүккө ээ болгон болсо, анда бул башка кеп.

Мен байкаймын: менин Жамаатым жакшылык жана жөндөмдүүлүк боюнча канчалык өсүп-өнгөн болсо, бул да бир муъжиза-керемет. Миндеген инсандар чын-дилден биригишкен. Эгер бүгүнкү күндө аларга: «Өзүңөрдүн бүт байлыгыңардан баш тарткыла», - деп айттылса, алардын баары (андан баш) тартууга даяр турушат. Ага карабастан, мен аларды дайыма дагы башка өсүп-өнүгүүлөргө чакырамын жана алардын жакшылыктарын аларга угузбаймын, бирок ичимден кубанычтамын». («Сийратуль-Махдий», 1-бөлүк, 165-бет, 2-басылыш, 1935-жылды чыккан)

ЖАМААТКА ЧЫН ЫҚЫЛАС МЕНЕН БЕРИЛГЕНДЕРДИН БАЛДАРЫНЫН МИЛДЕТИ

Бул - мен көрсөткөн аз гана үлгүлөр. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC}дын ушул сүйүктүү Жамааты ошондой миндеген-миллиондорон үлгүлөргө жык толо. Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} өз доорунда жүз миндегендерди кеп кылган. Азыркы убакта болсо, өздөрүнүн чын ықыласы жана курмандыктарынын чокусуна чыккан инсандар - арбын. Көбүнүн туруктуулугу, ықыластуулугу, тууганчылыгы, сүйүсү жана баш ийүүчүлүгү туурасындагы окуялардан биз кабарсызбыз. Ошондой адамдар акырындык менен келип, сүйүү, тууганчылык, туруктуулук жана баш ийүүчүлүк үлгүлөрүн көргөзүп, акырындап кете беришкен. Ошондой такыбалардын балдары өзүнүн ата-бабаларынын ошондой окуяларын жазып, Жамаатка сактатуулары лаазым. Өз үй-

бүлөөлөрүндө да ошондой каада-салттарды улантуулары керек. Ошондой эле кийинки муундарына да: «Биздин атабабаларыбыз ушундай үлгүлөрдү көргөзүшкөн, биз аларды улантышыбыз керек», - деп айтуулары керек. Атабабаларыбыз кандайча Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын дубаларына татыктуу болгондоруна сыймыктануу менен бирдикте бүгүнкү күндө да ошол дубаларга татыктуу болуу мүмкүнчүлүгү бар экенин унутпоо керек. Келгиле, ошол туруктуулуктар, ыкылас, баш ийүүчүлүк, тууганчылык жана сүйүү үлгүлөрүн көргөзүп туралы жана Алла тааланын берешендиктерине татыктуу бололу. Билип койгула, качанкыга чейин биз ошондой үлгүлөрдү көрсөтүп турабыз, ошол кезге чейин жердин каршылыктары бизге кенедей да зыян келтире албайт.

Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} дын төмөндөгүдөй сөздөрүн дайыма эске туткула: «Эгер силердин асман менен байланышуунар бекем болсо, жер силерге кенедей да зыян келтире албайт».

ЖАТТАРДЫН (АКЫЙКАТТЫ) МОЮНУНА АЛГАНДЫГЫ

Ошол өзгөрүүлөргө жаттар да күбө болушту жана моюнуна алышты. Ошончолук даана жана ачык-айкын өзгөрүүлөр болгондуктан алар моюнуна алууга аргасыз болушту. «Ушул доордогу Имамды кабыл кылыш Ахмадийлерде көптөгөн өзгөрүүлөр жүз берди» дегенди кабыл алышты, бирок «акыйкатты кабыл кылбаймын» деп өжөрлүк кылышат. Кыскасы, ошондой моюнга алуулардын кээ бир үлгүлөрүн ортого таштаймын.

Аллаама Мухаммад Икбаал²⁶ мындай деп жазды: «Пенжабда Кадияний Жамаат деп аталуучу Жамаат түрүндө Ислам таалиминин түпкү үлгүсү ачыкка чыкты». («Улуттук жашоо жана миллати байзаага бир назар», 84-бет. «Аайна Аадам» басмасы, Чавук мийнар, Анаркалий-Лахор, 1970-

26. Пакистан Республикасынын улуттук акыны.

жылдагы 1-басылыш)

Аллаама Нияз Фатхипур²⁷ Азирети Масийхи Мавъуд^{AC} туурасында мындай деп жазды: «Шексиз, ал албетте, Ислам адеп-ахлактарын кайрадан жандандырды жана жашоосу биз, албетте, Мухаммад Пайгамбар^{CAB} дын үлгүсүнүн көлөкесү деп айтышыбыз мүмкүн болгон Жамаатты жаратып көргөздү». (*Мухаммад Ажмал Шахид М. Э: «Малахзаат-э-Нияз Фатхипур*», 29-бет, 1968-жылдагы басылыш)

Ошондой эле Делхийдеги «Стейтесмейн» газетасынын редактору мындай деп жазды: «Кадиян деген ыйык шаарда бир индиялык пайгамбар жарык дүйнөгө келди, ал өзүнүн айланачөйрөсүн жакшылык жана жогорку даражалуу адеп-ахлак менен толтуруп жиберди. Ушул жакшы сыпаттар анын жуз миндеген жолдоочуларында дагы чагылдырылууда». (*«Делхийдеги «Стейтесмейн» газетасы, 1949-жыл, 12-февраль*)

Абдур-Рахим Ашраф Азаад²⁸ Ахмадия Мусулман Жамаатында жуз берген ыңқылапты кеп кылып жатып мындай жазат: «Миндеген ушундай адамдар бар: алар ушул жаңы дин үчүн өз туугандарынан ажырап кетишти. Дүйнөлүк зыяндарга да сабырдуулук көрсөтүштү жана жан менен мал-мүлкү да курман кылышты... Биз ачык дилден моюнга алабыз: кадияндык адамдардын акылга сыйарлык саны чын ыкылас менен аны акыйкат деп мал-мүлк, жан, дүйнөлүк байлыктар жана тууганчылыктарды курман кылууда. Мына ушулардын кээ бир адамдары Кабулда өлүм жазасын кабыл кылышты. Айрымдары чет өлкөлөрдөгү алыскы аймактарда карапайым өмүр сүргөн». (*Лайилпурдагы жумалык «Аль-Минбар», 1952-жыл, 2-март, 10-бет*)

Буга карабастан, кабыл кылбастык - ошол адамдардын бактысыздыгы. **Аль-Хамдулилаах!** Алардын ушул моюнуна алгандыгы биздин ыймандарыбызды бекемдеди. Алла таала биздин ыйманыбыз жана ишеничибизди дагы бекемдесин. Ошондой эле ар бир *Байъат* шартын чын дилден өзүбүзгө

27. Индиялык мусулман аалым.

28. Мусулман аалымдардын бири.

парыз деп билип, аны орундашуучу жана Алла тааланын ыраазычылыгына татыктуу бололу.

(2003-жылы, 17-октябрда Лондондогу «Фазл» мечитинде окулган жума күтбасынан алынды).

Ислам жана башка диндер тууралуу ар кандай маалыматтар, китептер, ошондой эле Курани карим котормолору үчүн төмөнкү телефон, факс, даректерге кайылышыздар:

1. 16 GRESSEN HALL ROAD
S W 18 5QL LONDON UK
Tel: +44 208 870 8517
Fax: +44 208 874 47792

2. РОССИЯ 105094 Москва
ул. Госпитальный вал,
д. 5, корп. 18. кв. 249
Тел./факс: (0495) 360 27 90

3. РОССИЯ 420136 Татарстан
Казан, ул. Чуйкова, д. 19, кв. 105, РО
Ахмадийская Мусульманская Община
Тел./факс: (8432) 22 11 98

4. КАЗАХСТАН 050010 Алматы
ул. Байтасова, 9^Г, РО “НАМЖ РК”
Тел: (7272) 91 49 81
факс: (7272) 91 04 58

5. КАЗАХСТАН 486008 Шымкент
ул. Торекулова д: 161
Тел./факс: (7252) 57 22 94

6. КАЗАХСТАН 040000
Талдыкорган
мкр. Карагал. дом 10 б кв. 32
Тел.: (7282) 30 54 23

7. КАЗАХСТАН 071411 Семипалатинск
ул. Каркалинская 22, кв. 8
Тел.: (7222) 42 24 56

8. КЫРГЫЗСТАН 720031 Бишкек
ул. Магнитогорская, 21
Тел./факс: (0312) 44-23-09
ahmadiyyat.kyrgyzstan@gmail.com

